

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.

Titel | Title:

Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark

Bindbetegnelse | Volume Statement:

1819; Vol. 4

Udgivet år og sted | Publication time and place: Aarhuus, 1818-1833

Fysiske størrelse | Physical extent:

60 bd.

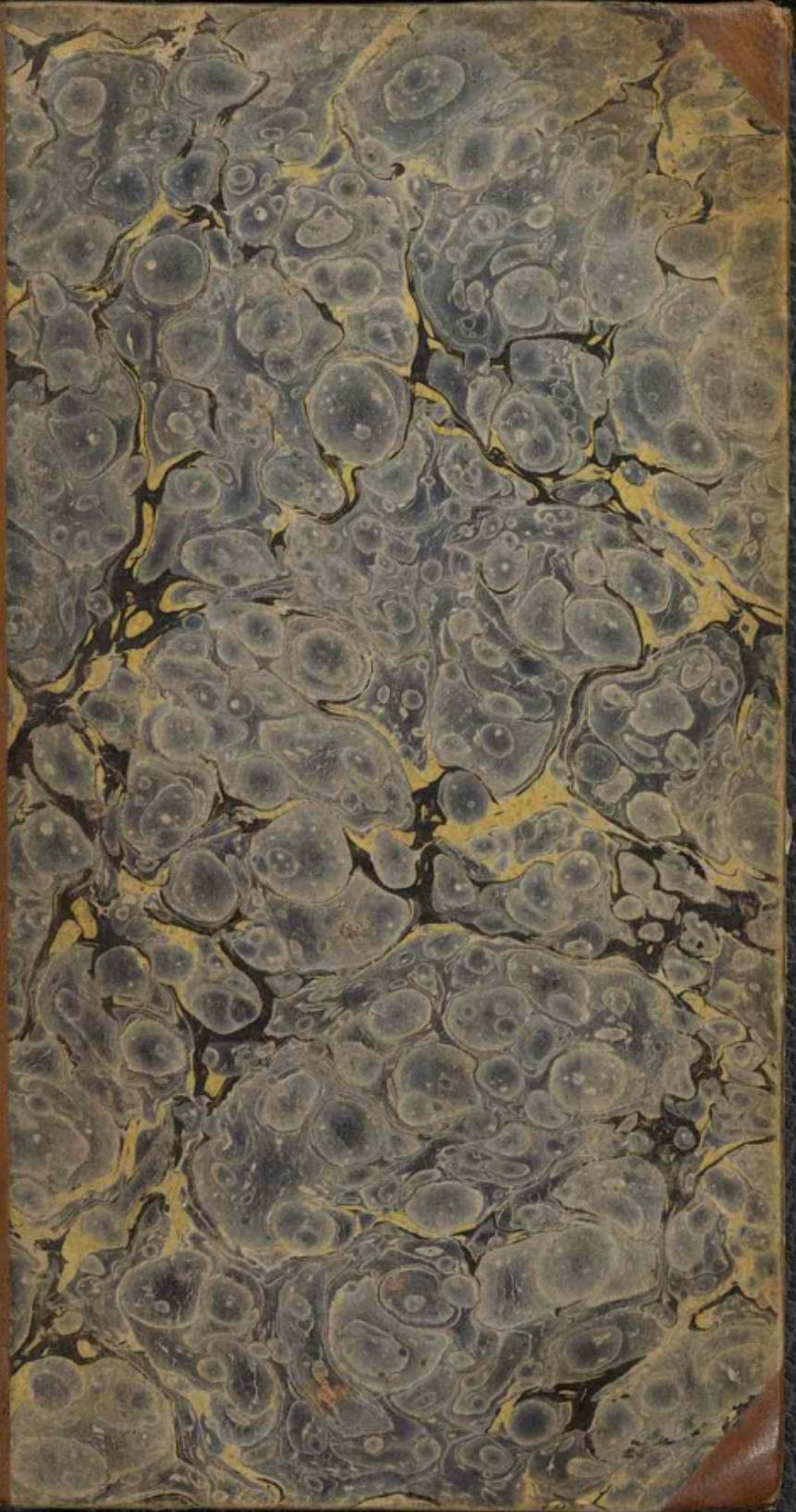
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-9.

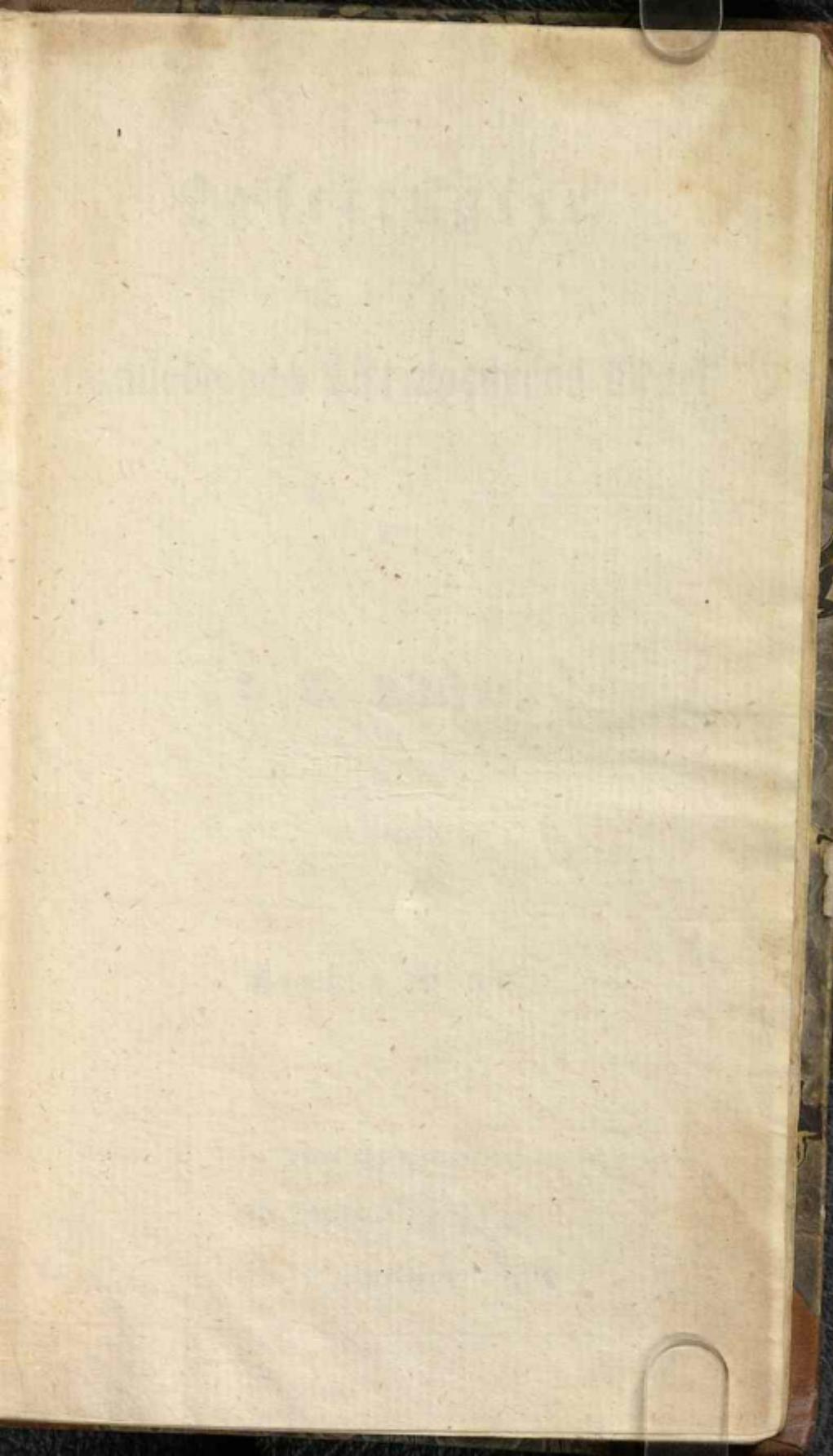
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

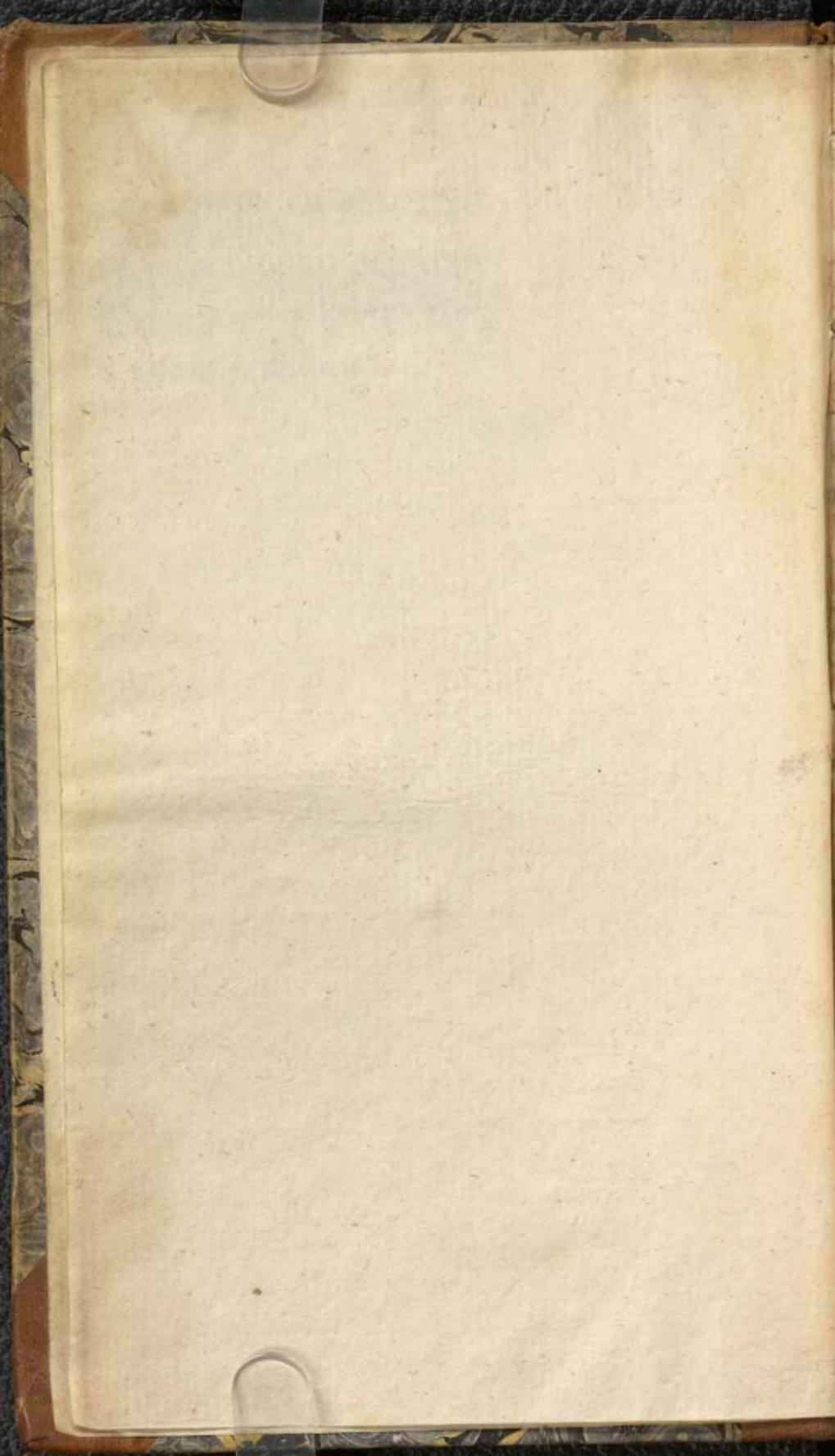

115708000749

+Rex

Læsefrugter,

samlede paa Litteraturens Markt

A. F. Elmquist.

Gierde Bind.

Narhuus 1819.

Trykt i Udgiverens Officium

Indhold.

	Side
<i>Amasias Besieiring</i>	I
<i>Las Casas, Napoleons Fortrolige</i>	26
<i>Bonskrift for Napoleon til det britiske Parlament fra Grev Las Casas</i>	33
<i>Marstal Lannes's Død</i>	44
<i>Montebello's Gemalinde ved sin Mands Liig</i>	46
<i>Klosterbroderen Anselmus</i>	48
<i>Nidder Nordenstein. Et Oldsagn</i>	61
<i>Morit von Kohebue i Persien</i>	64
<i>Baron Stackesbergs Tongenslab iblandt Mainotterne</i>	71
<i>Loango og Kakonko, tvende afrikanske Kongeriger</i>	74
<i>Zuliette Sombrevil; Monsier paa barnlig Omhed</i>	77
<i>Kielderpigen Mary</i>	78
<i>Ines de Castro</i>	81
<i>Mattergalen. Et Hyrdesagn</i>	82
<i>Kasse er en Gift</i>	83
<i>Et strækkligt Mord; opdaget, dog ei tilfulde straffet</i>	85
<i>Den vise Dommer og den kærlige Hustrue</i>	89
<i>Sangerens Trost</i>	90
<i>Krandsen</i>	91
<i>Amor og Rosen</i>	92
<i>Til mine Venner</i>	93
<i>An-skoter</i>	94
<i>Logogryphær</i>	96
<i>Francesco Petrarca</i>	97
<i>Kærlighedspræven</i>	108
<i>Winstried, Fisseren fra Chiemſa</i>	122

Syret den hellige Sylvestersten	198
Tartarlaget	141
Moriz von Rogebue i Persien. (sluttet)	21
Magnetismens underfulde Virkning	183
Skildring af det vestfalske Høstliv	18
Historise-topographiske Misceller fra Omegnen af Paris	187
Washington, i Begyndelsen af Aaret 1817	192
Kemble's Afsted fra den britiske Skueplads	195
Den amerikanske Spottefugl	199
Keiser Napoleon efter Waterloo-laget	201
Marskalk Lannes, Hertug af Montebello	211
Napo'eons Skrivelse til Grev de Las Casas	214
Marskalk Ney og hans Hærtættelse	217
Napoleon og Skuespillerinden Bourgoin	220
Formeentlig Varsag til Berthiers Selvmord	222
Paris	223
Napoleon. Skildret af de Prædt	228
Skuespillerinden Mad. Zusil paa Fugten fra Moskau	230
Skolemesteren paa Maskerade	241
Baronesse Krüdener	247
Særlingen Suwaroff	249
Tartarlaget. (sluttet)	257
Abalbero's Øste. Et nordisk Sagn	289
En Studentehistorie	293
Kunsten at flyve	296
Foraaret. Idylle af Bonstetten	300
Nattergalens Tonemål	304
Dohlschläger	306
Thorvaldsen	306
Kærlighedens tre høieste Momenter	309
Skilsmissé og Gienforening	31X
Maiblomster	312

Amasias Beleiring.

Det skænker mangen Glæde, at grandstæ i Historien,
og finde Træk, som hædte Menneskeheden. Men dess-
værre! Udbrytet er saa ringe. Overalt stuer man me-
get, meget Blod, men faa store og gode Handlinger.
Man møder en tallos Mængde af mægtige og lykkelige
Erobrere, men faa store Sægle — megen Røg og lidens
Sld. Hvor lykkelig føler man sig ikke, naar midt
iblandt saamange Bildfarelser, Rædselscener og Ekiens-
digheder, man dog engang stuer Dyden! Nort bæ-
ler man hos den, og betragter den med Beundring.
Man deler Vandrerens Førelser, som forvildede sig i
Arabiens Ørkener. Længe vankede han igjennem golde,
ufrugtbare Stepper; han faae intet uden Löver og Tigre.
Men pludselig bliver han en Caravane vær. Hans
Hierte banker høit af Haab og Glæde. Han flyver de
Bæsner imøde, som have samme Organisation som

han, og som han albrig troede at giensee, og frybefuld udraaber han: „Store Gud! saa finder jeg da endelig Mennesker igien!”

Den berømte Grobrer Moez. Edd bulat havde bemægtiget sig hele Provindsen Caramanien, hvor tappert endog Ali-Mohamed, den Høimodige, forsvarede den. Den ædle Ali havde kun sin skenne Stad Amasia tilbage, og her beleiredes han allerede i ses Maaneder af Moez. Staden var vel befæstet, og rigelig forsynet med Levnetsmidler og Krigsforsndenheder; ogsaa havde Ali svoret, hellere at begrave sig under sit sidste Fristeds Ruiner, end at overgive det til Fienden, og hellig var Eeden for Ali-Mohamed. Moez drev Belæringen med største Iver; Califen Moctasi, som Kraftigt understøttede den Mand, der engang skulde børve ham hans Throne, havde ladet hundredtusinde Soldater støde til hans Hær. Imidlertid afslog Ali den frygtelige Kampmasses Storme, og lærte Moez at kiende de Hielpekilder, som Folkets Kiærlighedaabner for en tapper Konge.

Allerede vare Moez's Levnetsmidler fortærede, og hans Soldater, givne til Priis for Hungeren, begyndte at murre; Sultanen saae sig i den yderste Ned. Han forsamlede sine Hærforere til et Krigsraad, og tiltalte dem saaledes: „J, mine Besværligheders og min Hæders troe Deeltagere! Skulle vi lade det legnynde Værk usfuldendt? Kun een eneste Stad modsetter sig

min Magt, og dens stolte Mure trodße Eders prøvede Mod. Skulle vi forlade Seirens Bane? Skulle vi lade os bedække af uafvættelig Skam? At opgive Amasia, var at tilbagegive Ali hele det erobrede Land, og flygte for en Fiende, som vi har overvunden i saa mangfoldige Slag. Imidlertid, mine Hælt! truer den frygteliste Evne, Hungersnøden, at adsplitte min tappre Hær; den gør stærke Fremstridt, rundt om mig seer jeg oprørste Bevægelsær, og mine halv forsægtede Soldater have neppe Kraft til at kæmpe. Tæl, hvad skal jeg giøre?" — Den hele Forsamling iagttog en dyb Tanshed. Ingen af Moez's Generaler bovede at give ham Raad; den ene frygtede for at giøre sig mistænkt for Feighed, den anden for Ulogstab. Kun Nervan, en ung dristig Kriger, Nervan, Sultansens Forstolige, hans Ungdomsven, stod frem og sagde: „Moez, jeg kiender kun een Udvei — Grens Wei." Moez omfavnede den unge Helt, og sagde: „jeg hører Venstabs Stemme, jeg vil folge den. Ja, heller døe, end leve bestioemmet!"

Den næste Morgen, ved Dagens Unbrud, mynstrede han sin Hær. Hvor stor var hans Forbauselse! istedet for at murre, udstodte hans Soldater et Glæs desfærig, og raahte, „Leve vor unge Sultan! Leve Profetens Yndsing! Til Storm! Opl til Storm!" Moez underrettede sig om, hvad der havde givet Ans

ledning til dette høje Udbrud af Glæde, og hvorfaf det kom, at Soldaterne, som Astenen tilforn havde været saa modløse og nedslaaede, nu var saa glade og kamplystne. Da fortalte man ham, at der em Natten vare komne Engle til Leiren med alle slags Levnetsmidler i Overflodighed, og havde ikke forladt den, førend den var forsynet med en Dags Proviant. Moez forfulgte sin Forundring, og lod dem blive i en Wildfarelse, der kunde være saa gavnlig for hans Planer. Imidlertid forekom dette Tilfælde ham besynderligt, og det var ikke langt fra, at han havde veelt hin Formodning med sine Soldater.

Han benyttede sig af det gunstige Døblik, og førte sine Krigere til Storm. Staben blev angrebet med sieldent Mod; med endnu mere Tapperhed blev den forsvarer, og med et betydeligt Tab maatte Moez trække sig tilbage. Da hans, ved Kampen udmattede Soldater manglede Proviant, begyndte de at murre; men neppe lyste Stiernerne paa Himlen, førend Pseudos Englere, som Astenen tilforn havde overbragt Levnetsmidler, igien indsandt sig og medførte tusinde, med alle Livets Nedvendigheder belæsede Kameleer. Moez blev underrettet om dette nye Vidunder, og besalede, at bringe den sælsomme Karavanes Anfører for sig. „Høimodige Mand!“ raahte Moez, „hvorfra kommer Du?“ — „Fra Amasia.“ — „Og hvem sender Dig?“ — „Ali-Mohamed.“ — „Hvad hører jeg!

min Fiende?" — „Han selv, naadige Herre." — „Hvad har børget ham til, at sende mig denne Hielp?" — „Menneskeliærighed og Retfærdighed. „Gaae, sagde han til mig, bring disse Levnetsmidler til Moez's Leir, og kan Du ei dølge Kilden, hvorfra de udslyde, for Sultanen, saa siig ham: Jeg angribe os om Dagen, og da betragte og bekæmpe vi Eder som Fiender; men om Natten, Moez, lade i os i Roe, og vi betragte Eder som Reisende, som Brødre, der have Fordring paa vor Giøstfrihed. Vi beklage Eders sorgelige Stilling, og komme Eder til Hielp." — „Slave!" gienstog Moez, efter et Diebliks Taushed. „Din Herres Sjæl er ødel og hoimodig; men viid, at Moez ei vil eftergive ham noget i Edelmod og Hoimodighed. Jeg overvandt ham med Vaaben, jeg vil ogsaa seire i Dyster. Jeg Leiren ere tre tusinde Krigsfanger, dem skønster jeg Din Herre tilbage uden Løsepenge. De kunne atter gribte Vaabnen imod mig, de ere frie, jeg frygter dem ikke. Fører dem i Morgen tidlig til Ham, som har sendt Dig, ogsaa de tusinde Kameler, som overbragte mig Levnetsmidlerne, skulle, beladte med kostelige Gaver, vende tilbage til Amasia."

Denne Befaling blev fuldbragt næste Morgen. De tre tusinde Fanger bleve tilbagesendte, efterat de havde faaet deres Vaaben. Unaadelige Skatte, de skionneste persiske Tæpper, Guld- og Sølvkar, de fields-

nest og herligste Sager skikkes til Amasia, som en
Foræring, ikke som Priis for en modtagen Belgierning.

I midlertid udkastede Moez nye Planer til at an-
grive Ali, og Amasias Besætning rustede sig for at afs-
laae en ny Storm. Man satte Stormstiger til, og
Moez's Soldater, opslammede ved den unge Sultans
Mærværelse, som selv anførte dem, gjorde Underværker
af Tapperhed. Isærdeleshed udmarkede den tøppe
Nervan sig blandt Krigerne ved sit Mod og sin Skions-
hed. Han kæmpede ved sin Herres Side, eller rettere
ved sin Wens. Henteven af sin Kamplyst var han den
første, som besteg Muren, og forglemte gandse, at
kun en ringe Deel af hans Folk formaade at følge ham.
Længe omstyrtede han Alt, som modsatte sig; men ens-
delig saae han sig omringet; allene maatte han forsvare
sig imod en Mængde Fiender; da forlode de udtommede
Kroester ham, han sank ned, og Soldaterne, som i
det Fierne vare Bidner til den unge Helts Falb, ud-
sædte et vildt Klagestrig. Efterretningen om Nervans
Død satte hele Armeen i Bestyrtelse; men hvo kan
skildre Moez's Forbittrelse, da han erfarede sin Wens
Ulykke? Han foer gien nem Soldaternes Rækker, og
opslammede dem ved sin hentivende Weltalenhed og ved
sit Monster til blodig Giengield; han aandebe kun Hævn.
Men ak! hans Anstrengelser vare forgiveves. Stigerne
vare sønderbrudte, og Sultanens Soldater nedstyrtede
fra Vigsiværnet. Ali forfulgte sit Held; han gjorde

Udsald med en Deel af Besætningen, og styrtebe sig med Lynets Hurtighed over den ubmattede Fiende. Fortvivlet, med ræsende Blik mod Amassa, drog Moez sig tilbage; dog først efterat han havde tvunget Ali til at flye inden for den beleirede Stads Mure.

Natten brød frem, og dens velgjørende Skygger gjorde Ende paa Blodudgydelsen. Luften var reen, Natten stille og venlig; Stiernerne glimrede med uens delig Klarhed, og Maanen kastede sin fortryllende Glands over den herlige Egn, som Naturen havde bes gavet med hele sin Frugt- og Blomsterrigdom, og hvor Freden for evig maatte have opslaaet sin Throne, dersom den kunde bygge blandt Mennesker. Moez forlod sit Telt og vandrede langsomt ved Easelmaaks Bredder, hvis klare, friske Vande besskyllede hans Leir. „Ak!“ — udbrød han sulkende — „jeg har altsaa tabt ham for stedse! Dyrbare Nervan! jeg saae Dig falde under Fiendens Hug, og kunde ikke hævne Dig! O hvorfor faldt jeg ikke med Dig! Vore Tanker, vore Følelser vare eens — hvorfor delte vi ikke een Skæbne? Jeg elskede Dig....som Bersommelsen. Zoraide, kun Zos taide var Moez Hierte saa dyrbar, som Du. Ere, Elskov, Magt — I kunne dog ikke troste mig for Ben nens Tab.“ Saa talde han, og pludselig syntes hans at skue en ung Mand i Dæmringen, hvis Vært, Klæd ning og Gang fremtryllede Nervans Billede for hans andrende Blik. „Ulykkelige Ben!“ — udraabte Moez

smerteligt — „er det Din Skygge, som jeg seer?“ — „Nei! nei! det er Nervan selv.“ — „Nervan! Retfærdige Himmel! ved hvilket Under er Du bleven redslet? . . . Ja, det er Nervan, det er min Ven, som jeg trykker til mit Hjerte.“

Denne Samtale blev afbrudt ved et talrigt Folges Tilkomst. En Gesandt fra Mohamed nærmede sig Sultanen og sagde: „Tappre Sultan, Mohamed sende mig til Dig, og taler følgende Ord giennem min Mund: Jeg takker Dig, Moez, for den kostelige Gave, Du har ydet mig. Du tilskikkede mig tre tusinde Krigsfanger, som, fernet fra Slægt og Venner, smægtede i Din Leir. Det er alle mine Born, som Du har giengivet mig; thi mine Undersaatter ere mine Born. D havde Du seet Deres Henrykelse, da de omfarnede deres Forældre, deres Brødre, deres Koner, deres Kierligheds dyrebare Panter! Jeg var Bidne til dette Skuespil, og mit Hjerte blev dybt rørt. Ulykke, raabte jeg, o evige Ulykke for Menneskeslægten, at holde Krig for et tilladt Spil, for en Glæde. Moez er min Fiende, fordi han vil være det; men fra nu af kæmper jeg kun mod hans Ergierrighed — thi det er den, som angriber mig. Dog hans venskabelige Fors hold angaaer mig ei. Dersot vender Nervan, Moez's Ven, tilbage. Fred over de Mennesker, som elste hverandre; det vilde være en stor Forbrydelse, at besevse dem denne Himlens Welgierning. Tillige giengis

ver jeg Dig Moez, de rige Foræringer, som Du bestemte til mig. Hvad bryder jeg mig om Verdens Skatte? Naar jeg beholder Amasia, er jeg da ikke riig nok? Og skulle jeg tage den — har jeg da ikke svoret, at begrave mig under dens Ruiner, med det Folk, som Himlen betroede mig? . . ." — „Slave!" svarede Moez — „hvordes kan jeg giengielde Din Herres Høimodighed?" — „Det staer ikke i Eders Magt." — „Han troer sig altsaa større end mig?" — „Han er stor uden at vide, at han er det." — „Jeg beundrer hans Dyb; men den skal ikke giøre mig beskyttet. Jeg vil efterligne ham, maaske overgaae ham." — „Overgaas ham! Nei, naadige Herre! Det kan I ikke; thi I er et Menneske." — „Din Herre frygter mig." — „Han frygter kun sin Gud." — „Han vil giøre mig vaabenløs." — „I er for stor til at tro dette." — „Hvorsor vil han ikke være min Basal?" — „Kun Guds ør han være; thi Gud er det, som har Kongernes og Folkenes Skæbne i sin Haand." — „Elseve!" sagde Moez — „Dine Svar behage mig; de ere ødle og værdige den, som sender Dig. Saa folg med os, for i vort Selskab, at høitideligholde min Wens Tilbagekomst. Nu, Nervan, ville vi overgive os til den goede Glæde, som besøeler os. Det Kosteligste jeg eiede har jeg gienfundet; idag skal Alt deelstage i min Lykke."

Nu anordnede Sultanen en pragtfuld Fest. Deltene blev oplyste; man ombar de kosteligste Netter til Gjesterne. Hundrede fortreffelige Tonekunstnere opførte en tryllende Musik, og den elskværdige Zoraide, Festens Dronning, forhsiede Glæden. Moez sad imellem den Elskede og sin Ven, hensunken i Nydelsen af Venstabs og Kierligheds helligste Fryd. — Da Maalstidet var endt, reiste sig den skønne Zoraide. Hun vinkede, og pludselig fremsvævede en Hob unge Danserinder i en Skye af Bellugt, og da de efter en udsmattende Dans udhvilede sig, greb Zoraide en Luth og sang følgende, Impromtu:

Omme Venstab, hulde Tomtru!
Hellig er Din soe Ild;
Men den bane — stille Elskov
Hilser Dig med Taaresmål.
Gi forvoven vil jeg rive
Dine Roser af mit varme Bryst,
Naar kun Kierlighedens Gud, den blide,
Bygger hos Dig!

Blomsterstrandse vil jeg flynge
Om Din Throne, sionne Moe!
O men lad da Elskov hvile
Mellem Blomster paa Dit Skid!
Gi forvoven vil jeg rive o. s. v.

O hvor mange mine Zaarer
Stilled Venstabs Stemme ei?

O hvor mange sode Blomster
 Etter Du ikke paa min Bei?
 Gi forvoven o. s. v.

Jeg som Ungdommen er flygtig;
 Du en evig Bane gaoer.
 Alle mine Krandse viéne
 Bort med Livets sorte Baar.
 Gi forvoven o. s. v.

Saaledes yttrede den skionne Zoraide sin omme
 Serg. Hun frygtede, at Venstabet skulde opfylde
 Moez hele Siel, og forjage Kierligheden. Sultanen
 tog snart Vennen snart den Elskede i sine Arme og
 sagde: „frygt intet, min Zoraide, dette Hjerte er rigt
 nok paa Gølser, til at elsk Eder begge. Den sterkeste
 af alle Lidenskaber kan gierne herske her forenet med
 den ommeeste og reneste af alle Gølser.“

Da Festen var sluttet, droge de trætte Giester til
 deres Telte, for at nyde Roe. Moez ønskede, at Ali's
 Assendte skulde forblive i Leiren til næste Morgen, og
 befalede sine Slaver, at tilberede ham en Seng af de
 blodreste Edderduun, og at pryde den med kostelige
 Læpper.

Hans Bud blev strax fuldbyrdet; Alt slumrede
 omkring ham, ikun hans Dienlaage vilde ikke lukke
 sig. Hans Fiendes Dyder foruroligede ham; forgives
 ves grundede han paa, at overgaae Mohamed i Hoi-
 medighed, „Hvad!“ udbrød han — „der gives et Men-

nesten, som er større end mig, og denne Mand skal være Ali Mohamed!! Ham, som jeg bekæmpede, som jeg næsten har berovet alle sine Stater! Man vil en gang skrive paa hans Gravhøi: „Her hviler en Mand, som var større end hans Undertrænger . . . !“ Hvorfor fører jeg da Krig? For at opoffre Mennesker? Nei for at samle Hæder, den værbigste Løn for store og ødte Handlinger; velan! dette Maal vil jeg nære. En nye Kamp skal begynde imellem min Fiende og mig. Han triumpherer. O Himmel! Lad mig ogsaa triumphere!”

Morgensolens første Straaler saldt paa Amasias Bolde. Allerede var Moez's Tropper i Bevægelse; Hans Generaler kom til ham, for at modtage hans Besfaling, og Mohameds Assendte bad om Tilladelse, at vende tilbage til Staden. Rødmende sagde Moez til ham: „jeg sender Dig tilbage til Din Herre. Siig ham, at jeg beundrer ham, og at det smørter mig meget, ej at kunne efterligne ham.” — Den Assendte høftsiernede sig. Pludselig nærmede sig et Menneske, med morke, vilde Ansigtstræk, til Sultanen, og bad ham om en Samtale. Moez befalede sit Folge at gaae bort, og den Fremmede sagde, idet han boiede sine Knæe: „Heie Sultan! gid Seiren altid mage følge Dine Faner. Jeg er en Indbygger af Amasia. Din Fiende har længe skænket mig sin Tillsid; men jeg er træt af, at tiene ham. Rygtet om Din Wedelmos-

bighed bringer mig for Dine Fodder. Jeg vil være
 Din troeste Slave." — „Hvorledes?" — raaabte Moez
 forbausest — „Du kunde forlade Mohamed?" — „Jeg
 vil ikke allene forlabe ham, men endog overlevere ham
 i Dine Hænder." — „Paa hvilken Maade?" — „Jeg
 kiender en hemmelig Adgang midt igennem Klippen;
 den fører til Staden og umiddelbar til Mohameds
 Slot. Han selv har betroet mig denne Hemmelighed,
 som kun faae af hans Undersattere kiender." — „O
 Himmel!" udraabte Moez med ubeskrivelig Glæde —
 „hvormeget er jeg Dig ikke skyldig for denne Underret-
 ning! Du har læst i mit Hjerte, og kommer mine
 Ønsker imøde. Bliv et Diblik; jeg vil belonne Dig
 efter Fortjeneste. Du veed ikke hvilken vigtig Tienes-
 ste, Du har viist mig." Han forlod Teltet, frem-
 kaldte sieblikkelig Alis Afsendte og sagde til ham: „Tag
 denne Fortræder med Dig, og siig til Ham som har afs-
 sendt Dig: hølmodig har Du givet Moez sin Ven tils-
 bage; derimod overgiver han Dig Din grusomste Siens-
 de; et Menneske, som vilde misbruge Din Fortrolig-
 hed, til at forraade Dig. Havde Moez villet det, saa
 var Du i Morgen i hans Magt; men han sagde: Det
 er en evig Skændsel for dem, som betriene sig af Mens-
 nessernes Nederdrægtighed og Sledhed, for at overvin-
 de deres Siende. Trolosshed kan aldrig være et Mid-
 del til det sande Mod; kun Feighed kan benytte sig ders-
 af. Hvo som medtager Fortræderen er ligesaa nedrig

som han selv, og hvo som bruger Horrøderie, begaaer en skammelig Forbrydelse. Det er ikke at kæmpe, men at snigmørde."

Neppe havde den Afsendte naaet Amasia, før Trompeterne gave Tegn til Kampens Fornyelse. Paa Høiene, som omgave Staden, bemærkede Sultanen Baabenglands og flyvende Faner. Snart erfoer han, at det var en Armee paa titusind Mand, som kom Ali Mohamed til Hjælp, og allerede havde bemærket sig Biergene. Han indsaae, at Fienden maatte fordrides af denne rigtige Stilling, og betænkte sig intet Dilekt paa, at udføre denne Plan, hvor vanskeligt endog Foretagendet var. Hertil anvendte han nu den største Deel af sin Hær, og efterlod kun et lille Korps til Leirens Bedækning.

Den fiendtlige Armee forsvarede Biergpassene med ligesaameget Mod, som Haardnakkenhed; endelig nødtes den dog til, at give noget efter for Overmagten. Moez havde besat endeel af disse Høie, da Matten brød frem, og gjorde Ende paa det hele Foretagende. Moez gik til sin Leir; men hvo maler hans Forbauselse, hans Smerte! Bagterne vare myrdede, Teltene udplyndrede. Han gøste sammen, en bange Anelse sivnede Blodet i hans Arter. Hvad var der blevet af Zoraidé? . . . Forgiæves raabte han paa hendes Navn, Zoraidé svarede ham ikke. Han saae intet levende Bæsen uden en gammel Slave, som bedækket af Saar,

meisommeligt henslæbte sig til ham og stønede: „O min Herre og Konge! De, som Du søger ere i Dine Fienders Bold. Imedens Du angreb Biergene, styrte de sig over os, nedhuggede og fangede Dine troe Krigere, som ikke vare stærke nok til at forsøre Leiren. Den skønne Zoraide og hendes Slavinder forte de med sig. O min Herre! hvor meget hellere vilde jeg have doet, end give Dig en Esterretning, som sonderriver Dit Hjerte.“ — „Hvad!“ raabte Moez med ubeskriveligt Rasarie, „Zoraide i deres Bold, og jeg kan ikke udrive hende deraf. Det Dyrebareste jeg eier, Zoraide, min Elskede, min Kone, er i Mohameds Bold, og jeg lever endnu! Hvi tabte jeg ikke hellere alle mine Stater! Jeg havde dog Haabet, at kunne genvinde min Throne; men Zoraide... Barbarer! Dyrt skulle J betale denne forte Triumph. Blodig Giengielb for de Zaarer i have udpresset mig! Ja, paa den Dag, jeg drager ind i Eders afstavelige Stad, skal jeg forvandle den i Aske over Indvaanernes Liig! . . .

Moez's Fortvivelse var uden Grændser. Hans Generaler og Høfolk betrakte ham skælvende; kun Nervan vovede at nørme sig og give ham Trost. Men Moez stodte ham fra sig og sagde, i det han henlyndede rasende Blikke: „Gaae, gaae! jeg har tabt Alt, som var mig kært, jeg behøver Eder ikke.“ — Forst lidt efter lidt mildnedes hans Brede, og Haabet giød nogle Draaber Balsom i hans Sicel. „Kiender jeg ikke

Mohamed?" sajde han til sig selv. „Hvormange Besviser har han ikke allerede givet mig paa sin Edelmodighed. Nervan var i hans Hænder, Nervan, een af hans frysteligste Fiender; han kienbte Forholdet, hvori vi stode, og gav mig ham tilbage. Maaskee naar han hører, at Zoraide.... Dog jeg Afsindige, hvad siger jeg? Maar han først har seet Zoraide, hvor kan han da have saa stor en Magt over sit Herte, at han skulde sende hende til mig igjen? Maa ei hendes himmeliske Unde opflamme ham til den meest brændende Kærligshed? Maaskee sidder han i dette Dieblik ved hendes Side, taler med hykrende Venlighed om sine Følelser, og søger Beien til hendes Herte, for at udståde mit Villede! Vil han ikke anvende alle Horsørelsens Kunster, Lovter og Trudsler? ... O hvorfor kan jeg ikke trænge ind i hans Slot, opsoge ham og støde ham Dølken i Barmen!"

Solen stod op, og Moez havde ikke lukket et Dieder hele Nat. Som en Vanvittig gik han omkring i sit Telt. Ingen vovede at nærme sig til ham; thi de kiedte ham Alt for godt, og b.frygtede Udbruddet af hans Brede. Hele Armeen ventede paa hans Befalinger, men han tænkte ikke derpaa. Han havde forglemt sin Armee, sin Ergierrighed, sin Verømmelse. — Solen gaaer ned, og Moez er endnu i den samme Sindsstemsning. Hans Fiende sendte ham intet nyt Gesandtskab, for at tilbagegive ham hans brændende Kærlighed. For

et Djebliek hadde han smigret sig med det Haab, at Mohamed skulle være høimodig nok til, at giengive ham Zoraide; men nu indsaae han det Daarlige i sit Haab. Alter overgav han sig til det meest toileløse Klæderie, og aandede kun Hævn. Endelig fattede han den følelsomme Beslutning, selv, om Natten, at begive sig til Amasia. Han aflagde sine kostelige Klæder, som kunde røbe ham for Fienden, og iførte sig en armenisk Knebmands Dragt; derpaa tog han tvende Slaver med sig, og tiltraadte, med fire rigtbeladte Kamele, sin eventyrlige Vandring. Efter en stor Omvei kom han paa Beien, som fører fra Bagdad til Staden, og næaede lykkelig Amasias Port. Bagterne lode ham uden Hindring komme ind, og, ledssaget af en Slave, som vidste Beskeed i Staden, begav han sig til et prægtigt Karavanseri, som laae i Nærheden af Mohameds Palais. Neppé var han ankommen der, forend han allerede vilde ile ud, for at omsværme Slottet, hvor Zoraide befandt sig, med den faste Beslutning, at døe eller at udtrive hende af sin formeentlige Medbeilers Hænder. Da indtraadte en af Mohameds Officerer med et talrigt Folge i Karavanseriet. Han nærmede sig Sultanen og sagde: „Min Herre har faaet at vide, at en Fremmed er ankommen til Amasia. Ali-Mohamed veed, hvad man er Fremmede skyldig; han higer efter, at opfyldte Gæstfrihædens Pligter imod Eder, ubekymret om,

hvad *I* er, og i hvilke Forhold *I* staae. Han sender mig, for at bede *Eder* om at bæøre hans Palais med *Evers* Nærværelse." — „Naar det er Din Herres Willie," sagde Moez forbauset, „saa er jeg vel fornøjet hermed. Gaae, jeg folger Dig."

Sultanen besteg Trappen, som førte til Slottet. Han gik igennem en Række af store Værelser, hvori den største Pragt heistede, og kom saaledes til den Sal, hvor Mohamed gav Fremmede Audients. Han gik op mod Thronen, hvorpaa hans Fiende sad, og bestræbte sig for at dölge sin Forbitrelse. Han kastede et forskende Blik til den Mand, som han længst havede, omendskindt han nu saae ham første Gang: men neppe havde han seet ham, for hans Brede betydelig mildnedes; han stod som någlet, og en sand religiøs Anoagt opfyldte hans Bryst. Det var, som maatte han bøie sine Knæe for den Mand, han vilde offre til sin Hævn. Han følte Beundring for den ødle Skikkelse, som paa eengang bar Præget af Mod og Blidhed, Hoihed og Simpelhed. Hans skinnne Sicels dybe Følelser, og Kraftens og Stykvens uomstodelige Rose fremlyste af hans Nasyn.

Da Mohamed blev ham vær, teg han ned fra sin Throne og sagde, idet han gik ham imøde, godmildt smilende: „Fremmede, vær mig velkommen! Jeg spørger hverken om Dit Navn eller Dit Fædreland. Du er et Menneske, og jeg Din Broder. Udentviol er

Hensigten, som fører Dig til min Kongestab, god og ustraffeligt; thi jeg har intet Dødt tilføjet Dig, eg ønsker Dig alt Godt." — Moez blev forvirret og betragsede ham taus. Mohamed besalede en Hob Slaver at ledsgage ham til et rigtprydet Bærelse og iføre ham kostbare Klæder; ligeledes indbød han ham til Aftensmaaltidet. Moez bortsternede sig et Di-blåt, og kom snart tilbage i en Dragt, som var hans Rang værdig. Han trædte ind i en prægtig Sal, hvor Mohamed, omgiven af sit Hofs Store, stod i Begreb med at satte sig til Taflet, som bugnede af de nydeligste Retter. Hørselspladsen blev indrommet den Fremmede, hris ødele Figur og imponerende Opførel valte Hørbauselse og Beundring.

Gjæde og Grimodighed herskede ved det muntre Maaltid. Mohameds Hoffolk syntes ikke at være sædvanlige Hoffolk, men prøvede Venner, som det var tilladt at sige Alt, hvad de tænkte og følte. — Mohamed bemærkede den Fremmedes Stubsen og sagde: „Det underer Dig, at se Venstab og Grimodighed ved en Konges Tassel? at see mig ligesaa lykkelig paa Thronen, som om jeg aldeles ikke regierte?" — „Skulde Du være lykkelig, Ali?" udraabte Moez, „Skulde Du virkelig være lykkelig, imedens en frygtelig Fiende har leiret sig om Dine Wolde, som i saa Dage kan omstyrtte Din Throne og knuse Dig under dens Fold?" Du skulde være

lykkelig nu, da Din Skiebne er afhængig af Moez?"
 — „Fremmede!“ svarede Mohamed, „min Skiebne
 staaer i Guds Haand. Allerede før ti Aar siden funde
 denne Gud ved et Pust have omstyrtet min Throne, og
 dog var jeg lykkelig! Min Skiebne har ikke forandret
 sig, endnu er den afhængig af hin overste Dommer,
 og Moez er, ligesom Mohamed, underkastet den U-
 mægtigs Willie. Dog, lad os afbryde en Samtale,
 som, om den end ikke forsyrrer min Sindsvæ, dog
 ei er passende for den festlige Glæde.“

Nu besattes Taffel med de førtæffeligste Frugter
 og skønneste Blomster. Smagfulde Kar af blændende
 Krystal fyldtes med den ødelæste Vin. Midt paa Bor-
 det stod en kunstig Paafugl, som stillede sin rige med
 Smaragder prydede Fiederham til Skue. Pludselig
 slog denne fugl, ved en beundringsværdig Mekanisme,
 paa et Hiul, og Arabiens sødeste Dufte trængte sig ud
 af dens Fiedre, og nedfaldt i en blid Regn paa de bals-
 samiske Blomster og Frugter. En fortællende Musik
 tonede, og skønne Dandserinder udfoldede deres Un-
 digheder ved denne Fest, hvortil Mohamed havde opbudt
 hele den asiatiske Overbaad. Giæsternes Munterhed tog
 mere og mere til, og Mohamed overgav sig ligeledes
 til sin medfødte Glæde, uden dog at tage noget i sin
 Værdighed. Moez betragtede ham stiltiende. Han
 tænkte paa Zoraide, hans Brede fremluede paany, og
 heftigt omfattebe han Dolken, som han havde stiult i

sin Barm. „Fremmede!” begyndte Mohamed, „Dig til Ere giver jeg dennes Fest, og jeg seer med Smerte, at Du kun tager ringe Andel i vor Glæde. Hvorfra den Tørgmodighed, som hviler over min Giøstes Kasyn?”

„Ali!” svarede Moez, „en flygtig Lidenskab storsmer i mit Hjerte. Min Giende har berovet mig Gienstanden for min Kærlighed, en Lovinde, som inderligt elskede mig, som jeg vilde opfoie til min Gemalinde. Han holder hende fangen i sit Serail. Hun sukker over Skilsmissen fra mig, og sikkert over sin Rovers Beslen. Lebet af Hævnens Haand kommer jeg til Amasia. Jeg vil ståde Dolken i min Giendes Bryst, som fornærmede mig, og befrie min Elskede, eller døe.” — „Hvorsledes?” sagde Mohamed, „Du vil selv forstaffe Dig Ret? Troer Du, at Amasia beherskes af en Barbar, og at vi ingen Love have, som beskytte den Svage mod den Størkeres Undertrykelse. Du skal ikke anmassé Dig de Rettigheder, som jeg anseer for mine skionneste; naar Dine Fordringer ere retmæssige, saa vil jeg stasse Dig Din Elskede tilbage, og straffe hendes Røver paa det strøngeste.”

„Du, Mohamed!” udbredt Moez levende, „Du vil forstaffe mig Ret, da Du dog selv har berovet Sultau Moez hans Elskede, den skionne Zoraide, og indeslutter hende i Dit Serail, som et Maal for Din egen Elskov?” — „Sig?” spurgte Mohamed. — „Ja,

Du! Du elset Zoraide, Du vil vinde et Hjerte, hvori
 Moez assene hetter." — „Fremmede!" svarede Mo-
 hamed rodmende, „jeg veed ikke hvorledes Du har op-
 daget en Hemmelskighed, som jeg hidtil har sogt at delge
 for mig selv. Ja, jeg kunde ikke se Zoraide, uden
 at elste hende. Besynderlige Højder opstæg, ved Es-
 net af den fulde Lyinde, i mit Hjerte. Jeg har saa-
 gør tænkt paa, at gifte mig med Zoraide." — „Denne
 dumdrisige Hensigt skal Du ikke fuldføre. Moez vil
 komme og fravrisse Dig Dit Bytte." — „Jeg frygter
 ham ikke" — svarede Mohamed rolig — „det veed han
 ogsaa. Maat han kommer som Fiende, vil jeg fænike
 mod ham, men kommer han som Ven, vil jeg aabne
 ham mine Skatte og mit Hjerte. Dog, Zoraide saaet
 han ikke tilbage." — „Nu kiender jeg Din Dannis-
 hed og Dit Hoimod. Det er altsaa disse Lyder, hvoraf
 Du brarter!" — „Du maa giore Regning paa dem
 — svarede Mohamed — siden Du voer at føre sfig en
 Tale. Men svar Du mig nu, Du, som vil lære mig
 at handle ædelt og uegennyttigt — sfig mig uden Om-
 svob: naar Moez havde frataget mig en Slavinde, og
 dodelig forelsket sig i hende — vilde han da have været
 saa ædelsmodig, at give mig hende tilbage? Du tier?
 Svar mig! Har Moez troet, at jeg vilde udlevere ham
 Zoraide? — „Et Dieblik nærede han vel dette Haab,
 men snart indsaae han det Daarlige deri." — „Nu vel,
 han har feilet. Lær mig bedre at kiende, og hold mig

ikke for en Slave af mine Lidenskaber. Altid var jeg beredt til, at opoffre dem for Dyden og Retfærdigheden. Jeg elskede Zoraide, jeg elsker hende endnu, og besuagtet er hun nu i Moez's Telt."

„Retfærdige Himmel! Hvad hører jeg? Zoraide!
— O, Du er den Største, den Edelmodigste af alle Dødelige! Hvilket Navn skal jeg give Dig? Er Du en Engel, er Du en Gud? Ved Du vel, hvem Du har optaget ved Dit Bord? Ved Du, at jeg er Moez?"

— „Jeg vidste det." — „Hvad?" — „En Mand, som Moez, kan ikke giøre sig ukiendelig. Han behøver ei at omgiøre sig med Magtens Teppe, for at bevise, at han er skåbt til at herske over andre Mennesker. En af mine Officerer kiedte Dig, og selv uden ham vilde jeg have kiedt Dig. Dog, det er langt ud paa Natten, nu kan Du ikke komme tilbage til Din Leir. Forslad i Morgen tidlig Amassa; en tro Eskorte skal ledsage Dig til Din Armees Forposter. Tillad mig, at jeg tilbyder Dig mit Slot, som en Asyl, for i Nat. Sov rolig under Mohameds Tag! Troskab og Redelighed vænge ved Din Dør; jeg selv har aldrig havt andre Bagter."

Man førte Sultanen til Slottets prægtigste Værelse. Han udstrakte sig paa et blødt Leie og slumrede saa sødt og roligt, som under en Bens Tag. Næste Morgen, da han vaagnede, ledsagedes han af et tal-

rigt Felge fra Amasia, og først ved hans Lejr forlod
det ham.

Moez sandt sin Armeen i største Uree. Hærforere-
ne vare meget bekymrede for Sultanens Skæbne, og
havde forberedet Alt til en almindelig Storm. De
frygtede, at Moez skulle blive tilbageholdt af Mohamed,
som lange, eller saagat blive myrdet. De brændte af
Begierlighed efter at besejre eller hævne ham. Halvs-
tredindstyve tusinde Maad Forstærkningstropper vare
ankomne fra Calisen Mockasi, og havde omgivet Ama-
sias Mure, og saa modige den beleirede Stads Be-
gere endog være, falde det dog klart i Die, at de ikke
længe kunde modstå de forenede Stridskroester. Da
Moez saae de friske Hielptropper, bankede hans Hær-
te af ødel Fyd. Han forsamlede sine Hærforere og
sagde til den unge Nervan: „I Morgen vil jeg holde
mit Indtog i Amasia; men jeg ønsker, Nervan, at
Du først begiver Dig til Staden. Gaae i mit Navn
til Mohamed og sig ham: „Sultan Moez er rykket
med en frygtelig Hær for Din Stad, at beleire den;
men Du har overvundet ham ved Dine Dyder. Han
tilskaaer sit Nederlag, og forkynner høit Din Seir.
Han ansaae sig for stor, fordi han var stærk og mæg-
tig; men nu indseer han, at Du er større; thi Du er
dydigere. Hans Storhed er ubenom ham, den bestaaer
i Armeen, som understøtter hans Planer; Din er i
Dig selv, i Din ophoede Sjæl. Den er hverken af

hængig af Mennesker, eller Tilfællet, og Mohamed vilde være større under Straataget, end den mægtigste Konge. Moez beder om Fred, om Dit Vensteb. At fore Krig med Mohamed, vilde være, at erklære han for Guddommen, hvis Billedet han er. Staden Amasia og hele det herlige Land, som fører dette Navn, være hans Eiendom. Lykkeligt, tusindfold lykkeligt er det Folk, som lever under hans Scripter! . . .”

Hvo skildrer Hærførernes Forbauseise? Hvem skulde de ikke beundre, Moez eller Mohamed? Ensten den Mand, som vandt den skionneste Sejr, eller den, som saa høit loyprise Sejtherren?

Nervan ilede til Amasia, og endnu den samme Aften aabnedes Portene for Moez og hans Krigere. Der fandt de en saa venlig Modtagelse, at man skulle have troet, de efter en lang Traværelse var komne tilbage til det fortrolige Hjem. I femten Dage var Staden oplyst, og Spil og glade Festligheder fulgte efter Slagene, og bragte dem i Glemsel. Moez og Mohamed tilsvore hinanden evigt Vensteb, og de vare for store, til at bryde denne hellige Eed; thi naar to ødle Sioele hade hinanden, saa seer det kun, fordi de ikke kende hinanden.

(de Sarrazin.)

Las Casas, Napoleons Fortroelige.

Utrokkelig Trofast under alle Livets Omverlinger, Hens givenhed, usvækket indtil Døden, maae stedse øres som høie Dyder, om end det Individ, hvis Psyd de ere, var nok saa forsiktig fra os i Grundsætninger og Meninger. Las Casas, Napoleons trofaste Staldbroder, hører til de sielbne Mennester, som vor Tid aldrig vil nægte sin Hylbing. Lad Historien prøve hans Meninger, Menneskeligheden ører hans Daad, og hans Liv er et ligesaa mærkværdigt Bidrag til Menneskehedsens, som til vor Tids Historie.

— — De Allierede holdt deres Indtog i Paris, Keiseren frasagde sig Thronen, og — Kongen kom. Grev Las Casas Opførsel under Keiserregieringen havde været saaledes, at hans gamle Venner, som ophoiedes ved den nye Forandrings, fra alle Sider kom ham med Velvillie imøde, og givde ham de meest smigrende Tilsbud. „Sikkert vil jeg tage derimod,” svarede han dem, „men endnu er min Siæl altfor fusk af hvad der er foregaaet; jeg behøver nogen Tids Molighed for min Smerte.” — For sine fortroelige Venner udøste han frimodigen sit Hiertes Klager: „De ere komme tilbage, disse Prindser, som jeg fra min Wugge af hellis-

gebe min Kiærighed og mine Unker, hvis Mavn jeg aldrig nævnede uden den Eresygt og Deeltagelse, som deres Ulykke og Hødsel havde Fordring paa; de ere komne tilbage, men — jeg gienfinner dem ikke mere i mit Herte, — de vendte tilbage giennem en Bresche af Nationens Ere." Under disse saare vanskelige Forhold viste Las Casas en Hærelandstierlighed, den bedste Græker værdig, parret med den stolteste Ribbes Grimodighed, Retsind og Kiærighed til Men; hans Herte var knust af Hærelandets Fornedrelse. „At tine Kongen," sagde han, „og være ham tree, det kræver vore nye Pligter, men fornægte ham, i hvis Sted han træder, det er at forraade Nationens Sag, at sætte dens Held og Hæder i Fare. Man burde aldrig have forglemt det! naar vi svigte og forhaane ham, vi selv have styrter, da samle vi paa hans Hoved i en forenet Gloria den nyere Tids Berømmelighed, paasynge os selv hele dens Skam og Skændsel." Intet Dieblik har Grev Las Casas fornægtet disse Grundsatninger. Fra den Dag af, paa hvilken de Allierede holdt deres Indtog i Frankrig; fra det Dieblik af, da de første Authoriteter trængte sig frem for at samle nime det af Senatet paa lovles Maade erklaerte Trofalsb, vøgredre han sig standhaftig ved at undertegne Statsraadets Sanction af Senatsbeslutningen. „Hvorledes tor I — sagde han til Statsraaderne — sanctionere en Act, som den nye Souverain upaatvivlesigen må

forkaste; kan han indromme Senatet Ret til, paa saa-
 dan Maade at bortfænke Kronen og tage den igien? —
 Og uden alt Hensyn hertil, ere Vi ikke Fortroelige,
 svorene Dienere af den Monark, som Vi styrte fra
 Thronen? — I vor Stilling er det os ikke tilladt at yt-
 tre Meninger, kun een Følelse bor besidde os; forstaar
 det gamle Dynastie, der nu træder op, rigtigt at vur-
 dere sin egen Interesse, saa kunne I ikke værdigere
 anbefale Eder til dets Undst, end ved urokkelig Tro-
 stab mod Thronens faldne Behersker." — De frem-
 mede Soldiers Mylren i Paris, de Allieredes Herre-
 domme over Frankrig, alt dette var for Las Casas et
 hertesonderrivende Skuespil. Han unddrog sig den
 store Verden og levede saaledes hen i storste Indgeto-
 genhed indtil hin cypende Marts brød frem. Da giens-
 nemærvede der en umiskindelig Glæde synligt hans helle
 Bøsen. Frankrigs Skændsel — tænkte han — er nu
 tilintetgiort, glimrende som tilforn høver sig dets Bes-
 rommelse paany ved Heltens Tilbagekomst, ved det op-
 højede aandskraftige Sving, at et heelt Folk høver sig,
 for at modtage ham med Jubel. Las Casas blev ud-
 nævnt til Statsraad, og da han takkede Napoleon hers-
 for, sagde denne til ham: „Jeg veed, De var mig
 tro! Hvem skulle østere kunne true Frankrigs Lykke
 og Hæder, naar dets Hovding havde mange Venner
 som lignede Dem?" Den folgerige Waterloo-Kata-
 strofhe ersvær Pariserne først ved Napoleons hurtige

Tilbagekomst. Las Casas ilede strax til ham og overtog uopfordret sin Dieneste som Kammerherre hos ham.

Af hvilke Ubetrydeligheder afhænger dog ei ofte Menneskets Skæbne. Dette tilfældige Skridt, der blot var en Uttring af personlig Hengivenhed og oprigtig Deeltagelse, bestemte ham sin Lob for det hele følgende Liv. Napoleon frasagde sig Thronen og Las Casas besluttede, ei mere at forlade ham. I Ulykkens Dage blev hans Stilling ham hellig og ærværdig; han benyttede sig derfor i Haven ved Malmaison af et en somt Dieblik, for at meddelse Keiseren sit Ønske, at han for stedse måtte forene sin Skæbne med hans. Ved dette overordentlige Forslag saae Keiseren med sorte Blikke paa Las Casas, og svarede blid og rolig: „Ved De, hvorhen dette Ønskes Opfyldelse kunde føre Dem?“ — „Det har jeg ikke overregnet, svarede Greven, „men mit varmeste Ønske naaede sit Maal, hvis min Bon blev hørt.“ — „Velan da!“ vedblev Keiseren, „Jeg modtager Deres Tilbud.“ — Las Casas sloi til Paris, for at forsyne sig med det Nødvendigste til Reisen, rev sig los af sin jamrende Families Arme, og ilste ad Rochefort.

I det Dieblik Napoleon besteg Reisevognen, lod han den provisoriske Regering melde: „I det Jeg nedlagde Souverainens Magt og Rettigheder, frasagde jeg mig ikke tillige Borgerens øbleste Pligt: Fædrelandets Forsvar. Vil man opfordre mig dertil, da

forpligter jeg mig til: at levere et Feltflag, hvis Uds-
 fald skal trænge Hænderne til at antage billigere og for-
 deelagtigere Underhandlings Grundsætninger." — Man
 modtog ikke Tilbudet. Keiseren reiste til Rochefort
 uden al Bevækning, under Folkets fierligste Tilraab,
 som i Skareviis trængte sig frem paa Beien. Paa
 hvert Ansigt læste man Ønsket, at beholde hvad man
 nu tabte, og øengstelig Bekymring for Fremtiden. Da
 Han var kommen til Rochefort forhindrede de engelske
 Krydser Udfarten, og Napoleons længere Ophold i
 Landet, ville sikkert have en Borgerkrig til Folge. Ge-
 neralerne anmodede ham paa det heftigste om at stille
 sig i Epiden for Armeen; hans Beslutning var ugiens-
 kabelig. „En Borgerkrig — sagde han — vilde nu væ-
 re uden Diereed, mig kunde den ene bringe Fordeel,
 men den maatte kobes med Bled, et saaledes erhvers-
 ved Held ønsker jeg ei mere. I mine tree, forudsus
 Vaabenbrødre, sparer Eder for en bedre Sag." Las
 Casas, Savary og Lallemand vare to Gange ombord
 paa en engelsk Krydser, for at erholde de fornødne
 Passer til Napoleons Overfartning til Nordamerika.
 Endelig blev Krydseren autoriseret til, ikke at respec-
 tere Parlementairflaget, men at optage Napoleon og
 bringe ham til England. Napoleon sovde intet Dier-
 klet med at tage imod dette gjæstevenlige Tilbud, skrev
 et mærkværdigt Brev til Prindsregenten og begav sig
 ombord paa Bellerophon. Las Casas har udkastet en

saare noiagtig Skildring af alle disse Omstændigheder, som er et vigtigt historisk Udstykke *).

Napoleons Forviisning fra Europa til St. Helensna var heist mørkelig for den menneskelige Skæbneshagttager. Las Casas nød paa Oversarten daglig Napoleons Omgang og erhvervede sig snart hans urokkelige Tillid. Wel kan man derfor paastaae, at Ingen i Verden har havt saa god Lejlighed til at lære Napoleon at kende som han. Denne Fortrolighed, de Skriften man vidste Las Casas var sysselsat med, den kække og stolte Tone hvori han i sine Breve til Engeland yttrede sig over den uværdige Behandling, foranledigede strængere Opsigt og umiddelbar Høfølgelse fra Gouverneurens Side. Sir Hudson Lowe lod ham vide, at han, hvis han vedblev at skrive til Europa i denne Tone, vilde lade ham deportere til det gode Haabs Fælled, Kort efter børvede han ham en Heboer, han havde til Betiening; saa Dage efter sneg denne sig igjen tilbage, og bad sin gamle Herre give sig Breve med til London, hvor han agtede sig hen. Greven troede ham — og saa Timer efter vare Brevene i Gouverneurens Hænder. Dieblørlig bragtes Greven i Arrest. Derpaa slæbte man ham femhundrede Mile ned til det gode Haabs

*) En fuldstændig Oversættelse af dette Skrift er under Pressen.

Gorbierg og fastede ham endelig, farlig syg, ombord paa et libet Fartsei. Fra Engeland sendtes han som Hange til Fastlandet, førtes som en Forbryder giennem Nederlandene og tillodes endelig et Tristed i Frankfurt am Main efter tretten Maaneders grusom Gangenslab.

Las Casas bad Østerrige om Beskyttelse. „Sire“ — skrev han til Keiser Frank — „Han, som stor under alle Forhold, paa Ulykkesklippen nedskrev hine skonne Ord, der hoit have hævet mit siunkne Mod: „Overalt, hvorhen De gaaer, rose De Dem af den Trostlab, De viiste mig“ — har givet mig Fordringer paa alle Kongers Velvillie. Sire! jeg stiller mig under Deres M. keiserlige Beskyttelse!“ Hans Begicering blev ham sieblikkelig tilstaet. Nu sogte man fra alle Kanter at formilde hans Kidelser. Hoie og Lave, Landsmænd og Fremmede strommede til for at see den Mand, som Karacterstorhed og usvigelig Trostlab havde giert saa lykkelig. Men Greven drog sig tilbage i Sorgens og Smertens Eنسونhed. „Jeg vil“ — sagde han — „færn fra al Politik, allene hylbende personlig Kierligheds Kodelser, bruge mine sidste Dage til at sende nogen Trost til hine sierne Klipper. Lader man mig i Fred opfylde dette hellige Kald, da er jeg lykkelig nok: jeg forsanger intet videre, end at være Belisars Better.“

Bonstift for Napoleon til det britiske Parlament
fra Grev Las Casas.

Den troe Blondel vorde ei kied af, at forbre Ret-
færdighed og Menneskelighed for Lovehierret paa Klip-
penen. Indtil nu har den hengivne Ven forgivæs
erøngt sig frem til de Forbigaaende, for at forbre en
Almisse til den arme Belisar. Hvordan man end tæn-
ker om Napoleon — og andet kan man dog ei tænke om
ham, end at han var kaldet til at grundfæste en Ver-
dens Lykke, og at han aldeles har misfiendt denne stos-
re Bestemmelse, der maaſkee i et Kartusinde ei vørder
nogen Dodeligs Lod — ; saa kan man dog ei uden Be-
undring henvende sit Blik paa den Mands troe Hen-
givenhed, der med rørende Begeistring oposfrer sig for
en Mand, som Verden har udstoldt. Den grændselose
Hengivenhed, der forlader Hustrue og Born, der for-
sager alle Livets Bequemmeligheder, der giver sig til
Priis for Mishandling og Forfolgelse, for ene og als-
lene at virke for den tilbedte Gienstand, er i vor Tid
et sæfsomt Syn.

„Et simpelt Menneske, er uformagende Fremmed
voer at øplsste sin Røst midt iblandt Eder, I Brit-

kernes Repræsentanter! men han anraaber Eder i Mens
neskelighedens, i Retfærdighedens, i Eders egen Hæders
Navn. Skulde han tale forgivæs? Kunde han ei
vorde hørt?

Gordreven fra St. Helena, ufrivillig fælt fra det
største Minde om de menneskelige Omstiftelser, tyer jeg
til Eder, for at skildre Eder hans Forfatning og Lidels-
ser. — Gortreven pludseligt fra ham, uden at det var
mig muligt at ane det; berøvet al videre Samtale,
ville mine Ord, mine Tanker kun tilhøre mig; kun
mit Hjerte vil være deres Kilde. Maaskee vil hiin
høie Siel, som er Gienstand for dem, vredes over det
Skridt, jeg nu gør, i den fulde Overbeviisning, at
den, han bor og kan anraabe mod den tilfsiede Uret,
ene og allene er Gud. Maaskee vil han spørge: Hvo
ber bød mig sorge for hans Liv og hans Lykke? Men
ligemeget! Maaskee var min Kærlighed Aarsag til
min Svaghed. Alt føler jeg mig for langt siernet fra
Helten; Hiertet kan ikke længer dølge de Qualer, det
var Bidne til; de trænge sig frem, de afteninge mig
Klagestrig.

I have bandlyst til Oceanets Drkener den Mand,
hvis høimodige Tillid frit og af eget Valg onskede at
leve blandt Eder, beskyttet af Eders Love, som han
ansaae for almægtige. Men ubentvivl bestemtes I kun
af det, der syntes Eder nyttigt, og ei af Retfærdig-
heden. Ellers funde man spørge: Hvo gav ham i Eders

Vold? Hvo gav Eber Ret til at dømme ham? Paa hvis Angivelse fordomte I ham? Hvem kaarede I til hans Talemand? — Nok, I have givet en Lov; den fuldbyrdes og jeg lyder den. Det er ei min Sag, at undersøge dens Grundsetning. Jeg vil dæmpe hvert Suf, min Protest skal ei komme udenfor mit Hjerte. I skulle kun høre de Lovater, der følge Eders Beslutning, uden Lovivi imod Eders Hensigt.

Storbritanniens Repræsentanter! I have erklaaret, at I kun vilde bemægtige Eber og voere Borgen for Keiser Napoleons Person. Efter Opfyldelsen af dette Niemed gav I Eders Minde til, at man skulle giøre Alt, for at formilde en Dom, som I ansaae for et Værk af Politiken. Dette medførte Aanden og Bogstaven i Eders Lov, Eders egne Forhandlinger, Nationsens Ønsker, Følelsen af dens Ere. Men kun den strænge Deel af Eders Hensigter tildeeltes den høje Fange paa hans rødsomme Klippe; lykkelig var han, hvergang den ikke overstredes. De Skyer, der ombølge hans H, ere mindre tykke, mindre dunkle, end de Lin delser, man sammendynger over hans Legeme og Sicel. En indbildt Frygt indstrænkede ham endmere Dag for Dag; hans stolte Sicel maatte dagliges mode nye Krænkelser. Hver Bevægelse er blevet ham umulig, hvert Besøg, hver Samtale blev ham saagobt som nægter. Saaledes har man forenet det saavel fugtige som brøns-

dende Klima, der er beroet alle Himmelens Under, med alskens Savn, med navnløse Krænkelse. Paa en strækkelig Maade indstrækkes hvert Dieblik hans Leves Freds. Han inbtvinges i sit Værelse. Man vil beroe ham Livet.

Var da alt dette Eders Villie? Bisselig ei, og hvilke Bevæggrunde kunde retfærdiggjøre det? Krigsmænd, tillands og tilsoes, og Andre, hvis Kald det er, værer Dommere! Deres Indsigter, der s Raad høre man, og ei give man ham længere et eneste Menneske i Bold, hvis daglige Førde det er, at bekæmpe de Ekygges billede, hans opglødede Indbildungskraft Skaber, uden at betænke, at Maaslet for al hans Færdens vil medføre Døden. I Longwood holdes enhver Undvigels for umulig. Distnok vilde Enhver gierne, selv med Tabet af eget Liv, riske den. Døden vilde være sad for en saa hederfuld Daab. Men hvordan skal man stuppe de aarvagne Officerer? hvordan undrige Soldaterne, der have besat Kysten? hvordan komme ned ad de steile Hielde, og ligesom svømmende skytte sig ud i det uype Verdenshav? hvordan gennemtrænge hist Tartsier og Krigsskibe, naar man fra alle Høje er beberket, hvert Dieblik og i alle Retninger kan vorde forfulgt af Signaler? I hvilken Baab skulde man flye? Der er ingen ved hele Kysten. Til hvilket Skib skulde man søge sin Tilflugt? Hverken nær eller færre findes noget. Hver fremmed Seiler, ja Eders egen Nations, vorbede

et Nytte for Eders Krydsere, hvis den, uden trængende Bevæggrund nærmer sig St. Helenas Øe.

Er ved sliq Forsigtighed ei hele Den allerede et fuldkommen sikkert Fængsel? skulde det være nødvendigt, at omtinge Ganglet med Fængsler? Og hvis end, hvad dog er umuligt, saa mange Vankeligheder overvindes, bliver da ei det uhyre Hav og næsten alle Lande endnu et nyt Fængsel?

Hvilket Menneske med sund Sands kunde undrømme sligt? Hvo kunde mene, at sliq vansittig Fortvivelse høede sit Hjem i Longwood? Keiser Napoleon har ingen andre Planer, ingen andre Ønsker, end dem, som han yttrede dengang, da han med Tilstid, frit og paa Troe og Love overgav sig til Edet: „En rolig Tilsflugt under Eders eller Amerikas positive Loves Beskyttelse.“ Ikkun dette Ønske yttrede han dengang, ikkun dette Ønske nærer han endnu og vil nære det bestandig.

Dersom da Den St. Helena ifolge sin Natur ikke er et tilbørligt Fængsel; hvis den ei medfører den Fordeel, at forene Sikkerhed med Milbhed; da har man skuffet Eders Valg og Eders Diemed. Til hvad Nytte lader man os ynkeligen omkomme under et Klima, som ei er port? Til hvad Nytte alle Eders forhvide Omkostninger? Til hvad Nytte Eders talrige Garnison og dens store Generalstab? Eders Fortanstaltninger tilstøes? Til hvad Nytte den Evang, man paalægger den ulykkelige Des Handel? der gavnar saa

mange Punkter i Eders europæiske Bestædelses, hvor
J bedre og mindre bekostelig kunde have bevogtet os.
Dersom derimod Den i og for sig selv skulde være til-
stækkelig sikker, vilde da ikke enhver førogende Plage
kun være et barbarisk Tyrannie, fuldburdet imed Eders
Willie? Thi det vilde J vel ikke, at man skulde pine
Napoleon, at man langsomt skulde dræbe ham, og dog
er Intet vissere, end at han maa omkomme af de Saar,
der gives ham hvert Dicblit.

Wilde J kun betragte ham som en sædvanlig Fange,
og ei som Gienstand for Kongernes Ostracisme,
ham, der engang var Konge selv; var det kun et sæd-
vanligt Føngsel, og intet Ly, der kunde formilde hans
Landflygtighed, J vilde give ham; var det kun en Urs-
restforvater, og ingen ved hoi Nang udmarket Officer,
der forenede Verdensklogskab med staanende Agtelse, J
vilde anbetroe ham til; var det kun om Had, Hævn
og hine andre usle Lidenskaber at giøre; var det ens-
deligt kun Klimatet man vilde overslade den høie Fiens-
des Død, og bebyrde Naturen med en Handling, man
selv ei vovede at fuldburde; vilde man alt dette; —
da har jeg intet mere at sige, da har jeg maaskee alles-
tede sagt for meget.

Men var det Eders Hu, overeensstemmende med
Meningen i Lovforslaget, at lade Verket af Eders
Statskøgt vidne om alle en stor, ædel og hæderlig
Nations Hensigter; da kan jeg blive ved; thi nu vil-

de I det Gode, Omstændigheden kunde tillade; I vilde
 forbyde hvert Ønde, som ei Modvendigheden bød. —
 I vilde ei, at man skulle forestrive ham, hvad og
 hvorlunde han skal tale; I vilde ei, at man skulle
 indskrænke hans Enemærker under det Paaskud, at han
 ei daglig afbenyttebe deres fulde Udstækning. I vilde
 ei, at han til stor Skade for sin Helbred skulle for-
 dommes til en slet bygget, usund, snever og ubeqvem
 Bolig, medens Øvrigheden havde større, bedre og be-
 quommere, der havde været anstændigere og havde
 funnet spare Sendelsen af det navnkundige Slot, eller
 rettere sagt, af den umaadelige Mængde Planker, der
 nu raadne paa Strandbredden, fordi man fandt, at
 syv a otte Aar vilde mebgaae til Planens Udførelse.
 I vilde ei, at man driver Forhaanelsen imod Napoleon
 saa vidt, at man vilde tvinge ham, at giøre et
 Tilskud af hans eget lille Pengeforraad, for at erholde
 det Modvendige, eller i modsat Fald true ham med
 Indskrænkninger, som ei engang være mulige; at
 tvinge ham til at udraabe: „at lade ham i Roe, han
 forlanger intet, og vilde, hvis han lider Hunger, sæt-
 te sig midt iblandt hine Tapre, hvis Telte han saa
 i det Tierne, der sikkert ikke vilde tilbagevise Europas
 første Soldat fra deres Træbakker.“ I vilde ei, at
 Napoleon paa saadan Maade skulle nøbes til, efters-
 haands at lade følge alt sit Solsvæi, for at afhjelpe
 sin Mangel, og at han maae modtage, hvad hans træ

Tienere ere saa lykkelige, at kunne neblægge for hans Fedder. — O, Engellsændere! Kan man i Eders Navn saalunde behandle ham, der engang styrede det hele Europa, saltede og valtede over saa mange Kroner, havde saa mange Konger! Frygte Fei Sagas sanddrue Griffel, naar det engang dybt indgraver de Ord: „Ved uværdig List blev han deres Rov og de dreve Handel med hans Tilsværelse.“

Men, ville vel Nogle sige, hvorfot saadan Omstørg, han er jo dog en Fange og hvad ellers mere? og hvilke ere de Adkomster han har Krav paa? — Hvad han er? Hvilke hans Adkomster ere? Det vil jeg fortælle:

Napoleon er det første, det meest forbausende Liv i Skæbnens Bog som Historien kan fremvise. Han er Verommelsens Mand, Aarhundredets Helt. Hans Navn er i Alles Munde, hans Doad sætter enhver Indbildungskraft i Bevegelse, hans Lovbane er uden Eksempl. Da Cæsar tænkte at behæfte sit Hædreland, var Cæsar alt den første ved Godsel og ved Rigdom. Da Alexander foretog sig at betvinge Asien, var Alexander Konge, og Son af en Konge, der havde forberedt hans Seire. Men Napoleon, svingende sig frem af Mængden for at behæfte Verden, fremstiller sig ene og allene ved sin Aandskraft. De første Skridt paa hans Lovbane ere sande Underværker. Han bedækker sig med usædelige Laurbær, og herscer fra nu af over

alle Hierter. Sine Krigeres Usgub, hvis Bersommelse han hævede indtil Skyerne; Fædrelandets Haab, som i dets Trængsel alt ahnede i ham dets tilkommende Trelser. Og denne Forventning blev ei skuffet! Som paa den Døendes Raab hidiler han ved Afsrydelsen af sine hemmelighedsfulde Begivenheder fra Nilens Bredder. Han giennemsliber Havet med Fare for sin Frihed og Kald. Han lander i al Stilhed paa den franske Kyst. Giansynet af ham vækker almindelig Jubel; lydeligt Bisald og offentlige Seiersfeste, føre ham ind i Hovedstaden. Ved Synet af ham bøie sig Partierne, de modsatte Foreninger oplose sig, han regerer, og Revolutionen ligger fængslet for hans Fodder. Alt dette bevirkede een eneste Mans Indsydelse. Paa hans Besaling forsvinder Statslivets forvirrede Lære, Saarene læges, Skabningen synes paa nye at fremstaae af sit Chaos. Nationen aander atter, og velsgnner ham, alle Folkeslag beundre ham, Kongerne agte ham, og man er lykkelig, og vil paa nye rose sig af den Wre, at være Fremmand. — Man satte ham paa Thronen. Han blev Keiser. Höieste Beherscer ved Nationens Valg, salvet ved Religionens Overhoved, stødfæstet ved Sejrens Haand, — hvilken Beherscer kunde vel nogensinde fremvise saa mægtige, saa edle, saa rene Adkomster! Alle Souverainer have ved Støgtæk og Traktater forbundet sig med ham. Alle Nationer have erkendt ham. Engelskendere! hvis Z

allene giorbe en Undtagelse, saa var denne ikun grunbet i Eders Statskunst; den var kun en Formalitets-sag; thi omvendt ere I just slutteligen te, som i Napoleon vil have erkientd de helligste og uimodsigeligste Rettigheder. — Napoleon har nu mistet sin Throne, sin Magt og Vælde, men alle hans ophsiede Talenter besidder han endnu og disse fordre Verdens Agtelse. Ingen Mand af ædel Karacter vil mindre agte ham nu paa sin Klippe, end da han i Spidsen for sexhundrede tusinde Krigere, forestrev Europa Love. Saavidt hans Adkomster!

Storbrittaniens Repræsentanter! Overveier disse. Retfærdigheden, Menneskeligheden, Eders Ere, Eders Hæder fordrer det. Besmuds ei Eders Nutidshistorie's skionne Blade med en saadan Plet. Skaan Eders Regering for den afskyelige Beskyldning, at have angret med den Hængnes Blod. Maar Napoleon ei mere er til, hvo vil da tvivle om, at han vil vorde Nationernes Helt. Da vil man i ham kun skee Offeret, Kongernes Martyr. Nedder vo're nye Annaler fra en saadan Skamplet og dens farlige Folger. Beskytter Kongedømmet for dens egne Farblindelser. Beskytter den store Folkeherfers helligste Rettigheder, i hvis Navn Offeret vorder henrettet. Bevarer den Kongelige Heihed i sin Vorlighed, i sin Ubrødelighed. Maar Konger selv lægge Haand paa disse Guds Repræsentanter paa Jorden, hvorlunde ville de da holde Folket i

Somme, her hvor ingen Lykke gives, som er sikret fra
 Tilfældet og Tidens Omværling. Veranderlighedens
 Kreds omgiver alle Throner. Disse Unliggender ere
 alle nuværende, og tilkommende Kongers Unliggende.
 En Hertens Salvede i Hornedressens, Marterens og
 Døpfrelsens Tilstand kan ei andet, end være en Uvil-
 lies- og Raedsels-Gienstand for Historien, en Bewe-
 for Kongerne. — Der vil komme en Tid, da man vil
 vise ham fuldkommen Retfærdighed. Thi Tiden staber-
 ne døe med Samtiden, men Handlingerne leve med
 Esterverdenen, som er uden Grændser. — Kalder Ni-
 poleon tilbage og giv ham et Kristeb iblandt Eder.
 Lad ham finde Rosighed under Eders Loves Beskyttelse.
 Forund disse denne udmerkede Hylding. Berover
 dem ikke deres skinneste Seiersfest. — Napoleons
 høieste Ønske er nu Rosighed. Han holder sig ikke mere
 for denne Verden tilhørende; hans Bestemmelse har
 naact sit Maal. Hans fremrykkende Alder, Tabet af
 hans Helbred, hans Mistillid til Mennesker, lader
 ham kun onspe sig et usorsyret Frifred. Engelandes-
 re, derom beder han Eder, og Jere ham det skyldig,
 naar J mindes Eder, hvorlunde han satte sin Tillid
 til Eder fremfor alle sine andre Fjender. Berer ret-
 færdige, voer det, gør det! Eders Friheders og Eders
 Loves Venndrerer og sande Venner ventet det, fordeet det.
 Hvad J imidlertid beslutte, saa er mit Lov fast-
 stet. Hvor endagsaa Øfret bliver, vil de saa Dage

som endnu forundres mig, være ham hellige. Fier-
net fra ham, vil jeg begræde alle de Hjertets Egens-
tæber, som knytte Mennesket til Mennesket. Spør-
ger Eders Landsmænd som lærte ham at kende; Alle
ville de fortælle Eder det samme. Er dette vel den
Mand, som man har skildret Eder? Have I vel med
fuldkommn Sagkundstab afgjort hans Skæbne?"

Marskal Lannes's Død.

Da Keiseren saae, at man var Marskal Lannes bort,
badet i sit Blod, lod han Baaren holde og sætte ned,
knelede, sluttede Marskallen i sine Arme og sagde høit-
grædende: „Montebello, kender Du mig endnu?" —
Ja, Sire, De taber i mig Deres bedste Ven. —
„Nei, nei, Du maae, Du maae ikke døe!" — og i
det han vendte sig til Larrey — : „ikke sandt, De staaer
mig ikke for hans Liv?"

Montebello's Saar var dodeligt. Marskallen var
meget fast og standhaftig, mens man affatte hans ven-
stre Been. Men siden blev han ydersi mismodig, og
fik en ondartet Feber. Man havde bragt ham til en
Brygger i Ebersbo:f. Kamm'ret var lige over en
Stald, Rusten forpestet, Soelheden trykkende. Keis-

seren besøgte ham et Par Gange. Den sidste Gang forlangte Marshallen, at alle Tilstede værende skulde gaae ind i et Sideværelses; dog blev Doren aaben.

Marshallen erindrede Keiseren om alle de Dienester, han havde gjort ham, og lagde derpaa til: „Ei siger jeg dette, for at interessere Dig for min Kone og mine Børn. Da jeg vør for Dig, behøver jeg ei, at ans befale Dig dem; Din Hæber gior Dig det til Pligt, at tage Dig af dem. Jeg frygter ei, at støde Dig ved mine sidste milde Bekrædelses. Du har begaart en stor Fejl og ved den hærvært Dig Din bedste Ven. Du vil ikke forandre Dig, og det vil engang skytte Dig. Du har kun Smigere om Dig, man vil forraade og fors lade Dig. End denne Krig, Dine Generaler ønske det, og sikkert ogsaa Dit Folk. Mægtigere kan Du ei vorde, men mere elsket. Tilgiv en Døende disse Sandheder. Den Døende mener det godt med Dig.“ Marshallen taug og rakte Keiseren sin Haand. Denne oms favnede ham grædende, men sagde ikke et Ord.

Montebello døde. Hans Liig, balsameret af Larey, bragtes til Frankrig af Hr. Frontin.

Montebello's Gemalinde ved sin Mands Bils.

I Straßborg bad Marshallinde Montebello Hr. Frontin ret hønsligt, at lade hende see sin Mand engang endnu. Men da dette var ham forbudet, og han dog maatte give efter, foreslog han, at hente hende midt om Natten, at Ingen skulde see og kiende hende. — „Jeg gik altsaa,” fortæller Hr. Frontin, „med hendes Hætter Hr. Cretu til hende paa den aftalte Tid. Sejsnart hun saae mig, stod hun op og sagde, hun var beredt til at følge mig. Jeg tillod mig, at holde hende tilbage et Dæklik, og bad hende tanke paa sine Kræfter. Jeg erindrede hende om den Tilstand, hun vilde se Liget i, og om det Indtryk, hun vilde bringe med fra denne sorgelige Vandring. Hun svarte, hun var beredt paa Alt, og haabede af dette Besøg nogen Lindring i sin tunge Smerte. I det hun sagde dette, var hendes Kionne, tungsindige Ansigt fuldt af Rosighed og Alvor. Vi gik. Hr. Cretu bød hende sin Arm. Hertuginden Vogn førte tom bag efter. To Betiente fulgte os.

Byen var illumineret i Anledning af Keiserinde Marie Louises høitidelige Indtog. Munter Lummel overalt; fra adskillige Huse løb Musik. Hvor stak ikke denne larmende Glæde af mod vort sorgelige Tog. Jeg saae Hertuginden fra Tid til anden gaae langsommere, hørte hende sukke dybt. — Vi kom til Mairens Bolig.

Madame de Montebello befalede sine Folk, at vente hende her. Langsomt steg hun med sin Hætter og mig ned til den underste Salsdør ved en svag Laternes Skin. Hertuginden bævede, men stillede sig dog ret behjertet an. Men da vi traadte ned i et Slags Kicelder, da virkede den dødsstille Taushed, som omgav os, det matte Lys i den mørke Hvelving og Synet af det i Kisten udstrakte Liig grueligt paa hende. Hun udstodte et Hammerkrig og blegnede. Vi raadte hende at vende tilbage. Hun nægtede det, reiste sig, nærmede sig Kisten og gik omkring den taus og langsom; derpaa stod hun stille, lod sine foldede Hænder synke, betrags- teede saaledes en Tidlang ubevægelig sin Mand sivløse Skikkelse og vædede den med sine Taarer. Af denne Tilstand vaagnede hun med det af Hulken og Taarer afs- brudte Udraab: „Min Gud! — Min Gud, hvor han seer ud!”

Jeg gav Hr. Cretu et Tegn, det var Tib, at vende tilbage. Men Hertuginden gik ikke, for vi havde lovet hende, at bringe hende hid næste Dag igien. Vi los- vede det, uden at tænke paa, at holde det. Hastigt lukkede jeg Døren, og bød Marshalinden Armen. Un- derveis græd hun uophørligt. Da Vognen holdt, sagde hun med ubestridelig Godhed: „Jeg skal aldrig glemme den Kiærighedstjeneste, De viste mig.”

Klosterbroderen Anselmus.

Leg vandrede i Klosteret Altfiedels underjordiske Grav-hvælvinger. Koldt blæste Winden mig i Ansigtet som Spøgelseaanbe. Pludseligt høreret det mig før, som om jeg noget fra mig hører et huult hendoende Veemodssuk. Signende mig med Korsets hellige Tegn skrider jeg modigen fremad, seende til Høire og Venstre blottede Gravbilleber og Sarkophager, alle udhugne i Steen og omgivne med oplysende Munkekrift fra det tolvte, trettende, og færtende Sekel. Saalunde næede jeg Enden af Gangen, da jeg stodte paa en besynderlig Indskrift:

„Her endte — stod der — den ulykkelige, forvirrede Broder Anselmus sit Liv i Aaret 1348,
i Maii Maaned. Gud forlene ham Hvile og
en naadig Opstandelse, og dømme ham ikke
eftersynder.“

Eftersporende denne gaadefulde Indskrifts dunkle Mening, prøver jeg uvilkaarligt paa, at løste Stenen, den var indhugget i, fra sit Sted. I samme Dieblik hører jeg Midnatstimens hule Drøn fra Klosterkaartnet. Jeg hører kort efter en Larm under mig, Graven aabner sig, mit Lys gaaer ud. En Munk i fuld Ordensdrægt seer jeg ved en Lampes matte Skin. Spøgelseliig stirrer han paa mig med det stive, gruelige

Dædningblik og skrider, som jeg syntes, lige hen imod mig. Haaret reiser sig paa mit Hoved af Forfaerdelse, jeg prover paa at tiltale Phantomet, men Angsten sammenpresser mit Bryst og binder min Tunge. Dødsframpe styrter jeg til Jorden.

Da jeg igien kom til mig selv, følte jeg mig hestigt rystet. Det var min troe蒲del, der havde opføgt mig og kaldte mig tilbage til Livet. Jeg hørte de blidt hensvindende Toner af Munkenes Hora. Jeg stod kraftløs op, flyndte mig ud af Hvalvingen og lukkede den vel. — Flere Dage maatte jeg vogte Sensen, De gode Klosterbrødre vege ikke fra min Side. Nejpe var jeg kommen mig igien, før jeg tilste hen, at undersøge hin underjordiske Gang. Hvalvingen med hin gaadefulde Indskrift var aabnet og jeg saae derinde en Træstol, et Bord, en Leerkrukke, en Lampe og nogle Blad Pergament; men paa Jorden fandt jeg Stov og hensmuldrende Been, som jeg omhyggeligt opsamlede, for at bedække dem med Christenjord. Instet Dieblik twivlede jeg om, at have fundet Gellen, hvori en uslykkelig Munk i hūnt barbariske Old levende var bleven indmuret, og man kan tænke sig, med hvilken Fver jeg begyndte at studere Pergamentrollerne. Her følger, giengivet i en troe og simpel Oversættelse, hvad jeg læste paa Latin; desværre er det kun Fragmente:

„Dette er den ulykkelige Munk Anselmus's forte og oprigtige Levnets-historie.

— — Da min Moder døde, var jeg et Barn paa fire Aar. — Min Fader var utrostelig; men øgte dog efter faa Maaneders Forlob en Anden, og det morede mig ret, at see paa al den Pragt og alle de hellige Ridderfspil, der fandt Sted ved Vilageret. Det varede ikke længe, før min Stedmoder hadde mig usofsenligt og da hun havde født en Søn, kiendte hendes Had ingen Grændser. Jeg blev ogsaa snart syg og lam paa Hænder og Fodder, som en gammel Ridder svend bevidnede — efter at have spist giftige Bær i Skoven; men som jeg endnu dunkelt mindes, efter at have spist noget Slikkerie, min Stedmoder gav mig. Dog kom jeg mig langt om længe ved Brugen af varme Bade, som vor Huuskapellan tilraadte.

— — Min Fader besluttede sig — som det syntes, ugerne — til at bringe mig ud af Huset og jeg betroedes Bruno, Abbeden i et Nabokloster, min Moders gode Ven. — Endelig seirede min Stedmoders og Abbedens Bonner, Løster og Trudsler. Jeg besluttede at tiltræde Proveaaret og aflagde, efter dets Udløb, jeg veed ei selv hvorledes, thi jeg var endnu et Barn, Munkelostet. Min Fader grammmede sig hartad tilbage, men syntes ikke at torde sige stort. Men min Stedmoder var sieleglad.

— — Ikke længe efter begrev man min Fader og Bruno var nu næsten daglig paa Hedvigslburg; dog døde ogsaa han kort efter og vi begroede ham med lønlig Glæde. Han havde været en ond og listig Mand og, som det siden viste sig, en grov Tynder. — Nu overgav jeg mig da ganske til Andagt og Guds frygt, og valgtes til Skriftestader. Gode Gud, hvilke gruelige Gierninger maatte jeg høre! Jeg faldt snart, hildet i en syndefuld Bolerfæs Satans garn. Nu var min Sielens bed for evig tabt og den Forsørte blev om soie Tid Forsører.

— — Saaledes sad jeg alt aarle om Morgenmen i Skriftestolen, thi Paaskenogen var just forhaanden og Erængselen var stærk formedelst den forestaaende store Absolution, da en Skikkelse nærmede sig mig, der, ligesom opplukkende Portene for mig til et nyt Liv, dog tilintetgjorde mig med sine Blikke. Af, havde jeg aldrig seet hende, da var jeg vel død som en syndefuld Munk, men havde dog ikke endt som nu. Dog, Du Almægtige havde besluttet det anderledes.

— — Endnu blandt disse frygtelige Omgivelser, med Døden lige for Vinene, berovet alt Haab om Hjælp herneden, hartad fortvivlende om min Siels evige Frelse, et levende Liig, overfaldes jeg af en navnlos, næsten syndig Begærighed, naar jeg mindes dette Drieblik. Den Huldsaligeaabnede sit Hjertes Inderste for mig, det foruroligedes af mangehaande Samvittigheds-

tvivl; heftig Libenskab forfulgte ogsaa hende og hos
mig Synder søgte hun Maad og Tilflugt, hos mig,
som hun opslammede med uendelig Længsel. Jeg nægs-
ter det ei, jeg giid Olie i hendes Aarer, gav hende
Afbryllken under let Poenitents og paalagde hende, at
skrifte suart igien. — — Ei vare sex Maaneder fors-
lobne, da brændte Gertrud af samme Ild som jeg og
ikke længe efter bar hun Frugten af vor Omgang un-
der sit Hjerte.

— — Der var intet tilbage for os, uden at fly.
Jeg rovede en Deel af Klosterskatten og undveeg til
Franken, udgivende mig for en af Tyrkerne for-
drevne ungariske Adelsmand, hvorved min Hærdighed i
det latiniske Sprog kom mig vel tilpas og overalt for-
stattede mig en god Modtagelse, især da gode, trover-
dige Dokumenter — for ti Guldgylden havde jeg ladet
mig dem udfærdige — tilstrækkeligen bevidnede min
ødle Byrd. Riddervæsenet behagede mig saare vel; jeg
kibte en Borg af et Kloster, der valgte mig til sin
Skytsherre, og tog tapper Andeel i alle Feider.

— — Saaledes drog ogsaa jeg 1339 til Keiserkronin-
gen i Frankfurt med min Gertrud, for hammeds at
fornoie mig ved Ridderlegene og om muligt vinde en
Priis, thi i Waabenfaerd søger jeg min Lige. — Men
det begav sig, at en fremmed Ridder, der stedse reed
med lukket Visir og uden Waabensmykke, men for hvis
ridderlige Byrd Vispen af Hildesheim svarte, heftigt

forefælde, sig i min Gertrud; hun blev mig rovet.
 Fortvivlet jog jeg efter Mansmændene og befriede hende; men hin nægtede Gierningen og værgrede sig ved at give mig Fyldestgørelse. Da befalede Hs. Keiserlige Majestæt, at Gud skulde dømme os imellem. Efter en lang og heftig Kamp faldt min Modstander, gienstnemboret af min Landse, men jeg selv styrte i samme Dieblik bedøvet til Jorden. Da jeg vaagnede, befandt jeg mig i en Celle, hyllet i en Munkekutte, omgiven af Klosterbrødre. Jeg havde dræbt min Stedbroder; min Moder havde kiendt mig og forraadt mig. — Mit Liv var i Fare. Himlen havde tiltænkt mig større Lidelser. Min ødle Byrd stod fast og Keiseren dømte, man skulde sende mig til Rom, for der umiddelbart af den hellige Fader at faae min Straf eller Absolution. Gertrud torde jeg ikke sige Farvel, men hørte dog, at en fremmed Ridderfrue havde taget sig af hende, og at hun for det første var bragt i et Kloster. En Ubekjendt bragte mig et Levvel fra hende og hendes Billede, fremstillende hende som den hellige Cæcilia, hvilket en fremmed Mester, der engang havde besøgt mig paa min Borg i Franken havde malet.

— Saaledes naaede jeg Rom. Den hellige Fader var mildere end jeg kunde ventet. Min angerfulde, frimodige Bekjendelse vandt hans Hert; der paalagdes mig en Valfart til det hellige Land, tillige forordnedes, at jeg efter min Hjemkomst skulde optages i Klosteret

Afsliebel — det samme, hvori jeg nu saa frygteligt magende Livet — dog efter først at have underkøstet mig et heelt Aars stræng Bedrøvelse. — Efter store overstande Farer naaede jeg det hellige Sted, hvor Herren havde vandret, og afsolvecertes af de fromme Patriarker. Åh, hvor blodte ej mit Hjerte, sonderrebet af Bevidstheden om mine svare Synder! Hvor himmelvendt var mit Blit! Hvor stærk og freidig forlod jeg ej Jerusalem! — —

Som en angerfuld Synder meldte jeg mig med et Brev fra den apostoliske Stoel til Abbeden i det anvisste Kloster, og piunte mig et heelt Aar med saadan Strænghed, at den fromme Abbed selv maatte bede mig at formindse min Iver. Jeg betragtedes som en sanderknust, af Satan for forblindet Martyr. Saaledes faldt jeg til sidst i mangehaande Henrykaiser og Drammeriet. Man sevgetede for min Forstand. En heftig Sygdom bandt mig mange Maaneder til Sengen, deg helbredte den mig for mit Onde. — I denne Tid, faldt man paa, at reparere og oppynte Klosterkirken. En reisende Kunstner, Maler og Billedhugger tillige, havde ikke allene overladt Klosteret nogle fortreffelige Malestier, men ogsaa begyndt endel Skulpturarbeide. To nye Altare vare blevne prydede med nye Billeder, to andre med Billedhugger-Arbeide. Neppé helbredet og endnu saa mat, at jeg kun ved Hjelp af en Stav kunde slæbe mig afsted, listede jeg mig til Kirken, ej

allene for at takke Gud for min Helsbredelse, men tillige for at bede ham ende mine Lidelser; thi min Sielestilstand var i Sandhed frygtelig. Alle mine Besørchelser for, at rette mine Tanker paa mit Nalds Hellighed allene, varo ikke mere tilstrekkelige til at holde min Phantasie i Tømme, og sierne saa mange Villeshed fra svundne Dage fra den. Gertrud og min Agathe — Drengene vare døde og denne havde jeg som et hielpeløst toaarigt Barn labet tilbage i Franken — stode stedse for mine Vine. Inderlig andægtig faste jeg mig ned for Højaltaret, med from Iver og sonderknust Herte skrifter jeg, modtager kærlig Trost, Absolution og det hellige Sakrament. Med lettet Herte vil jeg forlade Helligdommen — o, at jeg var bleven tilintegjort i dette Dieblik! — Dog, Nasken skulde tommes — da seer jeg de nye Altare, Kirken var bleven smykket med.

Denne hellige Cæcilia, var hun ikke Gertrud? Og hin hellige Magdalena, hvil var hun mig i sin yppige Gestalt saa frygtelig, at jeg uvilkårligt knyttede Haanden for at knuse hende? Havde jeg ikke engang set Originalen til dette Billede? Men hvor og under hvilke Omstændigheder? Hvorfra hin Cæciliias Liighed med denne Magdalena? Hvilkens frygtelig Hemmelighed saae her til Grund? En kold Febergysen overfoer mig, naar jeg noiere estertænkte alt dette. Saameget blev mig klart, at denne gruelige Hemmes-

Sigheds Aflørelse midatte føre min Fordærvelse, ja min
 Tilintetgørelse med sig. — Mit Forsæt, at undvige
 Synet af hine Altare, strandede snart. Al, alt drog
 mig hen til Beskuelsen af hin Cecilia. Helle Dage
 laaæ jeg for hondes Gødder, forbundende min Skæbne.
 Hik jeg da igien Hie paa hin Magdalena, syede jeg ud
 af Kirken, som om den Onde forsøgte mig. Var det
 derfor et Under, om min forrige til Vanvid grændende
 Tilstand vendte tilbage? Brodrene vidste ikke at for-
 klare sig min Sæderistand, en om Deeltagelse, en in-
 derlig Medlidenhed greb dem. Man løste mig paa ubes-
 stamt Lid fra Klosterreglen, og tilslod mig større Fri-
 hed end sædvantligt.

Saaledes laaæ jeg en Nat bag min Celles Gitter,
 Milkt nedstregalede Maanen. Elystrie og skerneblæk
 var Himlen. Da strider en Drinde ud af den nære
 Skov, phantastisk smykke, liig et Spogelse med sagte
 Hied, en lille Pige ved Haanden, lige tæ forbi mig,
 siungende;

„Naar Mælens Grene Torden smykket atter,
 Da kommer Fader fra sin Walsa t hiem,
 Og fører os til Frankfurt. Hop, min Datter!
 Hop, lyftig, græd sun ikke, lyftig, frem!“

I faa Diblikke var Gitteret brudt sonder, og jeg
 befandt mig, jeg veed selv ikke hvorledes, nede i Klo-
 stergaarden. Jeg klatrer op ad Muren. Et dristigt
 Spring bringer mig ned til hende, der strider frem i

hier tæsser en be Vanvid. „Gertrude! Gertrude! Al,
hun kiendte mig ikke.

„Ran Roget Du fra sierne Land bereste
Mig om Anselmus, Brodermorderen?“

„Naar Majen kommer, heisa, Broder! da har vor
Nod en Ende, heisa!“ — — Jeg forlod hende ikke.
Besynderligt var det, at jeg fra nu af kom mig. I
lyse Dæblikke stirrede den Ulykkelige paa mig, som
opvaagnende af tunge Dromme, men hun kiendte mig
aldrig. Planloft giennemslakkede jeg med hende og
det hartad ogsaa i Vanvid hensunkne Barn store
Strækninger. Min Kuppe havde jeg ombyttet med en
gammel Kittel og gialdt for en af Nøvere plyndret
Handelsmand, foregivende, min Kone havde mistet
Forstanden af Skræk. Overalt gav man os rigelig
Almisje og en brav Kulsvier husede os Vinteren over.
Men neppe begyndte Jorden at gronnes, før vi van-
dredre videre.

Saledes kom vi ogsaa til en fierntliggende Borg,
begjærende Herberge. Som overalt vakte ogsaa her
Synet af os Opsigt og Medlidenhed. Thi Gertrude
var en lidende Skikkelse, som man neppe kunde bes-
trakte uden Taarer. Borgfruen ilste ned, for at see os.
„Hvad! — raabte hun med græsselfig Forfærdelse
— „det er Anselmus, der slog min Son ihiel! Forryk-
te! Din Kone er min Datter, Bruno's Datter. For-
bandet være Du, diævelske Brodermorder, Søsterfor-

fore!" Næsende syrter hun imod mig, rivende en
Riddersvend Sværdet fra Hosten, for at giennembore
mig. Næsten bevidstos streeber jeg at vriste det fra
hende — hvil gienemborede hun ikke mit Hjerte? —
Næsende faldt hun selv i Sværdodden og opgiver sin
Aand for mine Godder, forbundende mig og Bruno og
sig selv. Men Gertrud sang: „Heisa, lystig, naar
Majen kommer! heisa!” — Dette begav sig den første
Dag i Maiimaaned i Aaret 1347.

Man greb mig og overlevereude mig til Klosteret
Alsfiedel. Det meldtes den hellige Fader, hvad der
var hændet. Man skulde forfare efter Kirke- og Klo-
sterlovenes Forstrift. En gristlig Ret domte mig som
en ryggesloss Synder til Vaaret. Dog blev man siden
enig om, levende at indmure mig. Og saa lader jeg
da her min velfortiente Straf og har nu sanddrue ned-
skrevet mit forte Levnetslob. Maaskee bringer et Tils-
fælde det efter Aarhundreder for Lyset. — — Mit
Die brister — jeg takker Eder, fromme Brodre —
det var en Lædstedrik. — Gud være min Siel —
naadig! — Gertrude — Agathe — i Evigheden! —

Her endte Manuscriptet. Et uden Gru havde jeg
læst det. Tuld af den inderligste Medlidenhed bad
jeg for den ulykkelige Anselmus's Siel ved den hellige
Ceciliias Altar. En blid Beemod var udgydt over det

hele Billedø. Omhyggeligen undveg jeg Synet af den hellige Magdelenas Altar. Det var ingen Trivl underkastet, at Billedhuggeren havde taget hin ulykkelige Forbryderſte, Stifterinden af det Hele, til Model for sit Billedø.

Sanddrue meddeles jeg endnu hvad jeg, denne Begivenhed angaaende, fandt optegnet i Klosterkroniken:

Anno 1348,
den 16de Maii. — Efter forudgaet stræng Undersøgelse og ifolge en af Hr. Erkebispen, efter den hellige Faders Forſkrift, nedsat geistlig Ret, blev i Dag Broder Anselmus, der for nogle Aar siden var bleven os hidsendt fra Rom som Poenitentsbroder, for svare Misgierningers Skyld, dog efter at ham, formedelst hans inderlige Anger og Rueſſe, var tilstaaet Skrifte og Absolution, levende indmurct i den underjordiske Gravhøvelving, og fuld han med sig et Brod, en Lampe, den foreſtrevne fødvanslige Lædſtedrik og paa hans Forlangende Skrivematerialier. Hans Dval vil ikke vare lønget. Gud være hans Siel naadig,

bevare Verden for Synd, men dette Kloster for saa store Misdædere! Øvrigt er dette i sit Slags den første Begivenhed siden Klosteret stiftedes. Men Broder Anselmus var blot hos os som Poenitentsbroder, og havde aflagt Confes i et Kloster i Bayern, hattob endnu i sine Drengeaar.

Samme Dag fandt man ikke langt fra Klosteret det blodige Liig af en omtrent tolvaarts Pige, men i Klosterparken en deiligt Qvinde. Bonderne heromkring ville alt for længe siden have seet hende flække vanvittig om; men vi fandt i hendes Træk stor Liighed med den hellige Ceciliias Billede i vor Kirke. Vor Hr. Abbed gruede sig overmaade for denne Ulgærning, men lod Ligene i al Stilhed jorde ved Klostermuren, samt læse abfillige Messer for deres Sieles Frælse. Gud være dem naadig efter sin store Misundhed!"

(Aug. Nücker.)

Ridder Rodenstein.

Et Oldsagn.

Uendsede og lidt bekjendte vilde vel begge Bergene, Rodenstein og Schnellert i Odenwald være blevne, som saa mange andre i mørke Skove og vildsomme Bierge beliggende Ridderlotte, hvis der ikke om dem gik et i hele Tyskland og selv i Udlændet bekjent Sagn, der formedelst sin Eiendommelighed endog er vorden en Gienstand for Netsundersøgelser. Saalunde lyder det:

I Middelalderens Fejdepriod levede paa Borgen Rodenstein en Ridder, tapper af Gemyt, deilig af Skabning, en Skæk for sine Fiender, en Ven af Jagt og Krig, men endnu ikke af nogen Lovinde. Da gav en gang Pfalzgreven ved Rhinen en Turnering i Heidelberg, og indbød dertil Ridderne fra Neckar, Rhin og Main. Ogsaa modte Ridder Rodenstein, thi hvor det gialdt om Kamp og Ridderleeg, der var han altid med. Paa sin modige, med guldwirket Dækken smykkede Gang var han sig i straalende Vaabenglands. Tapper, som overaadt, var han ogsaa her, løftede alle sine Modstandere af Sadelen, og fik den første Kamplon af den skenne Marie von Hochbergs Haand. Neppe saae den vilde Ridder hende, for han folte sig overvunden. Rask, som i alle sine Handlinger, tilstod han hende sin Kiærlighed, og hun blev hans Hustrue. Lykkeligt levede de

paa Robenstein's Borg, og den blide Qvinde milbneb
 det Maae og Vilde i Ridderens Levnet, saa han efters-
 haands lod af fra Vaabenleeg og Tagltumult. Da bes-
 gav det sig, at han kom i Heide med en af sine Naboer.
 Paa nye vaagnede herved den gamle Lyst til Kamp og
 Strid, der ikkun havde slumret i Egtestandens Glædessa-
 nger. Og da nu ogsaa hans fyrlige Kærligheds første
 Muus var gæret over, og de stille huusslige Glæder kedede
 ham, greb han gierne denne Leilighed til at flytte sig
 i Kampens Fare som fordum. Hans Hustrues Bonner,
 at han vilde blive, ei selv kæmpe med, men spare sit
 Liv for det Barns Skyld, hun bar under sit Hjerte,
 vare frugtesløse som hendes Zaarer. Og da Marie ens-
 delig, overvældet af Smerte og bange Ahnelse, sank
 paa Knæ for ham, og hulstende bad ham blive, da
 stodte den barste Mand hende fra sig med haarde Ord,
 ilste ud af Borgen paa sin Stridshest, og lod den Arme
 eensom færgende, hændervridende tilbage. Kort efter
 fødte hun et dødt Barn og — døde. Ridder Roben-
 stein laae imidlertid derude i Skoven og lurede nær ved
 Borgen Schnellert paa sin Fiende. Da saae han pluds-
 seligt ved Midnartsid en dødbleg Skikkelse vandre sig
 imode fra Robenstein; og jo nærmere den kom, desto
 skivere reiste Haaret sig paa den ellers frygtloose Ridder's
 Hoved, thi det var hans Hustrue, hans Marie, med
 Smaabrennen paa Armen, der svævede for hans Hine
 eg sagde med hulsttonende Rost: „Du har myrdet Din

Kone, dræbt Dit Barn. Drag derfor nu omkning i Landet som et rødsomt Krigens Budskab, og forkynd Kamp og Strid til evige Tider!"

Aanden forsvandt. Men Ridder Rodenstein faldt, ikke længe efter, i Feiden. Halvdod bragte man ham til Borgen Schnellert, hvor han opgav Aanden. Siden har Ridderens vildfarende Sand maattet forkynde Krig og Feide indtil denne Dag. Forettaer en Kamp det tydste Nige, da drager Aanden et halvt Aar i Forveien fra Borgen Schnellert, hvor den synes at have sit Sæde, med sit talrige Trods, farer med Susen og Krigstummel, med Hujen og Skrigen, med Trommer og Piber og Trompeter, med Vognræsten og Hestetrampen, i et grueligt og forsørrende Virvar ned fra Schnellert gennem Skove og Dale til Rodenstein. Her bliver den til Krigen nærmere sig sin Ende, og drager derpaa igien med samme Larm tilbage til Schnellertsborgen, dog uden at lade sig see for menneskelige Vine. Hver Gang gaaer Toget regelmæssigt igennem en Bondes Gaard i Oberkrinsbach; derfor aabner denne, naar Larmen nærmere sig, strax sine Porte, da de ellers vorde sprængte af Aandehæren.

Saalunde lyder det øldgamle fra Generation til Generation forplantede Sagn, som der ved udmarken sig fremfor andre Oldsagn, at Dret i lang Tid, og endnu lige til Aaret 1766, kunde overbevise sig om det deri optrædende ubekendte Væsens Tilværelse og Spor-

gerie. Den derved i Æmnen udbredte Skræf og Frygt vakte i forrige Aarhundrede (fra 1742 til 1764) Udstighedens og Regeringens Æpmærksomhed, og Robens steiner-Spoget blev Gienstanden for Neisundersøgelsen. Justitsofficierne i Reichelsheim optog gienstagne Gange Forhor over Personer, der havde været Drevidner til Aanbespæklet. Protokollerne, hvori deres Udsagn indførtes, findes endnu i Amtsarkivet i Reichelsheim.

(J. Gottschalk.)

Moritz von Kohebue i Persien.

Det Persien, man drømmer sig saa fløjt, er, saas vidt vi nu kiende det, en hæslig, af forsultne, ulykkelige Mennesker beboet Ørk, der beherxes af en i enhver Henseende udlevet Mand, som intet Bedre ved at forestage sig, end synde sine Kister med Guld og Skatte. Nationens Karakter forekommer os intet mindre end elskværdig. Hvor kan den ogsaa være det, da man het foragter det quindelige Kion!

Den 17de April — fortæller Kohebue i et Brev til sin Fader, dateret Sultania (den persiske Schachs

Sommerresident) den 14de August 1817 — indtraf vi her i en 25 Graders Hede. Træerne havde allerede afblomstret, men efter tre Dagmarscher nærmede vi os Bierge, hvor Naturen endnu laae i Vinterdale. Det høieste af dem danner med et andet ligeoverfor liggende et Slags Port, som Indbyggerne kalde: den store Mund. Men vi gjorde store Mine, da en i disse Bierge meget sædvanlig Hvitvelvind greb hele Selskabet og hattad nødte os til at valse.

Den 25de passerede vi en Hule, tæt ved Landes vejen, der kan rumme en heel Deel Dræg. Ikke langt fra denne staaer en simpel hvid Liigsteen paa en Høi, som omringes af flere brøderlige Grave. Her hviler en vakker Kriger, Oberst Montréfor, der for atten Aar siden tiente under vore Tropper, da Fyrst Sizianoff blokerede Erivan. Blokaderkorpset leed Mangel, og det nærmeste Magasin var i Karaklis, 160 Verster borte. Veien derhen var oversvømmet af Fiender. Neden for drede, at et Detaschement skulde døfsendes, og Fyrsten kommanderede Oberst Montréfor med 200 Grenaderer og en Kanon. Under uophørlige Hægninger nærmede sig den tapre Skare hin snygtelige Hule, og stod nu blot ti Verster fra Karaklis. Men den var sammen smeltet til dei Halve, og hver Soldat havde blot et eneste Skud i sit Gewær, der skulde spares til den ydreste Nob. Ulykkeligvis var der blandt Russerne en

Tartar, der om Natten undveeg og forraadte Perserne Montrésors fortvivlede Stilling. Da attackerede de ham saameget kækkere, udhvidt den ene Salve, og efter fortvivlet Modvæge blev alle Russerne nedhuggede, just som det fra Kataklis kom Undsætning, dog kun for at begrave de Faldne. Jeg har hørt flere Exempler paa utrolig Tapperhed i disse Egne; men de europæiske Eisender tie derom; Hrastanden er for stor. For at vorde berømt, kommer det saare meget an paa Scenen for vor Daad.

Den 29de April naaede vi den persiske Grændse, og saae for første Gang Bierget Ararat. Her modtoges vi af Asker Chan i Spidsen for nogle tusinde Ryttere, og han præsenterede sig for Gesandten som vor Maendrar os som den, der under vort Ophold i Persien skulde sørge for os. Denne Forsorgelse kostet iovrigt Regieringen ikke det Mindste, thi alle Landsbyer ved Landevejen maae gratis levere Alt hvad vi bruge, ellers faae Bonderne Prygl eller Øerne blive skiaerne af dem. En Dagreise fra Erivan udhvilte vi os i et armenisk Kloster, paa hvis Plads Noah skal have plantet den første Viin; og man maae tilstaae, at Vinen vi drak gjorde Noahs Minde megen Ere.

Den 3die Mai droge vi i Parade til Erivan. Paa Halvveien kom 4000 Mand Kavallerie os imøde og mansvrerede for os. Møgje tusinde Mand parades rede udenfor Byen. Dagen forud havde Gouverneuren

ladet en Røbmand der i Byen opøenge ved Benene, for at komme i Besiddelse af hans Penge og hans Kone (en deiligt Armenianerinde). Saadanne Zing here der til Dagens Orden. Vi trakterede dygtigt; vor Musik, vor Punsch, vor Tis og vores Likører illuminerede de persiske Hoveder overmaade. Gouverneuren skal ogsaa være en god Ven af Bacchus; i det mindste udbud han sig af Gesandten otte Bouteiller Likører, som han formodentlig har pimpet i sig i sit af 84 Koner bestaaende Harem.

Den 13de Mai passerede vi den berømte Flod Araxes, der i vores Dage blot er markværdig derved, at Pesten, som man paa staer, aldrig overskriver den. Den 15de droge vi ind i Meranda, hvor Noahs Modder skal ligge begraven. Megen Roe nyder vel ikke den gode Gamle i sin Grav, thi der er bygget en offentlig Skole paa den. Den 19de naaede vi Tauris, Abas Mirzas, den persiske Thronfolgers, Residents. En Mil fra Byen modtoges vi af over tusinde Rand Tropper. Som bekjendt indfører Persien, ved Engels lands Hielp, i den senere Tid regulaire Tropper. Vanstelligt er det at bare sig for latter, naar man seer, hvorledes de langstæggede Persere, i halv engelst Kostume, præsentere Gevær, medens der spilles God save the King. Efter Ceremoniebesøget gav Thronfolgeren til vor Ere et prægtigt Gyværkerie. — Fra

(5*)

Teheran indløb den ubehagelige Efterretning, at Schaschen, formedelst Fasten, ei kunde modtage os der føc om to Maaneder. Derimod vilde han byde os velkommen i Sultania. Persien er overhovedet øde og biergrigt. Man glæder sig som et Bain, naar man seer et Træ. Det regner næsten aldrig, men bestandsdige Vinde sylde Lusten med tykt Stov. Stæder og Landbyer have et førgeligt Udsynende. Bygningsmassen er jammerlig: lave Småhytter ere sammen af Leet, og lidt Straæ er blandet deri, at de ikke skulle skilles ad ved den første Negn der falder, eller falde overende ved den mindste Wind der rører sig. Efter hvert Negn er der i hele Persien et almindeligt Huussflikterie.

Den 24de Juni passerede vi Staden Miana, der er berømt for sine Bæggeluus, hvis Bid dræber i nogle Timer, men dog ikke skal slade selve Indvaanerne. Dagen derpaa gik vi over den caplantiske Biergfjæde og passerede forbi Tomfrueslottet, der skal være bygget af Artaxeres og bære Navn efter en smuk, men knibst Tomfrue, der i Betragtning af denne sidste Egenskab indespærredes der. Den zote naaede vi Staden Sangan, hvor Abdul Mirza, ogsaa en Son af Schaschen, dominerer. Folket syntes her mindre skye end i Tauris. Vi saae adskillige Fruentimmer, der vel bare Elsr, men dog ogsaa vidste at løfte dette, naar Tid var. Migtignok havde de gjort bedre i at lade det vore,

saa vare vi blevne i den Indbildung, at de vare kionne. Kun deres sorte Dine fandt vi smukke, skøndt ogsaa de udtrykke mere Bildhed end Følelse. Deres Dragt, Beenklæderne især, vanskaber ret deres Vært. Vor Vaaning laae tæt ved Prinsens, hvis Koner hver Aften viste sig oppe paa et Taarn, for at høre vor Astenmusik; men Taarnet var saa høit, at vi ikke kunde se andet end sværtede Dienbryn.

Den 5te Juli forlodte vi Sangan og kamperede fem Mile videre ved Ruinerne af en Landsby. Gesandten besluttede, her at vente Schachen. Medens vi opholdt os her, reed jeg en Lyfttour til Sultania, og fandt Slottet jammerligt, Egnen øde og sorgelig, men fuld af prægtige Ruiner, hvis Lige man blot finder i Persepolis. Træerne omkring Lyftslottet har jeg selv talt, der vare ialt femten. — Den 19de kom Schachen med 10,000 Mand. Den 26de flyttede vi ind i en stor Leir, en halv Verst fra Slottet. Den 31te havde vi den første Audient, hvorved Gesandten vistes en Ere, som ingen Fremmed endnu skal have nydt i Persien: man bod ham nemlig en Stoel.

Schachen sad paa en broderet Ottoman (man lægge Mørke til, at det var paa hans Lyftslot). Ligeoverfor ham stode hans to Bezieter, og paa Siden fire kostbare Klædte Pager, hvoraf den ene bar hans Krone, den anden hans Sværd, den tredie hans Bue og Pike, og den fjerde hans Skoild og Stridsøre. Gesandten og

det hele Personale maatte i en Grastand af tredive Skridt tage deres Skoe af, hvorpaa Schachen sagde: „vær velkommen og kom hid!“ Gesandten traadte nu frem, ledsgaget af Storvezieren, og overlevereede et Brev til Hs. Majestæt, som prægede hen paa et Sted i en Afstand af to til tre Alen, hvor han kunde lægge Brevet. Da Gesandtskabspersonalet forestilledes Schachen, gjorde han os Alle den Kompliment, at vi vare nu saagodt som i hans Dieneste, da han havde sluttet evigt Vensteb med vor Keiser. Altid talte han i den tredie Person, og sagde til mig, da han hørte, jeg havde omseilet Verden: „Schachen gratulerer Dig, nu har Du seet alt mueligt.“

I blandt Forærringerne behagede et stort Speil ham saa overmaade, at han udraabte: „Bed man Schachen Valget imellem 50.000 (formodentlig Guldstykker) og dette Speil, han valgte dette.“ — I Teheran skal der, efter Schachens Willie, bygges en stor Sal til dette Speil. Den, som først bringer ham Efterretning om, at altig lykkelig og vel er kommen dit, faaer en Gotsøring af tusinde Tumaner (saameget som 2500 Dukater). Hvo som derimod tager Noget i Stykker underveis, mister begge sine Dren.

(fortsættes.)

Baron Stackelbergs Fangenstab iblandt
Mainotterne.

Baron Stackelberg blev for nogle Aar siden, i Nærheden af Den Hydra, fanget af en mainottisk Sørvært. Roverne slæbte ham ind iblandt Biergene, hvor han indespærredes i en Hule, fik intet andet at spise, end Olie og Leg, ogsov paa den blotte Jord. — Saaledes besværet al Hjælp og al Bistand, vilde han uden tvivl være omkommet, dersom ei hans Venner, Baron Haller og Hr. Cockerill, en ligesaas aandrig som dristig Engelskender, som førstnævnte, ved hurtige og hensigtsmæssige Bestræbelser havde skønket ham Livet. Baron Haller fik et Brev fra Mainotternes Anfører, som meldte ham hans Bens Fangenstab, og fastsatte en Summa af 18000 Piastre til Løsepenge. Han skrev fremdeles veri, at naar Baron Haller vilde bringe denne Sum til et ham betegnet Sted i Biergene, saa skulde han der finde et Antal Mainotter, der skulde bringe ham til den Hule, hvori hans Ven befandt sig. Naar Summen ikke var betalt til den bestemte D. d. kostede det den Fanges Liv. — I dette besynderlige Brev laae tillige endnu et fra Stackelberg til hans Venner, med en Beskrivelse over hans skæckelige Kørfæning, og den Ven, saasnart som muligt at befrie ham. Begge hans Venner gjorde sig nu al Umage for,

at faae den forlangte Summa samlet, for at rebde ham. Med 12,000 Piastre reiste Haller Dagen efter aften til det opgivne Sted. — Her modtoges han af en Afdeling mainottiske Rovere, der paastode, at Halsler skulle folge dem i deres Boliger, og forsikrede ham med de høitideligste Eder, at dersom han ei kunde vorbe enig med deres Anfører om Løsepengene, saa skulle de bringe ham ubeskadiget tilbage paa samme Plet.

Den brave Baron modtog, opgloset af inderligt Vensteb, Tiltbudet. Efterat de havde redet i tre Timer, blev de ved Jorden af et høit Bierg anholdte af Mainotternes Patrouille, som forlangte Pasordet og tilded dem derpaa at ride videre. Det gik nu over flere høie Bierge, i hvis snevre Dale de bestandigt anholdtes af Patrouiller, indtil de endeligt kom til Indgangen af en vid Hule, som de traadte ind i. Den belystes svagt af en Lampe. Da man bragte dem til Anføreren, som sad der paa en gammel Madratse og smøgebe, sic Baronen strax Die paa sin Ven, der laae paa Jorden og allerede var meget udøret af Sygdom. Han bad ham paa Tydse, at være munter og at haabe det Bedste, men isvrigt slet ikke at blande sig i Samtalen og at blive saa kold og ligegeyldig som muligt, indtil Accordten var sluttet og disse Skurles Gærrighed var stillet.

Anføreren modtog Baronen meget høfligt, lod sætte Gorfristninger for ham, og spurgte ham derpaa, om han medbragte de 18000 Piastre som Løsepenge for

hans Ven. Haller lod høist forundret over at man
 kaldte den Gangne hans Ven og sagde, at han ikkun var
 kommen, for at løske en Tiener, der tilhørte en af
 hans Bekendte, men at han fandt dette Menneske i en
 saa svag og sorgelig Tilstand, at saa høie Løsepenge for
 ham vilde være meget ilde anvendte. Men dog allige-
 vel, tilfoiede han, da jeg nu engang er kommen hid
 saa lang en Bei, for at redde en Christens Liv, vil
 jeg anvende 10,000 Piastre derpaa. Er De tilfreds
 dermed, saa vil jeg strax betale Summen forud. At
 give mere, er mig ikke overdraget, er altsaa dette ikke
 tilstrækkeligt, nu, saa behold denne Gang, og giør
 med ham, hvad de lyster. Anføreren svarede, at han
 ikke afstod fra den fordrede Summa, og kunde kun til-
 sia e Gangen een Dag enbnu at leve i. Baronen lod
 sig alligevel ikke kyse ved disse Trudsler, men begav sig
 bort, i Tillid til Reverens Gjærrighed, uden engang
 at sige sin Ven et Levvel. Den følgende Morgen op-
 søgte Mainotterne ham igien i Landsbyen, som han
 havde ventet, og han sluttede Handelen med dem om
 10,000 Piastre for dem og 1000 til Anførerens egen
 Kasse. Med denne Summa isede han nu til Hulen,
 og havde snart den Fornsielse, at se den Gangne bes-
 friet for Lænkerne og overleveret sig. Men dog, fors-
 end de kunde forlade dette skækkelige Sted, maatte
 de finde dem i de ved flige Leiligheder sædvanslige Skik-
 ke, det vil sige, at vorde barberet af en Mainots

Haand, at spise med ham oliestyppede Løg, som et
Stusmissemalstid, og at lide sig ryste Hænderne af
Alle rundtomkling til venligt Levvel.

Loango og Kakonko, tvende af ikanste Kongeriger.

Dette Negerfolk arbeider kun tre Dage, den fjerde
er Hviledag; denne Tid udgier deres Uge, og de kiende
hverken til Aar eller Maaneder. De have en besyn-
derlig Maade naar de tale i Andres Nærvoerelse, at
udtrykke Tal ved Geberder, s. Ex. den, der vil fortælle,
at han har seet 6 Papageier og 4 Agerhøns, siger blot:
jeg har seet Papegoier og Agerhøns, og tillige gør
han tvende Geberder, som udtrykke Tallene 6 og 4:
strax raabe alle Tilstædeværende ser! fire! og den fors-
te føresætter sin Fortælling. Aldrig falder den ene
den anden ind i Talen, og begynder ei at tale før Tou-
ren er til ham. Høflighed er en af deres fortrinligste
Dyder. De have en besynderlig Maade at hilse hver-
andre paa. Naar Personer af lige Stand møde hver-
andre, saa boie de deres Knæ, og reise sig igien op, i
det de klappe med Hænderne. Den der møder en an-
den som er fornemmere end han, kaster sig ned paa

Jorden, boier sit Hoved, terer ved Jorden med Enden af sine Fingre, bringer dem til Munden og staaer op igien, klappende med Hænderne. Den hilsede Person, er det en Prinds eller Konge, efterlader aldrig at hilse igien, ved at bøie Knærne og klappe med Hænderne. De ere giøssfrie i høieste Grad. Mærker en Neger at hans Gæst ikke spiser med god Appetit, saa udsøger han den bedste Mundfuld, bider deri og rækker den Fremmede samme, med disse Ord: „spis paa mit Ord.“ — Polygamie er tilladt i disse Lande; men Naturen sætter Grændset for denne Frihed, hvor Lovene ei have giort det. Forældrene overlade Sønnerne selv at vælge; Dottrenes Giftermål betragtes blot som et Huusholdningsanliggende. Den øgtefæbelige Trostab er dette Folk helligt, og en Mand kan ikke skille sig fra sin Kone, undtagen i nogle saa Ulfelde, f. Ex. naar en Prindsesse vælger ham til sin Gemal; thi i disse Lande have Prindsesserne, hvad Giftermål angaaer, fortrinlige Friheder. Hendes Gemal maae ikke have andre Koner foruden hende, og derfor skiotte Prinserne ei meget om, at indgaae Forbindelser med Prindsesser. Slig en Prindsesses Mand begynder med at smøre sit Liv med Palmeolie og at male det rødt. Derpaa indslutter han sig i sit Huus paa en Maaned, lever ved ringe Fode, og drikker ikke andet end Vand. Bryllupsdagen er hans Friheds Dødsdag. Han maae fra nu af si see paa noget andet Fruentimmer, og

naar han gaaer ud, da stær det bestandig med et stort Folgeskab, hvorfaf endeløber foran, og stasser alle Fruentimre af Veien, thi dersom det hændte sig, at han modte et og saae paa det, saa kunde Prinsessen strax lade hendes Hoved kappe af; og gemeenlig betiende sig af denne grusomme Rettighed. Man kunde fristes til at troe, at de vilde hævne sig over det Slave-rie, hvori de øvrige af deres Kion i disse Egne befins-der sig. Disse tor ei tale anderledes end knælende for deres Mænd. Naar Trætte opkommer iblandt dem, fremstille de sig knælende for hans Domstoel, og vente paa den Dom han vil følde. Det er allerede meget, naar de tor opvarte Manden ved Bordet, og af hans Hænder modtage det, som levnes fra Maaltidet til sig og deres Born. Løgerne, som tillige ere Præster, bes-tiene sig af et Hilbrebelsesmiddel for de Syge, som for Europæerne vilde være værre end det Onde selv. De samle nemlig, alle muelige Instrumenter og an-stille dermed omkring den Syges Leie en affyelig Lars-men, der ikke hører op, for han enten doer eller hels-bredes.

Juliette Sombrevil.

Minster paa barnlig Omhed.

Blandt flere af det smukke Kion, som i Revolutionens Rødselstid udmærkede sig ved barnlig Omhed, tilkommer Mademoiselle Sombrevil med Nette en af de første Pladser.

Allerede i otte Dage sad hun fangen med sin Fader i Abbediet, da i de skækkelige Septemberdage de ulykkelige Slagtoffere faldt i hundredevis. Denne Lov skulde ogsaa træffe Hr. de Sombrevil, men den omme Datter fastede sig mellem ham og Morderne, der daglig blev umenneskeligere ved deres blodige Haandværk. „Barbarer!“ raahte hun, „holder inde! Det er min Fader!“ Hun faldt ned for deres Fødder, og kyssede bedende deres blodige Hænder. Snart afvendte hun et truende Hug fra hendes Fader, snart bod hun sig selv blot for det dræbende Slag, og bedækkede den elstede Olbing med hendes Legeme. Denne barnlige Hengivenhed, viist af en ung blomstrende Pige, der endnu blev stisnere ved sine Taater, blædgjorde for et øieblik de blodtørstige Drabsmænd. Den unge Sombrevil seer at de ere sorte, og nytter dette gunstige øieblik. Men en af Morderne, maaskee for endnu stærkere at prove hendes barnlige Hengivenhed, satte en gyselig Priis paa Faderens Trigivelse; „Drik — raahte han — et

Glas af de Henrettedes Blod, og Du frelser Din Fader!" Pigen blegnede og foer hævende tilbage; dog gav den barnlige Kærlighed hende Kraft til, ogsaa at fuldbyrde det Skæckeligste. Hun reddede sin Fader.— „Naade!" løb det fra alle Tider, skielvende trækkede hun Oldingen til sit svage Bryst, og selv den meest haardhierdede Tilstuer kunde ikke tilbageholde sine Taarer. Man forte Begge bort i Triumf.

Kielderpigen Mary.

„Hvor skal jeg hen med den blodige Hat
„midt i den sorte, den viidsomme Nat? —
„Hatten jeg tabte — den først maa jeg have —
„Ei, lad os først den Døde nedgrave! —
„Hvor var det vel nu Stakketet det stod?
„Hu, hvor det sprudler, det gnistrende Blod!
„See lun, der kommer han — hvad om jeg voved?
„Hørken ham passer, det sikkert jeg veed.
„Nej, see, den Stakkel, han har intet Hoved,
„Blodet ham risler af Skuldrene ned!"

Saalunde sang i grueligt dirrende Toner den vanskittige Mary, i det hun stak det blege af flagrende Lokker vildt omhælgede Hoved ind ad vinduet i Herberget, hvor hun forдумt tiente. Da var hun den mun-

kreste og fagreste Møe i den hele Canton, og den barnslige Frygt, der i Almindelighed er Kvindelionnet egen, kiedte hun saalidet, at hun ikke vilde have taget i Besætning, naar det just skulde gielde, midt i Mattens Mulm at vandre til et ikke langt borte liggende Abbedies roedselfulde Ruiner.

Hun elskede ung Richard, sin Brudgom, og haabede, engang i hans Havn at finde sit Livs Lykke. Men hver som kiedte Mary beklagede hende, thi han var hende ikke verd. To Giæster sadde just en stormende Hostasten i Herberget ved den blussende Urne og giorde sig tilgode med et Glas Champagner. „Det maa være ret behageligt“ begyndte den Ene, „i et Veir som dette, at høre Winden pibe gennem Abbediet.“ — „Hu,“ sagde den Anderen, „ethvert raslende Lov vilde forfærde mig, hvert Diblik vilde jeg troe at see en gammel Priors Aand stige op af sin Grav; thi en Storm som denne er vel istrand til at opvække de Døde.“ — „Jeg torde dog vedbe,“ tog hin Ordet, „at vor Mary torde voxe sig berhen naar det skulde være.“ — „Du vilde tage,“ svarte denne. „Tro mig, hun vilde see Spøgelser og Gienfærd rundt omkring sig.“ — „Nu,“ sagde den Forste, „vil Mary voxe sig berhen, og medbringe mig en Green af den Hasselbusk, der staar i den høje Klo af Ruinerne, vil jeg forære hende en nydelig Hat.“

Mary vandrer behjertet afsted. Natten var endnu bleven mørkere, og Winden var saa scigerende kold, at

hun seialv af Kulde. Saaledes naarde hun Abbediet,
 og traadte ind i de øde Sølegange. Alt var stille som
 i Graven, kun Vinden hvinte nu og da pibende gien-
 nem de øde Haller. Næst skører hun en Green af Hass-
 selbusken og er i Begreb med at vende tilbage. Da
 synes hun at høre Mennestestemmer. Hun standser,
 Alt er stille. En sagte Gysen overfaret hende, da hun
 fort derpaa tydeligt hører Mennestied. Hun skuler
 sig bag en Pille; i samme Dieblik glimter Maanen klart
 igjennem Elyen, og hun seer to gruelige Gestalter
 komme stæbende med et blodigt Liig. Blodet iisner i
 hendes Aarer. Et Windstød riber den ene Morders
 Hat af og blæser den hen for Marys Hodder. Hun
 foler det, og troer at forgaae i sin Angst. „Min
 Hat!“ raaber Morderen. — „Gi, lad den ligge til vi
 har nedgravet den Dode!“ svarer den Anden. Mary
 samler nu alt det Mod, der er tilbage i hendes bæ-
 vende Bryst, tager Hatten op og skyrter som et Lyn ud
 af Ruinerne. Andeless naær hun Herberget, vildt
 stirrer hendes Blik, hendes Legeme stielver, hun syn-
 ker i Afmagt. Da hun nu atter kommer til sig selv
 og vil fortælle, hvad der er hændet hende, faaer hun
 Tie paa Hatten, læser Navnet Richard, og — borte
 er hendes Fortstand!

Tæt ved Veien til Abbiet staar endnu Rettet-
 sedet, paa hvilket Richard bledte under Boddelsøen.

Ines de Castro.

Peter af Portugals Lidenslab for denne Dame var bleven saa heftig, at den drev ham til de Grusomheder, han udøvede imod denne sin Elskedes Mordere. De var tre Portugisere af hoi Adel, ved Navn Gonzalez, Pacheco og Coëllo; de havde med deres Delke myrdet den Ulykkelige i hendes Lovinders Arme. Fra dette Duetuk af syntes Peter, det endnu var Kronprinds, at have mistet sin Forstand, og blev fra en dydig, blid Fyrste, et vildt, sandseslost Uhyre. Han greb til Vaaben imod sin Fader, og hærgede med Sild og Sværd de Provinder, hvori Morderne havde deres Besiddelser. Saasnart han havde besegtet Thronen, fordrade han af Kastiliens Konge, Peter den Grusomme, Gonzalez og Coëllo ubleverede. Pacheco var i Frankrig, hvor han ogsaa fandt sin Død. Kongen opfyldte hans Fordring, og da nu Peter havde sin Elskedes Mordere i sin Magt, lod han dem i sin Nærværesse tilfoie de foragtelieste Piinsler og lod dem i levende Live Hiertet udrive. Da han saaledes havde mættet sin Hævntorst, lod han Ines's Legeme opgrave, beklæde det med kostbare Gewandter, satte en Krone paa den Elskedes blege Pande, lod hende kaare til Dronning af Portugal, og twang Rigets Grander til at hylde hende som Regentinde.

N a t t e r g a l e n.

Et Hyrdesagn.

IMesopotamiens blideste Egne levede et af de førsste Hyrdépar, som Engle paa Jorden. De havde bygget sig en Hytte i en Lund af vistende Mandeltræer, i hvis kiolige Skygger de i højmeiske Tavntag ofte dvælede, indtil Solen var sunken dybt bag Horisontens fierne blaalige Klipper. Saalunde sadde de en Efteraarsaften, da den stigende Maane kastede sine brudte Straaler giennem det blegnende Lov. Pigen slog sin Strængelæg og sang om Kærlighedens Himmerig paa Jorden. Da Sangen var endt, hang hun Strængelesgen hen paa en Green, der boede sig imod hende, og sank, i Drømme om evig Lyksalighed, til sin Elskedes Bryst. Uden at tænke paa den dem omgivende kiolige Nat, slumrede de ind i hinandens Arme. Stiernerne gik op og ned over deres dupperlede Hoveder; men, da Morgensolen steg, fandt den Pige død ved Elskedens Side. Kærlighedens Engel, der havde svævet over dem i hin sorgelige Nat, og, som indertil rørtes over den Forladies vemondige Klager, lod den affælde Pige, hver Nat, naar Menneskene slumrede, i en Fugls Skikkelse, svæve tilbage til Jorden, for at væage ved sin Elskedes Leie, og hviske Trost i hans kummerfulde Varm. — Den Forladie låa i dybeste Læng-

sel og ventede paa Døden, eg, da han om Matten hørte Fuglens sorgmodige Elskovstoner i Mandeltræerne udenfor sin Hytte, og Vinden viftede i Strøngelegen, der endnu hang paa Grenen, som et trøstende Minde om deres jordiske Elskovs sidste Aften, randt hine, den første Kærigheds lykkelige Dage ham i Minde, og han sukkede, og — var ikke mere. I Himlen gien-fandt han sin Elskede; men Fuglen blev tilbage paa Jorden.

De, som om Astenen spadserede forbi den øde Hytte, og hørte Fuglens vemodige Triller, have kaldt den Matteringal, og, da den øste flagede ved den af Kærighed hendsøde Ynglings Gravhøj, faldes den øg-jaa Philomela.

Kaffe er en Gift.

Dette paastaaer en Løge, ved Navn Michael Pe-toez, i et for ikke længe siden i Presburg udkommet Skrift. Folgende ere hans egne Ord:

„Kaffen er en sand Gift, fordærvelig for alle Mennesker, uden Undtagelse. Hverken Alder eller Kion,

Temperament eller Konstitution kan giøre den usædelig. Hiertbanken, Sovnløshed, Svimmelhed, Krampe, Nervesvaghed, Almagter, Migraine, ere almindelige Sygdomme hos Kaffedrikere. Men ogsaa mange andre chroniske Svagheder, f. Ex. Podagra, Udsæt, icke bevise, hvilken Forandring de bryrre Saftter underkastes ved Brugen af Kaffe. Disse Under ere saa visse Folger af denne Drik, at naar en Læge, der er i Besigeb med at vinde en Families Tillid, forelsobigen vil beregne, om han vil faa meget eller litet at bestille i den, kun behovet at erkynlige sig om den drikker mægen Kaffe. Finder han nu, at denne drikkes sterk af Unge og Gamle i Huset, da kan han, uden at forregne sig, vente, at han vil faae begge Hænder fulde, og kun komme til at giøre faa Höflichkeitbesøg. — Kaffen er Skyld i, at Epidemierne nu ere mere ondartede og herskende end tilforn, Skyld i de hidlige Sygdomme, der nuomstunder forbre saa mange Arealadninger, Skyld i de nerveuse Febre, og — kort at fortælle — i hele Sygdoms-Litaniet. Dersor angriber Pesten i Levanten blot Pobelen og staarer de bedre og mere maadeholdne Muselmænd. Blandt Østerlænderne ere Araberne de største Kaffedrikere. Dersor ligger dette Folk, hvis Dækere forдум fulgte Plato og Aristoteles, og hvis Læger og Astronomer i Middelalderen overgik alle andre Folkesærd, nu begravet i dhv Uvidenhed. Læser Voltaires Skrifter, og I ville see,

hvilken Retning hans Ideer have taget, formebest af en af Kasse ophidset Phantasie."

Bed denne Korstogspræken mod den arme Kasses gudinde, paa hvis Altar Høie og Lave, Geistlige og Lægfolk, gode Christne tilsammen, dagligen ofre, ersindrer man sig Advokaten Linguet, der — med Hypocrates i Haanden — foredemonstrerede Europa, at selve Brodet var en langsomt tørrende Gift. De Fleste, som læse dette, ville vist — i deres Hierters Korstokkelse — udraabe med Zocrisse i Komedien: „Nu, naar jeg da engang maa døe af saadan Gift, saa vil jeg ogsaa ret forgive mig!”

Et skrækkeligt Mord; opdaget, dog ei tilfulde straffet.

IUaret 1743 blev den berømte Saarlege Ogilvie i Rom engang ved Mattetide kaldet af sin Seng, for at hielpe nogle Fremmede med sin Kunst. En Bogn holdt udenfor hans Ør med to masterede Personer, der anmodede ham om, strax at følge med og ei forglemme sine Instrumenter. Nejpe vare de ude af Gaden hvori han boede, da forlangte de at binde ham

for Vinene, da han skulde hetiene en Dame af Stand, hvis Navn og Bopæl aldeles maatte fortlive en Hemmelighed. Ogsaa dette lod han sig gefalde, og efter at man havde khort en Maengde Gader igjennem holdt endelig Vognen stille. Begge hans Bedragere stege ud, toge ham ved Armen og førte ham ind i et Huus. Op af en smal Trappe traadtes ind i et værelse, hvor Bindet lostes ham fra Vinene. Man sagde ham nu, at en Pige, der havde vanceret sin Familie, absolut maatte døe; at man formedelst hans beklaedte Duelighed havde valgt ham til at bibringe hende Døden; i næste værelse vilde han finde hende aldeles forberedt, og skulde han saa hurtigt muligaabne hendes Varer, hvorfor han rigeligen skulde vorde lønnet.

Ogilvie vægredede sig for at udføre en hans Følelse saa modstridende Handling. Men under hoitidelige Esder forsikrede begge de Fremmede ham, at hans Væring kun blev hans egen Skade og at Synderinden intet vandt derved, da hendes Dom var ugenkaldelig, og saafremt han ei selv visde prøve lige Skæbne, maatte han udføre det ham overdragne Hverv. Da alle Bonner, alle Indvendinger vare frugtesløse, gik han ind i Eideværelset, hvor han fandt en Pige af herlig Skæbning, saavidt han kunde skionne, i hendes Blomsteraar. Hun var let paaklædt og de krusede Løkker hang ned over hendes sneehvide Hals. Et aldrende Dienes stetynde hensatte umidbelbart derpaa et stort Far med

harmt Vand hen for hende, hvori hun satte sine Føde-
der. Langtfra at lægge mindste Hindring i Veien for
hans Forehavende, forsikrede ham Pigen at hun villi-
gen hengav sig i sin Skæbne. Kun bad hun ham, saa
hurtigt som det var ham muligt, at udføre den over
hende føldte Dom; hun vidste vel, at der ingen Tilgi-
velse var at haabe for hende af dem som havde indviet
hende til Doden, at kun denne kunde udsone hendes
Brode, og priste hun sig lykkelig ved hans Forsikring
om, snart at ende hendes Lidelser.

Da intet Middel til at undkomme var tønkligt,
og de tvende Ubekendte truede med at bruge Magten,
hvis han lønget tövede med at fuldbyrde deres Vorlæs-
gende, tog han, efter en kort Kamp med sig selv, Lans-
zetten frem og aabnede Aarerne paa hendes Fodder,
saa at hun snart forblodte sig. Efterat Mændene noie
havde undersøgt om ogsaa hun var sikkert død, tilkiens-
degave de ham deres Tilfredshed og bod ham til Belon-
ning en Pung fyldt med Zechiner; han frabab sig den
og forlangte kun snarest at vorde bragt fra et Sted han
ikke uden Gysen kunde tanke paa. Man bandt ham at-
ter Bindet for Linene og førte ham ad samme Trappe
ned til Bognen. Men da denne var smal, saa gjorde
han, ubemærket af sine Ledsgagere, et Mærke med sine
blodige Finger paa den ene Voeg. Ved Skilsmissen
paalagde ham begge Masterne en ubisdelig Taushed,

saasremt det var ham em hans Liv at giøre, i modsat
Hald, da skulde han ei undgaae deres Havn.

Næste Morgen teg han desuagtet den Beslutning,
ei at være Medskyldig i saa gruelig en Misgierning.
Det var heel vankeligt at grunde Klagen, da han lis-
gesaalidet kienkede Etbedet hvor han havde været, som
den dræbte Piges Navn og Stand. Alligevel begav
han sig til Politiesecretairen og meldte ham det Passer-
ede med den bemærkning, at saasremt Regieringen
vilde beskytte ham, vilde han see at finde Huset og draa-
ge hine Uhyret frem for Lyset. Neppé var Benedict
XIV (Lambertini) som da var Pave, derom underret-
tet, for han strax bidrog alt Sit tit at opdage Forbry-
derne. Han lod Ogilvie ledssage af en Sbirrestørke, og
denne, som af flere Omstændigheder sluttede, at han
havde været udenfor Byen, begyndte med at undersø-
ge de omkringliggende Lyftstæder. Endelig lykkedes
hans Efterforskning. Paa Landstædet Papa Giulio
fandt han Sporene af sine blodige Fingre; ogsaa Bæ-
relset gienkienkede han, hvori han havde ombragt Pis-
gen. Palladset tilhørte Hertugen af Bracciano; Hos-
vedet for denne berømte Familie og hans Broder havde
begaaet Mordet, og den Myrdebe var deres Søster.
Caasnart de saas sig opdagede, flygtebe de til Neapel,
hvori de uden Vanskelighed undgik Netfærdighedens
Straf. Efter nogen Tids Forløb bleve de ved mægtige
Penners Indflydelse benaadebe, imod at betale en bes-

tydelig Pengesum til det apostoliske Kammer, og under den Betingelse, at indsætte en Kobberplade over Kasminen i det Værelse hvori Forbrydelsen udførtes, med en Indskrift om Gierningen og dens Straf. Denne Plade med samt Inscriptionen saaes endnu der for nogle Aar siden.

Den vise Dommer og den kærlige Hustrue.

(Af en rabinisk Forsatter.)

Engang forte en jødisk Mand sin Egteviv til Sidon for Rabbi Simron og sagde: „Store Læter! med denne Qvinde lever jeg nu fulde ti Aar i Enighed og Fred. Men vort Egteskab er barnelost. Af Grefsygt for Lovene vil jeg give hende Skilsmissebrevet.“

Qvinden stod undseelig der, og hede Taarer slobe ud af hendes stionne Dine. Hert vendte Egtemanden sig til hende: „O, græd ei!“ sagde han, „tag det kostbareste i mit Huus med Dig, vend kun uden Mismod tilbage til det faderlige Huus.“ Den Trostesløse taug, græd bitterligt og saae paa Dommeren. „Du Ven af Lovene,“ sagde Rabbien, „ikke sandt, da Du knyttede Egtebaandet, da feirde Du en Fest?“ —

„Visselig! eg en stor! en glad!“ — Saa gak hen og
feir en lignende igien, førend Du løser det.“

Gjæstebudet blev tilberedt. Festen begyndte. Af
Viin var der fuldstop. Kvinden havde endnu engang
anordnet Alt. — Bægeret gaaer rundt. Eggemanden
vorder munter og glad og falder omfader i en dyb Sovn.
Neppe vare Gjæsterne borte, saa vinkede den elskende
Hustrue ad Slaverne; de bare ham sagte ind i Eviger-
forsældrenes Huus. — Ved Midnat vaagnede han.
„Hvor er jeg? Hvorlunde kommer jeg i dette Huus?“
— „Min Bedste!“ svarede rødh blid Tone Kvinden,
idet hun omarmede hym; „sagde Du ikke: Tag hvad
Du vil — tag det Kostbareste og vend tilbage til det fa-
derlige Huus! Var Du ikke det Kostbareste i vort
Huus? Er Du nu vred, fordi jeg tog det?“ — For-
hænget faldt. Eggemands hellige Belsignelse udeblev ikke.

Sangerens Trost.

Ped den gronne Dred lade Sangeren, Stormen vis-
tede afstevne Blomster, gronne og gule Blade i den brus-
sende Soe; han saae de henstrommende Bolger, saae
Blomsterne i deres Kæmpesavn; men han taug, og
Strængene i hans Dryst klang stille i vemodige Toner;

thi de borttrinende Vandt havde viist ham det henstremme
mende Liv. — Da stræde Winden en ung Roses Purp.
purplade i Søen, en doende Svane gled giennem Bos-
verne, slagende med sine Silvervinger, og Bolgerne,
rislede som Harpeklang:

„I, som græbe

„Bitterligen, uben Lys og Glæde,

„I, hvis natlig - mørke Hjertet blæbe —

„Uden Smerte

„Saae I aldrig Hæabets Himmelkierte,

„Uden Mørke ingen Morgenrøde!“

Da oprandt et følsomt træstende Lys i Sangertens
Siel og Stormen vistede Blade af Evighedsblomsten i
hans hølgende Lokker.

(Fr. von Schlechta.)

Krandsen

Kej kienber en Krands, saa fortryllende stion,
Som Jorden vel prægter at byde;
Ei vindes den blot som de Mægtiges Lan,
Den Staven som Fyrsten kan pryde.

Med Laurkronens stolte, men blodige Glands
Den ei sig om Tindingen flynger;
Den pranger ei bred, som en Egelyssekrands;
Men ikke som disse den tynger.

Beslæben den snoer sig med prallese Skæve
 Om Pigenes og Unglingens Paade;
 Af Roser og Myrther kun flettet den er,
 Betydningsfuld den dog monn' staae.

De Roser betyde Dig Hierternes Glæb,
 Og Myrthen, som aldrigen visner,
 Betegner den Pagt, som først løses i Døb,
 Naar Hierret det brændende isner.

Og Roserne segne for Aarenes Glod;
 Men Venstabs = Kærminden stemfryder
 — Et Evighedsblomster — hvor Roserne stod;
 Den Gubben som Unglingen pryder.

Og barnlige Kærligheds hvide Viol
 Fremspiger, end Krandsen at smykke;
 Og Krandsen den vorher et Bidne = Symbol
 Om Jordens den saligste Lykke.

(E. N. Schwach.)

Amor og Rosen.

Hem venlige Pige paa Sangerens Skæb;
 O kom, du skal høre hvil Rosen blev rød.
 Thi sordum var Rosen saa sneehvid i Vaar,
 Som Sneen, hvorunder dit Hjerte nu glaer.

Du kiender jo Guden med Bue og Piil,
 Som boer i dit Hie og Ebernes Smil.
 Paa lynende Vinger han sværer saa tykt
 Og bortvifter Løkken fra hankende Bryst.

Engang i hans Have en Pige! sad,
 Saa yndig som Solen opstiger af Vand.
 Da spændte han Buen i synkende Skye;
 Men Pigen bortflygter fra Myrthernes Eye.

Saa mod han forlader ætheriske Hal,
 Og vinker med Kummer i møranelys Dal.
 Mens Dugperier funkle af Stiernernes Glands,
 Dryaderne slynge hans Løkker i Krands.

Og Kilden hentisler med Golvhæpe : Klang,
 Og lidere toner den Røttergals Gang.
 En Rose sig bøjer mod luende Kinb,
 Og skuer saa om i hans Zaareblik ind. —

Da slæmmer hans Hjerte i flælvene Lyft,
 Bildt knuger han Rosen til Mund og til Bryst.
 Men Tornen sig borer i Læben, o Bee!
 Hvor Blodet omsprudler den dusende Sne!

Og evig nu klæder sig Rosen saa rød,
 Som blussende Pige paa Sangerens Klip.

Til mine Venner.

Hæng, elste Venner! naar engang jeg døde,
 Min lille Høvle op bag Ultrets Stene,
 Hvor døde Pigers Kransse under Glor
 Henjmulde mellem visne Cypræsgrene!

O, da fører Graveren saa fromt i Haand
Den Vandrende, og ham til Altret fører,
Og fulder, mens i Harpens røde Baand
Med dyb Bevobighed han sagte vorer:

,Den døde Digters Hørpe, En Dig nærmest,
Ditt af sig selv i Aftenrøden toner;
Møn sagte, som naar Nien sværmer
Opia Marken mellem Blomsterkroner;
Gnæse Bern, som her paa Kirkegaarden svæve;
Hør hørt det, og seet Harpens Strænge bæve."

(Ødly.)

A n e k d o t e r.

Det var om Aftenen Kl. 9 at Napoleon efter det tabte Slag ved Waterloo indtraf i Thuisseriernes Slotsgaard i en med Stev bevækket Vogn. Hans Broder Hieronymus sad hos ham, med sin saarede Arm i et Bindsel. En af Folget, Hr. D...., sagde, idet han treen ud af en anden Vogn, til Hr. de Montesquiou: „Alt er tabt.“ Keiseren hørte det, stod stille, kastede et Blik paa D..., og sagde gansæ fort: „Undtagen Kristen!“ Dette var det første Ord, Napoleon havde talst i 48 Timer.

Da Rom, efter Murats Nederlag, vrjmede af Østerrigere, lod iblandt Andre en bohniß Lieutenant, der kun var sit Modersmaal ganske mægtig, sig forestille for den hellige Fader. Denne klappede ham paa Skulderen med de Ord: bravo guerriere! (brave Kri-
ger). Den trohertige Bohmer greb i en Hast Hans Helligheds Haand, rystede den ret diervt og svarte:
bravo Papa! bravo Papa! hvorever Denne hierteligt
maatte lee, og dermed var Audienten forbi.

Hvorlunde Politiet bestyredes under Savary, viser følgende Anekdote: Ved et Maaltid, hvor talrige Giøster vare tilstede, kappedes et Par Herrer om de gicøste Udfald imod Regieringen og skaanede ei engang Keiserens Person. Efter Bordet begav den Enne sig bort. Den Anden indhentede ham strax paa Tappen og sagde: „min Herre, det Sprog De forte, betegner Dem som en Ildefindet; De har den Godhed, strax at folge med mig til Politie-Præfecturen. Gør ingen Omstændigheder, thi to Skridt herfra har jeg Bagten til min Disposition.“ — „De kommer mig i For-
kabet,“ svarede hin, „thi just nu vilde jeg hente Bagten, for at arrestere Dem.“ Begge vare nemlig Politie-Spioner, Begge bare i deres Lommer en Medaille som Kliendetegn, hvilken de nu foreviste hinanden;

Begge vilde kun løkke hinanden ud, og git nu leende
ind i Salen igien, for at fortsætte deres ødle Haands-
værk.

Franske Statsmænd paaskaae, at Napoleon var i
Dresden ifærd med, at undertegne Freden, og at kun
en uildig Overlelse af Hertugen af Bassano hindrede
ham deri. „Sire!“ skal han have sagt, idet han over-
rakte Keiseren den Pen, ved hvilken Spids Europas No-
lighed i dette Sieblik hang, „Sire, denne gang vil
man ikke sige, at De giver Freden, men at De mod-
tager den.“ Da kastede Napoleon Pennen fra sig og
erklærede at han ikke vilde underskrive.

L o g o g r y p h e r.

Med Troldboms-Lænker Hjertet jeg mon binde,
Køst begrenkt var jeg Verdens Herreinde.

Tegn signes kan ved en Spadserestok:
Et Tegn foran — Du seer mig paa hver Rok,
Og nok et — da, naar Livets Traad mon brisse,
Jeg stiuler Graven og den sorte Kiste.

Francesco Petrarca.

Petrarca, hvis Minde vil leve og blomstre, saaenige Kærlighed bestaaer, fødtes i Arezzo i Toscana 1304, den første August, en Mandag, just ved Morgenrodens Frembrud. Hans Forældre levede bengang i Landes forviisning, deres Forfatning var meget maadelig; han siger selv, den grændede næsten til Armod. Da han var lidet over tolv Aar gammel, sendte hans Fader ham til Montpellier, for at studere Lovkyndigheden. Han blev her i fire Aar; men hav til denne Videnskab, som bengang var nidsunken til et Medskab for Menneskenes Ondskab, og Kærlighed til Ciceros Skrifter, tils intetgiorde Faderens Viemed. Han sendte ham derser til Bologna, næst Paris den beromtteste Universitetss stad, for maaskee der at indgive ham Lyk til Lovene. Men Petrarca var alt hemmeligen bleven Digter. En gang besogte hans Fader ham gandse uformodentligt. Petrarca gjortede Hensigten, og slulste i en Hast sine Manuscripter af Cicero og de Digtene, han havde anskaffet sig. Men Faderen sik sat paa dem og kastede dem i Ilden. Sonnen streg af Fortvivelse. Den ædle Fader, der rørtes ved sin elskede Sons Skrig, drog hurtig den halvforbrændte Cicero og Virgil ud af

Luerné, og sagde, idet han han rakte ham Digteren med den ene Haand og Taleren med den anden: „Der min Søn! der har Du Virgil, han vil trøste Dig over Dit Tab. Der har Du Cicero, han vil forberede Dig til Lovkyndigheden!“ Hvort gierne havde Petrarca fojet sin Fader; men al hans Smag var forgjøves, Manusren seirede. — Skæbnen tilførte ham to Professorer ved Academiet, Eino af Pistoia og Cecco af Ascoli, hvilke da holdtes for de bedste italieniske Digttere, og disse nærede og uddyrkede hans Smag for Poesien. — Vi ville nu hidsætte nogle Linier af hans poetiske Liv, fornemmelig med Hensyn til hans elskede Laura. Men forinden være det os tilladt, korteligen at skildre, hvordan Digteren saae ud.

I folge hans egne besedne Udtryk i hans Breve, var hans Legeme i Ungdommen stært og velvojet, ret tækkeligt, uden at være nogen udmærket Skabning. Men de Sade*), der var beslægtet med hans Laura, vidner, at han var en af de flionineste Mænd paa hans Tid. Hans store Hånd fremstraalede af hans blomstrende Ansigt, som de meest levende Farver prydede. Hans store mandige Træk, hans ødle, utvungne Ges

*) Memoires pour la Vie de François Petrarque; 1764. Amst. 3 Vol. 4.

stalt gjorde, at man i hans Ungdom pegede med Fingrene paa ham. Men, tilfoier de Sade, han sogte ogsaa i de tidlige Aar at høve sin Skionhed ved den meest udfogte Pynt.

Det er rimeligt, at han saaledes mangengang loksede det qvindelige Dje. Han stod i heel noie Forbins delse med en Dame, som det først sildigt lykkedes ham at stilles fra. Han opholdt sig dengang i Avignon, hvor Sandseligheden just ikke var bunden, men opstillede mange farlige Snarer for den skionne Yngling. Men da sendte Forsynet ham Laura, det var den 6te April i Aaret 1327, om Morgenens Klokkken 6. Vi nævne Diden omstændeligt, da den i det Følgende vorder mørklig. Hun var den Engel, der drog ham tilbage fra den Afgrund, hvori han havde styrtet sig; hun var det hellige Væsen, der dræbte Sandseligheden og luttrede hans Land. Laura var ikke smuk, men jo mere aandalig Petrarcas Kærighed blev, jo mere skion og hertig maatte hun træde frem i hans sværmende Sange. Digteren idealiserer, og hvad Hverdagsmennesket finder kantet, formloft og stygt, giver Hün Runding, Formfylde og Skionhed. Man sige ei, at Digteren kunstler! Ligesom den forelskede Yngling midt i det urolige Jordeliv lever et virkeligt høiere Liv, saaledes falder og Digteren, med Lyren i Haanden, den milde Himmel

ned paa Jorden. Petrarca levede kun for Laura, ligesom Axel for Valborg, ligesom Albeillard for Heloise; de vare ei længer tvende Siele; vildfarne paa Jorden havde de omsider fundet hinanden, og vare vordne til een. Han lever endnu i Dag i hendes inderlige Kærlighed, og hun i hans sode sværmende Sonetter.

Da Petrarca alt havde forsøgt sig noget i Livet, da Bolgerne alt flere Gange havde omtumlet hans lidet Skib, tyede han til den eensomme og yndige Dal Bans cluse, 15000 Skridt fra Avignon. Her var hans Liv en vedvarende Digtning; han besang store og smaae Emner, dog gav han snart Slip paa hine, da hans Hånd, som han selv ørligen siger, var mere sund end stærk.

Den unge Digter hvis Ry bestandigt tiltog, havde alt længe ønsket, at vorde kronet. Denne Skik var alt for længe siden kommen af Brug. Men Petrarca, siger de Sade, attraaede Laurbækronen af Kærlighed til sin Elskede. For Navnet Lauras Skyld ønskede han sig Lauren. Somme troe, det var Forsøngelighed af ham, men Andre, at han derved segte at faae et Værn imod sine Digterfiender. Nok er het, hans Ønske opfyldtes. Paa een Dag, hvilket er saare besynderligt, ankom to Indbydelsel til ham, ven ene fra det romerste Senat og den anden fra Universitetet i Paris,

sm at modtage Digterkranzen i Rom eller Paris. Begeistret — han var da 37 Aar gammel — modtog han disse Hædersbud, og foretrak Staden Rom, hvor han altsaa begav sig hen.

Digterkroningen paa Capitolium i Rom var i høst Grad glimrende. Den gik for sig Paaskedag, den 8de April 1341. Tidligt om Morgenen forkyndte Trompeters Lyd den Høitidelighed, til hvilken hele Folket havde forsamlet sig. Tolv i Skarlagen klædte Unglinge ledssagede Digteren op paa Capitolium, og op læste Vers foran ham, efter at Vice-Legaten, Bisloppen af Terracina, om Morgenen tidligt havde løst Messe med Musik ved Petri Alter. Petrarcha fulgte selv i en høist prægtig violetfarvet Kiale, som Kongen af Neapel havde ladet ham gisre, midt iblandt sex af de fornemste Borgere i Rom, der vare gront klædte, og bare Blomsterskroner paa Hovedet. Derpaa besteg han en ophøjet Bogn, hvorved Digtekonstens Attributer vare anbragte, og hvis Throne blev baaren af en Love, en Elephant, en Grif og et Pantherdyr. Personer, klædte som græsse Guder, omgave den, og paa den stode, tæt ved Petrarcha, Billederne af de tre Gratier, af Bacchus og Taalmodigheden. Fire Heste droge den, og foran den gik en syngende Pige — bag den Misundelsen, ledssaget af dansende Satyrer, Fauner og Nymphener. Paa Capitolium bab han om Lauren i en latinist Tale, hvors

til han havde taget en Dert af Virgil; derefter kælede han, under det tredobbelte Udraab: „Leve Romersfolket! leve Senatoren! Gud skærme Alles Frihed!“ for Senatoren Orso, Greve af Anguillara, og modtog af dennes Hænder Laurbærkronen, hvorved Greven udraabte: „Denne Krone er Belønningen for Fortiesster!“ (Efter en anden Beretning var det en tredobbelte Krone af Viinløv, Laurbær og Myrteblade). Tilslige erklaerede han Petrarca for en stor Digter og Historiekskriver, og gav ham, ifølge Roberts, Kongen af Neapels, Senatets og Romersfolkets Myndighed, fuldkommen Frihed, saavel for denne allerhelligste Stad som for alle andre Lande, til offentligt at lære, at disputere, tolke gamle Bøger, skrive nye og forsørdbige Digte, der med Guds Hjælp ville være indtil Dagenes Ende. Paa dette gaves ham et skriftligt Bidnesbyrd. Den Kronede oplæste nu en Sonnet over Rom's Helte, og hele Folket sreg under bedevedende Bisaldeklop: „Leve Capitolium! leve Digteren!“ Hans Venner føldte Glædestaarar. Stephan Colonna priste ham offentligt.

Med samme høitidelige Folge førte man ham til Peterskirken; fire kubrede Gylden, som Familien Colonna i dette Niemed havde forsrært ham, stræde han ud i blanke Folket. (Greve Anguillara skænkede ham en Rubin af 500 Dukaters Værd, Romersfolket 500 andre Dukater, og alle de Redskaber, der var brugte ved Kroningen.) Ved Sanct Peters Alter holdt han

Bon, og offrede den Hellige sine tre Kroner, der blev
ophængte under Templets Hvælvning. Endelig vendte
Toget tilbage til Familien Colonnas Borg, og Festlig-
heden endtes med et prægtigt Maaltid og et Bal.

Efter Petrarcas egen Tilstaaelse befandt han sig
under Kroningen i en beruset Forfatning, og rodmede
over, at han havde attræet en saadan Høeder. Erligt
sagde han siden selv, at han var for ung til at bære
Lauren; at den hverken havde giort ham lærdere eller
mere velsalende; men havde kun bidraget til at vække
Misundelsen, der rovede ham Livets Rolighed. Det
betydningsfuld gik derfor den nidsulde Satyr bag hans
Bogn.

Han ilede nu igennem Italien tilbage til Avig-
non, for at nedlægge sin Krone for Lauras og hans for-
troelige Bon, Bisshoppen af Lombez's Hodder. I Par-
ma, hvor han nu Corregiernes ubegrændede Hsiage-
telse og Tillid, hændtes noget, der endnu mere smigrede
hans Egenkørighed. En gammel blind Sprogmeester
fra Pontremoli i det Toskanske, hvis Ansigt lignede en
gammel Figur af Erts, reiste tilfods til Napoli, da
han hørte, at Petrarcha var hos Kong Robert. Han
traf ham ikke mere der, reiste paa samme Maade igjen
tilbage, i den Hensigt at gaae selv indtil Frankrig, kun
for at lære Digteren personlig at kende. I Rom fik
han at vide, at han var i Parma, og reiste strax derhen
over den med Sne bedækkede Appenin. Han meldte

sig hos ham ved nogle Vers, og lod sig lebe ind i hans Huus, for at funne, som han sagde, omfavne et Hos-ved, der havde frembragt saa hertige Ideer, og knusse den Haand, der havde skrevet Ting, som havde ydet ham den reneste Hornsielse. En Hob Nyggierrige løbs-
fagede denne Blinde. Engang sagde han i et Anstød af Henrykelse til Petrarca: „Jeg frygter for, at være Dem til Dyrde, men jeg kan ikke noksom see Dem, og det er billigt, at De tillader mig Nydelsen af en Hornsielse, som jeg maatte opsege saa langt borte.“ Ordet see i en Blinds Mund vakte en almindelig Latter — men han vendte sig mod Petrarca, og sagde: „Jeg tager Dem til Bidne paa, om jeg ikke ved al min Blindhed seer Dem bedre, end alle disse Lattermilde, der med begge Mine staae og begabe Dem? Befremmet stode disse der, og Uzo af Corregio, Herren af Parma, overvældede den gode Gamle for dette Indfalds Skyld med Forætringer.

Vi sagde ovenfor, at Petrarca vilde nedlægge sin Krone for sin Ven, Bisshoppen af Lombdz; men han fik den Esterretning, at denne var farligt syg. Dette voldte ham megen Uro, og en Holge maaſkee af Frygten og Haabet, hvori han svævede, var følgende Drem, som han havde en Nat. Han troede at see Bisshoppen gaae igennem den Bæk, der var i hans Have. Han løb hen til ham og spurgte ham paa eengang om tusinde Ting. Bisshoppen svarede hem smilende kun sjet-

hussede ham paa de behagelige Dage, de engang havde levet med hinanden ved Garonnes Bredder, og hvorledes dette Land nu var ham forhadt, og at han derfor nu vilde vende tilbage til Rom. Imedens han sagde dette, gik han alt videre, og kom endelig til Enden af Haven. Petrarca vilde holde ham tilbage, og besvoer ham, i det mindste at lade ham Aeren af at ledesage ham. Bisshoppen stodte ham mildt med Haanden tilbage, skiftede Aasyn og Tone, og sagde: „Nei, nu skal Du ikke følge med mig.“ Derpaa saae han paa ham med ufravendt Blik. „Jeg saae,“ siger Petrac-
ca, „alle Dødens Kiendetegn paa ham. Bestyrkelsen afpressede mig et Angeststrig, hvorover jeg vaagnede. Jeg lagde Mærke til Dagen, og skrev det til nogle af mine Venner. Efter fem og tve Dages Fortid sit jeg den sorgelige Efterretning, at Bisshoppen af Lombez var død, og det den samme Dag, da jeg havde seet ham i Dromme.“

Den elskede Gienstand for vor Digters Sange, Laura, døde 1348 i samme Stad, paa samme Dag og i samme Time, som Petrarca første Gang havde seet hende. Dysaa hendes Død ahnede han. Hun aabensbarede sig for ham en Morgen (den 6te April, hendes Dødsdag) i Dromme. Han fortæller, at hun lignede Vaaren, at hendes Hoved var prydet med Perler; hvorsunde hun mindede ham om deres jordiske Kjærlighed; og at hun ubbredte et klart Lys over en stor Deel af

henne, der paa Jordens havde været ham dunkel. Han talte længe med hende; det sidste, han spurgte hende om, var, om han snart skulle følge hende, thi uden hende kunde han ikke leve; og hun svarede, idet hun gik bort: „feiler jeg ikke, saa maa Du endnu leve længe paa Jorden foruden mig“ Efter Drømmen længtes Petrarca med yderste Utaalmodighed efter Breve fra Avignon, (thi han opholdt sig da i Verona). Men Pesten, der ogsaa havde bortrykket Laura, havde spørret alle Weiene, og Budene kunde ikkun med Moie slippe igjennem. Endelig fik han den 19de Mai det sorgelige Budskab.

Efter Lauras Død fattede han ikke mere Kærlighed til Nogen; selv Umgangen med Uvindefisonet behagede ham ikke mere. For altid at have Lauras Navn for Mie, opstrev han nogle af Umstændighederne ved hendes Død paa et Papirsblad, som han klistrede paa Træbindet af sit Manuskript af Virgil, hvilket han altid bar hos sig. Hans Ord ere disse: „For at vedligeholde det sorgelige Minde om mit store Tab, har jeg skrevet dette i en Bog, som ofte kommer mig for Lit. Jeg har derved fornummet Fryd, blandet med Bitterhed. Min Vand, som dette Tab altid er nærværende for, behager intet Mere i dette Liv; den tanker, at det er Lid, at forlade Babylon, fordi det størkeste Vaand er senderrevet, som føengslede den der til. Saare let vil dette være mig med Guds Hjelp,

da min Vand er vorden mandigere og sterkere, og kien-
der mine Foretagenders overflodige Sorger, skuffende
Forhaabninger, og uforudseete Folger.

Lauras Abenbaring gik virkelig i Opfyldelse. Petrarcha maatte endnu en Tid lang tumle sig omkring paa Jordens, og prøve, hvad Verden giver. Vancluse havde han forladt i Aaret 1352, og byggede sig om sider et lille begvemt Huus i Landsbyen Arqua, otte Mile fra Padua, i en behagelig Egn ved Hoden af de eu-
neiske Bierge. — I Aaret 1373 skrev han til en Ven
iblandt andet Folgende: „Her iblandt disse Bierge
vil jeg soge at ende mine Dage i No, og altid at have
min døde og fraværende Venner for Vie.“ Og det
følgende Aar, den attende i Julimaaned, var den her-
lige Sanger død, i sit 70de Aar, sandsynligvis af et
Slagttilfælde. Man fandt ham liggende død paa en
Bog. Det skønne Liv lukkede sig mildt, som Blom-
sten, der ubemærket lukket sig om Aftenen, naar den
har duftet den hele Dag. Den trættes, søger Hvile,
at vagne til nyt Liv. Saaledes døde for Petrarcha
Heloises Abeillard, hvis eneste Trost var Daarer —
saaledes, i en sildigere Tid, Tasso, der, halv i Barn-
dom, troede sig omringet af trostende Aander.

De, som fandt Petrarcha død, paastode, at de
havde seet en hvid Sky, liig Danjen af Vitak, have
sig mod Loftet af Værelset, hvor den endnu i nogen
Tid var bleven synlig, og var derpaa forsvunden.

Hans Forbefærd var fyrfestlig prægtig. Sexten Doctorer bare hans Kiste, der led sagedes af Adelen, Geistligheden og en uialig Mængde af Folket. Den bestedne Di ter havde selv skrevet sig følgende Gravskrift:

Frigida Francisci legit hic lapis osla Petrarcæ.
Suscipte, Virgo parens, animam: Sancte Virgine, parce,
Fessaque jam terris coeli requiescat in arce!

Paa Dansk:

Her under Stenen fandt En Petrarcas modige Bene,
Hellige Moder! modtag kærlig hans Aond i Din Havn,
At den fra Førberigs Oval hviler i Himmelens Borg!

Kærlighedsproven.

Paa hin Tid, da Lombarderne besadde Riget Neapolis, herskede i Tarant en Fyrste, raae af Søder, retsfærdig i sine Handlinger, tro i at holde sit Ord. Han hed Pandolfus. Indtil denne Dag gaaer det Ordsprog i Tarent: saa vist, som om Pandolf havde lovet det.

Han havde en Datter, Hermildis. Slank var hendes vært, blidt hendes hasyn, og i hendes Øie gjenstraalte hendes Hiertes Godhed. Synet af hende var nok til at forjage Kummer og Saarer. Hermildis tillod ingen at være ulykkelig. Digt i Landet ubredtes

hendes Navn, og allevegne fra hidlede Tyrster og Herrer, at beile om hendes Haand; men Hermildis elskede ingen af dem alle. Pandolf blev urolig. Strængt bed han sin Datter at vælge og stilenke ham en Ester folger paa hans Throne. Bange svarede Hermildis: Min Herre og min Fader, jeg venter mit Hiertes Stemme for at kunne vælge; men mit Hierte tier. Pandolf blev hidsig og sagde med haard Stemme: Om end Dit Hierte tier, naar her atter kommer en Frier, som anstaar mig, da sværger jeg Dig, at min Stemme skal gielde for Dit Hiertes. Hermildis böiede sig ydmygt for hendes Faders Willie, men hendes Hierte var bedrovet. Hemmeligt elskede hun Alboin, en Ridder ved Pandolfs Hof, der vel var fattig, men mosdig og hoihiertet og hende inderlig hengiven, men for beskeden til at robe sig.

Bedrovet gif hun i Slotshaven og lod sine Piger efter sig for allene at finde Trost fra Himlen, der saa klarlig glindste over hendes Hoved. Hjst sidder Alboin paa en Bænk, ene med sin Kummer, uden at bevæge sig. Hans Blik stirret stift paa eet Punkt. Hermildis træder sagte bag om en Hække hen for ham, og spørger: Alboin, hvorpaa tænker Du? — Heftigt foer denne sammen og sprang op, skielvende og med glødende Kinder. Hans Blik vovede ikke at hæve sig fra Jorden; thi nylig tænkte han hvor lykkelig den vilde blive, der engang torde elsk Hermildis. Han frygtede,

hun kunde læse denne Tanke, stæven paa hans Vand; og vredes. — Men hun vredtes ikke. Blidt begyndte hun: Kiere Alboin, jeg er kommen hid at bryde Blomster. Gaae Du hen og bryd mig Roser, jeg frygter Tornene vilde saare mig. Glad svarede Alboin dybsvojet: Kunde jeg bryde Roser for min Hyrstedatters hele Liv; vilde jeg ikke skye Tornene, maatte de endog saare mig til Døden. Han ilede bort. Hermildis satte sig da paa det Sted, hvor nylig Alboin sad, lagde sit Hoved der, hvet Alboins laaer, og saae efter den skionne Kidder. Han kom tilbage, og havde bunden en Blomsterkrands, som han, ydmyg boiende sig, taus overrakte. Hermildis betragede den, og see, det var Rose af forstilling Slags og Størrelse, men i deres Midte fremlyste En fremfor alle Andre ved sine Blades Storrelse og Mængde og sine Farvers Glands, tæt ved den skinnede en hvid Kongelilie; men under Rosen var en blaa Forstemmingikke, Billedet paa Troskab og Beskedenhed, der næsten skulde sig i det gronne Lov og syntes med Længsel at see op til den skionne Rose. — Da sagde Hermildis, sikkert tenkte Du paa Din Elsesde, da Du bandt denne Krands, og har høstet Dit Blik paa noget højt, der synes Dig vanskeligt at opnaae. Vil Du nu stole paa mig, da vil jeg raade og hjelpe Dig, at Du kan blive lykkelig.

Hun sagde dette, for at prove ham; men da han først nedslag Dinene, derpaa bange hævede dem; som

fulde en Taare bryde frem, da blev det hende blest
om Hiertet og hun sagde: Morgen ved denne Time,
Kiere Alboin, kommer jeg igien hid, og vil Du gierne
kiene mig, maae Du atter binde mig en Krands.
Derpaa gik hun bort med et tungt Hierte; thi dette
talte for Alboin, men Pandolfs Vrede gjorde hende
bange. I natlige Drømme svævede stedse Alboins Bils-
lede for hendes Aand. Den fromme Pige troede det
var Himmelens Værk, og hun svor, evig at elsker Alboin,
der ved flere Prøver havde viist hvor inderligt han
gienelstede hende. De folte sig som Himmelens Salige
frie for al Bekymring.

Gaa Uger varede deres Glæde, da kom til Pandolfs Hof Ajstulf, Fyrste af Capua, og anholdt om Hermildis. Skiondt styg og udannet, var han dog Far-
deren velkommen, da han haabede at ende den Strid,
der længe færtes mellem begge Hoffer, ved at forbinde
ham med sin Datter. Han besluttede at bruge sin far-
berlige Magt i dens fulde Strenghed; dog gav han ikke
Ajstulf endnu sit Ord, da han vidste, at øste Qvin-
devillie ikke lader sig tvinge ved Mandeskraft.

Der anrettedes mange Hester til Frierens Libs-
fordriv og for at forsøde ham den lange Venten.
Stedse var han artig mod Hermildis, og syntes ikke
at mærke, hvor haanligt hun behandlede ham. Han
tænkte, hun maatte blive hans, naar kun Faderen
vilde.

Under Høitidelighedernes Tummel havde Hermilbie
I lange ikke funnet see sin Alboin allene, og kun siels-
dent havde hun ved et kieligt Vink styrket hans Haab.
En Aften, da hun efter festlig Høitidsførd traadte ud
paa Gangen; der gik fra hendes Kammer til Haven,
for at forfriske sig i den kiolige Matluft og betragte den
fremglidende Maane, tænkende paa sin Elsker, da kom
Alboin, der hver Aften havde ventet bernede og længs-
selfuld seet op til hendes Winduer, frem af Buskgange-
ne med sin Luth, satte sig hen og sang:

Hvor svede I han, I glade Dage,
Da Paradisets Lykke mig tilsmilte,
Da jeg var lost fra hver en jordisk Smerte?
Al! Svolmende af Elskovstryd saa fine,
Saa fage brast I frem, og — ak — I iiite
Udi min Glædes Trylleasgrund! — Hiertel!
Dit Slag er hange, tungt; thi Helvedqvæler
Min Elskovssøl udspylde: mens den daler
Udi Dit Underste. Snart Lovet falder!
Ja, falde vil det snart! I Gravens Slummet
Bortibromme vil jeg Elskovs bi'tre Kummer,
Til etter Morgenroben mig fremkalder.

Den stolte Hersberglands med sine Glæder
Maa sagtens Elskovsstraaten overblinke,
For Diademet niger Myrthekrandsen;
Og Ingens Hie efter Biolen leder,
Hvor Edelstene mit i Tolen vinke
Og kappis om at blænde meest ved Glandsen,
Naar Herstervindens Lokker de omvinde,
Som Alt, hvad for var liært nu gaaer af Minde.

Hvis Hjerte det Kun saare lidet smetter,
 Om Kærlighed og Trostab knuste bløde,
 Om Elsteren tavs martrer sig tilbøde,
 For hende slaae jo tusind andre Hjerte.

Saa brist mit Hjerte! — Selv i Dødens Duale
 Skal den Bildfarelse Dig aldrig mette
 Du nærte i Din Elsters rene Glæder.
 Selv Dødens Finger henbes Blik Dig mater
 Saa straalenbe, som fordiun da sit Hjerte
 Hun tilsvor Dig i alle Evigheder.
 I hine Verbener skal dette Billed,
 Der eengang bag et tryllerst Forhæng spillede,
 Dig følge. Bildne Hav jeg hører larme.
 Alvorligt broder det med tusind Mundt:
 Herned, Herned! I mine cabne Grunde
 Skal Fredens Engel huldrig Dig omarme!

Saa sang Alboin, lagde Luthen fra sig, og saae
 endnu engang op til vinduet. Hermildis var der ikke,
 og hastigt løber han ad Veien, som førte til Fiorden.
 Som han vandrer giennem Skoven, der kun oplystes
 ved enkelte af Maanens bratte Straaler, hænger sig et
 Væsen om hans Hals, hulkende og med klagende Toner.
 Det var Hermildis. Hun havde ahnet Alboins
 Hensigt, og var ubemærkt ilet efter ham. Nu udbredt
 hun grædende, idet hun holdt ham tilbage og trykte
 ham fast til sig: Min kære Alboin, hvor kunde Du
 bedrove mig saa saare. At troe, at en Fyrstes Glands
 saaledes kunde blænde mig, at jeg ikke kunde see Digs

Kun Dig elsker jeg, kun i Dig lever og aander jeg, og
 Alt uden om Dig er mig ligegeyldigt: det sværger jeg
 Dig; dersor vær trostig, og græm Dig ikke; thi til
 min sidste Time vil jeg ene elsker Dig. Og vil min
 Fader tvinge mig, da flygter jeg med Dig, og folger
 Dig hvorhen Du vil fere mig. Hold kun en Baab
 beredt ved Stranden, og kom om Aftenen under mit
 vindue, at jeg kan sige Dig, naar det er Tid at vi
 flygte, og soge en De til vort Opholdssted, eller om
 vi ingen fandt, at døe med hinanden i de vilde Bolger.

Hørst undredé sig Alboin saare; men hans Foruns-
 bring gik snart over til den indreligste Glæde. De
 svore hinanden Trostab i Livet og i Døden, og skildtes
 ubemærkede ad, da det blev klarere i Østen.

Den samme Dag anstillede Pandolf, til Ere for
 sin tilkommende Svigerson, en prægtig Jagt, hvorved
 alle Riddere maatte være tilstæde, der tiente ved Hofs-
 fet, ogsaa Hermildis, som, efter de Tiders Brug,
 var velovet i at styre Gangeren og stærk i at brydes
 med Landsen. Ved at følge en Hiort foer Pandolf, Hermildis og Aistulf vild fra de Andre, og kom
 dybt ind i Skoven, hvor ingen Høstie var at see. Og
 saa Alboin, der ikke forlod sin Elskede, fulgte beskedent
 i en Grastand. At de ikke skulde besejligge sig paa Gres-
 nene, siege de Alle af deres Heste og forte dem ved Toi-
 len giennem Skoven, til den blev lys, og de kom til en
 Dal, hvor lige over for dem hævede sig et Bierg, saa

hoit, at et Menneske der stod paa dets Spidse neppe vilde kunde vines neden fra. Da sagde Pandolf: Her kiender jeg Veien, og vi maae, for at komme til Tasrent, over dette Bierg, der er hoit og vanskeligt at bestige. Lad os derfor hvile her en Stund, og see, om ikke flere af Folget vise sig, eller vi igien hører Jagthornene. — Derpaa satte de sig i Græsset: Hermildis saa langt hun kunde fra Ajsulf; men Alboin stod ikke langt borte ved et Træ og kastede stiaalne Sideblikke til hende. Og see! Da brød pludseligt en Ulv med et langt Spring frem af Bussene mod Hermildis. Faderen blev heftig forstækket, Ajsulf sprang bævende og strigende bag et Træ, men Alboin styrtede rask med dragen Kaarde paa Uhyret, der alt åbnede sit Svælg mod Hermildis, og saarede det, at det tvivlaadigt om tumlede. Rasende vendte det sig mod dets Banemand: Alboin søgte Værn bag et Træ, og stodte det Sverdet i Siden, at det godt nedfandt for hans Fodder.

Længe varede det, for Nogen begyndte at tale, thi Alle var slagne af Skræk, ogsaa Pandolf, der, skiondt ellers en Herre af præselt Mod, dog stod bleg og skielvende; thi han elskede Hermildis som sit eget Liv, skiondt han ofte behandlede hende haardt. Da han nu besindede sig, og saae hende reddet, da løb Faderhiertet over af Glæde, og han omarmede hende kærligt. Dog glemte han ikke, hvem han skyldte sin Glæde, men vendte sig

(8*)

til Alboin, der endnu stedse stod beskeden langt borte, og sagde: „Træd nærmere, Alboin; thi efter denne Dag skal Du være min Ven og ikke min Tiener. Du har reddet mig min Datter. Denne Daad fordrer Frendtlighed. Begier af mig hvad Du vil og — sandelig! — jeg vil tilstaae Dig det, saafremt jeg kan.

Evvilraadig saa Alboin til Hermildis, der var inderlig glad over sin Faders Ord, da hun vidste han ikke vilde hryde det. Ved mangehaande Tegn sogte hun at lede Alboin paa den rette Von. Denne boede sig dybt for Pandolf og sagde: „Min Fyrste og Herre! vel er min Glæde mig Von nok for min Handlings; men da min Fyrste endnu byder mig en anden, saa beder jeg bonlig: Giv mig Hende, hvis Liv jeg har frelst, til min Hustrue.“

Heiligt undredes Pandolf over Alboins Dristighed; thi stedse havde han kiendt ham som en beskeden Ridder. Hans Asyn mørknedes kiendeligt, og de Elskende bemærkede det med Skræk. Men Pandolf havde givet sit Ord, og aldrig brød han det. Han undertrykte sin Vrede og sagde: „Isandhed, Du har overlistet mig; thi aldrig havde jeg tiltroet Dig Misbrug af min Tak-nemmelighed, dog, jeg har givet Dig mit Ord, og jeg vil holde det; men ei maa Du undslaae Dig for, at bestaae en Prove, om Du ogsaa er en Mand, sterk i Kærlighed og Kraft, som det sig sommer, fra hvem en sterk Sloegt kan være i Vente, der er mægtig at

føre Landsen og Sværdet, og værdig at sidde paa min
Fyrstestol."

Alboin og Hermildis blev igien glade. Ingen
Prøve syntes dem saa svær, at de jo haabede at over-
vinde den ved Kierlighed og Fortrostning. Og Alboin
svarede: „Min Fyrste og Herre! jeg underkaster mig
Prøven, under Tabet af Hermildis." — „Vel," sagde
Pandolf, „saa tag min Datter paa Din Arm eller Din
Skulder, som Du selv vil, og bær hende op paa Bier-
get, der her er lige for os; og saasandt Du bringer
hende paa Toppen uden at hvile, saasandt skal hun endnu
i Dag vorde Din Hustrue!"

Alboin og Hermildis saae op til Bierget, og sejende
det syntes dem hoit, taatte de dog ikke Modet; thi han
var sig bevidst en mægtig Styrke i Bryst og Skuldre,
og hun satte sit Haab til ham; hun syntes at den Es-
tende var Intet i Verden umueligt, og meente, hun
vilde nok giøre sig let, at hun ikke skulde være ham til
nogen Byrde.

Alsaa fattede han henbe paa sine Skuldre, og
da hun nu var oppe, da syntes hun ham let som en
Bold. Det var som en ny Kraft udbredte sig i hans
Lemmer, en Kraft, han hidtil aldrig følte. Han gik
fremad mod Bierget, og Pandolf fulgte ham, men
Aistulf, der igien lod sig see, undrede sig storlig; han
betragtede Biergets Hoide, og tænkte: Jeg vil rolig
oppebie Udfaldet hernedez; thi han bringer hende aldrig

sp, den dumme Svend! og jeg fører dog til sidst Bruden hiem.

Alboin skred nu modig op ad Bierget, med den kære Byrde paa sine Skuldre; men da han neppe havde naaet Midten, begyndte det at blive ham suurt. Store Sveddraaber trængte ham af Pande og Bryst, og han sollte, hvad han før ikke havde tænkt, at ogsaa det Kærestes bliver tungt, naar man skal bære det langt; dog gik han modigen opad, og naaede saaledes den tredie Fierdebeel af Bierget. Da var det ham, som kogte Blodet i hans Bryst: det fortnede for hans Dine, og hans Knæe begyndte at vinkle. Hermildis mærkede det, og udbrød hange: „Vær sterk min Alboin, og vinkle ikke! thi see, alt er Tuppen nær, og naar Du naaer den, er jeg jo evig Din! Jeg soler det, jeg falder Dig tung, Dine Knæe vinkle; men seirer Du, skal jeg ved Kærlighed og Troskab mildne Dine Dage til deres sidste Time.“ — Disse Ord opildnede Alboin paany; han samlede sine sidste Kræfter og stræbte igien opad, skændt stedse langsommere og mere vaklende. Hermildis sad øengstelig hævende paa hans Skuldre, men Pansdolf, der havde seet, hvor høit Alboin elskede Hermildis, angrede alt den haarde Prove, han havde paalagt ham, og besluttede, at hun skulle blive hans, om han end segnede under sin Byrde, for han naaede Maalet. Men Alboin naaede virkelig Spidsen. Sig selv ubesvist af Glede sprang Hermildis ned af hans Skuldre,

og Pandolf kom til. Men see! Alboin begyndte at tumle, de mørknedes for hans Nine, og han styrtede hen ad Jordens; af hans Mund fremtrængte en Strom af Blod: derpaa luktes hans Nine, og han blev liggende bleg som en Død. Da kastede sig Hermildis, betagen af Skræk, hen over ham, og illraabte ham med lydesligt og smertefuld Etter: „Alboin! Åh, min Alboin, vaagn op! vaagn op!“ Hun vøddede hans Kinder med mange Taarer, og trykte mange Kys paa hans Mund. Men da han ikke lod spore noget Liv, omfattede hun ham i Fortvivelse og raabte: „Da Du er hedensaren og ikke hører mit Ord, saa skal Intet rive mig fra Dig, og her sværger jeg Dig, at jeg vil blive hos Dig og folge efter Dig!“ — Og see! da slog Alboin langsomt Nine op og saae omkring sig, som tvivlte han, hvad der var foregaaet med ham. Med Forundring bestragede han Hermildis, som hævede et Glædeskrag, da hun saae hans Die aabent. Alboin vidste ikke, hvor Blodet kom fra: han spurgte Hermildis, hvad der var foregaaet, og hun fortalte ham det. Pandolf sagde mod Sædvane blidt: „Kicke Alboin, jeg fortryder meget, at have stillet Dig paa saa haard en Prøve; men Din Svaghed vil nok gaae over, og saa skal hun endnu i Dag vorde Din Hustrue, som Du har erhvervet med Din Sved og med Dit Blod.“ Da Alboin hørte dette, smilte han i Beemod; thi han følte at hans Ende var nær, og han talte med mat Stem-

me: „Sæt takker jeg Gud, at han løb mig opnaze,
hvad jeg ene ønskede mig. Gierne forlader jeg Lis-
vet, da jeg ved min Død erhverver Dig, min Hær-
mildis, thi min er Du nu, og skal blive min i Eid
og Evighed; og som jeg nu gaaer foran Dig, skal Du
snart følge mig, og igien forene Dig med mig for Guds
throne. Men, at jeg kan være forvisset derom, saa
beder jeg min Herre og Fader, læg vore Hænder i hin-
anden og velsign os!“ — Dette gjorde Pandolf. Glæ-
den lyste af Alboins Nasyn: han vilde hæve sig, og
lægge sit Hoved til Hermildis Bryst, da faldt etter
meget Blod af hans Mund, han sank tilbage og døde.

Længe kaldte ham Hermildis med bittere Zaarer;
men da hun nu saae, at han var død, græd hun ikke
mere, men sad hos Liget med stift Blik. Pandolf bad
hende følge sig, og hun taug stille; han vilde føre hende
bort, og hun løsrev sig. Men han, der i Modgang
og Smerte stedse beholdt sin faste Willie og lyse Hånd,
meente, at naar man stafede Liget bort, fulgte nok
Hermildis efter; og da imidlertid Mogle af Jagtfølget
vare komne til, besoel han dem, at giore en Bærebare
af Grene, at lægge den Døde derpaa, og bære ham
til Staden. Den Bedrøvede hørte dette, men sagde
Intet, og blev stille siddende. Da nu Baaren var
færdig, og Alboin skulde lægges derpaa, og hun saae,
at som man hævede ham, hans Hoved sank tilbage, og
hans Arme og Been bævredes, som det pleier at ske ved

en Død, da blev det først lyft i hendes Land, at Al
var ude med ham og hende; hun styrte sig paany hen
over ham med lydelig, fortvivlelsefuld Stønning, der
giennemtrængte alle Tilstædeværendes Indreste. Ingen
voede at forstyrre hende; men Alle traadte nogle Skridt
tilbage. Pludseligt faldt hendes Hie paa Sværdet, med
hvilket Liget endnu var omgiordet, og før Nogen ahnede,
hvad hun vilde, rev hun det ud af Skeden, og
styrte sig i det, at det hvinende trængte i hendes
Bryst. Men hun gav ingen Lyd fra sig, og der blev
hende kun saameget Liv tilbage, at hun kunde synke
hen over Alboin, aabne Armene og omflynge ham; da
lukkede hun sit Hie og foer heden med et muntert Smil
paa de blegnende Kinder.

Pandolf lob paa det Sted, hvor de havde forenet
sig, de Døde begrave i een Kiste, og byggede der et
Kapel, som endnu staar denne Dag, hvor hver Uge
bliver læst Messe for deres Sæles Noe. Der bliver
forvaret et Pergament, hvorpaar Historien er at løse,
og det er Skik i Egnen, at før et ungt Par trolover
sig, vandrer det hen til hiint Alter og sværger: „Kunne
vi ei leve forenede, ville vi døe forenede, som Alboin
og Hermildis.“

Winfried, Fiskeren fra Chiemso.

Efter de første salige Formølungs-dage foretog det lykkelige Par, Grev Guldenstein og hans yndige Leonore den længe besluttede Reise til det stionne Italien, og nu i den sode Hoe og Ensomhed folte de Elskende ret levende den høie Glæde af deres Forbindelse. En Aften kom de til Chiemvens romantiske Bredder, og kunde ikke nægte sig den Fryd, at seile over til de herlige Klostersør paa de smilende Welger, hvor de med dyb Hølelse node den yndige Egns Skionheder. Et truende Uveir fremskyndede deres Tilbagefart. Neppé vare de landede, førend det tvang dem til at søge Tilflugt i en Fiskerhytte. En gammel Fisker traadte dem venligt imøde, tilbode dem sin Dienste, og sin fattige Hytte. Omend skjondt himlen lidt efter lidt opklaredes og den blide Maane svøvede seirende frem bag de mørke, flyvende Skyer, saa kunde man da ikke haabe at fortsætte Reisen idag, og Greven modtog med Taknemmelighed Fiskerens Tilbud. Efter det sparsomme Maaltid aabnede Grevinden Stuens lille vindue, for at indaande hen koolige rene Matteluft. Søens Speil laa rosligt glindende for hendes Øine, rundt om herskede et dybt Stille, og fra det Hierne lød vemodsfulde Toner, som stedse syntes at svæve nærmere, og lullede hende i Forstningen ind i venlige Drømme, men snart om-

spændte hendes Bryst med øengstelige Følelser, saa at hun bange klyngede sig op til sin Gemal, og tilstod ham smilende Aarsagen til sin Uro. „I tager ikke fejl, skionne Frue,” svarede Fiskeren. „Disse natlige Tider,“ vedblev han, „have fra uteenkellige Tider af ladt sig høre paa vor Søe. Frygter ikke derfor, det er Winfried, Fordum en Fisker, som jeg, nu Ynglingens Land, som udaander de rørende Klager. Dog, smil er heller ikke derover, thi Sagner om Winfried, som det nu i mange Aar har forplantet sig fra Slægt til Slægt, er følsomt og sorgeligt.“ Guldenstern og Eleonore høde den Gamle om at fortælle denne Historie, og han begyndte saaledes:

„Paa dette Sted stod ogsaa Winfrieds Hytte, Mangt et Stykke af dette Huusgeraad, stammer maaske fra hans Tider, thi hverken jeg, min Fader eller min Bedstefader vidste hvorfra det var. Enhver af os har forefundet det, som det nu er, og blev selv til Olding under dets Brug. Jeg har ingen Son, som jeg kan efterlade det gode gamle Arvegods, og snart vil Hytten forfalde, Huusgeraadet blive adsplittet, og Sagnet forglemt! Hist ovre, ikke langt hersfra, ved Coens Bred kunne I endnu skue Ruinerne af et gammelt Ridderslot, som engang tilhørte Herren af Sean. Hans sidste Pode var en Datter ved Navn Adelheide. Ryget om hendes Skienhed, Dyb og Fromhed, udfoldede sig vidt og bredt over hele Landet og opstammes-

de de smukkeste og tappreste Riddere. Men Adelheids
 Hu stod ikke til dennz Verdens Glæder, omendskiondt
 hun ret syntes skikt til at forstienne og nyde dem;
 hendes Liv udgjed sig i Belgiorenhed, i de Syges Pleie,
 i stille huelige Forretninger; Bonnens Sodhed og
 fromme Anstuerer var hendes Lyksalighed. Slotscapela-
 lanen Hubertus, en ærværdig Olding, besorgede hen-
 des øvrige Anliggender, som udfordrede mandlig Virk-
 somhed. Hver Dag, naar Klokk'en lod fra Klostersøen
 til Fromesse, tog Frøkenen derover, og sang Herrens
 Priis med de fromme Nonner; naar ikke den oprorte
 Eoe modsatte sig Maadens Fart, som Bertram, den
 dueligste Skipper, styrede. Engang blev Bertram syg
 og sendte sin Son Winfried i sit Sted. Winfried var
 en støn, besynderlig Yngling; dristig og stærk, sæde-
 lig og bly. Hans Dannelse overgik langt hans ringe
 Stand; han greb herligt i Luthen og digtede elskelige
 Sange dertil. Ingen kunde begribe, hvorfra han hav-
 de faaet den sieldne Gave, og han aabenbaredet det ik-
 ke for Mogen, thi vel var han venlig imod Alle, men
 stille og fordybet i sig selv, undgik han Selstab og søgte
 Eansomhed. Nejpe havde han vogte Gange fort Adel-
 heid til hendes Morgenandagt, før han syntes meget
 forandret. Tilforn alvorlig og indesluttet i sig selv,
 var han nu glad og fortrolig; tilforn ubevægelig for
 Kierlighed, overstrømmede hans Hjerte nu af sode Sana-
 ge, som prisede Elskovs Saligheder, da han dog stedse

vndstede de venlige Piger. Men af, snart blev han
 den Forrige igien, — hvad siger jeg, den Forrige! —
 daglig sank han dybere og dybere i en uudgrundelig
 Tungsindighed; sielden hørte man et Ord fra hans Læs-
 ber, og hans friske Kinder blegnede. Den arme Wins-
 fried! Alt længe have I mærket det; den Arme elses-
 de Adelheid. Hendes milde Godhed, hendes nedladende
 Venlighed tilfredsstillede i Begyndelsen hans uerfarne
 Hjerte, liig Gienkærslighedens hulde Fryd; men snart
 vaagnede han af den gyldne Drøm, og hans Glædighed
 laae haablos for ham, som en usformodet Afgrund,
 der frygtelig aabner sit Evælg mod den sorglose Vand-
 drer. Men Vandreren kan flye — det moegtede Wins-
 fried ikke. Om Natten, naar Fader Bertram var
 indslumret, sneg han sig sagte ud af Hütten, og lod
 sin Baad drive om paa Bolgerne. Hver Gang drog
 Længslen ham til Slottets dunkle Mure, hvor han
 snart med stum Veemod skuede op til de-høje Winduer,
 snart udaandede sia Kierlighed i stille flagende Sange.
 Da stirrede han etter med Graad hen i Bolgerne, til
 Morgenens bestredte Biergene med sine Roser, Kloks-
 lens Tone kaldte, Adelheid traadte ud af Haven, og,
 efter en huldselig Hilsen, foer taus med ham over de
 funklende Bover til Klosterkirken. Da glemte han al-
 sin Smerte. Bovede han end ikke, at løfte sit Wie op
 til hende, saa bar han dog hendes Billeder dybt i sit
 Hjerte. Saaledes hengik hans Dage og Nætter. En-

hvæt Morgen hørte hans Klager, og taalsmødig ventede han i Baaden paa Solens første Straale, som forkyndte ham hans elskede Lyses Udgang. Kun i stormfulde Nætter, naar Ingen torde vove sig ud, blev han i sin Hytte. Saadan en Nat var det, at et frygteligt Torden slag opvakte den gamle Bertram. Med Lampen i Haand vankede han, som et Gienfærd, til Vinsfrieds Kammert, for at bede med ham, og formilde Uveirets Rasen. Vinsfried laa ikke paa sit Leie, han sad ved det aabne vindue, med Luchen lanet op til sit Bryst, Armene, oplost af Sevnen, hang ned, og hans blege Ansigt var vendt imod Slottet. Saaledes elskede og leed han længe, eg den trosteløse Fader saa sin Undling henvisne, uden at kiende den Sygdom, som nageude paa hans Liv. En Morgen, efter en løngels fuld, giennemvaaget Nat, glædede ham atter et rosenfarvet Morgenstier, Dagens og hans Lykkes Budskab. Vel tonede, som tilforn, Klokkens Lyd fra Klostersen; vel aabnede Haveporten sig, og Adelheid kom ned til Strandbredden, og gav ham en venlig Hilsen; men hvor forandret var hun idag! Intet Gulb, ingen Kostbarheder glimrede paa hendes hvide, simple Klæder; istedet for Perler, slyngede sig en Krands af hvide og røde Roser om hendes dunkle frit flagrende Løkker, og hun kom ikke allene; den fromme Hubertus ledsgagede hende og en Skare af festlig smykkede Jomfruer og Rosner. Skoelvende og forbauset vovede han at see i

henbes Nasyn. Blændet af henbes Dines høie overjor-
diske Glands, gribet han hævende Moret, Beien synes
ham idag saa tung, hvorpaa hans Baad, hentrøillet af
Kicklighed, ellers svævede saa let. Allereude naaede de
Bredden, hvor Klostermurene hævede sig, og en Skare
hellige Kvinder, fort af Abbedissen, bod dem et høis-
tidsfuldt Velkommen. Da nu Adelheid steg ud af
Baaden, oversaldt Ynglingen en usigelig Smerte, han
maatte følte Taarer. Endnu engang vendte hun sig
i Bortgaaende til Winfried, tæklede ham venligt og
sagde: „Du skal ikke vente mere paa mig; thi nu er
jeg Christi Brud.“ Da gik hun rolig bort. Winfried
kunde intet svare; han hukede høit, og styrede sin
Baad vildt ud i Havet. Ingen saae ham igien, in-
gen vidste, hvor han var blevet; og uden Fører kastedes
Baaden op paa Land af Bolgerne. Fra den Tid klin-
ger nu ofte om Natten en sorgelig Sang fra Bolgers-
nes Skiod; en flagende, sagte Stønnen, som ikke vil
hentone for en venlig Gienklang fra Himmelhvælvingen
synes at drage den op til sig.“

Taus foldede den Gamle sine Hænder, og de El-
lende stirrede med Taareblanke ud over den klare Sø;

Synet den hellige Sylvesteraften.

Sden gamle frie Nigstad *** levede i muntee
 Stræben for Gædrelandets Vel en inderlig forenet
 Kreds fortrolige Venner, vel forskellige i Stand, Gød-
 sel og udvortes Vilkaar, men lige i Wedelsind og fri
 Tænkemaade. Livets Sorger formaede ej at stække
 det muntre Mod, der begejstrede hvært Medlem i det
 ødle Samfund til stedse vorende Virksomhed: thi alle
 hine Sygdomme, der besnære det almindelige Mennes-
 kes Aand og Hierte, fandt i Venstabet den sande Læ-
 gedom. Saaledes nærede Vennes forbundet intet andet
 Ønske mere, end, om muligt, at samleve endnu et
 halvt eller et heelt Aarhundrede. Rangstrid, Skinsyge
 over indbildte og selv virkelige Fortrin i det borgelige
 Selskab kændte Vennerne ikke; thi hvad have disse tils-
 fælleds med sand Menneskeværd? Ikkun da kunde Skinsyge
 have opstaet, hvis det hurtigere var lykkedes Hün
 end ham selv, at fremlokke Guddomsagnisten Sand-
 hed af den dode Steen, der omgrændser vor Dør i
 Livet.

To Gange om Ugen forsamledes Vennerne om Af-
 tenen i en Sal, hvor de fordybede i fordomsfri Skæmt
 og Alvor ikke mærkede Tidens Flugt, førend Vægtes-
 tens Raab kaldte til Hvile. — De høitideligholdt aar-

ligen på bestemte Dage visse Fester; iblandt disse var ogsaa een for Hjemkomsten til Gædrelandet, Sylvesteraftenen, for at festligholde det alvorlige Sieblik, hvori Eid og Evighed i fage Flugt ligesom before hinanden, hvori Aarets Ende minder os om Livets, og Aarets Morgen om den evige Morgen. — Glade Erindringer og høie Anelser rørte Vennernes Sæle, hver Gang de festligholdt Sylvesteraftenen, naar de gien mindedes det Hellige og Ekionne, som Denne eller Hain, der havde forladt den fortroelige Kreds, havde virket i sit Liv; ogsaa de i det Hierne Levende ihukommedes med deltagende Kærlighed.

En saadan Vandetime, der isandhed var hellig, opstod i Haralds Sæl, den ødle Kæmper for Sandhed og Menneskeret, den Tanke: „Hvad, om vi en gang saaes igjen, frie for Legemets Baand, i vor overjordiske Naturs rene Asglands! Om En iblandt os lød de Efterladte fornemme sin aandelige Nærhed og vi Andre ved en glædelig Efterretning fra en anden Verden kunde overbevise os om, at vores Dyrebare børnede os i deres venlige Minde!“ — „Sværmer!“ — raaakte ham Nehberg imøde — „Jeg troer ikke på Vandbesyner; thi hvad der synes umueligt, kan heller ikke vorde virkelig.“ — „Virkeligt eller ikke?“ — svarede Harald — „mig er det ligemeget, men sæt, det var

saa, og en iiskold Haand rystede Dig op af den sode
 Slummer?" — Rehberg: „Langt heller skulde jeg
 da troe, at jeg tog fat paa mig selv i Dremme. Man
 har Exempel paa, at et Menneske tog fat i Brystet
 paa sig med sin i Vinterkulden stivnede Haand, imes-
 dens han meente, at en Anden holdt paa ham, og at
 han ved Virkningen af Skrækken og ved Brystets kramps-
 agtige Samminpræsning blev dødelig syg og overlob
 sig til Troen paa Aandeshynder." — Flammont: „Det
 er et Ord! isald Du er den første, der vandrer heden,
 saa aabenbarer Du Dig for os, som her ere forsams-
 lede, den første hellige Sylvesteraften, og givet os et
 synligt Tegn om Din aandelige Nærhed!" — Harald:
 „Her er min Haand! en Mand, et Ord!" — Reh-
 berg: „Men en Aand har ingen Haand og intet Es-
 geme, er hverken Mand eller Kvinde! Mærker I
 Skålmykker? Venner! — Hvad Mænden lovede os,
 vil Aanden vel holde det? Hvor dan skulle vi da tage
 ham paa Ordet? Han gør os til sidst vore sunde semi
 Sandser stridig, og maastee selve vor legemlige Tilvæ-
 relse, naar vi skulle have hørt og seet, hvad vi allige-
 vel ikke saae og hørte, og endnu mindre haandgriselen
 iagttagte." — Harald: „Jeg holder Ord!" — Adel-
 stan: „Det være Kjøb eller Aand, hvad vi see, os
 er det ligemeget, naar kun et Venneherte i trofast
 Barm slaaer os imøde!"

Saalunde skæmteude Venerne endnu længe om
Aander og Aandesynner, og sang dybtrørte:

„Under Lindens hellige Grine
Skulle vi os gienforene,
I en elysæisk Lund!“

Midnat var forbi, og Enhver gik hjem, for at hilse
de venlige Straaler paa den unge Wareis Morgen, men
endnu folte Enhver en hemmelig Gysen, en magisk
Luftning fra Aandeverdenen, der saa nær omgrændset
Menneskelivets snevre Kreds. Thi uben at være over-
troisk, følede dog stundom ogsaa det tænkende Menneske
i sindig Anskuelse af den hemmelighedsfulde Naturis
aandelige Kræsters forborgne Styrlse samit Legems- og
Aandeverdenens nære Verstrelse. — Venerne vare ad-
filte, og ei længe varede det, saa tonede Kampraabet
ind i den fredelige Kreds, at stævne Kæmperen for Fø
drelandet i Skranken. Østerriges tappe Hære vare
dragne i Leding, fuld af modig Begejstring, at værne
om Fødrelandets Grændser, og Harald og Rehberg
vare de første, hvis Heltearm og Sværd det truede
Fødreland gjorde Fordring paa; de kæmpede i Epids-
sen. Slaget ved Hohenlinden var endt. Østerriges
Drue værnede om deres gamle Hæder og skyttede de
fra alle Sider fremtrængende fiendtlige Hærmasser til
Jorden; men endeligt maatte de vige for Overmagten; den
3die December i Aaret 1600 tegnedes med blodige

(9*)

Træk i Fædrelandets Aarbøger. Tussinde vakkre Strids-
 mænd laaet henstrakte paa den dødsvangre Valplads; og
 som en rivende Biergstrom syrtede Fienderne paa det
 tilbagevigende Hærtog. Overgangen over den rivende
 Inn og den skummende Salja blev længe forsvarer,
 men om sider tilkempet; nye fiendtlige Skarer fastede
 sig paa alle Kanter de vigende Hobe imøde, og Mores-
 au's frygtelige Hær trængte uopholdelig frem til Hiertet
 af Østerrige. — Modigt havde begge Vännerne fastet
 dem paa de fiendtlige Eskadroner, for at dække Tilba-
 getoget; Enhver stræbte efter at afvende Dødshugget
 fra Vennens Hoved, til endeligen Fiendens torbnende
 Skyts fra Biergene sendte Doden til de modige Strids-
 mænd og adskilte Hæren. Endnu troede Enhver at hø-
 re Vennens Stemme og at see Blinket af hans Sværd;
 det kaldte ham til Forsvar eller Hævn: — — Da for-
 mørkede Krudtdampen Lusten, og — Vännerne saae hvers
 andre ikke mere. Nehbergs Hest styrkede under ham, han
 selv blev saaret af et Streiffstud ved Brystet, og — laaet
 sandseslos iblandt de Døde. Men hans Falb und-
 drog ham hans Forfolgeres Naserie, hvilke nu vendte
 dem mod de flygtende Bagtropper, der nedfabledes el-
 ler joges ud i den rivende Strom, hvor de fandt de-
 res Grav i Bolgerne. Lynsnar satte de fiendtlige Ny-
 tereskadroner bort over Nehberg; men han var frelst;
 Skioebnens Haand beskyttede ham. — Omrent i tre
 Timer havde Nehberg ligget som død; den mørke Nat

udbredte sig alt over den øde Valplads, da han, blidt
rystet af en venlig Haand, ligesom vaagnede af en
Drom. Det var Kurt, Haralds troe Tiener, der es-
ter lang forgjøves Omflakk'n, for at finde sin tabte
Herre igien, endeligt kom hid i rette ~~Ør~~, for paanye
at giengive sin Herres Ven Livet. — Nehberg slog Di-
nene op, og raabte med svag Stemme: „Du her? —
og saa allene? Hvor er Din Herre?“ — — Med ve-
modigt Blik pegede Kurt hen paa den Egn, hvor han
havde taht ham af Sigte. Smerten lukkede den troe
Tieners Mund. „Lad mig fortælle siden,“ — udraabte
han — nu maa vi tænke paa Deres Nedning! I hñnt
eensomme Bondehuus seer jeg Lys; der lad os ile hen,
maaskee vi der kunne saae nogen Efterretning, eller et
Bud, der fører os til hin Egn, hvor jeg tabte ham
af Sigte. Thi det var mig umueligt at følge ham;
vi blev i Kampens Tummel adskiltte; jeg saae ham
syrtede med Lovemod ind blandt Fienderne, for at dække
Ulbagetoget for vore; det lykkedes ham ogsaa, og han
var en af de Sidste, der satte over Strommen til
Strandsbredden paa hin Side. Jeg vilde efter ham;
men i samme Dieblik syrtede min Hest, truffen af en
Kugle; jeg vovede ikke allene at fortroe mig til den ri-
vende Strom, og opgav Haabet, igien at samles med
ham. Da saae jeg, — ak! min stakkels Herre falde!
En af Fienderne, der sandsynligviis endnu kiendte
ham, skied, forbittret ved hans kioekke Modstand, hen-

over Strommen, han segnede i Næblikket. Jeg fun-
de nu ikke længere holde mig, jeg måtte følge ham,
skulde det end koste mit Liv; jeg sprang ud i Gloden,
men, for svag til at holde mig over de rasende Bol-
ger, drev Strommen mig uopholdelig afsted, til jeg
endeligen gædste havde tabt den Egn af Sigte, hvor
vore Folk vare, og til sidst bevidstlos, og næsten uden
Liv og Bevægelse, og stivnet af Kulde, segnede paa
en i Strommen fremragende Landtunge, blev hængens-
de i det tætte Krat og misommeligt kæmpede mig hen
mod Strandbredden. En Tid lang strifede jeg om,
for at gienfinde den Egn, hvor jeg var kommen fra;
neppe var jeg i stand til at løbe mig frem, men Kulden
drev mig, og jeg ilede til Balpladsen, hvor vi havde
fægtet. Da saae jeg En af mine Landsmænd, som
en Kugle havde giennemboret Hjertet, ligge iblandt de
Døde, næ ved harp en Randsel med Klæder, som jeg
iførte mig istedet for mine dyngvaade, og var saaledes
for det første sikkert for at fryse ihel. Siden dette
Næblik vanker jeg omkring, for om mueligt, at forsøge
Overgangen over Strommen, og at see, hvad der er
bleven af min stakkels Herre. Maaske findes en Baad,
hvori jeg kan naae til Strandbredden paa hin Side."—
„Lad os ile, raabte Nehberg med glad Urolighed;
vore forenede Bestræbelser vil det lykkes, at gienfinde
ham, og, hvis han endnu er ilive, at redde ham."—
„Nei, naadige Herre!" — raabte Kurt — „jeg lader

Dem ikke gaae med! Anstrengelsen kunde vorde farlig for Dem; De stielver af Feberkulde. Lad os gaae ind i dette lille Huus, der findes vist en venlig Siel, der vil pleje og sorge for dem; jeg skal nok faae En til at ledsage mig og at bringe mig hen til hin Egn, hvor jeg kan finde min gode Herre igien." — „Vi blive sammen" — svarede Rehberg — „jeg folger Dig, thi dersom Du ikke kommer igien, saa er jeg gandske uden Eftertning om min Ven og uden Bistand; og hvor let er det muligt at Fienden holder Dig tilbage, eller at han opsporer mig i mit Tilflugtssted og fører mig fangen bort. Desuden savner jeg det Nodvendigste — Fienden har aldeles udplyndret mig." — „Her, naadige Herre!" — svarede Kurt — her er Venge! Under denne Pakke fandt jeg en fuld Pung. Og nu gaaer De ind i hiint lille Huus; for Betaling kan De faae noget at styrke Dem paa. Desuden er i dette Huus som jeg alt kiender, en underjordisk Klaelder, hvorfra en forborgen Gang løber igennem et gammelt Biergslot; er der Fare, saa drager De Dem i en Hast tilbage, og er reddet. For mig var De ubekymret; jeg kiendet noie Terrainet; ind i Kratskoven forfolger mig ingen fiendtlig Rytter, og den enkelte Godgænger styrter jeg til Jorden." — Rehberg vilde giøre Indvendinger, thi en hemmelig Drift drog ham næsten med uimodstaelig Magt hen mod hin Egn, hvor — Antone, hans Hiertes Elskede, boede i den faderlige Borg,

og som han haabede at see der igien og at slutte i sine Arme. — Men — Faren var stor, hang Bens Vel var ham dengang mere helligt og dyrebart, end hans eget Hiertes Hornodenhed, og han fulgte den troe Dineser did, hvor en venlig Lyssstraale blinkede ham imode fra Mørket.

Her vare alt flere Flygtninge af samme Hoer indstrufne, og iblandt dem sandtes snart nogle haandfaste Mænd, som havde Mod til at følge Kurt paa hans Vandring til hin Sidet af Strømmen. En Baad bar dem hurtig over, og snart vare de paa det Sted, hvor Harald segnede fra Hesten. De lysnede Dalen og gien nemforsede Fieldklosterne; men intet Spoer var der mere af den i Striden Haldne. Al Misie, hele Matsten igjennem, var forgiveves; indtil de endeligen af nogle Flygtninge erfarede, at deres Kamerater havde vundet Tid til at føre de Døde og Saarede bort med dem, hvorhen? vidste de ikke. — Endnu et Forsøg vedde Kurt. Hastig islede han affsted til den velbekendte Borg, hvor Antonie boede, og bankede tidligt om Morgenens paa Slotsporten; men Ingen kom og lukkede ham op, indtil endelig en gammel Slotsbesatent berettede ham: den naudige Frue var igaar, da Slaget nærmede sig, flyget med Frøkenen, han vidste ikke hvorhen; formodentlig vendte hun ikke tilbage, for Egnen var sikker.

Nehberg ventede imidlertid hele Matken med bange Utaalmodighed paa sin troe Ziener. Allerede blev den Anelse næsten til Bisched, at der var mødt ham en Ulykke; endeligt — den følgende Middag, kom han igien med sine Ledsgagere til det lille Bondehuus; men hans Esterretninger kunde desværre ikke troste Nehbergs deeltagende Hierte. Alligevel troede han, at kunne forudsætte som vist, at Harald, naar han ikke var død, hverken var vansmægtet uden Hjelp, eller kommen i Fiendens Bold. — Men Antonie, — hans Antonie! hvor opholdt sig denne Hulde? Hun, hvis Minde selv i Kampens Tummel ikke havde forladt ham, men mægtigt begeistret ham til at vove Alt for Fædrelandet.

Osterriges Hære droge tilbage; men jo dybere Fienden trængte ind i Hiertet af Monarkiet, desto mere var man betenktaa paa, selv med store Opoffrelser at give Fædrelandet Fred, som da og efter tvende Maanders Forlob lykkeligen paafulgte. Nehberg, som desuden ved de erholtte Saar, ikke var i stand til, for det første at sidde tilhest, tog Permission paa nogle Uger, og reiste hjem, i det Haab, at Alt omsider vilde oplyses til hans Tilfredshed. Med Jubel modtoge de tilbageblevne Venner den Reddede; men en smertelig Kølelse blandede sig i det lydelige Glædesraab. Harald var ikke vendt tilbage; han, hvis muntre Aand saa tidt forjog de Andres Mismod. Men smerteligt beslagedes den Forsvundne af Emilie, Adelstans Søster,

der med blid, fremspirende Kicerlighed elskede den fy-
rige Ungling, i hvorvel hun endnu ikke vilde tilstaae
sin Tilboielighed for sig selv. Angstlig spurgte hun
om Harald, og hendes Frygt skulde, som hun selv
overtalte sig til at troe, kun ytre venlig Medlidenhed.
Men det menneskelige Hiertes Kiender anede snart,
hvad hendes vemonlige Følelse dulgte. Indelig rort
helligede hun den dyrebare Tabte Mindets og Sorgens
stille Saarer, og Alt, hvad hun hørte om hans formos-
dentlige Skicbne kunde ei kalde Hiertets tabte Fred
tilbage.

Under smertelige Grindinger høitideligholdt Ven-
nerne den vante Fest — det attende Aarhundres
høes Sylvesterafsten, den store vigtige Tidspunkt, hvori
to Aarhundreder berørte hinanden. Dennegang var
Enhver, der stod i venskabelig Forbindelse med Venne-
kredsen, indbudt dertil, og Ingen var udebleven. —
„Gemine Naturer! — sagde Honau fuld af Begeistring
— „have hver Dag deres Aandetime! Vi, som have
hævet os til en højere Anskuelse af Livet, drage ikke
det Aandelige og Overjordiske ned i den almindelige
Menneskekreds. Derfor bliver os og Mindet om de os
beslægtede Aander en isandhed hellig Syssel. Vi ville
nu idag, da vi hilse denne store Aandetime, fornye Min-
det om alle vore Elskede! men for Alle maae vi gien-
mindes vor Harald, ham vi savne idag!“ — „Ja
visselig, vor Harald!“ — udraabte Adelstan vemonligt;

— „visselig kunne vi med Liv og Siel kalde ham vo^r — Thi hans gledende Følelse for alt Skjont har ogsaa begeistret os til glad Virken for Mennestehedens Bel!“ — „Harald!“ — sikkede Emilie, og skulte sit glødende Ansigt i sin Hæm; og vinduerne helligede den Tabte en stille Daare af blid Medfølelse. — „Mindes I endnu hans Lofte!“ — tog Flammont Ordet: „engang at give os i en saadan Aandetime et Tegn om sin Mærværelse, hvis han var vandret heden? — Visselig, er det muligt, at Aander kunne meddelse dem de Levende, saa maatte han i Nat vise sig iblandt os! — “

Da lyste pludseligen et Fakkelskær hen over den large Gade, ind ad vinduerne i Salen, hvor Vennerne sadde. De sprang iil somt op af deres Sæder, og hen til vinduet: og se, — — — en lang hvid Gestalt, indhyllet i en Kaabe, bevægede sig langsomt og højdeligt over Torvet, nærmere og nærmere mod Gæstgiverstedet, hvor Vennerne var forsamlede. En lille gnomelignende Figur traadte foran de Kommende med lyslammende Fakkel, og lysnede den Indhylledes blege Masyn. Vennerne forstørkedes ved Synet, det var — — Haralds Masyn. — „Harald!“ — raahte Adelstan; Emilie styrkede hen til vinduet, og med et Forsørvelsens Skrig segnede hun afmægtig tilbage i en Lænestol. — Jo nærmere de uberfulde former kom Gadedøren, destomere fordobbedes deres Skridt; endelig sprang Døren op: rasse Godtrin tordnede op af

Trappen — og ned igien; pludseligt blev det igien stille,
og — — Synet var forsvundet.

„Alle gode Aander!“ — raahte Glammont; Ordet
høde paa hans Læber. „Drømme vi eller ere vi blin-
de med seende Hine?“ — skreg Honau beskyrtet —
„saae vi ikke sammen, hvor Skikkelsen kom hen?“ —
— En sagte Gysen paakom hele Forsamlingen, —
„Saae J det da Alle, hvad der foregik nede?,, —
spurgte Ludolf — — Alle bejaede, og Enhver forsikres-
de, han havde ogsaa hørt Godtrinnene, men ikke iagt-
taget noget mere.

„Hvad gælder det“ — sagde Glammont — „naar
vor Ven siden sit Saar har levet endnu til idag, saa er
han død i dette Vieblik, og har opfyldt sit Lovste! Lad
os see og oppebie, om jeg har havt Ret!,“ — „J det
mindste“ — svarede Ludolf — „lader det sig heel vel tæn-
ke, at vor Mand kan have en vis Anelse om det, som
moder vore Venner. Vort Gemyts sympathetiske
Stemning, hele Indretningen af vore Organer er maa-
stee saaledes beskaffen, at vi, ogsaa uden at vorde os
vort eget Jeg tydeligt bevidste, og uden at have no-
gen Kundskab ved udvortes Meddelelse om vore Ven-
ners Tilsand, saaledes kunne nærværendegjorte deres
Hændelser og havte Fornemmelser, at vi virkelig troe
at see dem for os! Hvo kan tyde Naturens og dens
Kræfters hemmelighedsfulde Styrrelsel — “

„Det er dog sælsomt“ — sagde Ekebrecht efter en Pause — „at vor ophidsede Fantasie har funnet spille os Alle en saadan Streg! Der er dog Ingen af os overtroift, og vist Ingen af os Alle har endnu havt et Aandesyn, undtagen i Drømme! og dog stedte idag et saadant Mirakel! Vi ville imidlertid ikke forlade Salen før Aandetimen er forbie; maaske Gaaden oploses før det gryer ad Dag: Hvem veed, hvilken Skielm har spillet os dette Puds!“ — „Skænken var for alvorlig,“ — svarede Flammont — „vi antage imidlertid Forslaget, og blive samlede! Aarhundredet er alt forbie, og kun eengang opleves denne Dag: Dieblæket fortiner det nok, at vi føengsle det i Flugten.

Hæle Horsamlingen var af samme Mening, og sogte nu ved Samtaler at forklare hverandre Aanderis gets mørke Gaader. De udtalte bestre Emne, og ens deligt taug de. Lyt! da foer en Susen, som af Aander, op ad Trappen; Godtrin tonede dumpt udenfor Salsdøren; sagte Stemmer hvilsede; pludseligt aabsnedes Døren, og ind treen — Harald og — Antonie,

„Er det mueligt?“ — raabte Alle med een Mund; „Virkelighed eller Drøm?“ — „Harald og Antonie!“ — Nehberg og Emilie fore forfærdede op; de syrtede be Kommede med udbredte Arme imøde, og hvilede saligt ved de gienfundne Elskedes Bryst. — „Hvorlunde er det mueligt,“ spurgte Nehberg, „at Du kunde undgaae Døden? Hvilket Mirakel har frelst Dig?“ —

og Alle trængte sig om ham, og bragte ham et hertes
ligt Velkommen. — — „Himlen og den deltagende
Kierlighed,” raabte Harald, „have befriet mig. Dore
Folk bare mig halvdob ind i en medslidende Landmands
Hytte, hvor jeg blev forbundet; men det stærke Tab
af Blod rovede mig Mod og Kraft til at sørge for min
Redning. Jeg blev bragt til et fiernt Ekovslot, for
at undgaae den fremtrængende Fiende — der boede just
Antonie og hendes Moder, der gave den Bansmægtede
Ly, Pleie og Stykning. Denne Hulde var min Skyss-
engel.

Mehberg afbrød Vennernes Jubel og spurgte:
„Men hvad skulde det Syn betyde, vi havde set? Du
havde næsten forstrellet os. Var det Dit Jeg eller
Din Skygge?”

„Det var mig selv,” — svarede han — „J skulde
glad overraskes paa Sylvestraftenen idag. Jeg kørte
langsamt her hid, da mit Saar endnu ikke er lægt, og
Antonie vilde følge mig om faa Dage; men hendes
Længsel, da hun hørte, at Du levede endnu, var for
stor, og hun ilede til sin Underligtelsede. Ført af
raske Gangere, ankom hun faa Minuter efter mig i
samme Gjæstgivergaard, og sendte hurtigt et Bud efter
mig, for ikke uden Ledsager at træde ind i den ubes-
tiendte Forsamling, hvori hun var sikker paa at finde Dig.

Vennerne skildrede ham nu den Virkning, som
dette Tilfælde foranledigede; de skiemtede endnu længe

om de vennesæle Nanders saa uventede Nærmelse. Alt var den mystiske Midnat forbie, og Nanderne vare forvandlede og paaklædte med Kjød og Been, og vendte tilbage til det virkelige Liv. Muntret klang Glassene for Giensynet — „den Hvilende selv under Moset indsvedes Bægerets Klang.“

(H. Burdach.)

T a r t a r s l a g e t.

En Historie fra Aaret 1242.

Prophetisk bruske Østenvinden hen over Schlesiens Skove. Knagende brast de himmelhoie Stammer for dens mægtige Nande, og Veithanerne paa Borgen Rothkirch dreiede sig pibende i Krebs. Hylende flagrede Ugler og Ullicer, tumlede af Stormen, om Klosettets Binduer, hvori den skionne Dorothea von Rothkirch sad, flittigt broderende paa en kostelig Vaabenkappe for sin kære fraværende Egteherre. Under det Paaskud, at ville see efter den hiemventedte Borgherre, var Kruko, hans polske Vaabenjunker, traadt ud paa Balkonen; dog saae han ei ud i det vildstormende Veir, men tilbage giennem Binduesdøscens Ruder i

den klare Himmel, der smilte i den hulbe Grues Aas syn. Der stod han og slugte den skionne Qvinde med sine mørke graadige Blikke, og Lidenskabens Storm drev i hans Hierte et værre Spil, end det losladte Elements Raser i Naturen. Længselgødende oploste nu Dorothea det sorte Øie, og foer bævende tilbage, trus- sen af Krukos Lynblik. En frygtelig Anelse giennem- skalv hendes Hierte, og hun stod op for at forlade Gemaket. „Hun flyer for mig!“ sagde den vilde Polak til sig selv, og, harmfuld over at see sig robet, traadte han tilbage i Klosettet — „Aftenen begynder at dømre,“ sagde han, „og endnu er Ridderen ikke at see. Næsten tvivler jeg om, at han kommer i Dag“ sagde han blidere til, „og takker min Helgen for den Lykke, endnu en Nat at torde beskierme dette Slot og dets skionne Frue.“ — „Vel anstaar det Eder, at ansee den Pligt, I deler med alle Eders Herres Lies nere, for en Lykke,“ svarte den høie Qvinde med en Stolthed, hun trang sig til, for at vise den driftige Ungling tilbage inden de Skranker, han syntes at ville overtræde. Men han, overbevist om, at hun havde giennemskuet ham, og derfor besluttet, at tilstorme sig sin Skæbnes Afgjorelse, han hidtil forgivses havde sulket efter, traabte hende rast under Vinene og sagde: „vil I tilbagesæække og ydmyge mig ved det siolte Hær- riord, saa kiender I ikke Krukos Hierte. Prøv at gyde isende Vandstrømme i Smelteovnens glødende

Metalhav. — I slukker Glænnien ei; vred bekæmper den det fiendtlige Element, sprænger voldsomt sit Hængsel, og forstyrrende alt omkring sig stiger den røde Tidsfoile op mod den bøvende Himmel! — „I raser!” raabte Borgfruen, og vilde siye. Da greb han voldsomt hendes Haand og raabte: „Bliv! — I skal i det mindste ikke længere hykrende belge for mig, at I jo forstaaer mine Ønsker. Jeg elster Eder. Jeg er en Qvinde; I har altsaa mærket det for længe siden. Jeg elster Eder med Qval og Kvist, med en Ild, som, forsaget af Eder, stille fortærer mig. Men saaledes skal det ikke blive længere! Jeg vil Giengieldelse, om jeg end skulde kose den med min Siæls Fortabelse!” — „Forlad mig vieblifligt!” raabte Dorothea med ødel Bredes, „og bered Eder paa, at gisre min Gemal, saasnart han kommer, Regnstab for den Vanvidstale, en Nuus vel ikun funde bringe over Eders Læber.”

Da skiar Kruko Tænder, sagte mumlende: „Død for Kærlighed: det er Qvindetak! Din Lykke er det, stakkels forlibte Nar, at Du med et eneste Ord kan nedtordne dette Overmod, ellers var Du forloren!” Derpaa sagde han, stirrende med russlende Øie paa den martrede Qvinde, koldt og haanligt: „I vil forraade mig, Adelma?” — Pludseligt veeg al Farve fra Dorotheas Nosenkinder med Forsærdelse betragtede hun Martrereren, aabnet ængstelig Munden, som til

et Spørgsmaal, og sank i samme Dieblik afmægtig tilbage paa Stolen.

„Vanvittige Nidding! Du har myrdet hende,”
sreg Kruko, slog Haanden rasende mod Panden, syrtede for den Afmægtiges Gødder, trykte hendes Haand mod sine Løber, og vødede den med brændende Zaarr. Nu gik Doren op, og den lille Deodat, Dorotheas tresærlige Son, kom ind, og hang sig, da han saae den skionne Moder bleg og med lukkede Øine ligge paa Stolen, med et heit Hammerstrig om hendes Hals. „Hendes Barn og Hans!” hvistede Kruko, betragtende Gruppen. „O, allene i denne Tanke ligger Helsvede.” Nu slog den deilige Drinde, vakt af Sønnens Kyss, Øinene op, strog de bølgende Ravnelokker fra den hoie Pande, og fæstede uendelig Moderkærigheds Blikke paa Barnet, der med sine smaae Hænder kærtagnende klappede hendes Liliekinder. Derpaa betragtede hun Kruko, som stod der, hensunken i det herlige Skuespil, med majestætiss Uwillie, og vinkede, at han skulde gaae. Han tövede i rasende Trods, da traadte hendes Terner ind. Hun hød den Ene melde Pater Ezeslaus, at hun ventede ham i Borgkapellet i Skriftestolen; og forlod, ledsgaget af den Anden, Klofrettet med sin Deodat paa Armen. Længe stod Kruko i det komme Gemak, derpaa stampede han vildt i Gulvet, truede med knyttet Haand op mod Himlett og styrtebe rasende ud.

Den mørke Mat var brudt ind; fierne Vorben-skrald blandte sig med Stormens Hyl. I Slotsgaarden stod Kruko, liig den første Morder, i stille forsvivlende Kaserie. Vidstede af Orkanen slagrede Haasrene vildt om det fordræide Ansigt og hans Hine stirrede mod de oplyste Binduer i Borgkapellet, hvor Dorothea skrifstede nu. Efter en Stund aabnedes Døren til Kapellet; ledsgaget af sine Terner traadte Borgfruen ud, og gik med ilende øengstlige Skridt over Gaarden tilbage til sine Værelser. Kruko stiulte sig bag Gaardsbronden, og da de vare forbi, stod han længe mørkets grublende. Derpaa foer han op, og gik mod trodsige Skridt ind i Kapellet. For Altaret knælte endnu den ærværdige Czeslaus, og, greben af en Gysen, han ei kunde vorde Herre over, blev Kruko staende i Indgangen. Nu havde Gubben fuldendt sin Bon, stod op fra Altarfoden, slukte Kierterne, giød frisk Olie i den evige Lampe, og vendte sig om, for at forlade Kapellet. Da traadte Kruko ned fraet Mod hen imod ham, greb hans Haand og sagde: „Et Ord, Hr. Pater. Den korte Tid tillader mig ei, sirligen at indlede min Begjering. Jeg kiender Dorothea's farligste Hemmelsighed, der ei heller kan være. Eder, hendes Skriftefaader, fremmed. Men til hendes og min Lykke, maaskee til hele Schlesiens Frelse, er det nødvendigt, at jeg ogsaa lører at kiende de Folelser som, forborgne

i den stionne Qvindes dybeste Herte, kan ere Gud og Eder bekiendte. Slig Underretning skal bestemme mit Daad, og af den verdenskloge Dominikaner, der vist i Stilhed udleer den Fordom, som nærer ham, venter jeg, at han mod rigelig Belonning vil svare mig sanddrue, naar jeg spørger, hvad Borgfuen nys besæroede ham i Skriftestolen."

Med rolig Værdighed saae Czeslaus paa den vilde Spørger, og svarte derpaa i alvorlig Tone: „J er meget syg, Kruko, om J end ikke er det paa Legemet. Naar J etter er kommen til Jer selv, naar Eders bedre Jeg har seiret over de mørke Magter, da venter jeg Eder i Skriftestolen, for at paalægge Eders Frækhed den fortiente Bod.“ — Haanligt smilende svarte Kruko: „Troer J, at Munkesnak formaær at række Mandens Forsæt? Jeg kiender min Hemmeligheds Værd og den Almagt, den giver mig, for godt til, at lade mig strække ved Kraftløse Trudsler. Hvad Dorothea føler for mig, Kiærighed, Had eller Foragt, hun har betroet Eder det i denne Time og ei kommer J ud af Kapellet, før J har sagt mig det.“ — „Aarsme Menneske,“ sagde Czeslaus medlidende: „forhast Jer ikke, J næer Usgrundens tidsnok endda! Bed og gisr Bod, det er det eneste Raad, Eders troe Sielelæs ge formaær at give Eder,“ og vandrede hen mod Døren.

„J haaner mig!“ kreg Kruko og trak Dolken. „Bed den almægtige Gud! J kommer ikke levende fra

dette Sted, hvis I tier længere." — Ezeslaus taug og alt blinkede Mordstaalset i Nibdingens Haand. Da oplystes pludselig Kapellet af glimtende Lyn og i sit blanke Straaleskør stod Munken der forklaret for Sydren i sin Helgengloria. I samme Blik bragede Tordnen ned, Dolken faldt af Kruko's Haand og blændet og bedøvet fæstede han sit Blik paa Torben. — „Mig er det ei beskaaret herovenfra, at falde for Din Haand," talte Ezeslaus med alvorl g Majestæt; „thi Meget vil Herren end fuldbringe ved sin Tiener herneden. Også Dig har han, som selve de faldne Aander ere underdannige, udkaaret til sit Nedskab, at Martyrkronen ved Dig kan vorde trykt paa Tusinders Tinding. Mig lader Aanden løse af Dine usalige Træk, at Du, liig den ulykkelige Judas, vil forraade den, der kærligt bød sit Brod med Dig. Saa skynd Dig da hersra, at fuldende Dit Værk og forpest ei længere ved Din Nærværelse Gudstemplets rene Himmel Luft." — Nu syldte et nyt Lyn Kapellet med et græsseligt Lys, Tordnenen bragede paa nye, og forfærdet, tilintetgiort, fortivlende, og dog besluttet til det Vørste, styrte Kruko ud i den vilde Uveitsnat.

Paa Tilbagereisen fra den hertugelige Hofborg var Ridder Hans von Rothkirch, overrasket af Uveiret, taget ind i Herberget i Neumarkt, og sad der fordybet i

alvorlige Tanker, bag det ubevorte Vorger, medens nogle Borgere fra Byen, sladdrende med Værtens, tomte deres Kander ved Siden af. Underholdningen, der stedse blev mere levende, vakte endelig Ridderen af hans Drømme, og han hørte nu saameget opmærksomme efter Samtalen, som dens Indhold havde voldt i T teresse for ham. „J slipper ikke, Fatter Jakob,“ raaabte just en ung Borger utsaalmodigen „J maa endelig engang fortælle os Historien om den hedske Prindsesse ret udforsligt. Dengang var jeg just i fremmede Lande. Man har hørt saa meget derom, men intet fuldstændigt eller grundigt; ogsaa lyver man saa meget til. Gyld os Kanderne paa nye og fortæl saa Alting i tilberlig Orden. J veed at sætte Ordene sirligt som en Munk og der er Intet i Verden saa behageligt, som, naar det ret stormer og tuder udenfor, at sidde inde i den trygge Stue bag fyldte Kander og høre paa føle Historier. Jo grueligere En bliver tilsmode derved, desbedre er det.“ — „Fortæl! Fortæl!“ kreg hele Wordselskabet og Værtens, saalunde smigret og bestormet, funde ikke længere staae imod. Han fyldte Kanderne og begyndte derpaa som folger:

„Førige Maaned var det netop fire Aar siden, at en fremmed Svend en Morgen traadte ind i min Skænkes Stue og tog hele mit Huus i Beslag for en hoi Tartars fyrstes Gemalinde og hendes Folge. Menneskets brune Ansigt, hans underlige fremmede Dragt og hans ge-

broch'ne Tydss, kom mig betenkligt fore; men da han
 strax betalte for en Uge forud i gode ungariske Dukater,
 beroligede jeg mig, og træf alle Anstalter til, sommes-
 ligen at imodtage den fremmede Dame. Sølen var
 alt nede, da et prægtigt Tog af Heste og Vogn holdt
 udenfor Herberget her. En hoi og rank Frue, tæt
 tilsløret, løftedes først af sin Ganger og gik strax op,
 at tage mit bedste Værelse i Besiddelse. Hende fulgte
 endnu tre tilslørede Kvinder, der vel vare hendes Tera-
 ner, og en Mængde sorte, rigtklædte Uhyrer, med
 hærlige, fine Navnestemmer gik ogsaa op og leirede sig
 i Værelset udenfor Hovedgemakket. Ind i min Skæns-
 kestue drog en rigtsmykket Hedning, der lod sig kalde
 Myrsa, med en Hlok Svende, og Alle levede de hos
 mig hærligt og i Glæde, og betalte Alting med heiligt
 blankt Guld. Næste Morgen kaldte et af de sorte
 Uhyrer mig til Dammen. Jeg adlod, og da jeg var
 kommen op af Trappen, septe Mohren, holdende den
 blanke Saber over mit Hoved, mig ind til Fruen, der
 sad paa Gulvet paa kostbare Zepper med forslagte Been.
 Hun talte Tydss, som Polakkerne pleie at tale det;
 men Alt, haad hun sagde, lod som himmelske Musik.
 Hun erkynrigede sig ret omstændeligt om vort gode
 Schlesiens Stilling, Skifte og Vedtægter. — Hun var
 saa huldselig og mild som en Engel, og da jeg fortalte
 hende om vores skionne Kirker og om vor Gudstjeneste,
 da blev hun dybtbevæget og hendes Tone bævdede, som

om hun græd, hvilket jeg dog, for det tætte Slors
Skyld, ikke kunde see. Derpaa maatte jeg fortælle
hende om vores Adelsmænds Færd, ikke om Polakkernes,
men om Tydkernes, som Hertugen, vor naadige Herre,
har bragt ind i Landet, og Beretningen om deres
Ridderaand og blide Afsærd mod deres Hustruer, syn-
tes ret at fryde hende, hvorvel hun mere end een Gang
udstodte ret et dybt, hiertestiorende Suf. Derpaa lod
hun mig huldrigt fare. En af hendes Terner rakte
mig, paa hendes Besaling, en Flaske af den kosteligste
Rosenolie, hvorpaa mit Uhyre forte mig ud igien.
Endnu samme Morgen toge et par Karle ind til mig,
for hvis Galgesføes jeg blev inderlig angst og bange,
thi jeg vidste gandstæ vel, at de havde staet i den sorte
Ruperts Dieneste, paa hvis Hoved Herrerne i Breslau
havde sat hundrede Gyden. De gave sig i Lag med
Hedningerne og drak dem dygtigt til. Jeg blev stedse
ængsteligere, thi det kom mig fore, som om de frem-
mede Ryttere blot vilde tage Leisigheden i Diesyn. Jeg
havde nær anmeldt Sagen for vort Raad, men jeg var
bange for den sorte Rupert. Intet foresalde, og jeg
lagde mig rolig til at sove."

„Bed Midnatstid vakte en frygtelig Larm mig.
Mordstrig og Baabenklirren lod giennem hele Herber-
get. Hedningerne ware blevne anfaldne af en overlegen
Roverslok, og værgeede sig tappert. I min Angst
sprang jeg udenfor Gabedøren. Der holdt den sorte

Rupert i Spidsen for en stærk Nykterskare og Borgerfabet lob sammen med Geværet i Armen, for at jage Novridderen bort. Men han lob Trompeteren bløse, eg tilraabte Borgerne, at han ikke havde med Byen at gjøre, men med Hædningerne, den herbergede. Borgerne skulde gaae rolige hver til Sit, saa vilde han paa sit ribberlige Ord drage bort uden at gjøre mindste Skade; men i modsat Fald tvang Røden ham til, at sikke Byen i Brand paa alle fire Hiorner. Da listede Borgerfabet sig gandstæ stilte bort, og Røverne sadde nu for storstedelen af og trængte ind i Herberget, og lidt efter lidt kom den hele Bande ud igien, belæst med umaandeligt Bytte. Rupert og hans Underhovedsmænd toge de hedenske Piger foran sig paa Sadelknappen og hele den vilde Skare stormede ud af Porten."

„Nu vovede jeg mig igien ind i mit Huus, men lad mig ikke tale om det Syn jeg havde, da fra alle Kamre, hvori Røvere og Hædninger laae døde og deense iblandt hverandre, Blodet strømmede is fælde. Jeg søgte kun den frække Prindsesse, der havde talt saa huldsaligt med mig; at hun ikke var bleven bortført med Ternerne, vidste jeg. Jeg træede altsaa, at finde hendes Liig ovenpaa i hendes Gemak; men der var Intet at finde, uden et par sorte Uhyrer, der sagtens ere faldne i Kamp for Prindsessens Liv, og da jeg havde giennemsgået hele Huset og esterset alle Skor,

stenene og hver Krog paa Loftet, fandt jeg endelig om en vinduespost i Baghuset et sønderrevet og sammen knyttet Lagen, som den stakkels Tyrstinde vist har ladt sig glide ned af, for at redde sin Ere. Jeg bad et par Ave Maria for hendes Livs og hendes arme Siels Grelse, lod mit Huus skure og hvidte fra overst til nederst og giorde mig ret megen Umage for at glemme den gruelige Nat. Efter den Tid var den sorte Rupert som vækblæst af vort gode Schlesien, og som man hører, skal han med sin Bande have taget Tiene-ste hos den polske Konge Boleslaws og for to Aar siden være bleven i et Slag mod Tartarerne ved Krakau."

„Men for tre Aar siden havde jeg nok et sæl som Eventyr, som jeg endnu maa fortælle Eder, fordi det hænger sammen med den bedrovelige Historie. Det var en Nat, jeg soae i min gode Sovn, da en Fremmed, hyllet i en lang Kappe, bankede mig op og forsangte et eensomt Kammer. Da jeg havde anviist ham det, tillæsede han Doren, kastede Kappen af og jeg betrægtede med Forfærdelse det brune Ansigt med de smage vildtlynende Øine og det græsselige sorte Skæg: livagtig saae han ud som Hedningerne, der var omskomne i mit Herberge. Den gule Silkelivkiole, som foran aaben, lod mig see det haardede Bryst, sammenholdtes af et Guldbelte, hvorfra en Sabel, rigt besat med Edelstene, nedhang, og hele hans Klædnings Pragt, fra Juveeklenodiet af, der fæstede Tierbusken

til Huen, ligetil de gule, rigtbroderede Stovler med Guldsporer paa, sagde mig tydeligt, at jeg havde en hoist fornem Tartarsyrste for mig. Nu tog Hedningen en blinkende Dolk op af Beltet. Jeg troede alt, han vilde hævne sine Landsmænd paa mig uskyldige Mand og sank skælvende paa mine Knœe. Men den Fremmede lagde Dolken paa Bordet, en tung Pung med Guld derhos og sagde i en stolt og truende Tone: „Sandheden lønner Guldet, Løgnen Stalet! Fortæl mig hvad der for et Aar siden modte Tartarsyrstinden i Dit Herberg troe og omstændeligt.“ Jeg fortalte den gruelige Historie, som jeg ny�igen fortalte Eder den, og paa hvis Sandfærdighed jeg kan tage Sakramentet naar det skal være. Han mumlede derpaa i sit hedenste Kaudervælf allehaande hen for sig. Derpaa sagde han til mig: „Staden er uskyldig; thi at G alle ere Kujosner, kan G ikke for; men Noveren skal jeg nok finde. Tag dette Guld til Erstatning for den Angst Du leed dengang og nu, og øns Dig til Lykke, at Din ensfædige og tro Fortælling har reddet dette Land, jeg alt havde besluttet at ødelægge i min Brede.“ — Derved skiltes han fra mig og jeg ofrede strap næste Morgen hundrede Borlys paa vor Frues Altar, for at affinde mig hos hende og de kære Helgene for min Nedning og uventede Lykke.“

„Og om den ulykkelige Sørstinde har G intet hert siden?“ spurgte Rothkirch, der med stedse cengstligere

Spænding havde hørt paa Fortælleret. — „Det spurgte
egsaa den underlige Hedning om,” svarte denne, „men
jeg maatte svare ham nei ligesom Eder. At hun er
kommen levende ud af mit Huus, torde jeg vel sværge
paa, men hun maa dog vel være salden den gale Rupert
i Hænderne, eller være forulykket paa Flugten, ellers
var hun vel, fremmed i Landet og uden Bistand, efter
Køernes Afreise vendt tilbage til vort gode Neumarkt.”
— „Og hendes Ansigt saae I aldrig?” spurgte Roth-
kirch videre. — „Nei,” svarte Værtten. „Smuk maa
vel Damen have været, sorte Løkter bølgede frem under
Slører, hvotigennem et par sande Sole af Nine straal-
te.” — „Hendes Dragt?” spurgte Rothkirch bævende. —
„Et grønligt Silkestof, giennemflettet med gyldent
Løvværk.” — „Hellige Gud, min Ahnelse!” raaabte
Rothkirch og bød sine Svende, strax føre Hestene frem.
— „I det gruelige Veir vil I bort, ædle Herre?”
spurgte Værtten bestyrtet. „Hør, hvor Stormen brus-
ser, hvor Hagelen pidder paa Ruderne, I sætter livet
til!” — „Goraarsaande imod Uveiret i min Siel!”
sagde Ridderen hen for sig, løb ud, og snart saae de
forundrede Borgere ham jage ud med sine Svende i det
vilde Veir.

Selens første Straale blinkede giennem den sky-
fulde Himmel, da Rothkirchs Gangers tordnede over

Borgvindebroen. Dorothea, der i øngstelig Bekymring for ham havde giennemvaaget Matten, sloi ham imøde i Slotsporten, og gios ved det kolde Havntag, hvormed han hilste hende. „For den hellige Tomfues Skyld, hvad er Eder vederfaret?“ spurgte skælvende den skionne Qvinde. — „Jeg har hørt gruelige Eventyr,“ svarte Ridderen, mørkt henstøende for sig, „om Lov og Mord eg nedrigt Qvindebedrag.“ — „J har talt med Kruko?“ raabte Dorothea forsærdet. — „Med Kruko?“ spurgte Rothkirch undrende. „Jeg saae ham ikke. Er han ikke i Borgen?“ — „Hans rafende Adfærd i Aftes,“ sagde nu Borgfruen roligere, „beviste mig tydeligt, at hans Forstand er forvirret, og før jeg kunde befale, at bringe ham i sikker Forvaring, er han, som Portneren beretter, i den græsselige Uveirsnat, uden Baret, som en Rasende reden herfra.“

„Sælsomt!“ mumlede Rothkirch, og vandede op ad den høie Vinde trappe til Dorothea's Gemak; og da den skionne Qvinde skælvende var fulgt efter ham, traadte han hen for hende, saae hende skarpt i Øjnene, og sagde: „Da jeg for fire Aar siden fandt Eder i min Skov, udgav J Eder for en poisk Freken, der for at undgaae Valget imellem Klosteret og en forhadt Brudsgom, var flygtet fra sit Hædreland. Oliver J endnu i Dag ved dette Eventyr?“ — Ved Ritterlighed, Brodes bevidsthed, Anger og Skienhed, en bedende Magdalene liig, stammede Dorothea et sagte Nei. „Saa er J

Tartarfyrstinden, der for fire Aar siden i Neumarkt undflyede Ruperts Røverhænder? spurgte han igjen. — „Ja,” hvilskede den arme Qvinde, grædende omfavnende den strænge Ridder’s Kneæ. „Hellige Gud! raabte denne med ræsende Smerte, „saa har en hedensk Qvinde, en alt Formolet, vanhelliget Egieskabets Sakramment, og besmittet min ridderlige Seng!”

Da reiste Dorothea sig op fra Jorden, og sagde med ødel Stolthed: „Ei er jeg mig negen Brøde imod Eder bevidst, uden den, hidtil at have fortjet Eder, hvad jeg nu vil sige. Roversyren, der engang rev mig af min Moders Arme, havde ingen Net til mig. Aldrig har jeg erklaedt ham for min Egieherre, og da den værdige Ezellaus for Altret vandt den hellige Stola om vores Hænder, havde han alt hemmeligen ved Daaben indlemmet mig i de Christnes Samfund. Edet dulgte jeg det, for ei ved Sandheden at støde den Mand fra mig, mit Hertte slog imøde første Gang jeg saae ham. Men i min Skriftestaderis Bryst neblagde jeg min Hemmelighed, og er det en Forbrydelse, da er den udslettet ved Bod og Absolution, og, renset for Gud, staarer jeg kun bævende for min Fordedommer, hvis Kærlighed ville tilgive, hvad indertlig Kærlighed forbred.” — „Men hvem er den hedenske Fyrste, der har anmasset sig en Røverret til min Gemalinde?” raabte nu Rothkirch, som Blodet steg i Kinderne og Bredesaaren soulnede paa Vandten. „Nøvn mig ham; Dorothea; at

„jeg kan forbre ham til ørlig Kamp og Sverdet dømme os imellem.“ — „Det, høie Herre,“ svarte Dorothea med elskende, frygtsom Ædmighed, „er en Hemmelighed, jeg har fortjet selv for min Skriftefader, og maa blive en Hemmelighed til hin Lysets store Dag, der opklarer Alt, hvad Mørke nu bedækker.“ — „En tydse Qvinde tor Intet dolge for sin Ægteherre,“ raabte Rothkirch med rynket Pande. „Hun, som engang skuffede mig, maa være sandtru nu og aabenhiertig, hvis jeg skal kunne stole paa hendes Anger. Hvad hedder Hedningen?“ — „Dræb mig, Herre!“ sulkede Dorothea, omfavnende hans Knae paa nys; „jeg kan ei nævne ham!“

Der stod den stolte Ribber i Lidensfabernes Kamp. Vreden bød ham, at siøde den skionne Hemmelighedsfulde fra sig; Kærigheden at drage hende op mod sit Hierte og saalunde vakte han længe, bestormet af modstridende Følelser. Da gik Døren op, og den lille Deodat traabte ind, at hilse den hjemkomne Fader. Han løb hen til den knælende Moder, flynkte den lille Høire om hendes Hals og strakte den Venstre kærstregnende op mod Faderen, hvis Vrede begyndte at sagtnes. „Hør den hulde Drengs Ekyld, jeg har givet Eder,“ raabte Dorothea, „tilgiv mig og agt min Taushed, hvis Kilbe sandelig kun er min grøndseløse Kærighed til Eder.“ — „Jeg tilgiver!“ sagde Rothkirch, rask oplostende Hustrue og Barn, trykkende den

til sit Hierge. „Jeg tilgiver og agter Eders Tausbed, hvis Neenhed Eders klare Die er mig Borgen for.“ — „Min kære, heimodige Herre!“ juhlede Orientalen inden, favnende ham med østerlandsk qvindelig Ild eg Underdanighed. „Fader! Moder!“ lallede den Lille glad, flyngede sine Smaaarme om Begges Nakke og forte deres Læber sammen til Kærlighedens og Forsøningens hellige Kys.

Gyngende den jublende Deodat paa sine Knœ, sad Rothkirch ved Siden af sin arbeiderde Huusfrue ved Bægeret i behagelig Roe, da Pater Ezeslaus, reiseflædt, med Vandringssstaven i Haanden, traadte ind i Gemakket, at tage Afsked fra Borgherskabet. Horsundret spurgte ham Ridderen, om det ikke mere behagde ham paa hans Borg, siden han saa hurtigt vilde forlade den? — „Hos gode Mennesker behager det mig stedse;“ svarte Gubben med alvorlig Vemod; men mig falder Pligten tilbage til mit Kloster. Paa den østlige Horisont optaarner sig et frygteligt Uveir, hvis Flammestromme ville udgyde sig over vort arme Schlesien og det anstaar Hyrden vel, i Farrens Stund at vaage hos Hiorden, Herren betroede ham.“ — „Uveiret har udraset,“ svarte Rothkirch smilende. „See Jer om: I Østen og overalt straaler Himlen blank og blaa.“ — „For det jordiske Die,“ svarte Munken betenklig.

„Nyd det menneskelige Kortsyns Lykke, hvorved Guds vise Gedhed bevarer os fra tusinde Lidelser“ — „Nu først vorder det mig klart, at J. har talt hillesdigt, ærværdige Fader,“ sagde Ridderen halvt i Spot, „og forstaaer jeg Billedet ret, peger J. hen paa Tartarernes nye Indfald i Polen, hvoretom jeg i Gaar forstegang hørte fortælle i den hertugelige Hofleir. Da har vel den de geistlige Herrer egne Vaabenangst henvaret Eder til overdrevne Sorger. Om endeg den kyndige Boleslaws Sværd hidtil troligt bevarte sin Uskyldighed ligesom han selv, saa lever dog endnu Vladimir, Kraskaus tapre Woywode. Han har i Fjor viist Tyrkerne ved Tursko, at de ei ere uovervindelige. De yngste Magnater ere vaagnede til Hædrelandets Forsvar og har Roverhorden vovet et nyt Angreb, vii den snart komme til at søge Hiemveien med blodig Pande.“ — „Det trodsige Overmod folger Fordævelsen i Hælene,“ raabte Czeslaus, glemmende sig i sin Begeistring. „Som J. pukkede Polens Heltherre paa jordisk Kraft, glemte, at antaabe Himlens Hielp og hans Hær blev slagen og Krakau blusser i Flammer mod Himlen og ødelæggende vælter sig Fiendebolegen over det ulykkelige Land.“ — Nu sprang Borgherren forsøret op og stirrede Præsten i Ansigtet, der syntes at straale af et indre Lys og blegnende foldebe Dorothea Hænderne til Bon. Da kom Czeslaus igien til sig selv, slog sig

angerfuld for Brystet og sagde: „Tilgiv, hvad jeg har
talt, ødle Ridder og Lev vel! Eder bestærme Guds
stærke Engel! Til Tak for Eders Vensteb modtag mit
sidste Raad: Hvad Eder er kært paa Jorden, det
bringe I, naar Faren nærmer sig, til Beeslau's Mure.
Hjæl tilbyder Jer Sanct Adalberts Kloster et sikkert
Aflugtssted og skulde ogsaa dette, som min Drem kunds-
giorde mig i dunkle Billeder, styrte sammen i flammens-
de Ruiner, da er jeg Eder Borgen for et andet trygt
Asylum og skal der troligt væage over Eders freste
Kære.“ Derpaa rakte Munken det ødle Par rørt
sin Haand, signede den lille Deodat med Korsets Tegn
og forlod Gemaket hurtigt.

Paa Borgen Rothkirch blev det nu paa eengang
ret muntert og levende. Ridderstende rede ud paa alle
Ranter, at tyde de fierne Lehnsmænd holde sig kamps-
beredte, Vaabensmedde hamrede Rustningerne tilrette,
unge Knose slebe Sværd og Hellebarder og øvede sig i
Flitsbueskydning, Karle tumlede de vilde Hingster i
Gaardene, fyldte Steenkurvene, befæstede Kasteskylset
paa Murene og overalt gik Ridderen anordnende og op-
muntrende omkring; alt for tydeligt bevidnede hans
rasløse Virksomhed hans Troe paa Czeslaus prophes-
tiske Ord.

Saaledes var en Uge runden hen, da Clemens,
Slotshovedsmanden, paa skumbedækket Ganger fra
Glogou kom inoridende i Boiggaarden. Forundret ber-

tragtede han de krigerske Anstalter og sagde til Slots-herren, der hilsende trædte ham imøde: „Med Emers-
te seer jeg Eder indviklet i en Privatfeide nu, Fædre-
landet trænger til Jer Arm. Thi umueligen kunne
Eders Ruestninger staae i Forbindelse med det Ludskab,
jeg fra den hertugelige Hofleir bringer Eder ligesaa frist
som det der er indlobet. „Ha, Tartarerne!“ raahte
Rothkirch med ahnende Skræk. — „Saa veed I dog
alt,“ tog Clemens Ordet, „at de den attende Marts
have plaet Vladimir ved Chmelik og stukket Krakau i
Brand? Paa deres umenneskelige Viis hærge de Landet
krindt omkring og true Schlesien. Hertug Micleslaus
af Oppeln er allerede brudt op med sine Skærer, at væks-
ke Øderen mod dem og vor Hær ruster sig. Hertugen
lader Eder bede, at drage til Liegniz med alle Eders
vaabendygtige Mænd og der at stode til Hovedhæren.
Borgen her kan I lade tom tilbage. Vi behøve det
Mandskab, I maatte efterlade til dens Forsvar, alt
for meget iaabten Mark, thi utallig er Hedningernes
Hær, og det gielder om, at stille en stærk, levende,
staalbedækket Dæmning imod Wølgen, der brusende
truer at styrte sig over vort Fædreland.“

„Hertugens Billie er mig Befaling,“ svarte Roth-
kirch. „Anstalterne, I see, ere blot Virkningen af
dunkle Rygter, der ere komne mig for Dre om de Pol-
skes Nederlag. Disse Rygter kan jeg takke for at jeg
alt i Overmorgen kan bryde op mod Liegniz med mit

Banner." — „Men hvor vil I giøre af Eders Barn og Eders Gemalinde?" spurgte Clemens med hiertelig Deeltagelse, pegende paa Dorothea, der just treen ud af Slotsdøren med den smilende Deodat ved Haanden. „Jeg tænker at sende Begge til Breslau, naar Faren nærmer sig," svarte Rothkirch. — „Dertil vilde jeg ikke raade; Hertug Henrik holder sin Moder og sin Gemalinde ikke engang sikre bag Liegnitz's faste Mure, men vil sende dem til Grossen." — „Kommer Tid, Kommer Maad!" raabte Rothkirch ubekymret. „Endnu husere Tartarerne i Polen, endnu veed man ikke med Visshed, om deres Rovertog gielder Schlesien og da staar Henriks og Micislaus foreente Magt endver, den vil vel knuse deres." — „Foreente Magt?" spurgte Clemens betenklig: „Micislaus har tilbagevist Henriks Fortrag, at lade Hærene stede sammen. Kiender I ikke Polakkerne? De habe os Tydskere med et saa usorsonligt Had, at selv vort Folkenavn i deres Sprog er bleven til et Skældsord. Hvorledes vil, selv i Faren's mørkeste Sieblik, den stolte Hertug af Oppeln overtale sig til, at qdlyde vor hertige Henrik som Overfeltherre; og det maa dog skee, hvis den Eneste, der har Kraft og Wiisdom dertil, skal føre Schlesiens samtlige Vaabenmagt til Seir og Hæder!"

„I seer alt dette for moerk, Hr. Slotskapitain" svarte Rothkirch freidig. „Folg mig i Ridderalen. Jeg vil imidlertid fylde Vægrene, og medens vi kraftigen

virke for den gode Sag, ville vi brukne utibige Sors
ger i ødel Ungarviin!" Han gif, og Clemens vilde
følge ham, da Dorothea hastigt greb hans Haand og
ængstligt spurgte ham: om han ikke vidste, hvo der
ansørte Tartarhøren. „Chan Batu" svarte Ridderen,
overseende den Dødsbleghed, dette Navn giød
over Dorotheas Kinder. „Dog skal han med sin halve
Hær, have forfulgt de flygtende Polakker ind i Ungarn.
Resten af Høren blev under Peta Chan tilbage i Po-
len." Med et taknemmeligt Blik mod Himlen aandede
Dorothea friere, takkede Ridderen for den givne Uns-
derretning, vinkede en Terne, gav hende sit Barn og
gif derpaa eensom, hensunken i dybe Tanker, ned i
Borghaven.

Aftenen, der just begyndte at dømre, blev i det
høie dunkle Bøgelysthuus, hvori Dorothea nederst i
Haven drømmende sad, alt til Nat. Ned fra Ridder-
salens klartopleste vinduer tonte Sang og Bægerklang,
og Paukers og Trompeters Skrald forkyndte Skaalerne,
der her udbragtes paa Hertug Henriks Lykke, paa
Schlesiens Frelse og Hedningernes Fordørvelse. Roth-
kirchs Lehnsmænd vare med Mænd og Gangere dragne
ind i Borgen og Ridderen var ret munter med de tro-
faste Vasaller, der maaskee snart skulde bløde med ham.
— Dorothea stod just op, for at vende tilbage til Slot-
tet, da røslede det grueligt ned ad den høie Borghaves

muur, og før den Forfærdede kunde fatte sig til Flugt
 og Raab om Hielp, stod en Mand for hende, hvori
 hendes af piinlig Dødsqval pludseligt grebne Hjerte,
 trods Mørket, ahnede den vilde Polak. Skælvende
 traadte hun tilbage og Uhyret talte med sagte Øst: „J
 er ikke bange omsomst, skionne Frue. Jeg er Kruko.
 Siden i Gaar Mat har jeg, rastlos som en usalig
 Aand, vanket om i den vilde Skov. Endnu engang
 maatte jeg see Eder. Dette Dieblik skal kasse Loddet
 over Eders og min og dette Lands Skæbne. Foragten,
 I hidtil viste mig, kan maaskee være quindelig Kost
 barhed, eller Folze af Kampen mellem den gamle Pligt
 og den nye Kjærlighed. Maaskee har dog Gloden, som
 redningslost fortærer mig, i Eders Hiertes London
 tændt en stille forborgen lille Flamme for mig, maaskee
 kan Farens Storm oppuste den. Derfor siger jeg
 Eder aabenhertigt: Jeg veed Alt, og er vis i min
 Sag, thi jeg var for fem Aar siden i Bolislaws Folge,
 da han i Kiow underhandlede med Tartarfyrsten, Eders
 Herre, og dengang saae jeg Eder. Fast besluttet er
 jeg, at opstre Alt for mine Ønster eller min Hørn.
 Kan I giengialde Lid-nskaben, som forstyrrer mig, da
 flyve med mig i dette Dieblik. Vil I det ei, lader jeg
 mine Dickele los og nedstyriter Fordærvelsen over Schles-
 siens Dale. Terningerne er i Eders Haand: fast nu!”

„Morder! Hielp!” skreg Dorothea, og vilde flye,
 men med stærken Haand holdt Kruko hende fast, og

truende funkelede hende hans Folk imøde. „Teg kunde have Lyst til, at giore Angstraabet sandt, fnyste han, men det var en jammerlig Hævn, for de Qvaler, I lade sonderrive mit blodende Hjerte, at lønne Eder med et eneste barmhertigt Stod. Lev, Adelma, lev for Din Fortvivlelse!“ — Han forsvandt. Som en saaret Hind, med Pilen i Brystet, vakte den ulykkelige Dorothea hen mod Slottet, Aftenvindens Pust i Løvet syntes hende at være Forfolgerens Aande og bvingede hendes Ekridt, og da Rothkirch, der havde hørt hendes Angeststrig, traadte i Haven med Folk og Fakler, styrte hun bevidstlös i hans Arme.

Ryttersvendenes Trompeter, Godkægtenes Trommer hilste Solen, da den paa Opbrudsmorgenens git op bag Borgen Rothkirch. Hobene rykkede sammen, Rothkirch svang sig i blinkende Staalsmykke paa den brusende Hingst, og den blege Dorothea lod sig saa svag hun end sollte sig, løfte op paa Pasgangeren, medens Goldammen tog den jublende Deodat foran sig paa Sadelknappen. — Da Ridderen havde ordnet Skarerne til Toget, sloi han endnu engang hen til den elskete Hustrue og saae hende med bekymret Kærlighed ind i de forgrædte Dine. „T er meget svag, min Dorothea,“ sagde han øengsteligt, „vil T kunne taale Reisens Msie? Endnu er Jaren langt borte, vil T ei heller sove lidt paa Rothkirch og siden folge efter under sikkert Leide?“ — „Nei, nei!“ raaabte Dorothea hastigt. „Ei forslaber jeg Eder,

før den yderste Nød byder bet; kun ved Eders Side
føler jeg mig sikker." — „Saa see Din Billie, Du
Drofaste!" sagde Rothkirch rett, „og giv Overbeviis-
ningen om min inderlige Kiærlighed og Haabet om en
vulig Fremtid, liig trostende Engle maa gyde Relighed
i Dit piinte Hierta!" Rask kastede han derpaa, man-
digt bekæmpende sig selv, Hingsten om, drog sit Sværd
og gav med hoi Rost Besaling til Opbrud. Lyftigt
stralbede Trompeterne, hvirvlede Trommerne, og med
lydeligt Jubelstrig drog den lille Hær henad Veien til
Liegnis, glad besluttet, for sin Gud, for sin Hertug
og for sit Hædreland at indsette det friske Liv i Dødens
blodige Terningspil.

Paa Sletten udenfor Liegnis samledes Hertugens
Hær, sammenstrommet fra hele Nedre-Schlesien, som
Henrik beherstede. Sexhundrede Biergmænd fra Gold-
berg vare stegne op af deres Schakter, for at prove
Hændernes Kraft, der havde bearbeidet det haarde Erts,
paa Hedningernes Hiernestaller. Hertugens Hofstat,
lutter Dydkere, var reden op med sit Kavallerie. Til
den sluttede sig Clemens og Rothkirch og Korsfarerne,
som Paven havde opbuds i hele Dydklands Rige, Boles-
laus, Markgreven af Mæhrens Helteson, i Spidsen.
Fra Norden tonte i det samme Trompeternes Seiers-
klang og en herlig Nyttre-Eskadron nærmede sig Sta-

den, anført af Ridbere, hvis hvibe Kapper vare smykkede med sorte Kors. Poppo, Landmester for den tydiske Orden i Preussen, ved sit Lovste, mere endnu ved sit kristelige Riddermod ansporet til, at bekæmpe Christenhedens Fiender, hvor de endog maatte vise sig, forte denne Skare hid til Schlesiens Forsvar, og, monstrende den talrige, udvalgte Hær, begyndte Rothkirch alt, at holde Seiren for vis, og Ezeslaus Advarsler for Folger af Aldersvaghed.

Nu aabnedes Liegniz's Porte, og Hertugen drog ud, ledsgaget af sit hele Huus. Hedwig, hans høie Moder, alt dengang ved sin himmelske Vandel og sin høie Seergave Helgeninde-Navnet værdig, som den taknemmelige Esterverden gav hende, og Anna, hans Gemalinde, og Helt-spirerne Boleslaws, Henrik, Ladislaus og Conrad, og fem blomstrende Døttre omgave de fyrtelige Forældre. Hærens eenstemmige glade Tilraab, hilste den høiteste Fyrste og Skarernes Høvdinger rede ham imøde, ydmygt sækende deres Sværd. Han holdt stille midt i Hæren, hvor et Altar, bygget af Moser, smykket med Blomsterkranse og brændende Rierter, havede sig, og fra det overskuede den Korsfæstedes Billed Hæren. Der stod den ærværdige Bisshop af Breslau, omgiven af sine Diakoner. Her talte Henrik med hoi, kraftig Stemme til Hæren, der i dyb Stilhed lyttede til hans Ord, saalunde:

„Jeg takket Eder, Venner og Maabenbrodre, at
 I ere komne saa stærke og velberedne, at søgte med
 mig mod den følelds Fiende. Wel hande jeg ønsket, at
 vor Fæster Hertug Nicislaus havde forenet sig med os,
 istedetsfor allene at ville byde Tartarerne Spidsen. Lad
 os dersor holde vesto fastere sammen, og giensidig Tils-
 lid, deg endnu mere Tilsid til Gud, - hielpe vor retfær-
 dige Sag til Seieren. Det gælder om vor hellige Re-
 ligion, vor Frihed, vor stille Arne og vore Fædres
 Grave, vore Uvindres Tre og vore Borns Liv. Ga-
 ves der negensinde en hellig Krig, saa er den det, hvori
 vi nu drage. Dersor anstaar det os Alle vel, som
 Christi Stridsmænd at betegne os med det Symbol, der
 maa være Christnen det Helligste. Folger mit Exem-
 pel, og hver' den, der elsker Christum, han giore som
 jeg, og lage sit Kors paa sig! Prangende paa vore
 Bannere fore os Grelsens Martyrtegn til Seier, og
 falde vi i Kampen, saa straale det Trost og Haab i
 vort kristende Dje, og synkke da vor Gravhei som Bot-
 gen for den høie Opstandelse!“

Med lydeligt Bisaldestrig, slaaende med Sværdene paa de kling inde Skolde, besvarede de schlesiske
 Middere den opflammende Tale. Medstegen af Hesten
 fred nu den fromme Hertug hen til Altret, boede sit
 Knæ for den Evige, og Bislepp:ns Haand fæstede
 Purpurkorset paa hans Skulder. Han fulgte Helt-
 hererne og Ridderne, og hele Høren blev, ligesom

disse, indviet til Korstoget af Diaconerne, der vandrede
 langs med Gelederne og uddeleste de hellige Tegn. —
 Endnu holdt Bispen velsignende sin Hoire i veiret, da
 fremvæltede sig fra Østen tykke Stoslyer, der stedse
 kom nærmere, og snart saae man en sterk Eskadron
 frygtende Polakker jage frem med slappe Toiler. Deres
 Anfører, Micoslaus, den tapre Vladimirs Broder,
 gallopperede hen mod Hertugen, soenkede ydmigt Sabas-
 sen, og sagde: „For den Gunst, vi udbede os af Edet,
 ædle Hertug, at turde, føgtende i Eders Nækker, hævne
 vojt Fædreland paa de Vantroende, bringe vi Edet
 vigtigt Budslab. Det lod som Yeta Chan, vor For-
 dæver, efter det ulykkelige Slag ved Melik endnu en
 Stund vilde husere i Polen og derpaa følge den rasende
 Batu. Alt vase ogsaa hans Fortropper brudte op paa
 Veien til Ungarn, da blev han pludseligt af andre Dan-
 ker, og Tiltbud kaldte Fortropperne tilbage, der nu
 vendte sig mod Øverschlesien. Som en Spion berets-
 ter mig, har Batu Chan selv overbragt Modbefalingen.
 Med et lidet Folge er han uvantet indtrussen i Yeta's
 Leir, og rasende har han svoret ved sin Afgrund Hyhock
 en frygtelig Fed, at han vil giøre hele Schlesien til en
 blodig, rygende Ørk. Hvad der saa pludseligt har
 rettet Barbarens Viede mod Eders Land, er en Hem-
 melighed; men hans Hidkomme er vist desværre, og
 lader Gud ikke Horderne ved et Underværk opsluge i f
 Jorden eller af Øderen, vil Hertug Micoslaus saae en

haard Dyst med dem." — Med Hælterolighed hørte Henrik Rædselsbudskabet, vinkede derpaa Hans von Rothkirch til sig og bed ham, med sine Folk ride til Brestau, eller videre, om han fandt for godt, indtil han havde indhentet sikker Efterretning om Hedninger-nes Tog og Hertugen af Oppalns Krigslykke.

Just svang Ridderen sit Sværd, for at give sin Skare Tegn til Opbrud, da gjorde en Larm ved Vognborgen ham opmærksom. Han gallopperede derhen og saae sin Dorothea, nedfunket af Hesten, liig en Døende ligge i sin Ternes Arme. Paa hans Spørgsmaal fortalte man ham, Fruen var, over de Efterretninger, Sulislaus bragte, bleven saa forfærdet, at hun med et Krig var funket ned af Hesten. Da begyndte Ridderen stedse øengsteligere at ahne, her slumrede en frygtelig Hemmelighed dybt forborgen, og ret som frygtede han for, at vække det slumrende Uhyre, boede han sig sagtelig og bange over sin elste Hustrue, som laae ber med blege Kinder og fæstede de skionne Nine, hun just slog op, paa ham med Kærlighed og fortvivlende Angst.

Nu deeltes de medlidende og nysgierige Tilskueres Kreds, og Tyrstinderne Hedwig og Anna, der havde hørt om den edle Frue Rothkirchs pludselige Sygdom, ilte hende til Hielp. Hedwig satte sig ved Dorotheas Hoved og cabnede det gyldne Desmerable, for ved den stærke, flygtige Duft at kalde hende tillive igien. Under denne Forteining fæstede hun de kluge, skarpe Blitze

paa den Lidendes Aasyn og stedse betænkligere bleve.
 hendes Miner under den provende Beskuelse. Da
 sagde hun alvorlig: „J har et deiligt, ødeleitformet Ans-
 figt, Frue von Rothkirch, men Eders Træk spaae intet
 Godt. Det er, som om Fordærvelsen var draget med
 Eder ind i dette Land, der modtog Eder saa giæsteven-
 ligt. Om ved eller uden Eders Brøde, maa Han over
 Stiernerne vide. Jeg, en stakkels Døbelig, vil ei an-
 masse mig Dommerret over Eder. Dog, Eders Sindss-
 forvirring synes at hentyde paa en ond Bevibsthed, og i
 ethvert Tilfælde vil jeg raade Eder, at betroe Jer til
 en værdig Skriftefader.“

Herpaa stod Gyestinden op, og begav sig med sin
 Svigerdatter til Hertugen, medens Ridderen, liig en
 Billedsøtte, sad paa sin Hest, thi hvad der længe i
 morke Ahnelser havde marret hans Bryst, havde nu
 Sanct Hedwig uttalt i tydelige Ord. Pludseligt foer
 Dorothea op, som hævet af usynlig Spændkraft, styr-
 tede hen til sin Kætterre, pressede hans staalpandsrede
 Hod mod den stormende Sneebar, og raabte med
 Angestens hærtesscærende Toner: „Var jeg Eder nogens-
 finde værd, min ødle Herre, saa før mig rask herfra!“
 — „Berolige Eder!“ bad Rothkirch alvorlig. „J maa
 før det første blive her. Liegnik vil skule Eder og vor
 Deodat sikkert inden sine Mure, medens jeg drager
 mod Breslau, at udspeide Hedningerne“ — „Al-
 drig!“ streg Dorothea fortvivlende: „her bliver jeg ikke.

„Hør mig til Breslau!” „Til Breslau?” spurgte Rothkirch forundret: „Skal jeg da selv føre Fienden mine bedste Skatte imode?” — „End er Breslau frie,” vedblev Dorothea ængsteligt bedende, „og Czeslaus tilbod mig der et sikkert Tilflugtssted. Mindes, hvornsic hans Prophetier hidtil ere indtrusne. Jeg troer mig sikker i hans Varetægt. Adlyd blot denne ene Gang Eders trofaste Hustrues Stemme; har hun nogensind feilet, ak, såa gjorde hun det jo af overvøttes, måske syndig Kjærlighed til Eder. Tag mig med til Breslau, hvis I ikke vil min Dod!” — „Det er Svaghed af mig, at jeg giver ester mod min Overbevisning,” talte Rothkirch rort. Men at modstaae en skion, elskende og elsket Kvindes Bonner, er ingen tydste Ridderens Sag. Dertil var i det høieste kun en Batu Chan istand.” — „Mævn mig ei den græsselige Hedning!” råabte Dorothea sammengysende, taknemmeligt trykkende Ridderens Haand til sine torre, brændende Læber. Da kom den milde Hedwig tilbage. Med et Medlidenhedsblik paa Dorothea sagde hun til Rothkirch: „Hertugen ahner, at Uvisheden om, hvor I skal giøre af Eders Hustrue og Eders Barn, endnu fængsler Eder til dette Sted. Han tilbyder Begge en Plads i mit Folge, hver de dog, hvad enten vi blive her eller drage til Grossen, ere sikrest. Er I af samme Mening, da vergiver mig Eders Kjære, at I da desto trøstigere kan føre Sverdet for Gud og min Son?”

Opmærksomt lyttede Dorothea til de blide Ord, hendes Ansigt forraadte ben heftige Kamp, som raste i hendes Inderste, derpaa brast hun i Zaarer, tog sin flumrende Deodat af Ternens Arme, knælte m. d ham for Hyrstinden, og sagde hulskende: „Hvo betroet ikke gierne den hellige Landsmoder sit Barn! Modtag af mine skælvende Hænder mit dyrebareste Klenodie! Min Deodat være Eder et hellict Pant paa den Kiærslighed, hvormed hans Horældres Hierter ville slæue for Eder og for Evers store Son, til de for evigt stille staae. Men mig tillade J., hoie Hyrstinde, at følge min Egteherre og min Skæbne. Jeg vover ei, at dvæle længer hos Eder. Jeg begynder at grue for mig selv; ei skulle for min Skyld saa mange Siele forsøerves; styr mig derfor tivstig ned i Bolgefraadet fra Grelsens Ark, at min Dod kan redde Andres Liv! Vil Herren redde mig, då kan han det, selv i det mørkeste Dyb.”

Nu betragede Helgeninden Dorothea end engang med det skarpe, Hierte og Nyrer provende Seertlik, tog den sovende Engel med Moderomhue selv paa sine Arme, kyssede Moderen paa Panden og sagde alvorligt, dog omst: „Dig skee, som Du har sagt, min Datter, gak hen i Fred!”

(Sluttet i næste Hefte.)

Moritz von Kotzebue i Persien.

(See IV. Bindes I Hestie.)

Mirza Nurdul-Wehab, Schachens anden Minister, indbød os næste Dag til Middagsspiisning. Ministeren havde den Opmærksomhed, at laane Stole og Dækketsei af os, for ej at sætte Gesandten i den Forlegenhed, at spise med Fingrene. Vi satte os; Ministeren bragtes en Daase, hvorfra han tog lidt Opium, der er Perserne i Snapsens Sted. De mangfoldige Retter, sode og sure mellem hverandre, smagte os ikke synderligt, ligesaalidet Brodet, der er en i Solen stegt Meelkage. Efter Taffelet begave vi os i et andet Telt, hvor vi drak Caffe uden Sukker, og rogede Tobak til. I Persien spille Tobakspiberne en vigtig Rolle. Gesandten var saa artig at falde mig Astronom, et Navn, jeg ikke fortiente. Ministeren bad mig derpaa besøge ham næste Dag, da han ogsaa dyrkede Mathematiken og Astronomien. Dagen efter havde altsaa Gesandtskabsraaden, Statsraad Negri, den Godhed at ledsage mig til Ministeren, da de almindelige Folke ikke vilde have været istand til, at oversætte Sager af den Natur. Da Perserne gjøre meget af Astrologien, troede jeg, at maatte give vort Gesandtskabs Ankomst en eller anden astrologisk Vending. Det faldt mig ind, at Jupiter just nu stod i Skorpionens Tegn, og jeg forestilte

derfor før Afting Ministeren, at denne Planet i Størrelse og Glands kunde sammenlignes med Rusland, og at Europeerne i Almindelighed under Scorpionens Tegn forstode hele Asien; da nu just Begge vare forenede, var det ingen Tvivl underkastet, at begge Nationers Venstskab var sluttet i Himlen, og altsaa Gud vilshærig. Ministeren bekæftede mit Udsagn, - og forsikrede, at ogsaa de persiske Astronomer havde sagt, det russiske Gesandtskab var indtruffen under det gunstigste Himmeltegn.

En tyk Perse, den Eneste, der var Medvidne til vor Samtale, sad bag ved Ministeren, havde en stor Bog foran sig, hvori han bestandig bladede, og stakede fra Tid til anden ret blystert hen til mig under store sorte Dienbryn. Ministeren anbefalte os ham som en stor Mathematiker; men jeg troer, han var en Astrolog, der skulde examinere mig. Han bladede stedse heftigere i Bogen og mumlede Ministeren noget fore, hvorpaas denne spurgte mig, hvoraaf Formostkeller komme. Jeg stod op og gav mig til at spadsere om din tykke Astronom, der både ørgerlig og øengstelig saae sig omkring, og slet ikke kunde begribe, hvad jeg vilde ham. Men endnu langere blev han, da jeg bukkede mig ned bagved ham og spurgte Ministeren, om han kunde see mig. Astrologen var tyk nok til gædste at skuse mig, og Ministeren maatte derfor svare Nei.

Derpaa stod jeg op, og bad Astrologen tilgive, at jeg havde ladet ham spille Jordens Rolle; men Ministeren sagde sig, han forestillede i dette Dieblik Solen, jeg Maanen, og den hele Procedure, hvorefter Astronomen endnu ikke kunde komme sig, en Maaneformerkelse. Herpaa traadte jeg imellem Ministeren og Jorden, og sagde ham, Astrologen havde nu ikke mere den Lykke at see Solen, der var altsaa en Soelformerkelse paa Jorden; men jeg kunde ikke forestille den totalt, fordi Astrologen var noget for korpusulent. Solen loe og Jorden knurrede; saaledes kan man i Verden ikke gisre Enhver tilpas!

Efterat begge Herrerne havde spillet saa smigrende Roller, blev de overmodige og paastode, at Alt hvad man saae paa Himlen, var blot en Glands, thi Jupiter, Saturn og Venus vare de eneste Stierner, de er kiendte for Legemer, og disse vare langt lykkeligere end vor Jord, da de alle vare Solen langt nærmere end vi, og havde det langt varmere. „Hvad Venus angaaer, har De Ret,” svarte jeg. Den er Solen langt nærmere end vi, ellers kunde vi vi ikke see den gaae igiens nem Solen engang hver hundrede Aar; men Jupiter og Saturn ere langt længere fra Solen end vi, og kunne af samme Aarsag aldrig vise sig imellem Solen og os.“

Herr Astrologen, der alt var bange, at jeg igien skulde begynde en Formerkelses-Ceremonie, var enig med mig i Alt, og opstog herpaa i sin Bog et stort

Blad, hvorpaa stod malet en stor Giebebul med Hieroglyffer. Efter nogle Gange venligent at have betraktet den, spurgte han mig ganske alvorlig, hvad der da, efter vor Mening, laae bag Stierne. Jeg svarte, derom vare vore Astronomer endnu ikke enige. Men sandsynligviis var der bag de sidste Stierne endnu Stierne uden Ende, og hvis der fandt nogen Ende Sted, knyttede den sig til en Begyndelse, der dog var uden Ende!

Her falbt Giebebulen ham af Haanden, han soe som den triumpherende Wiisdom, og meente, flige Sa- ger vare dog lidt for høie for Europæerne endnu. Me- get veltilfreds tog han sin store Bog op igien og sagde, idet han smilende bladede omkring deri: „Lad nu det være godt!“ Hvem var gladere end jeg, thi dette „uden Begyndelse og uden Ende“ begriber jeg ligesaas lidt som han. Hans Haand blev liggende paa en Tide, der var fuld af Punkter, og Millioner Smaadiæble syntes malede derimellem. Han spurgte hvad Wind var. Jeg begyndte en Forklaring om tyndere og tættere Lufts- lag, der, paa forskellige Steder meer eller mindre opvarmede af Solen, kunde komme i et Slags Bevægelse, der rimeligviis frembragte Winden, og at denne forsmodentlig blot opstod i vor Athmosphære, da der løns- gere borte var en tyndere Luft, som vi kaldte Ether, og — —

„Hvad er det for Galimathias, De ber væver?”
 Kreg han høit; saadanne ere Europeerne, de drie sig
 altid omkring Aarsager og Grunde, og tæbe derved
 Gienstanden selv af Dinene; — Wind er en Materie,
 der eksisterer i og for sig selv, der udfylder det hele Rum,
 som befinder sig imellem alle synlige og usynlige Lege-
 mer, hvorledes kunde ellers Kometer komme udflyvende?
 De ere de sande Windrenere, de syre omkring og svide
 Alting af, som kunde formindste eller vel endog saa for-
 sytte Windens Kraft, thi Winden er en velgiorende
 Guds Gave!”

Denne sidste Dom var i det hede Persien, hvor
 alle Indvaanerne maatte omkomme uben Wind, meget
 naturlig. Imidlertid havde han selv faret om i sin Bog
 som en Stormwind, og dvælede med Belbehag ved et
 Blad, hvorpaa en Mængde Kugler vare malte og oven-
 for dem en gruelig Karikatur. „Hvad mener De om
 Legemernes Bevegelser? Staaer Solen eller gaar
 den?” — „Den staaer” svarte jeg. — „Der har vi
 der! Kiender De ikke Naturkraftens Virkning, der i
 sit Slags er den Geneste? Naturen forlener enhver
 Ting kun een Kraft, aldrig to paa een Gang, ellers var
 den uretfærdig og det tot den ikke være. Har denne
 Kraft engang virket, saa er Intet i stand til at forøge
 eller formindsk Virkningen, og endnu mindre til at fose
 en anden til. Naar De antager, at Jorden dreier sig
 om sin Apsel, saa er allerede dette en Kraft, folglich

kan den ikke tillige dreie sig omkring Solen; men antager De, at Solen dreier sig omkring Jorden, da dreier Jorden sig ikke om sin Arel."

"Paa denne Maade" sagde jeg, har altsaa Naturen blot forsenet vor Jord Kraft til at staae sille?" — „Rigtig, det paastaae vi Persere. I paastaae det om Solen og har uret. Til Menneskenes og Schachens Glæde er Uting skabt; vi staae med Jorden i Midtpunktet, og see taknemmeligen til." Derpaa talte han sin Bog og sagde disse Sager vare af høiere Natur, man maatte staane sin Aand ogsaa for Fremtiden; imidlertid vilde han tale om mindre hovedbrydende Ting, f. Ex. om Mathematiken. Han viste mig, hvorledes man maaler Hoeden af en siern Gienstand o. s. v. hvor paa Ministeren forsikrede, at Schachen forleden engang havde givet ham saadan en Commission, som han til almindelig Forundring havde udfort. Han syntes meget beskyttet da han hørte, at i Europa Smaaedrenge begynde Geometrie hermed. Dilsidst maatte jeg fortælle det forundrede Selskab allehaande om min Reise omkring Jorden, hvorved to Ting syntes dem ganske umuelige, at jeg nemlig engang havde været deres Antipode, og at der gaves skinnere Lande i Verden end Persien! — Ministeren takkede for den behagelige Underholdning, bad mig besøge sig oftere og vi skiltes fra den gode Astrolog som gode Venner.

Schachen er en Mand paa halvhundrede Aar med en smuk lille Børneslok af 120 Personer. Fem og Tyve af hans Sønner ere emploierede i Statsembeder og tolv af hans Døtre bortgivtede til Rigets Store. *) Den ældste Son, Abbas Mirza, er En af vort Aarhundres des mærkværdigste Mænd. Man venter store Forandringer, naar han engang bestiger Persiens Throne. I Omgangen med dannede Europæere har han kultiveret sin Forstand, kender Europas Sæder og Historie, tasler færdig Fransk og Engelsk og har gjort det dristige Forsøg at indføre europæisk Krigskonst, hvilket midt inde i Orienten er en vigtig historisk Begivenhed. Abbas Mirza har sendt to af sine Sønner til Engeland for at studere, og man har Grund til at formode om ham, at han engang vil vorde det for Persien hvad Peter I. var for Rusland.

*) Den svenske Reisende, Hr. Hasselqvist, fortæller om en ægyptisk Bey, som paa eengang havde flir sindsvye Børn i Buggen.

Magnetismens underfulde Virkning.

Ei kende vi tilfulde denne underfulde Krafts Virkninger eller Grændser. Men, Alt viser os, at den griber dybt ind i Organismens Dybder, og kan røre Nervesystemets indreste Liv, ja selv det Aundelige, og sætte samme ud af sine sædvanlige Forhold. Den dyriske Magnetisme kan vel med Fose betragtes som det første blandt vores Lægemidler, da vi, dette undtaget, endnu intet besiddde, der saaledes opfylder os med Liv og staar i saa inderlig en Forbindelse med det Aundelige i os. Herlige ere dette store Middels Virkninger, men ikun naat de ledes ved den Forsigtiges og Erfarnes Haand, i modsat Fald vorder dets Virkninger navnlos Elendighed. —

Omtrent i Midten af det forrige Aarhundrede forskede sig i Paris en ung Mand i en formuende Borgers valre Datter. Uagtet han erholdt Gienkierlighed, kunde han dog ikke opnaae Besiddelsen af den attraaede Gienstand, fordi den lydige Datter omsider gav efter sin haardhertede Faders uboeligie Willie og ægtede en anden Mand, som var hende modbydelig. Stedsevarende Kummer over den bestandigen nærede ulykkelige Kierlighed bragte hende snart paa Sygeleiet og derfra paa Baaren. Efter daværende Skik og Brug lod man hende jorde fire og tyve Timer efter, og for sildigt an-

grebe nu Faderen sit Stivsind. Dreven af heftig, uimodstaaelig Længsel, efter endnu engang at see sin Elskede, sneg den unge Mand sig den næste mørke Nat hen paa Kirkegaarden, trykkede Graveren nogle Penge i Haanden og lod Gravenaabne for sig. Ved Synet af den elskete Hedenfarne, opsteg pludselig den Tanke hos ham, at hun ikke var død for ham. Skyndsomt løftede han hende ud af Kisten, trang Graveren til atter at ned sænke denne, truede med at dræbe ham, dersom han ikke var taus, og bar den elskete Byrde hen i et nærliggende Huus. Her bragte han hende i Varmien, afklædte hende iilsomt, gned med Hurtighed hendes Lemmer, og sogte, ved fyrlige Kysse og tusinde hede Omfavnelser, paa nye at aande Liv i hende. Under disse Bestræbelser vare adskillige Timer henrundne forgæves, da pludselig et Suk blev hørligt, og med dette Suk vendte det saa længselfuldt forventede Liv tilbage. — Kort efter denne mærkværdige Begivenhed reiste dette sieldne, ved Graven foreente Par, i al Stikshed til Engeland, tegtede der hinanden, og vovede først efter nogle Aars Forlob at vende tilbage, for at giøre deres Fordringer paa den formeentlig Dødes Formue gieldende. Heraf reiste sig den snorrigste Retssag: den første Mand paastod, at Konen tilhørte ham, og den anden, at hun var død for hin, og blot for ham og ved hans Bestræbelser atter blevet levende. Da Parlamentet imidlertid syntes tilbøelig til at tilkiende den første

Besiddet hende, oppbiede dette, ogsaa uben Rigdom lykkelige Par, ikke Sagens Udfald, men vendte atter tilbage til Engeland. Papirerne i denne overordentlige Rejsforhandling vare endnu ført for Statsomvæltningen i Parlamentets Giemme.

Maaßke flere slige Begivenheder have tildraget sig, som ei ere vordne fundbare. Men om vort nærværende Dib ogsaa formaær at fremstille ligesaa paaafaldende Exemplier, som den øldre Historie meddeler, er neppe at vente, thi der hører en baade paa Legeme og Siel høist kraftfuld Stægt til at sætte sig i saa indberlig Forbindelse med Afsøde.

(Dr. Hufeland.)

Skildring af det vestfalske Hosliv.

(Blandt Casas Brevstaber fandtes og en Korrespondence fra en af hans Venner der opholdt sig i Cassel paa den Tid da Welfystlingen, Hieronymus, regerede det hesiske Folk. Deraf levires her et Udtog:)

// **H**vor beständig Kongen end er i Vensteb, saa usta-
dig er han i Kierlighed. Han har den Prætension at
være en Smule roué et d'esprit. Ulykkeligvis kan
en Konge, som vil spille en roué aldrig vide, om han

Stylder sit Scepter eller sine personlige Egenstaader Gols-
 gerne deraf. Intet er for et Monarkie, som ei har
 Engellands lykkelige Forfatning, farligere, end naar
 deits Fyrste elsker ligesom enhver anden Dodelig; da
 er Frilleherredommets den høieste Magt. Kongen her
 behandler imidlertid Damerne saaledes som Noget
 man leger med, men ogsaa kaster bort, saasnart man
 ei længere har Lyst til at lege; aldrig lader han sig bes-
 herfse af nogen, og saasnart en af disse Damer, der
 heiler til hans Gunst, gør for store Fordringer, vises
 hun uden videre Omstændigheder, tilbage inden sine
 Skranker. Kammerherinde von S**r troede, at kuns-
 ne giore Kongen i Landom Bebreidelser over, at hun
 ikke sit saa mange Fororinger af ham, som Andre;
 men han sagde til hende: „Madame! Naar man er
 saa smuk som De, er det tilladt, at være en Smule
 bête.“ — Grevinde T***, som blot i Diamanter
 havde erholdt over 100,000 Franker, forspilde ligeledes
 Kongens Gunst derved, at hun vilde rive denne til sig.
 Kort, Kongen ligner i Elskov en vis Hertug af Orles-
 ons, hvilken, da Grevinde Perabere, ved en munter
 Rendezvous, vilde afslække ham en Statshemmelighed,
 forte hende for Speilet med de Ord: „Et det ikke
 Skade, at saabant nydeligt Hoved vil pine sig med
 Statssager.“ De tydße Damer kunne ingensinde fin-
 de sig i denne Maade at elste paa: Lykkelige Land!
 huor man elsker for at elsee, og ikke forsører for at

forføre! For de tydssle Damer synes Hiertet at være deres Alt; de elste med Følelse og Sandhed. Anderledes elster man i Frankrig, derfor undre sig de franske Damer ei det ringeste over Kongens Maade at elste paa. Madame Lassèche, gift med en forhenværende italiensk Banqueur nu Intendant de la maison du Roi, er ustridigen den skinneste Dame her ved Høfset. Hendes ypperlige skinnne Bygning, hendes syrige italienske Dje, vilde være i stand til, at giøre en Olding ung igien. Indviet i alstens Kunster forstaaer hun ved den Ild som aander af alle hendes Bevægelser, at drage til sig hvem hun vil, og ikke tilfreds med sine Undlingers Hyldinger, synes hun ogsaa at have omstaaet sine Veninder til Hørelstede.

Historisk-topographiske Misceller fra Omegnen af Paris.

I blandt Skovanlæggene i Omegnen af Paris er Boulogneskoven, forдум Skoven ved Rouvray, den beskiedteste. Her jagede Kongerne af det første Dynastie, naar de boede paa deres Borg i Clichy. I den samme Skov, der forдум var af langt betydeligere Omfang, end nu, havde Carl IX. et Slot eller Lydsted, Franz I.

sit Madrid og Greven af Artois sit Bagatelle. For Revolutionen bestod Boulogneskoven kun af en Masse udlevede, af Alder hængende Træer, og det levende Grønne i den unge fældelige Deel af Skoven, var ikke kun synligt endnu paa enkelte Partier, der stode paa en bedre Jordbund. Revolutionsøren havde aldeles hærget dette Anlæg. Da Napoleon havde besteget Thronen, og valgt Saint-Cloud til sit Sommerophold, var det hans første Bestræbelse, at giengive Boulogneskoven dens forrige Skønhed. Uhyre Landstrækninger blevne paa hans Befaling opdyrkede og beplantede med Træer, saa at Anlæget, efter faa Aars Forløb, igien viser sig i fornyst Gestalt. Pariserne fandt der et yderst behageligt og skønt Spadserested, som de nu, da det i alle Retninger var giennemstaaaret med brede, af Træer indfattede, snorlige Gange, kunde giennemløbe, uden at befrygte, at fare vild beri, som forhen. Og saa Indfatningsmuren var bleven istandsat, og Anlæget oplivedes ved smaa Wildt. Kun faa Aar vilde have været fornødne, saa vilde Boulogneskoven være voxet til en tæt Skov ligeudensfor Hovedstadens Porte; men de fremmede Troppers Ankomst, i Begyndelsen af Juli 1815, bragte den nye og varige Nædsler. Her var det, Britterne posterede sig og opsløge deres Leir. For at der kunde bygges Baraquer, jævnedes Alleeerne med Jordben. Gamle Ege, fældelige Træer, ja selve Træerne langs med Indgangen, Alt maatte falde under

Krigsøren. Af Parisernes yndedi Spadsergangs Ruis-
ner, og af de endnu for nylig friske og grønne Buske,
saae man pludselig reise sig af Tre og Grene en Slags
Stad, hvis Gader, der af Engellænderne og Skotterne
ere betegnede med hemlige Navne, indtage hine skonne
Indganges Sted, hvori ellers Pariserne pleiede at
stille deres prægtige Eqvipager tilstue. St. Cloud-U-
leen omdobtes til Engelandsgaden. I September
1815 fandtes i hele Skoven saa at sige intet ubeskadiget
Træe, og et halvt Karthundrede var neppe tilstrækkeligt
til at bode paa Skaden.

Fra Arilds Tid af var Boulogneskoven berømt for
de Lækkampe, der fandt Sted deri. I Dueller ere
flere tusinde Mennesker omkomne her. Men ei allene
til disse have Træerne og Buskene været Vidne; de
have ogsaa flere Gange overslygget Kjærlighedens My-
sterier, og de, der yndede de saakaldte "parties fines"
fandt her den fuldkomneste Tilfredsstillelse. Af Ridende
og Kjørende var iblandt alle Parises offentlige Spadser-
veje og Pladser ingen saa sterkt besøgte som Boulogne-
skoven. Der maatte man gaae hen i Sommertiden,
for at faae rigtig Forestilling om Parisernes Hedselhed.
Hvo der saa der de lange Rader prægtige Eqvipager,
der bevægede sig fra de elysiske Marker til haint foel-
sels Samlingssted, og hele Skarer modige af de for-
nemste unge Pariser redne Heste, og de talloze God-
gængere, som haint glimrende Skuespil fyldte med

Beundring, den kunde snart overbevise sig om, at han havde været i en af Verdens første Hovedstæder. Endelig var det endnu Boulogneskoven, hvori hun berømte Spadserefart fra Longchamp, til Revolutionen den meest glimrende i Paris, fandt Sted, paa hvilken Hovedstadens elegante Verden, Store og Småe, om Dinsdagen, Torsdagen og Fredagen i den hellige Uge, stillede deres Luxus, Pragt og Koketteri tilstue. Selv i Udlændet var Longchamp blevet berømt, og paa de omtalte Dage i Dimmelugen saae man Engelskenderne, som dengang vare mindre sparsommelige end nu, ene og allene at komme til Paris, for at kappes med Franskmændene i Pragt og Øvelselhed. Hine stolte Deboere drevet det saa vidt med deres Luxus, at de rede paa Heste, der vare beslagne med Sølv, og kørte i Vogne, hvis Hjul ligeledes vare beslagne med Solvringe. Især var den aartlige Lystfart fra Longchamp en Triumphantid for det smukke Kien. Ja, de eleganteste Pariserdamer kappedes der med hverandre i Pyntebordets Kunster, strede om Skønhedens og Gratiens Palmer, og sogte, imens de fremstillede deres skønneste og meest strællende Pynt, at blænde endnu mere ved Rigdommen i deres Paaklædning, end Glandsen af deres Skønhed. I Revolutionstiden, da dens Rødsler havde fortrængt Franskmændenes muntre Lune, stode Longchamps Spadsereveie i flere Aar øde og forladte; men saasnart en mildere Constellation indtraadte, vaagnede Lysten til at

bessige hiin Spadserebel paany, og mere levende end nogensinde. Af de Parisere, der have seet Lystfarter fra Longchamp i begge Epoker, paastodes, at disse selv under Ludvig XV. aldrig havde været mere glimrende, end dengang, da Revolutionens Lykkeriddere der stillede deres leterhvervede Rigdom og en saadan Pragt tilstue, der maatte forekomme dem selv meest uvant. Under Consulernes Regierung var Longchamp ulige stærkere besøgt, end under Keiserdommet, og da dette engang var paa Helsingør, fordunkledes gandske dette Spadserefests Glands, hvilket saameget lettere lader sig forklare, som tildeels Napoleon ikke var nogen Ven af Foreninger og Sammenkomster, hvor den franske Munterhed altfor stærkt kontrasterede med hans melankolske Sind, og tildeels de uophørlige Krigs fierede de rigeste og anseeligste Mænd fra Paris, og saaledes berøvede hiint Lyststed dets fortrinligste Prydelse, hvorfor da ogsaa Damerne ikke længer kunde synes om at indfinde sig i Longchamp. Siden Hovedstadens Besættelse af fremmede Tropper, er Spadserefarten fra Longchamp blevet et aldeles tomt Navn, og Franskmændene synes overalt forstørstedelen at have tabt deres Kærlighed til Pragt og Luxus for den Jammer, der brod ud over deres Fædreland. Dog gandske for nylig lod det som om Longchamp, uagtet den allevegne herstende Elendighed, igien vilde vinde noget af sin forдумs Glands.

Washington, i Begyndelsen af Aaret 1817.

Staden Washington, Hovedstaden i de forenede nordamerikanske Fristater, har den lykkeligste Beliggenhed, man kan forestille sig. I en romantisk malerisk Egn, der er bekjendt for det sunde Climæ og det fortreffelige Vand, forener den Alt, der er i stand til at hæve den til det fortroligste Sted i de forenede Stater. Den er bygget i en Fjørkant af fire Miles Omfang; Gloderne Potamak og Anacostia gennemstrømme den, hvorfedt den vinder i Unde, og kan bringe sin Handel til en sielden Hoide. Paa hver Side af Gloderne hæver Dalen sig til blide Heie, der lidt efter lidt højne sig til ikke ubetydelige Bierge. Staden er decelt under rette Binkler i Gader, der løbe fra Østen mod Vesten og fra Syden mod Norden; men for at undgaae Eensformigheden, anlagdes ogsaa Gader med Spadsereveje, efter Diagonalen, fra en offentlig Plads til den anden, saa man fra Staden af i alle Retninger kan overstue den behagelige Omegn. Diagonalgaderne ere 130 til 160 fod brede, og have paa hver Side en med Træet besplantet Spadserevei. De andre Gader ere 90 til 110 fod brede. Anacostialfloden, den østligste, er formedeselst sit Leies Dybde og sit Værn imod alle Storme, en af de sikreste og bequemmeste Havne i de forenede Stater, og vil, ligesom Kanalen, der anlægges i Leiet,

og der alt næsten er færdig, fortinligt bibrage til at hæve Hovedstaden til en betydelig Handelsplads. Capitoliets er en stor massiv Bygning af Quaderstene, prydet med en Colonade af corinthiske Søjler, beliggende paa en Høi. Kun to Fløje af denne skionne Bygning var færdige, da Engelsænderne i den sidste Krig tildeels ogsaa ødelagde disse igjen. Der bygges dog raskt igjen paa dem, og endnu skienner, end første Gang. Ligesledes forstørres Capitoliets Plads, og forsynes med Spadsereveie. En skion Allee løber fra Capitoliets til Præsidentens Huus, en anden ikke mindre skion Bygning, opført af Quaderstene gænster i ionisk Smag. Og aa denne Bygning leed ved Engelsændernes Overfald. Saaledes vorde ogsaa Skibsværfterne igjen istandsatte, og ville snart reise sig skionere af deres Afsæ. Værfterne for Krigsskibene ere næsten fuldendte, og man vil snart kunne bygge paa dem alle slags Skibe til 74 Kanoners Størrelse. Der gives maaskee i samtlige nordamerikanske Stater intet Punkt, der er saa sikkert til en Nationalanstalt af den Art, som Washington. Den Lethed, hvormed man der kan faae alle Materialerne og Ammunitionen; Havnens Dybde og Godhed, som dens Sikkerhed for Fiender og Storme, især naar Unsapnøke tilbørligt forsvares; alle disse Omstændigheder bidrage til, at giøre Skibsværfterne i Washington til en væsentlig Gienstand for Regies

ringen. Ved Indgangen til Værsterne have Officererne opreist et Mindesmærke til Ere for Wadsworth, Israel o. s. — hine heltemodige Mænd, der frivilligen ofrede deres Liv paa Fædrelandets Alter, fordi de fortrak Doden for Slaveriet. Dette Mindesmærke er forsørgiget i Italien af Marmor, og faaer nu den sidste Politur. Det bestaaer af en simpel dorisk Søjle, med betegnende Sindbilleder, og en Orn, der svinger sig iveiret. Søjlen hviler paa en Piedestal med Basreliefer, der forestille Tripolis, denne Stads Fæstningsværker, det middellandiske Hav og den amerikanske Glaade i Forgrunden. Paa hvært Hjorne af Piedestalen staaer en Figur. Den ene af disse forestiller Columbia, der leder Opmærksomheden paa Historien; denne fortæller de amerikanske Hæstes dørve og modige Daad; den tredie Figur er Ham a, med en Laurbærkrans i den ene og en Pen i den anden Haand; den fjerde forestiller Mercur, Handelens Gud, med sit Overslodighedshorn og Slangestaven. Disse ere Architekturens og de dannende Kunsters fortrinligste Gjenstande, hvormed Washington hidindtil er prydet. Hovedstaden eier ogsaa det skønne Bibliothek, det foren tilhørte Hr Jefferson, der solgte det til Nationen; det er rigeligt forsynet med alle sieldne og kostbare Værker.

Kembles Afsæd fra den britiske Skueplads.

I lang Tid har i den britiske Skuepladses Annaler intet Oprin giort saameget Epoke, som Kembles Afsæd. Denne anden Garrick var Medlem af det kongelige Theater paa Coventgarden. Til den sidste Forestilling, der var bestemt til hⁿs Benefice, havde han valgt en af sine Hovedroller, Coriolans. Neppé mindes man, at nogen lignende Begivenhed i Hovedstaden vakte en saa høi Grad af Deeltagelse. Alle Loger og lukkede Pladse vare bestilte fioften Dage i Forveien, og allerede om Middagen Klokkken tolv var Indgangen til Huset beleiret af en uhyre Mængde Mennesker. Neppé aabnedes Dørene, før der opstod en saa frugtelig Trængsel, at ulykkelige Tilfælde ikun med største Moie kunde afværges. Aldrig gav Kempler Coriolans vankelige Rolle med mere Energi og Storhed, og hans høje Talents usorandrede Kraftytring forøgede Sorgen over hans nære Tab. Begjærligere greb Publicum et hvert paa sin Yndling anvendeligt Sted i Stykket, for at yde ham den meest entusiastiske Bisald. I Mellemacterne blev en Skrivelse til Hr. Kempler, astrykt paa et Folioark, sat i Ømsøb i Huset. Et Exemplar heraf, trykt med gyldne Bogstaver paa hvidt Atlas, i en smagfuld guldbaldyret Indfatning, ledsa-

get af en Laurbærkrands, holdtes foran i Parterret færdig til at overleveres. Da Tæppet faldt, sattes Sedler i Ømløb med de Ord: „No farewell for ever from Kemble (Intet Farvel for bestandig fra Kemble).

Bed en Misforstaaelse meente Nogle, at man herved vilde afholde Kemble fra hans Tale til Publicum, og der reiste sig derfor Uroligheder i Parterret; men snart viste det sig, at det hele Publicum kun nøede eet følleds Hulste. Tæppet gik i Veiret; en stor Gade i Rom, en af Sørgespillets Hovedscener viste sig; og Kemble traadte frem som Coriolan. Bag ham høvede sig en af de skinneste offentlige Bygninger, der prydede den gamle Verdens Hovedstad. Ubekriveligt var Indtrykket af det Hele. Enhver havde den Følelse, som skulde med Kemble romersk Aand, romerske Storhed og Rom selv forsvinde fra Skuepladsen og efterlade en uudfydelsig Kloft. De sympathetiske Baand der over i tredive Aar paa det inderligste havde forenet ham med alt det Store og Edle, Dramaet besidder, og der havde gjort ham dyrebart for Publikums Hierter, skulde, som man frygtede for, på engang vorde løst. De, der i deres Ungdom havde set ham betræde sin Lobebane, sollte ved hans Afsted Fortidens, Nutidens og Fremtidens Interesse sammentrængt i et eneste Moment. Vedholdende Bisafdsklap gjorde det en tidlang umueligt, at man kunde høre ham. Endelig sagde han

med bævende Stemme, og ofte afbrudt ved Rosresse, følgende Ord: „Ladies og Gentlemen, for sidste Gang troeder jeg idag frem for Eder.“ „Nei, nei!“ afbrød ham et lydeligt Raab fra alle Sider. „Jeg er i Begreb med,“ vedblev han, „at ende min lange Kunsterbane.“ — „Ikke for bestandig, ingen Afsked for bestandig!“ lod det igien. — Disse gientagne Beviser paa den offentlige Agtelse rørte Kunstneren indtil Taaer, og gjorde ham mere og mere ustikket til at samle sig. Med afbrudt Stemme og med Udtrykket af hestig Sindsbevægelse i Unsigstrækken vedblev han: „Ladies og Gentlemen, jeg vil ikke misbruge Eders Taals modighed. Alt tidligere frygtede jeg for, at jeg i nærværende Sieblik vilde savne tilstrækkelig Kraft, og jeg havde ønsket, at drage mig stiltiende tilbage fra Eder, men den Tanke vilde have været trykende for mig, at man ved Afskeden, om ogsaa kun ifolge gammel Skit, kunde have vntet nogle Ord fra mig. Den uforanderlige Godhed, hvormed De behandlede mig fra den første Aften, da jeg traadte frem som Medheiler om det offentlige Bisald, indtil dette smertelige Sieblik, skal jeg evig taknemmelig mindes. Hvad mine Kræfter formaaede, blev altid med glad Hierxe helliget Eders Dieneste; saavel i Fremstillingen af de mig tildeelste Roller, som i mit Embed som Medbestyrer, var det stedse min inderligste Stræben, at forhøje Dramaets Glands og Anstand, og fornemmelig med Virkning at

bringe vor gubbommelige Shakespears Mesterværker paa Skuepladsen; stedse — jeg tør sige det — blev alle mine Anstrengelser, Studier og Arbeider forstådede ved det Bifald og den Skaansel, hvormed Eders Godhed belønnede dem. Ladies og Gentlemen, vi maae skilles ad, og med modstræbende Hjerte siger jeg Eder med dybeste Erefrygt et langt Farer vel." Ved disse Ord bukkede han sig i heftig Bevægelse, og drog rast bort fra Skuepladsen. Nu blev det forhen omtalte Pragteremplar af Publicums Skrivelse tilliggemed Laurhærkranzen leveret til Talmia, Kembles værdige Kunstbroder, der just var tilstede og havde sin Plads i Dræhestret, med det Raab, at kaste begge Dele op paa Skuepladsen. Dette skedte, og en af Medbestyrerne, Hr. Fawcett, blev kaldt frem, for at levere det til Hr. Kemble. Som en Forøgelse af Eresbeviisningerne for den afsædtagende Undling, frabød Publicum sig lydeligt ethvert Efterspil, og ifølge det almene Ønske, blev Aftenforestillingen sluttet.

Den anførte Skrivelse indeholdt, foruden en udforslig Værdigelse af den fortræffelige Kunstners Fortjenester, den Bon, at han, saalænge hans Helbred tillod det, årligt vilde træde frem i nogle Winterforestillinger.

Den amerikanske Spottefugl.

Den amerikanske Spottefugl (*Tuedus polyglottus* Lin. *Le Moqueur*) har ingen mærkværdige eller glindende Fjer, men er meget smuk bygt. Den Lethed, Gratie og Hurtighed i dens Bevægelser, Ilden i dens Fine og den Forstand, som den ved at fatte og lære andre fugles Sang, lægger for Dagen, er overordentlig og rober eiendommelige Gaver. Dertil kommer en stærk, klarttonende, musikalisk Stemme, som kan frembringe alle Modulationer fra Skovdrosselens rene Stemme til Ornenes haarde og vilde Skrig. Ved tro at efterligne sine Mønsteres Tone og Takt, overtræffer den dem alligevel i Udtrykkets Kraft og Blodhed. Den sætter sig paa Enden af en Kvist i sin Undlingsbusk, og imedens Morgenduggen forfrisker Træerne og de vingede Sangeres Mængde lader sig høre i Skoven, toner dens vidunderlige Sang, der ligesom overbyder alle Medbeilere og forvandler sig til lebsagende Stemmer. Imedens den synger er den i uafbrudt Bevægelse; den udbreder Vinger og Stiert, ryder som en Pii i Luften, naar dens Sang bliver stærkere, og naar den etter mildnes og ligesom hendoer og udstukkes, da synker den sig blidt ned paa sin Kvist, for efter nogle Dieblikke at fornye dette Optrin. Enhver som hører denne fugl uden at see den, maa, formedelst Guld,

kommenheden af dens Efterlignelses-Konst, troe, at alle Skovens Fugle har forsamlert sig til en Viddestrid, hvori den ene søger at overgaae den anden. Ikke sielgent giækker den Fægerne, der troe at høre saadanne Fugle i Mørheden, som dog ere langt borte, hvis Sang Spottefuglen efterligner. Fuglene selv blive ikke mindre skuffede, og enten tilskokede ved deres Kammeraters forstilte Raab, eller strækkede ind i Krattet ved Hogens Skrig, som de troe at høre.

Selv naar den sættes i Vuur taber den ikke sin Efterlignelsesgabe, og naar dens Sangtid kommer, kan man ikke høre sig træt paa den. Den fleiter, for at kalde paa Hunden, og denne forbader strax sit Leie, og iler med logrende Hale efter sin Herres formeentlige Nøst. Den piber som en Kylling, og Honen flyver strax til med hængende Vinger og brusende Fier, for at beskytte sin Yngel. Flux efter hverandre lyder Hundens Gisen, Kattens Miaven, og Skubkarrens Knirken. Derpaa gientager den de lærtte Stykker, hvor lange de endog ere. Den efterligner Kanarifuglens Trille og den virginiske Mattergals Gloitestemme til en saadan Guldkommenhed, at disse Fugle, som beskæmmet føle sig overtrufne i deres eiendommelige Sang, forstumme og overlade Spottefuglen Seiren.

Oplysning af de i forrige Heste fremsatte Logogryph'er:

1) Amor. 2) Gen.

Keiser Napoleon efter Waterlooflaget.

(Fortalt af en forhenværende keiserlig Kabinettssekretær.)

Det var langt ube paa Natten. Herr Bassano sad i en Krog, Dødens Kulde i Aasynet; Grev Regnault stod ved et Bord og gjorde Streger med en Blyant paa Papiir. Keiseren gik frem og tilbage, tyggede paa Mægtene og tog hver Secund en Priis Debak. Med eet stod han pludseligt stille: „Nu, Bulletinen?“ — „Her er den forbedret,“ sagde Ministeren. — „Lad høre!“ — (Bulletinen af 21 Juli og Vilaget ere beskiedte.) Efterat omrent Detrediedele af Bulletinen vare læste, stampede han med Hoden og streg: „Det var vundet!“ Da Regnault havde endt, sagde han med et Suk: „Det er tabt!“ og et Dileblik derefter: „og med det min Høder!“ Da opstod følgende Samtale: Gr. R. De kan sætte halvtredsfindstyve Seire mod dette ene Nederlag. Hert. af B. Dette Nederlag er afgjørende: Keiseren har Ret. Keiseren. De ere ikke vante til at seire: de vil misbruge deres Seier. Hert. af B. Ne, hvis Feighed Wellingtons Lykke har at takke for Seiren, ere mere deres Fiender, end Engelscenderne og Preusserne. Gr. R. Republikanerne ville sukke: men de vil søge at benytte Omstændighederne. Keiseren. Deri gjøre de vel:

saa bliver dog i det mindste Hædrelandets Hæder og
 Frihed ufrænket, ere Royalisterne de Stærkere, saa ere
 de det, fordi de Fremmede understøtte dem. Hert. af
 B. Royalisternes Mod er i Wellingtons Hoved og i
 Blüchers Arm. Gr. R. Det Vigtigste er, at opholde
 Wellington og Blücher. Hert. af B. Hvad? Hæren
 er tilintetgjort og Grændserne uden Værn? Keiseren.
 Den samles igien af sig selv; man maae reorga-
 nisere og komplettere den. Hert. af B. Er De vis-
 paa Marschal Soult og Grouchy? Keiseren. Grou-
 chy er en Hædersmand, men svag; for Soult har jeg
 Sikkerhed. Gr. R. Hæren skal organiseres igien,
 men Cadreerne ere ufuldstændige. Keiseren. De
 maae strax kalde Ministrene sammen. Jeg vil, at
 Kamrene endnu i Aften skulle erfare Alt. Hert. af B.
 Partierne komme da i Bevægelse. Gr. R. Bevægede
 alt i lang Tid, skulle de da udførste hverandre, binde
 an med hverandre og prøve deres giensidige Kræfter.
 Keiseren. Vilde de det! da skulle Masterne falde af
 dem, — for Publikum, det førstaaer sig; thi for mig...
 Kald Ministrene! Man skal gisæ en Indberetning,
 overeensstemmende med Sandheden. Er ei al Patrio-
 tisme, at Ere død, saa kunne Kamrene ikke afslaae
 Penge og Mennesker. Hert. af B. De vil skaane
 Sprositerne og Vandet, naar Huset staaer i lys Lue.
 Gr. R. Man har forkastet Diktaturen. Idag kunde
 den allene redde Alt. Keiseren. Jeg har paany bes-

gyn্দt bet konstitutionelle Monarkie. De kalde Ministerne . . . .

Her stilles man ud, efterat hin Besaling var udfærdiget. Maret blev hos Keiseren, der, saa træt han end var, dog endnu modtog Besog, ved hvilke jeg ikke var tilstede. Simidertid erkendte jeg fra mit Vin-due Cambaceres's, Admiral Decres's, Caulincourts og begge Carnot'ers Rådete. Klokken halv syv lod Keiseren mig kalde. Hertugen af Otranto, der sandsynligvis havde indberettet ham Partiernes Forfatning, var hos ham. Napoleon saae forknyttet ud; Gouché tilret og vrippen. Da han havde forladt Værelset, beslæde Keiseren mig at tage tre Copier af et Skrift, som han tog ud af sin Brevtasse, og lod falde de Drid; „Røligt, Alt er røligt, saa siger han.“ Jeg behøver kun at tale, for at frølse Alt. Hvo har da nu Ret, denne Beretning eller han? Uk, dersom jeg maae troe denne Beretning (idet han vendte Papiret på alle Kanter), han har endnu aldrig skuffet mig.“

Hvad Referenten skrev, vare Skildringer af de Forsøg, som de forskellige Partier begyndte paa i Hovedstaden. To Exemplarer deraf adresseredes til Regnault og Carnot, det tredie beholdt Keiseren for sig selv, og Originalen brændte han.

Mit Arbejd var just endt, da Prinsesse Hors-tense traadte ind: Jeg forlod Værelset. Af en maa-

See babelværdig Nygierriged, men som i disse gru-
 somme Omstændigheder var sand Deeltagesse, begav
 jeg mig igennem Sovekammeret ind i et lidet Sideges-
 mak, fra hvilket et rundt af et foldet Forhæng næsteit
 gandse tilhyllet vindue, tildod mig, at — giette —
 mere, end at at see noyle Træk af det Optrin, som jeg
 nu vil beskrive. Napoleon viste sig for mig fra Siden,
 Prindessen forsta. Hun sad, i den ene Haand et
 Dommetørklæde, som hun ofte trykkede til sine Hine,
 i den anden en Flaske med Bellugt, som hun syntes at
 trænge meget til; thi hun var bleg og saae lidende ud.
 Keiseren stod snart foran henbe, snart satte han sig hurs-
 kigt ned og talte i enkelte afbrudte Stavelser, hvoraf jeg
 ene kunde høre Tonen, men ikke Meningen. Gyrlin-
 bens bedende Bevægelses, hendes taarevaade Blik, hens-
 des Suk forraabede tydeligt, at hun bonfaldt om Nø-
 get, som hendes Stedfader afslog. Jeg erfarede siden,
 at hun havde bestrebt sig for, at bevæge ham til Fred
 og forestillet ham Faren ved at fortsætte Krigen. Na-
 poleon besvarede alle Forestillinger ved lakoniske Taler,
 hvoraf jeg kun nu og da hørte de Ord: „Bourboner,
 Engellændere, Skam.“ Omsider blev han utsalmodig
 over, ikke at kunne beseire denne blide Vedholdenhed
 ved sin Heftighed, han stampede med Hoden, og støttede
 sig i det samme med Haanden saa fast paa en Hob Bo-
 ger paa det nær ham staende Skriverbord, at de falde
 vidt omkring, og een endog hen paa Prindessens Hod,

Denne Bolbsomhed fordobbede hendes Zaarer. Napoleon holdt inde, traadte fryg hen til hende, og paa den Munterhed, der udbredte sig over hendes Nasv, sagttog jeg, at han maatte have tilstaaet hende en Deel af hendes Bonner. Samtalen endtes her, idet Keiseren sagde hoit: „Send mig Deres Son!” derpaa kysseede han kierligt hendes Haand, og hun forlod ham.

Al. 8 kom Ministerraabet sammen, hvorvede Forstælleren ikke var tilstæde.

Imellem Al. 3 og 5 udbredte sig fra Borsen af et Rygte over hele Staden, i alle Klasser af Samfundet. Man erfoer, at vi lede et stort Stod. Omsider forsamledes Matten imellem den 21de og 22de de keiserlige Deputerede. Denne Forsamling bestod af: 1) de Ministre som havde et Departement, 2) Statsministrene, 3) en Commission, dannet af Pairkammerets Præsident og fire Medlemmer, 4) en Commission fra Repræsentanternes Kammer, bestaaende af Præsidenten og de fire Vicepræsidenter, 5) et Antal Statsraader, 6) Chesferne for de borgerlige og militaire Authoriteter i Paris, 7) flere Pairer og Repræsentanter, som Keiseren havde tilforordnet de Deputerede, 8) flere af ham ligesledes dertil kaldte Borgere. I denne af saa uligeartede Dele sammensatte Forsamling herskede i Begyndelsen en urolig Mumlen, afbrudt af en dump og lang Tavshed, end mere oengstelig end hin. — Flere end eet Forslag blev bragt til Forsamlingen. Men man dulgte omhyg-

gelist sin egentlige Mening; man yttrede, som af en
Hændelse, Hensigter, der helst blevet bemærkede; man
skulde ved Udtrykket, hvad man egentlig vilde og on-
skede; Enhver søgte ad Sideveie at nære sit Maal. Og
hvad var dette Maal? det viste denne Forsamling ikke
tydeligt, men lod det ahne temmelig sandsynligt; det
skulde Contramarscherne og de forskellige Maneuvrer af-
de talrige Grupper, hvori Selskabet affondrede sig, og
som, lige til Keiserens Indtræbelse, havde fordeelt dem
i hele Salen. Hans tre Brodre trædte ind i Forveien.
Begyndt af dem skiltes de partielle Deputationer ad,
Grupperne oplostes, man forsamlede sig i den store Sal,
hvor Stole vare stillede i tre Rader, og da alle havde
sat dem, vedblev de indbyrdes at samtale med en sagte
Mumlen. En Geheime-Secretair (ikke en Huißier) for-
synede Keiseren. — Da Alt var blevet stille, tog Napoleon
Ordet. I Begyndelsen syntes han bevæget, var
bleg, hans venstre paa Bordet hvilende Haand syntes
at røre sig af krampagtige Trækninger. Esterhaanden
fattede han sig og talte med Rosighed. Denne hans
piinlige Stilling fremvirkede hos Forsamlingen en In-
teresse, som holdt Uttringen af mangt et Forslag til-
bage, og gav Raadslagningerne en Vending, som Tils-
hørerne ikke havde ventet. Keiseren stadfæstede Alt,
hvad Bulletinen, hvoraf der alt vare Afskrifter i Om-
lob, indeholdt om vort Uhæld. Den frie Sandhedstone,
hvori han talte, den Noes, han gav Frankmændene

Tapperhed, den Metfærdighed. han lod vebersares deres
 Fiender, vandt ham selv deres Hierter, der værst havde
 været stemte imod ham. Omsider havde han ved Slut-
 ningen af sin Tale bragt Forsamlingen til, at bevilge
 ham Alt, hvad tre af hans Minstre siden formeligt
 forbrede. Hr. Regnault talte først: „Frankriges Hæ-
 der er i vor Hær, dets Ere i Erstatningen af vort Tab.
 Dets Frihed, dets Uafhængighed i vores Forsvaretes
 Styrke; Fædrelandets Frelse er i deres Tal, deres Krigs-
 tugt, deres Daab. For store Sjæle er et stort Mans
 held ene en nyttig Lærdom. Lader os forvandle et Tab
 til en Triumph af de Grundsætninger, hvilke det, som
 det lader, synes at omstyrte. Har Seiren ophortet at
 bekrandse vores Faner; gives der da ingen andre Palmer,
 end de, der dyppe af Blod? Fredens Oliegreen kan
 endnu grønnes paa vores truede Grændser, men for at
 voxe der, maa den plantes af heltemodige Hænder. Alt
 samles Hæren atten. Ville I betænke Eder paa, at
 forsøge denne Heltehær med Helte? Naar I udvide dens
 Stamme, eller i det mindste fylder dem med hengivne
 Mænd, da opslammer I den offentlige Enthusiasme, og
 kroner Nationens Dusser. Siern fra os er Tørsten ef-
 ter nye Crobringer; vi trænge ei til andre, end Fre-
 dens; men for ikke at forlange denne knælende, maa
 Tallet staae i lige Forhold til Modet. Et beseiret, men
 ingensinde ydmyget Folk, vil aldrig anderledes række
 Tegnet paa Freden, end støttet paa Stridssøgen. Jeg

Putter med den Unmodning, at Kamrene udførde et
Døpraab til den franske Tapperhed, imedens Keiseren
med Sikkerhed og Værdighed underhandler om Freden."

General de L... F... modsatte sig formeligt denne
Forholdsregel. „Der gives kun“ sagde han, „et Mid-
del, som kan redde Fædrelandet, og hvis ei hans Mi-
nistre raade Keiseren dette, saa vil hans store Siel
blotte det for ham.“ — Denne Slutning vakte megen
Munlen, og syntes alligevel at finde Bisald. Napoleon
flog Dinene ned, men havde dem strax igjen med et
foragteligt Smil.

Hr. de F... foreslog, ataabne et patriotisk Laan,
for at erstatte Armeens Material og bestride nye Hver-
vinger. Stemmerne for Krigen formeredes; Armeen
skulde drage sig tilbage til Laons Klipper, „og hvis det
maa saa være,“ raahte en Taler, „paa Parises Mure!“
Da tildækker Eders Drue med et Flor og opbyder Alt,
som endnu har Hicerte, Arm og Siel. Som en rivende
Strøm vil Fienden oversvømme vor fædrelandiske Grund,
men til sin egen Fordærvelse; indeklemmet mellem vores
tætte Phalanger og vores sammenlede Borgere, vil han
begræde Seirens som hans Nederlag.“

Forhandlingen stilles uden at en Geneste syntes til-
fredsstillet. Hr. L. D. sagde høit, saa Keiseren hørte
det: „Hr. d. l. F... har lagt Fingeren i Saaret. Jeg
heundrer Napoleon; men for at hele Frankrig og Es-
terverdenen monne tænke som jeg, dertil behøves en stor

Hanbling. Gives der Ingen, som vor Lykke og hans Hæder er dyrebar nok til at vise ham Midlet for endnu at forstørre den!" — General Solignac opfangede de sidste Ord, og vi ville see, hvorsunde han benyttede dem.

General Solignac var den, som bestemte Keiseren til Thronstræflelsen. Men førend det lykkedes ham, havde Kamrene alt forsamlset sig. Hver ti Minutter erholdt Monarken en Bulletin angaaende deres Forhandlinger, og hans Blik optivedes eller mørknedes, efter som Indholdet led. Han svertænkte, taug, befindede sig paa nye, skrev og sonderrev det atter. Ministre, Statsraader og andre Embedsmænd svævede lig Skygger gennem Salen. Nogle haa nærmede sig ham, og blev ved nogle ubetydende Ord igjen entledigede. Jeg bemærkede, at han undertegnede endel Bemaadninger, og nogle Unions- og Kreslegionsridderes Dphøjelse. — Pludselig hørtes Vognkørsel. Det var Prinds Lucian. Napoleon blegnede synligt da han såe ham, og blev derpaa umådelig rod. „Naa!" sagde han rask. — Prinsen trak sin Broder hen med sig i en mørk Gang, jeg fulgte paa en Omvej efter dem, og kom bag en tæt Busk, som skulte mig for begge de Talende. Formodentlig hørte jeg kun Slutningen af Samtalen, der Ord for Ord saalunde led.*). Derpaa gik de ind i Slottet. Prinsen af Eckmühl kaldtes. En Timestid

*). Den samme som allerede læstes i III Bds I §., S. 38, 39.

efter fioerte Luciqu bort igi' n. Keiseren havde hermetisk indelukket sig i sit Kabinet, og lod sig en heel Time ikke se. Kun en lille Dreng, som han holdt meget af, havde bragt ham Gelee, Bouillon og Kasse. Keiseren gik derpaa ind i sit Kabinet, og fandt der L... d'S... og S.... D..., twende a hans Secretairer, som varer bestæstigede med at aabne nogle Depescher. „Er der noget Nyt?“ spurgte Keiseren. — „Her er et Brev, hvorfaf jeg kun har aabnet den yderste Konvolut. Adressen lyder: Til H. s. Majestæt Selv. — „Giv hid.“ Keiseren læste det.

„Jeg frasige mig Frankrigs Throne!“ raahte han med sammenbidte øeber, i det han krystede Brevet fast imellem sine Hænder. „Hvad mener De?“ sagde han til Bassano og Regnault, der i samme Øieblik traadte ind. Den Første taug. „Jeg forstaar Dem,“ sagde Napoleon blegnende, „De er af den Ubencvntes Mening.“ Maret svarede intet. „Og De, Grev Regnault, hvad siger De?“ — „Med Penge og Mennester kunde De have reddet Dem, uden disse er intet andet at giøre end give efter.“ General G. S. C. meldtes. „G. S. C.?“ raahte Keiseren, „i fem Aar har han ikke talt mig. Hvad vil han?“ Ministrene traadte tilbage, og Generalen blev ene med Keiseren. Denne vigtige Sammenkomst var uden alle Bidner. — Umiddelbar derpaa resignerede Keiseren.

Marskalk Lannes, Hertug af Montebello.

Jean Lannes fødtes den 11te April 1769 i Leic-toure af fattige Forældre. Hans kløkke og brusende Karakter bestemte ham tidligent til den militaire Løbehane, hvilken han sandsynligvis betrædte som gemeen Soldat, thi ved Revolutionens Ubrud stod han endnu som Underofficer eller Sergeant i Pyrenæerarmeen. Men der udmerkede han sig ved et Mod, der ofte grændede til Forvovenhed, ved Ligegyldighed mod enhver Strabade, men især ved et sikkert og hurtigt Blik, saalunde, at han i kort Tid steg fra Grad til Grad og endelig blev Chef de Brigade. Men kort efter satte en Reform ved Pyrenæerarmeen ham ud af Virksomhed; fied af det ledige Liv, gik han 1797 som Volontair til den italienske Armee, hvor hans forhums Vaabenbroder, General Nannel forestillede han for Overgeneralen Buonaparte. Dette var hans egentlige Hæders-Epoke.

Efter Bataillen ved Millesimo udnævnte Buonaparte ham til Chef for den 29de Halvbrigade, og efter Affairen ved Dego til Brigadegeneral og tog ham 1798 med sig til Egypten, hvor han udmerkede sig og vandt sin Chefs Tillid i den Grad, at han tog ham med sig tilbage til Frankrig. Her fik han Kommandoen over

hen IX og X Militairdivision, og begav sig til Toulouse, hvor det lykkedes ham, at holde Faktionerne i Lomme og igien bringe Rosigheden til veie. Til Belonning fik han det Hverv, at bringe de to og tredive i Egypten erobrede Faner til Paris.

I midlertid var Consulatet blevet oprettet. Et nyt Felttog i Italien gavnedes og Lannes fik Kommandoen over Avantgarden. I Slaget ved Marengo kom manberede han Centrum og blev af Forstekonsulen hædret med en Wressabel. Felttogene i 1805 og 1806 og Slagene ved Jena og Austerlik behøve vi ei at dvæle ved. I Aaret 1807 gik Lannes som Hertug af Monterevello til Spanien, hvor han indtog Saragossa og kort efter igien kaldtes han til Tydskland til Felttoget 1809, der skulde ende hans Løbebane. Han faldt i Slaget ved Eszlingen, i het Dieblik, han steg af Hesten, for til Gods at anføre sine udmattede Tropper til et nyt Angreb. En Kanonkugle knuste hans ene Laar. Det maatte sættes af. Saaret lod i Begyndelsen noget Haab, men en heftig Feber gjorde Lægernes Kunst og Flid til Intet; han døde den 31te Mai 1809. Keiseren lod sin tro Baabenbroder støde til Jord med en Hoitidelighed og Pomp, man endnu aldrig havde seet Mage til. Ligemeget vidnede den om den faldne Helts Værd og den Tilbagelevenbes hoie Agtsælse for hans Minde.

Lannes's Legeimsbygning var rank og i Ordets egentlige Forstand smuk; hans Ansigtstræk havde noget vildt og den nedtrukne Mund indgjord kun siden Tilled. Maaskee er dette, efter Physiognomikens Theorie, det Træk, der betegner Dødsforagt, Kækhed, Forbovenhed, som Lannes visstnok besad i en sielden Potents. I sit Privatliv var han steds urolig, heftig og opfarende; dersor feilede det ham heller ikke paa personlige Stridigheder, hvorved han sædvansligen foretrak Pistolen for Kaarden.

Bed Hoffet fandt han ikke sin Plads, og ilste gierne, naar Freden tillod det, til sine Godser, hvor han byggede uephørligt. Han havde kun siden videnskabs belig Dannelse og tilstod det selv; hans Lidenskab var Krig. Dog var hans Hjerte ogsaa tilgiængeligt for blidere Følelser; især elskede han sin Moder, hvis Tab han i sit Livs meest glimrende Periode ofte beklagede. „Hun er ikke Bidne til min Lykke!” udbroed han ofte.

I sit huuslige Liv var han en god Familiefader. Han efterlader fem Børn af to Egteskaber. Fra sin første Kone havde han ladet sig stille; den Anden, som han elskede høit, fører Titelen Duchesse de Montebello.

Napoleons Skrivelse til Grev de Las Casas.

(Da Grev Las Casas maatte forlade St. Helena, tilskrev Keiser Napoleon ham et Brev, som blev opsanget af de engelske Agenter, og hvoraaf man kun meddelelte Greven nogle enkleste Fragmenter. Brevet samt alle Grevens Papirer blev tilhændt det engelske Ministerium, af hvem han forgæves forlangte sammes Udlevering. Fragmenterne, som meddeltes Greven, har man læst i adskillige Aviser. Men her leveres denne markværdige Skrivelse fuldstændig:)

Min kære Las Casas!

Mit Hierte soler dybt, hvad De lidet. Sidén fiochten Dage, da man rev Dem fra min Side, har man holdt Dem i simpelt Fængsel, uden at tillade Dem, at give mig Efterretning fra Dem, at tale med Mogen, ja endog børvet Dem Deres Betiente. Deres Forhold paa St. Helena var som deres Liv dæbefrit; det glæder mig, at kunne gientage Dem dette. Deres Brev til en af Deres Veninder, en Dame i London, indeholder intet strafværdigt, De udoset deri Deres Hierte i Venstabet's Barm. Underledes udtyder Kommandanten her paa Den, med en egen Omfolelse, hine Udtryk, som De anfærtroede Venstabet, og har derfor gjort Dem haarde Bebreidelser. Han truede Dem endog saa med, at sende Dem bort fra Den, hvis De i Des-

des Breve fremdeles vovede at klæn over ham. Idet han gjorde dette, overtraadte han sit Embeds første Pligt, sine Forholdsordrets første Punkt, Ørens første Følelse. Dermed berettigede han Dem til at udtaenke Midst, for at udgyde Deres Føleiser i Deres Venners Harn, at de maae erfare Kommandantens strafværdige Fremfærd.

Da De handlede uden Snedighed og List, saa var det let at sætte en Fælde for Deres Tillid. Man sogte Kun et Paaskud for at bemægtige sig Deres Papirer, thi Deres Brev til London kunde aldrig berettige til nogen Politieundersøgelse. De indeholdt hverken Sammensværgelse eller Hemmeligheder; det var et cædelt og alsedes usordæret Hiertes rene Føleser. — I nok saa lidet civiliserede Lande staae de Forbiiste, Fanigne og selve Forbryderne under Lovenes og Ørvighedens Beskyttelse. Men paa denne Klippe overskrides alle Love. Man omgiver Longwood med en Hemmelighedsfuldhed, som man ønskede at gøre uigienemtrængelig, for at skule et strafværdigt Forhold. Ved snedigen udspredte Rygter indtog man Officerer, Fremmede, Indvaanerne og selv Østrriges og Ruslands herværende Agenter imod mig. Uden al Tvivl har man paa samme Maade vildslædt den engelske Regierung. — Deres Papirer, hvori blandt ogsaa, som man vel vidste, nogle af mine besfandt sig, blevet tvertimod Lov og Ret borttagne fra mit Værelse med jublende Glæde. Jeg saae hvorlunde

man bemægtigede sig Deres Person. En talrig Eskorte omringede Huset, og det forekom mig, som om jeg saae Syd havets Wilde dandse omkring deres Hanger, som de agtede at fortære. — Deres Selskab var blevet til Nødvendighed for mig. De alene klandte det enghelleste Eptog. Hvor mange Nætter tilbragte De ikke ved mit Sygeleie! Nu forlanger jeg af Dem og besalet Dem tilsige, hos Kommodanten at forlange, at vorde tilbagesendt til Fæstlandet. Han kan ikke nægte Dem det, da De kun ved Deres frivillig undertegnede Dokument staaer under hans Opsigt. Det vil være mig en stor Trost, at vide Dem paa Vejen til lykkeligere Lande. Ved Deres Ankomst til Europa, da glemme De alle de Lidelser man har forvoldt Dem, men roes Dem af Deres imod mig udvisse Trostak, og den Hengivenhed, jeg nærer for Dem. Skulde De nogensinde see min Kone eller Son, saa omfavn dem fra mig. I sam fulde twende Aar har jeg hverken haft middels eller umiddelbare Esterretninger fra hine Ricere. For omtrent sex Maaneder siden indtraf en kyndst Botaniker hertil, som nogle Maaneder før hans Afreise havde seet dent i Schönbrunns Have; men de Grusomme opbode Alt, for at hindre ham fra at tale med mig. — Mit Liver i mine Gienders Magt. De glemme Intet, som kan tilfredsstille deres Hævn. Snart, ret snart imødes seer jeg Enden af denne Silværelse, hvis sidste Dieblikke ville vorde en evig Stamplet for den engelske Nations

Karakter, og Europa vil engang med Afskye nævne
hine trolose og grusomme Mennester, og ingen sand En-
gelsender vil erkende dem for Albions Sønner. Da jeg
har al Grund til at troe, at man ei vil tillade Dem at
fee mig for Deres Afreise, saa modtage De herved min
Omfavnelse og Forsikringen om min Hvoingtelse og
mit Vensteb. Lev lykkelig!

Den 11te December 1816.

Napoleon.

Marskalk Ney og hans Henrettelse.

(Af Memorandums of a Residence in France 1815-1816.)

Då Marskalk Ney droges for Domstolen, undredes
jeg høiligen over den Interesse, som de selv samme
Mennester, der nyligen havde onsket ham straffet på
det haardeste, fordi han havde været Skyld i Waterloo-
Slagets Tab, nu saa tilsyneladende toge Deel i hans
Skiebne. Og dog var han den første, som i Senatet
hævede sin Stemme mod en længere Modstand; den
første som erklærede, hvorlunde det var umueligt løns-
gøre at byde Grobrerne Epidsen; at Underkastelse var
det eneste Middel til at afvende en aldeles Undergang;

og at Napoleons Dethronisering var et Skridt som især
veien maatte gøres, thi uden dette vilde enhver Un-
derhandling være forgivæs. Ingen tvivlede om Sand-
heden af den Beskyldning som fremlagdes imod ham,
at han allerede før Slaget havde indgaaet en Overeens-
komst med Kongen, og at han var Skyld i, at Grou-
chy's Korps, om allene manglede, for aldelis at til-
intetgiøre de allierede Hære, var blevet op holdt. Jeg
har hørt mangfoldige Soldater fortælle, at de paa en
eneste Forskandsning nær allerede havde taget alle de ov-
rige, og vare nær ved ogsaa at erobre denne sidste, da
Ney's Førrederie nødte dem til Retirade. Marskalk
Ney var almindelig habet af Nationen indtil det Dies-
blif han droges frem for Krigsretten. Men aldrig saa-
snart var han overbevist sit Førrederie, for Folkeungs-
stiens Strem umiddelbar tog en modsat Retning, og
nu saae man i ham kun den forvorne rebelige Mand,
der uden onde Hensigter blot havde givet efter for Øms-
stændighedernes Magt.

Jeg hørte Bossernes Knald, da han blev skudt,
uden at vide, at det var ham det gjaldt, thi endnu
sildig ud paa Matten var hans Dom ikke føldet. Med
en Følelse som jeg ingenlunde kan beskrive ille jeg ud
til Pladsen - ei var det Mysgierrighed, sandelig ei hel-
ler for at være Bidne til et Medmenneskes Lidelse; -
kun Henset om at overbevises, hvorlunde en Mand,
der saa ofte formebest Hæderen havde budet Doden

Trods, vilde gaae den imede med Golelsen em sin Skicendsel. Ei antager jeg det juſt for et Beviis paa et Menneskes sande Gemyſtſtilſtand, at han for en Maengde Vidner er iſtand til at ſee Doden ſift i Diſcene. Selv den Feighiertede ſætter ved ſaadan Leilighed en Clags Stolthed deri, og Historien leverer os intet Exempel paa en ſtorre Dodsforagt, end Ludvig den Sextendes, om hvem ſelv hans bedste Venner forſikre, at han var overordentlig svag og frygtsom. Som sagt, jeg ille bid til Pladsen, for mueligt endnu at ſee ham for hans Død; men det var for ſillig. Man loſteſde ham op fra Jorden, og hans Blod var det eeneste Bidne om hans Skæbne. Han blev ſkudt ſaa tæt ved Luxembourggs Havemuur, at alle Huglerne var re trængte ind i ſammes Kalkſiene; og det forekem mig ſom ſaae jeg Blodpletter rundt om Aabningen hvor de bare trængte ind. Jeg tog min Kniv, og forsøgte at drage nogle ud dermed, men den var for lidt, og jeg maatte opgive det. Da jeg nogle Timer efter kom tilbage med en ſtorre Kniv, vare de alle bortes; der var Ærogen kommet mig iſorveien, enten af Agtelse for den ulykkelige Mand's Minde, eller og fordi han havde næret samme Golelse som jeg. Jeg spurgte de Omkringſtaaende, hvorledes han var gaaet sin Død imode, og erholdt til Svay: „comme un Soldat Francais.” — En ung Mand, ſom ſtod ved Siden af mig, dablede

(15*)

bittert de Officerer som var kommanderede til at bise
vaane Henrettelsen; han sagde, at de var strax efter
at Marskallen var segnet ned, gaaet hen til ham og sagt:
„Bed Gud, han var en smuk Mand, ikke sandt?“ og
en anden havde svaret: „Ja, nu har han endelig
faaet sin Vesperfost.“ Den Døende havde endnu en-
gang slaaet Dørene op og et Dicblik stirret fast paa
dem, hvorpaa han uden et eneste Suk var faret heden.
Denne Begivenhed var et skæckeligt Slag for Manges
Forbaabninger og i flere Dage saae man sorrigfulde
Ansigtter i Hobetal.

Napoleon og Skuespillerinden Bourgoin.

Det er bekjendt, at Mademoiselle Bourgoin viste sig
som en ivrig Fiende af Napoleon og tillod sig mangen
uforsiktig, kaad Snak paa hans Regning. Han fore-
satte sig, at hævne sig og betiente sig dertil af Greve,
dengang Minister Montalivet, som medlidende Medskab:
Denne underholdt nemlig hin Skuespillerinde, og hav-
de den Svaghed, at være skinsyg. Napoleon, der ar-
beidebe ligesaaafuld om Matten som om Dagen, sendte
en Aften Kl. 11 en Page hen til Montalivet, for at
bringe ham Besaling om, ufortsøvet at komme paa

Slottet. Pagen finder ikke Ministeren hjemme, og gaaer hen, for at vække ham hos hans Elsæte. Montalivet klæder sig hurtigt paa, behænger sig med sine Ordener og iler til Thuilliererne. Neppe er han afsæd, førend det atten banker paa hos Mademoiselle Bourgoin. Hun troede, at Ministeren havde glemt noget; men, man leverer hende et Brev fra Keiseren selv. Hun bryder det og læser følgende Ord, skrevne med Keiserens egen Haand: „De skal strax forseie Dem til Thuillierernes Pallais.“ — Saa hurtigt som muligt, klæder Damen sig paa, lader spønde for og kører med Hjorteklappen til Palladset. Napoleon underholdt imidlertid sin Minister om Planer, om Decretter, lader optegne Et og Andet, nedskrive Projekter, &c. — Midt i Arbeidet træder en Page ind med de Ord: „Derens Majestæt, Hun er der!“ — „Lad hende komme herind“ — sagde Keiseren. Montalivet seer lidt op fra sine Papirer, for at erfare, hvem dette natlige Besøg vel monne være — og seer Mademoiselle Bourgoin! Pennen falder ham af Haanden; han bliver siddende med opspilet Mund og stive Hine. Den Skjonne nærmer sig Keiseren og siger ørbødigts, hvorledes hun indfandt sig ifølge hans Befaling. Napoleon, uden at værdige hende et Øje, peger paa Døren ligesoverfor og siger: „Gaae derind.“ — Hun fa'svinder, og den stakkels Montalivet maae, med den kolde Sveed paa Panden, holde ud endnu i twende Timer —

for ham som et heelt Aarhundrede — og arbeide. Om-sider vorde han frie! Nu ringer Keiseren og siger til en indtrædende Kammertienier: „Siig Bourgoine, at hun kan gaae hjem. Hun har spillet sin Rose.“ — Den næste Dag fortalte han selv dette Spøg. Mons-talivet fandt Øplesningen meget god; men Skuespiller-inden var dybt ydmyget, og paastod, at være blevet bodeligen fornærmet.

Formeentlig Varsag til Berthiers Selvmord.

Et i Frankrige nylig udkommet Skrift fortæller følgende hoist urimelige Eventyr desangaaende: — Napoleonens Gemalinde skulde nemlig være blevet forloft med en dod Son. Forberedt derpaa, eller og om et Pigebarn var fremkommet af Moderens Skiod, holdt man en anden Drengsling paa rede Haand. Denne var en Son af en Drnebærer (Hendrik) i et Garderegiment, der senere hurtigen blev forfremmet. Dette Barn skal Berthier have bragt ind under sin Kappe, og der fortelles nu vidt og bredt om, hvor fint Napoleon og han have haaren sig ad derved, og at en dum Vaagekone paa et Haar nær kunde have fordærvet hele Sagen. Efterat Berthier var falben fra Napoleon, skal den

forrige Ørnebærer, nuværende Oberst, have skrevet et grovt Brev til Napoleon, og truet ham med, at aabenbare Hemmeligheden. Dette Brev skal være fundet efter hiins Død, og forklares som Aarsagen til hans Tungfindighed, hans Vanvid og hans Død. (!) —

P a r i s.

Jugen Stad i Verden have vel et Par Decennier virket saameget paa, som paa Paris. Alt det Gamle er forsvundet og med det dets Minde. Uasladeligen sysselfsat med det nærværende nydelsesrike Dieblik, øndser den letsindige Pariser ikke mere den for ham ufrugtbare Fortid. Kun det Nye hører til Dagens Orden, og kun hvad denne medfører, er ham vigtigt. Det Gamle kan stær han, hvis det ikke fremtræder under en ny Skikkelse, eller i det mindste under et nyt Navn, i Glemmels Welge. "C'est passé!" er hans uigienkaldelige Fordommelsesdom. Denne Kusde mod Alt, hvad der tilhører Fortiden, kan man allene tilskrive det Mørke, der svæver over Stadens og dens Mindesmærkers øldre Historie. Hvilken Øje i Verden kan opvise en saadan Mængde gamle Kirker, Kloster, Stiftelser o. s. v.? Og alligevel gives der kun to eller tre blandt dem alle,

hvis Oprindelse man med Visshed kan bestemme. Alt det Øvrige, selve Kathedralkirkens (Notre-damekirkens) Oprindelse, hviler i dybt Mørke.

Caffé du mont Parnasse.

I mere end et halvt Sekulum var dette Kaffehuus het besøgteste og beromtteste i Paris. Den berygtede Danton besøgte det regelmæssigen hver Dag tige til Revolutionen, hvori han spillede saa sort en Rolle. Han var nemlig gift med Mademoiselle Chàrpentier, Bertens Datter. Men — den engang almægtige Danton er falden paa Skasottet, og Kaffehuset selv er forlængst bød af Tøring. Nu finder man der, istedetfor den for saa glimrende Sal, en ussel Stue, hvis Indgang bærer Indskriften: "Ici on jone a la poule!"

Slotskirken St. Germain Auxerrois.

Første Paaskedag 1245 holdt denne Kirkes Sognepræst fra Prædikestolen følgende Tale:

„Mine kære Tilhørere! Paa pavelig Besaling
 „skal i alle Christenhedens Kirker offentligt for-
 „lyndes, at Keiser Frederik II. er lyft i Kirkens
 „Ban. Hvormed han egentlig har forskyldt
 „sligt, skal jeg lade være usagt; kun det veed jeg,
 „at Paven og han gaae hinanden haardt paa Klin-
 „gen. Hvo af Begge der har Ret, vil jeg lade
 „staae ved sit Værd; lyser altsaa, forsaavidt det

„staer i min Magt, Den i Van, som har Uret,
„og absolverer den Anden.“ —

Frederik II., som denne ligesaa dristige som modige Uttring kom for Dre, sendte Presten en anseelig Foræring,

Goligni.

Det var den store Klokke i denne Kirke, som den 24 August 1572 gav Signalet til Begyndelsen af Bartholomæusnattens Mordscener. Strax begav Hertugen af Guise sig med en sterk Bedækning til Admiral Coligni's Huus, det Andet fra Kirken, og bankede paa Doren. En Betient lukket op og stodes sieblætteligen ned. Nu slige fire Snigmordere op ad Trappen, og finde Admiralen, siddende i en Lænestoel. „Unge Mensesse,“ siger han til den forreste af Morderne, „mine graae Haar skulde indgyde Dig Erefrygt! Men giv hvad Du vil; Du kan dog kun forkorte mit Liv et Par Dage.“ Nejpe havde han udtaat, før de styrte over ham, og kaste ham derpaa ud af Binduet ned i Gaarden, hvor Hertugen af Guise, for at see, om det ogsaa var ham, med sit Lommetørklæde vifkede Blodet af hans Ansigt. Derpaa traadte han ham under Fodder, sigende til sine Ledsgagere: „Begyndelsen er god! Frist op! Lad os fortsætte Værket!“ En Italiener huggede Hovedet af Admirals Liig, og bragte det til Catharina af Medicis, der lod det indbalsamere og sende til

Rom, hvor Hs. Hellighed, for at takke Himlen for denne Blodnats lykkelige Begivenheder, anordnede en høitidelig Procession. Capitain Bressault de la Rouvrain, en Hugenotte, blev derover saa opbragt, at han svoer, at kastrere alle de Munke, han kunde faae sat paa. Og virkelig var han derefter et bredt Sabelgehæng, der var sammensat af dette samvittighedsfuldt opfyldte Lovtes Resultater. Cardinalen af Lothringen besønnede Dianowis, den Første af hine Fire, der lagde Haand paa Coligni, med at give ham en af sine uøgte Østtre til Kone.

Gabriele d' Etrées.

I Huset næst Kirken boede og døde Henrik IV des Elsste, den flenne Gabriele, Hertuginde af Beaufort. Hun havde tilbragt en Deel af Fastetiden 1599 i Fontainebleau, men besluttet sig til, at vende tilbage til Paris, paa Kongens indstændige Begjæring; deels bestemtes denne Reise af politiske Grunde, deels kunde Kongen ikke vel beholde hende hos sig Paasken over. I Melun, hvortil Henrik fulgte hende, forefaldt de mest rorende Oprin; det lod, som om begge de Elsnde abnede, at de ikke mere vilde faae hinanden at see. Grædende toge de Afsked fra hinanden, og talte som om de stode paa Livets Skillevei. Hertuginden anbefalte Kongen sine Born, sit Huus, sine Folk. Med inderlig Beemed, og for svag til at indgyde hende Med, hørte

Henrik paa hendes de sagde hinanden levvel, kaldte hinanden nok engang tilbage, favnedes paany og kunde ikke slippe hinanden af Arme. Ved sin Ankomst til Paris steg Gabriele af hos Zamet, en Italiener, der paa allehaande Snigveie havde erhvervet sig en uhyre Formue, og i en af sine Dottres Egteskabskontract havde betitlet sig: Vindskrænket Herre over sytten Gange hundrede tusinde Daler. Ved sit muntre opremte Væsen gjorde han sig saa yndet af Henrik IV., at denne sædvanlig pleiede at vælge Zamets Huus til sine Smaafester og Lystpartier. Ogsaa modtog han Hertuginden med al mulig Artighed. — Men da hun Skærtorsdag bivaanedte Gudstienesten, sortnede det pludselig for hendes Nine, og hun maatte forlade Kirken. Et Par Gange gik hun nu op og ned i Zamets Have og spiste en Citrenskive, men folte strax en faa gruelig Skæren- og Brænden i Hals og Mave, at hun skreg: „Bringer mig herfra! Jeg er forgiftet!” Da hun kom hjem tog Smerten stedse til; hun sik de heftigste Konvulsioner, saa at man ikke uden Gru og Forfærdelse kunde betrakte hendes for faa Timer siden saa underdeilige Ansigt. Hun døde Søndagmorgen. Man gaar nede hende, og fandt hendes Livsfrugt bob.

Synderlig Dødsmaade.

Den unge Kong Philip, som hans Fader Ludvig VI., med Tilnavn den Tylke, havde sat ved sin Side

paa Thronen og lade Krone i Rheims, reb ned ab Rue du Martois, et Sviin løb mellem Venene paa hans Hest, denne styrtede, og Kongen døde Dagen efter af Faldet. Strax blev det forbudet, at lade Sviin løbe om paa Gaden, hvorimod Abbediet St. Antoine's Monnier heftigt protesterede, paastaaende, man skyldte dog deres Klosters Skytspatron saamegen Agtelse, at man i det mindste kunde giøre en Undtagelse med de Abbediet tilhørende Sviin. Ansøgningen bevilgedes, og den hellige Antonius's Hjord fik Lov at spadsere frit omkring.

(Fortsættet.)

N a p o l e o n.

(Skildret af de Pradt.)

Af alle historiske Mennester er maaßke Napoleon den, som meest urigtigen er blevet tagtaget og mindst troe skildret. Ingen har gjort det og vil gjøre det; hans stedse begyndte Portrait vil aldrig vorde fuldendt, og er maaßke ikke skilket til at vorde det. Varhundrederne ville underholde sig over denne Gienstand, men aldrig udtomme den. Hvo der ei gandse nær og meget længe har nærmet sig til ham, kunde ei satte den uendelige Forskellighed af Nuancer, af hvilke denne Karakter

bestaaer. Havde det været nogen medgivet, at overvinde denne Vankelighed, saa maatte denne Forret have tilkommet hin Maler, der forenede ligesaa megen Skarpsind og Fiinhed i at fatte, som Glands i Kotoriten.*
 Og dog feilede hun; altid saae hun en Ophavemand og Planer der, hvor hverken det ene eller det andet var tilstede. Napoleon er det Menneske paa Jorden, som alstermeest har forenet systematisk Behrag med den rigtigste naturlige Hørelse over Tingenes sande Værd. Det foranledigede ham ofte til at forsøgte dem og ikke at skatte dem tilborlig. Men, det moraliske Herredømme som han udøvede, havde saaledes giennemtrængt alle Hine, at man saae ham, hvor han ikke var, hørte ham, hvor han ikke talede, at man tænkte sig ham overveicende, eksertenkende og virkende der, hvor hansov. Det første Indtryk var hos ham det stærkeste. Deraf opstodé Uveir, som dannede sig i et Dieblik og ligesaa snart fordeelte sig igien. Man var blot truffen af det Udverskes, og ikke opmærksom paa hans Aands synderlige Anslæg, der viste hans Ord i Modsigelse med hans Handlinger. Det er synderligt, vil man sige. Men, hvil paastaae, at Alt, hvad der hændtes i tredive Aar, ikke har været synderligt, og Napoleon været skabt lis-

---

*^o) Herved menes Madame Staél-Holstein. Denne Dames Skildring af Napoleon skal i næste Heste vordé medbeelt.

gesom enhver Anden. Napoleon loe selv over de Tænker, de Udtryk, den Vigtighed og de Planer, man tilslagde ham. „Der gives intet nødvendigt Menneske paa Jordens“ sagde han en Dag, da Talen var om Eisdens Begivenheder. „Mig selv, for Exempel. Uden mig troer man intet at kunne foretage sig (det var i 1806). Det er Daarskab; var jeg end ikke til, vilde Naturens Løb ei derfor vorde afbrudt, Solen dog endnu stedse formæle sig med Jordens, og Eøden modnes. Alexander og Cæsar ere døde, og Verden gaaer dog stedse sin Gang.“ Ved disse Ord gik han pludseligen ind i sit Kabinet. Jeg, som enhver Anden i mit Sted, ahnede ligesaalidet, at saamegen Viisdom skulde saa mange Bedrag, som at han forudgjorde sin Historie.

Skuespillerinden, Mad. Fusil, paa Flugten fra Moskau.

Madame Fusil kom i August 1812 tilbage fra en Reise ved Grøndserne af Asien, fra Wolgas Bredder, hvor hun i Messen i Makariew havde givet Concerter. Den første Efterretning, hun fik i Moskau, var om Transsømændenes Nærmelse. Hele Adelen undveeg;

man reddede alle Skatte, Allevegne saae man helse
 Tog af Vognne med alskens Glendom. Staden syntes
 øde. Madame Fusil vilde flygte til Petersborg; da
 hun var født i Stuttgart, haabede hun, at finde Bes-
 styrtelse hos Keiserindens Moder, en Prindsesse af det
 württembergiske Kongehuus. Man nægtede hende Pas.
 Bestyrtelsen var almeen; man frygtede for Mangel paa
 Levnetsmidler; man talte om Mord og Mordbrand,
 om den Beslutning, at begrave sig under Stadens Rus-
 iner, man reddede sig i de af Steen byggede, med
 Ternblik tækkede Palads'er, der syntes at trodse Floden,
 og som alle nu, da de stode temme, kunde behoers af
 Enhver, der vilde flytte derind.

Madame Fusil havde forenet sig med en Kunstners
 familie og tog med den ind i Hyrsten Gallizins Pallads.
 Hun valgte et Opholdested, der tilbod hende Sikkerhed
 baade i et Oploeb af Folket og i Flodsvaade. Hun hav-
 de forladt sit Huus, og boede i dette til Transmæn-
 nes Ankomst, uden at have Mod til, at lade sig see
 paa Gaden. Ingen vidste, hvad der foregikude, om
 Staden var indtaget eller ei. Endelig tog Mad. Fusil
 Mod til sig og kørte hjem i en Troschke. Hun fandt
 Huset beboet af to Capitainer ved det keiserlige Gensd's
 armerie. Der var vendt op og ned paa Alt, hendes
 Papirer vare omstroede paa Gulvet. Disse Herre
 giennembladede dem uden Omstændigheder, de beskæm-
 medes ved at see dem overraskede ved denne Syssel, og

forsikkrede, at de havde foresudet denne Verden; man havde i Huset ene fundet russiske Tynde, som Ingen havde forstaet, og anseet Huset som forladt. De bad Mad. Fusil om at vende tilbage til hendes Bolig, og forsikkrede, at hun intet havde at frygte for. Hun var ikke meget tilbøjelig dertil; Ælden flammede overalt, og hun vilde ikke forlade sine Venner. Hun vendte ved Skinet af de brændende Bygninger tilbage til dem; Winden stormede heftig. Alt syntes at forene sig til denne ulykkelige Stads Undergang. Samfusde fire Mæriter, siger Mad. Fusil, kunde vi undvære Lys formedelst Skiceret af Luerne, de lysnede som Middagstlyset. De Kongenske Maketter stændte ubegrænset hurtigt. Først hørte man et lidet Knald, som ved et Glinteskud; derpaa saae man en fort, robagtig vordenende Reg, og nu stod Bygningen pludseligt der som en flammande Asgrund, der i nogle Minuter ikke levnedé noget Spor af Huset.

Den 17de Septbr. besluttede hun, at begive sig med sine Venner til Petrowsky, et Slot i Nærheden af Moskau. Napoleon behøvede det, af Frygt for, at Kreml var minéret. De satte dem alle ind i en Kalesche, og toge den vanlige Vei over Bolværket. De overalt udbredte Luer hindrede dem i at komme frem. De kørte op ad Twest Koye — Ælden var der endnu værre; — endelig kørte de til det store Skuespilhus; her kunde man ikke sige, at man saae Flammer, men

en Glæmmergrund; thi Brændeforraabet var her opstaltet og selve Skuespilhuset var af Træ. Nu drogede til høire; paa denne Side syntes Ilden mindre. Da de havde kistert den halve Gade igjennem, drev vinduet saa heftigt Glæmmerne over fra den anden Side, at de næede denne Side, og hvælvede saaledes en Ildhue over dem. De kunde ikke komme videre fremad, heller ikke til side, og der blev ingen anden Hjælp, end igien at føre tilbage paa deres forrige V. i. Men fra Minut til Minut tiltog Branden; Funkerne sloi endnu ind i Kåleschen; Heden blev saa følelig, at den begyndte at vorde Menneskerne utsættelig og Hestene farlig. Man jog dem hurtigt afsted, og saaledes næede de Bolværket igien. Det Huus, de vilde tye til, og som en Time tilforn endnu var ubeskadiget, stod nu i lys Lue paa alle Kanter. Man reddede nogle Ubetydelsigheder, og her sad nu Mad. Fusil, med hendes Datters Portrait ved Siden, og takkede Gud for, at denne selv var i Sikkerhed, sien fra det rædsomme Oprind.

Hun stod i Begreb med at lade alle sine Ubetydelsigheder i Stikken, og at gaae afsted med det, hun kunde bære, da en fransk Officer lod nogle af hendes Kufferter pakke paa en Kålesche, og hun paanye vankede om med sine ulykkelige Venner i Moskaus Gader. Da de intetsteds kunde komme frem i en Stad, der kun var en Uskehob, og Hungeren plagede dem, sat-

løge de anden Gang tilbage til deres Huus, hvor de plyndrende Soldater endnu havde levnet nogle Levnetssmidler. De holdt midt paa Gaden et Slags Middagsmaaltid. „Man tænke sig — siger Mad. Fusil — et Ord midt paa en Gade, hvor man allevegne seer brændende Bygninger eller ryggende Ruiner; en Regn af Junker joges hen over os af Binden, Mordbrænde re blevne stude, drukne Soldater slæbte deres Bytte bort, og her holdt vi vort Maaltid. Vi spiste lidet, men vore Officerer savnede hverken Madlyst eller Tørst. Disse Herrer ere vante til Alt.“ Efter Maden vanskede de endnu en Stund omkring, om sider henvendte de dem til Befalingsmanden i dette Qvarter af Staden, der fik et ubeklageligt Huus opsogt for dem og hjalp dem saamiget det var muligt.

Da Querne endelig vare slukkede, gennemvandrede man disse ryggende Ruiner. Man leed Mangel paa Alt, selv det Nodvendigste. Soldaterne tilbode man gen Eier igien, hvad de saa Dage tilforn havde røvet fra ham; og gierne kibte man det tilbage for Penge. Man var i bestandig Frygt; man træede, at Franskmændene vilde forlade Staden og lade het, som endnu var tilovers af den, springe i Luften.

Og alligevel — neppe skulde man troe det — samleder man midt i denne Angst alle de Skuespillere, der vare forhaanden i Staden, og befalede en Deel af dem at synge paa Kreml for Napoleon; en anden Deel at give

Skuespil. — En i Bund og Grund udplyndret Stad var dette temmelig vanskeligt. Man maatte sammensante Alt: Garberobe, Kom til Dekorationerne, Olie til Lamperne. Man byggede en Skueplads i Kreml, fandt Baand og Blomster i Soldaternes Kaserner, og dandfede paa rygende Ruiner. Vi spillede indtil Dagen for Hiemtoget, og Napoleon var gavmild imod os.

Mad. Fusil var just sysselsat med en Klædning til en nye Forestilling, da en af de i Huset indqvarteerte Officerer kom til hende og spurgte, hvad hun gjorde. „En Kjole til imorgen,“ var Svaret. — „Ifaid De vil troe mig, saa pak heller Deres Kuffert til imorgen; Om to Timer bryde vi op.“ — Mad. Fusil var forsærdet, men fulgte hans Raab, og den følgende Dag ved Daggrye vare Alle ifærd med Afreisen. — Hun havde ingen stor Lyst til at forlade Rusland. Hendes Interesse holdt hende der tilbage; men man foreslillede hende saa skæckeligt Alt, hvad der vilde følge den franske Hærs Hiemtog, at hun besluttede sin Afreise. Hun tiltraadte den i en Ordonaits-Officers Kalesche, der havde overladt hende sin Vogn og sine Folk til hendes nærmere Bestemmelse. Neppe var hun underveis, saa blev det ene Vognhiul revet bort af en Kanonkugle, og hun stod bare for, at falde i Kosakernes Hænder. Dog de tungeste Genvordigheder besyndte den 6te November, i Nærheden af Smolensk:

Hun havde ingen Heste mere; Kubffen bragte nogle som han holdt for stiaalne; thi, siger hun, i huin usælige Tid var Intet mere sædvanligt.

Man maatte kose over en Bro; hun kom mosommeligt men lykkeligt over, fordi man holdt hende for en Generals Gemalinde; men fire Mile for Smolensk kunde Hestene ikke nære længere: Mad. Fusil lod sin Kalesche i Stikken og steeg op i en Marketensterstes Karre, i hvilken hun ogsaa ankom til Smolensk. Ved hendes Afreise deraf fandt hun en anden Kalesche, hvori en saaret Officer reiste. Uophørligt forfulgt af Rosakkerne, lod han hende blive paa Veien, udmattet af Hunger og næsten ihjelfroesen. Da hun kom til sig selv igien befandt hun sig i en Adjutants Kalesche. Hun erfarede siden, at dette velgiorende Menneske, da han fandt hende i denne Tilstand, lod hende svøbe i Pelts ser og kaldte hende tilbage igien til Livet ved en varm Kop Kaffe. Han blev faa Dieblikke derpaa dræbt af en Kanonkugle. Mad. Fusil, der saae Auglerne flyve omkring, var overordentlig bange og inbhyllede sit Hos ved i et Shawl, som om dette kunde have skærmet hende. Endelig ankom hun i en polsk Stad. Man sagde hende, at hun vilde vorde angrebet, og at hun skulle flygte, hvordan hun end kunde. Saaledes fandt hun sig da en Nat paa Trappen til et Slot, hvor Napoleon just opholdt sig. En Marshal kiendte hende. „Hvad gør De her?“ spurgte han. — „Seg vens-

ter paa Kosakkerne; thi jeg har ingen Styrke til at
flæbe mig videre." — „Har De meget Gods med?"
— „Slet intet." — „Ingen Kammerjomfrue?" —
„Jeg er gandske allene." — „Godt! De er ikke tung.
Hestene kan vel og trække Dem med. Lad hende stige
ind i min Vogn," sagde han til en af sine Officerer.
Man spurgte hende, om hun vilde spise. Det var et
Forslag, som man aldrig afviste. Hun steeg op i en
Vogn, hvori der var noget Mundforraad, og var saa-
ledes paa det Torre. Den usaligt børsmte Bro over
Beresina passerede hun en Time før de skækkelige Tils-
dragelser. Fallose Krigsmænd, Kvinder og Heste oms-
kom der. Soldaterne, med Sværdet i Haanden, styr-
tede Alt ned foran sig, for at skaffe sig Plads. Isen
var for fast, til at kunne svømme over, og for tynd,
til at tilstøde Overgangen; faldt man, saa var man
indknebet som i en Skuestikke, og Kisretsi, Mand og
Hest styrtede hen over den Ulykkelige.

Mad. Fusil kom den niende December til Wilna.
Den Marskal, der havde indrømt hende Plads i sin
Vogn, anbetroede hende sin haardt saarede Son. Snart
kom Kosakker ind i den Saaredes Stue, og udplyndrede
dem. Inglingen overlevede det ikke længe; hun havde
pleiet ham til hans sidste Dieblik efter bedste Evne.
Staden var opfyldt med Ulykkelige uden Ly; Indvaas-
nerne stodte dem tilbage, fordi de frygtede for Plyns-
hing af dem. De Flygtende vare nogne og døde af Kulde,

Tallose Ufheldigheder blev begaaede. Denne Vorben vedvarede til Feltmarskal Kutusows Ankomst, og selv ham lykkedes det ei strax, at raade Bod derpaa. Ikun de Flygtninge, som blev tilbage i Wilna, kunne giøre dem et Begreb om det Forefaldne. Der var en saadan Hulstrængsel i Staden, at en Deel af Transmændene ved den ene Ende allerede lede ud, medens de Andre ved den modsatte Ende endnu droge ind, og efter tre Dage ges Forløb vare de endnu hoberiis for Porten. Der dræbte Hunger og Kulde en stor Deel af dem, som vare flygtede fra Moskou, og som ei kunde trænge ind i Staden. De, som reddedes, siger Mad. Fusil, vare i den Tid af sex Uger, jeg ikke havde seet dem, saaledes forandrede, at jeg flet ikke mere kiendte dem, eller gjorde saadant Indtryk paa mig, som de Mennesker, man i mange Aar ikke har seet, og hvis Ansigtstræk man søger at eindre sig. Sterkestelen overlevede ikke længe denne Tilstand.

Midt i denne Elendighed, vedbliver Mad. Fusil, hørte vi dog en og anden Anekdot. I blandt dem hører følgende: Da flere Transmænd havde hort, at de vare bestemte til, at tilbringe Vinteren i Wilna, saa havde nogle af dem indbudt deres Koner til at komme herhen. Lykkeligiis havde de ingen Tid bertil. Men en af dem, der havde synkt sig mere, ankom nogle Dage efter Troppernes Giennemmarsch, uden Ahnelse om det Forefaldne (?). Da hører hun, at Wilna er

befat af Russerne. Da hun ei vidste at hælpe sig, saa
 raadede man hende, at opføge Tyrsten Kutsow. Hun
 gør det, skildrer ham sin hjælpeløse Forsfatning, og bes-
 der om et Pas til Hjemreisen. „Det staar ikke i mit
 Magt“ er Svaret; men om nogle Dage vil jeg see,
 hvad jeg kan giøre for Dem.“ Imidlertid indrommer
 han hende et lidet Værelse i sit Palai, og sender hende
 dagligt Mad. Hun ventede med Taalmod, da hun eft-
 ter nogle Dages Forløb fornåd en stor Urolighed i hele
 Huset; man løber frem og tilbage; man bærer Huus-
 geraad fra et Sted til et andet; hun kunde ikke spørge
 om Harsagen, thi Enhver talte kun Russisk. Klokken
 blev to, og man havde endnu ikke bragt hende Frokost.
 Da kom Folk ind, som gave hende at forstaae, at hun
 maatte forlade sit Værelse, dog anviste de hende et min-
 dre, og betegnede, at man vilde bringe hende Mad.
 Hendes Værelse vendte mod Palaiets Gaard; hun paa-
 sede paa, om ikke nogen Bekjendt skulde komme, for
 at faae Oplosning paa alt dette; men Ingen kom.
 Endeligt saae hun Tropper rykke ind. Skulde da Sta-
 den igien være inbtagen? tænkte hun — dog det var
 ingen franske Uniformer. Omisider blev det roligere,
 hun seer Officerer i Gaarden, haaber, at En af dem
 forstaar Frans, og voer at forlade sit lille Værelse.
 To Officerer tale sammen, de synes forundrede over
 at see hende, og tiltale hende. Glad over, at kunne
 giøre sig forstaaelig, meddeleser hun dem sin Fortlegenhed

og sin Forundring over ikke mere at ses de Personer, der hidtil havde besøgt hende. „Keiserens Ankomst er Skyld deri,” sagde En af Officererne smilende, „Fyrsten har indrommet ham dette Palai, og i den første Uroe har man nok glemt Dem.” — „Hvordan! Keiser Alexander er her?” — „Her i Huset.” — „O, han gad jeg gjerne set!” — „Nu vel, træd ind med os i denne Sal, at drikke Thee, De skal snart see ham.” — „Thee? men jeg har endnu ikke nydt noget hele Dagen.” — „Godt. De skal have Mad.” — Den Enes af de tvende Herrer giver de fornødne Befalinger, den Ander reækker hende Haanden, for at føre hende ind i Salen; hun underholder sig med dem uden Tilbageholsheden; hun var temmelig smuk. Endeligt blev det Aften, og hun viste sin Utaalmodighed; over endnu ikke øt see Keiseren. „Imorgen skal De see ham” sagde man. „Midlertid skal De saae Dere's forrige Værelse igien.” Begge Herrerne sagde Farvel, og en anden Officer førte hende til hendes Bolig. „Men hvor skal jeg da saae Keiseren at see?” spurgte hun efter paa Vejen. „De har drukket Theevand med ham og Prinsen. — Hun var ligesaa forsørget som henrykt over den elskværdige Maade, han havde behandlet hende paa. Hun saae ham anden Dagen igien; han gav hende et Pas og Midler til igien at mødes med hendes Mand.

Skolemesteren paa Maskerade.

Underlig gierne havde Skolemester Bunkel i Molsdorf bivaanet en Maskerade. Lidt og mangen Gang havde han med den største Forundring hort tale deraf og dog var det ham ikke muligt, at udkaste sig noget tilfredsstillende Willede deraf. Imidlertid var han overbeviist om, at en Maskerade maatte være Indbesyret af alle optenkelige Loier, og af Loier var han, trods sin Stand og sit Kald, saa stor en Liebhaver, at han ikke sielden desangaaende kom i Strid med sin unge Hr. Pastor, der ligefrem, sin Ungdom til Trods, paastod, egentlige Forlystelser vare det høiere, ja det fornuftige Menneske gandste uværdige, og man maatte alt herneden af alle Kæster stræbe at losvive sig fra det Jordiske, for blot at leve i det Himmeliske. Det kunde den gode Bunkel slet ikke faae i sit Hoved. Han meente, man kunde vel være et godt Menneske og en god Christen og dog iblandt giøre sig ret lystig; man kunde vel fryde sig over Jordin uden at renoncere paa Himlen. Kun Ulting med Maade, Ulting til sin Lid,

Han var just om Søndagen i Begreb med at lukke Kirken efter Aftensang, da Fogden rakte ham Lovrudsavisen, med et Smil pegende paa Anmeldelsen af en Maskerade, der Dagen efter — Fastelavnsmandag — skulde finde Sted i Reichenfeld. Det bates ham

livagtigt fore, som om Bogstaverne levenbegiordes for
hans Dine, og som om de med uimodstaaelig Magt
drev ham til, dog engang at give efter for sin længe
bekæmpede Tilbøjelighed. Ei, tænkte han: om Du
nu ogsaa engang er et lavere og mindre fornuftigt Mens-
neske, det kommer nok igien. Man maae prove Als-
ting i Verden. Men — om nu Hr. Pastoren kom
efter det, han vilde masterade dig fra din Dieneste, saa
saa du der en kion med din unge Kone. Nei, tving dig,
tving dig Johannes! — Urolig i Sindet kom han hjem;
Kaffen vilde ikke smage ham, han satte sig i Bedste-
faderstolen, ikke for at sove, men for videre at efter-
tænke sin Plan. Endelig besluttede han, Dagen efter
at besøge sin Føtter i Reichenfeld, der af Profession
var Skroeder og tillige udleiede Masterqbedragter, under
det Paaskud, at tale med Doktoren, da han nærkede at
han havde en Sygdom i Kroppen. „Gør det lille Mand,
Du er rigtig syg, det kan jeg forsikre Dig!” udbrod
hans Kone, da han medhealte hende sin Plan. Men,
meente han, han vilde neppe kunne gaae hen og hjem
paa een Dag, thi han folte gandste vel, at han blev
svagere hvært Dieblik.” — „Saa bliv Matten over hos
Din Føtter, lille Mand!” tog Konen Ordet. „Han
huset Dig nok for een Nats Skyld. Jeg skal saa til
at rive Før i Morgen, og saa beder jeg hele Huset
fuldt af Piger, at jeg kan faae det fra Haanden i en
Hast. Naar Du er hjemme — lagde hun spøgende til.

— tor jeg ikke ret vove det. Der er altfor mange smukke Ansigter i Byen." — Bunkel smilte, kyssede sin Kone og gik hen til Forpagterens; ogsaa han havde nyelig taget sig en ung Kone, der ret var en god Veninde af Madam Bunkel, og holdt mangen rigtig Kenferents med hende om sin Pynt. Ogsaa hun talte om Masteraden, og udkastede, velbevandret i Lejfindighedens Nige, en saa levende Skildring deraf, at Bunkel, om det end havde kostet hans Liv, ikke kunde imodstaae Fristelsen. Ullerede om Astenen begrndte han at smaa hoste, spiste Intet, sov ikke om Næt, saa Konen Morgenen efter ordentligt maatte noce ham ud af Huset. „Naar det da endelig skal være" sagde han „saa lad mig vandre i Himmelens Navn." Og han vandrede afsted, efter en rorende Afsked.

Det daemrede da han naaede Reichenfeld, hvor han fandt Fætteren i storste Activitet; nepp havoe han lid at høre paa Bunkels fortrolige Meddelelse, at han var kommen til Byen for at bivaare Masteraden, at hans Kone havde travlt hjemme med at rive Kær, og kunde ikke komme med, ellers.... „Naa" svarte Skæderen, „lad see da, hvad vi har tilbage. Det er sagtens ikke meget, for alle Folk vil derhen, ou En hver vil gierne være saa naragtig som muligt, skal jeg sige os." Han førte Vennen ind i en Sidestue, hvor der endnu hang nogle Dragter. Men de varer ham alle for store, og han saae sig ret bedrovet om, da Skæ-

deren bragte en Bjørnemasse. Bunkel forsørbedes.
 „Den Kulde jeg tage paa?“ raabte han, „et usornuf-
 tigt Hæe skal jeg forestille?“ — „Hæe eller Menneske,
 det er her et og det samme“ svarte Skräderen: „desto
 lettere kan Du spille Din Rolle. Som Bjørn behøver
 Du ikke at tale, Du brummer kun — og jeg spiller
 Bjørnetrækker, og tager en dygtig Knippel med —“

Bunkel fandt sig i Alt, og saaledes drog han rig-
 tig efter nogle Timers Forløb som Bjørn ind i Mask-
 tradesalen, der alt vrimlede af Balgiester. Hans For-
 bauselse var utrivelig. Alt overgik hans dristigste
 Forventninger. Han kiedte neppe sig selv mere. Men
 neppe havde han tilbragt nogle Minuter i denne Til-
 stand, før Maskernes Drilleri toge deres Begyndelse.
 En Harlekin klapsede ham, en stor Hane hakkede efter
 ham med sit lange Næb, en Flagermuus bevægede sig
 pibende omkring ham. Gandse forlegen i sin Bjørne-
 hud færed Bunkel hen i den anden Ende af Salen. Her
 fængstedes snart hans Opmærksomhed af to Gartnerpi-
 ger, der ledsgagedes af en mandlig Masse. Den Ene,
 en allerkjøreste lille Figur, vovede endogsaat drille-
 Bjørnen; men denne svarte, ifølge sin Instruction, fun-
 med en sagte Brummen, idet han derhos sagte bevægede
 sine Forlabber. Pludselig rived den sig los af sin Lænke
 og udstoder et saa skræckeligt Bræs, at Alt omkring ham
 kom i den storsie Bestyrrelse, der forvandledes til Frygt
 og Angst, da det usornufte Dyr paa eengang i den

Deemodigste Tone ubraabte: „det er min Kone! Jeg vil døe paa, at det er min Kone! Af, jeg arme ulykkelige Dyr!” — Man troede der stak en gal Mand i Bjørnemasten, og snart vare Tyrker og Joder, Skorsteensfeiere og Niddere i Bevægelse, for at skaffe Rosighedsforstyrren ud af Salen. Da kom Bjørnetrækkeren og førte Dyret, trods al dets Sprollen, ind i et Sideværelse. Til al Lykke var dette tomt. „Men hvad i al Verden er det for dumme Streger Du gør” udbrød Skræderen forbittret. „Kan Du da ikke engang spille et usornuftigt Dyr’s Rolle?” — „Hvad Rolle?” raabte Skolemesteren næsten grædende. „Det var jo min Kone, min kædelige Kone! Man har sikker bortført hende; jeg arme, ulykkelige Mand!” — „Hvoraf veed Du da, at det var Din Kone? der er jo saamange Gartnerpiger her, og Skinnet bedrager.” — „Nei, nei!” svarte Bunkel: „jeg kunde kunde hende paa hendes Strempebaand.... de blaae Baand med mit Navn paa, som jeg forærede hende i vore Kærestedage, tittede frem under den sorte Kjole.... Lad mig blot komme ud igien, jeg dører her af Pine — af, var jeg dog, som Hr. Pastor'en vilde, blot denne Gang bleven et højere Menneske, havde jeg dog i det mindste beholdt min Kone...”

Bunkel var alt i Begreb med at styre ud igien, da traadte to Dominoer ind, hvorfaf den ene var halvt bemærket. Bunkel gienkiendte strax — sin Hr. Pastor.

Hvilken Overraskelse! Navnlose Folkes gien nem kryb
si de Bunkels Sicel. Den anden Domino greb ham ved
det ene Øre og bad ham blive. „Hr. Skolemester, hvor
kommer De her?“ og paa Østen gienkiendte Bunkel
ogsaa Provsten. Hvilket Mode! Men som det ofte
hænder, at et Menneske i den største Fare viser den
største Aandsnærværelse, saaledes ogsaa her. Skole-
mesteren fattede sig stræk, og spurgte kælt og rast:
„Hvorledes? Hr. Pastoren? Deres Højær værdighed?“
— „Hemmeligheden er opdaget!“ svarte Provsten —
„vi ere alle Syndere! Bliv De kun, Hr. Skoleme-
ster!... „Jeg kan ikke“ raabte denne øengstligt, „jeg
må først redde min Kone...“ — „Hun er i god For-
varing, hun er her paa Masteraden med Forpagterens.“
Det lettede: „Men hun vilde jo rive Hicer“ svarte han
forundret „vilde bede hele Byens Piger til sig; for at
faae det fra Haanden i en Hast...“ — „Kan være“
svarte Præsten; „hun er dog her; og jeg skal stræk
bringe hende hid.“

Han ille bort, og efter faa Minutters Forløb stod
den vakre Gartnerpige for sin Egteherre. Man kan
let forestille sig, at de ikke opholdt sig længe her. Den
Sval og Angst, Skolemesteren havde udstaet, havde
for stedse betaget ham Lyst til, at bivaane faadanne
verdslige Lystheder. Hr. Pastoren havde ogsaa faaet
en lille Skæk i Blødet; han kunde jo ligesaa let have
med Superintendenten som Skolemesteren, og hvad da?

Baronesse Krüdener.

Denne omstakkende fanatiske Prædikantinde har længe været en Gienstand for den offentlige Opmærksomhed. Hun er fød i Riga, og er en Datter af den rige Hr. v. Bitinghoff, en Mand af megen Kunstmag. Hendes fieldne Talenter blev uddannede ved en ligesaa fortrinlig Opdragelse. Ikke saa smuk som aandriig og interessant, blev hun meget ung formælet med Baron Krüdener, og spillede formedelst dette Givtermaal en Rolle i de anseeligste og meest glimrende Kredse; først i Petersborg og derpaa i Paris, hvor hendes Mand levede som russisk Minister ved det franske Hof. Hendes Fyrlighed og den store Verdens Tiltækkelser forledede hende til tusinde Udskeelses, hvilke hun selv tilstaaer i et Brev til sin Svigersøns Broder, den storhertugelig-badeniske Statsminister v. Berkheim. Det henreven af Mænd, der vidste at indtage hende ved deres Talenter, blev hendes huuslige Forhold lidt efter lidt saa forstyrrede, at der paafulgte en Skilsmissé. Tagende efter Adspredelser, forvinklede hun sig i Petersborg i tusinde Forlægneheder, og drog derpaa tilbage til Paris, hvor hun igien samlede en Kreds af Mænd omkring sig, og hvor den indtagende letsindige Sanger Garat beherskede hendes Herte. Andre fornemme Damers Exempel og hendes eget erfaringsfulde Liv bestemte hende til at

vorde Skribentinde, hvorpaa hun 1798 udgav den ber-
kendte Roman: Valérie ou Lettres de Gustave de
Linar à Ernest de G., i hvilken hun skildrede et
Forhold, der engang havde været hende selv dyrebart.
Valerie er en estværbig ung Kone, hvori en sværmetisk
Ungling, hendes Mands Stægning og Prisen, er
dødelig forelsket, og fortærer sig i denne Kamp. Denne
Roman, som hun udgav igjen 1804, er skreven af hende
i Danmark, hvor hun opholdt sig med sin Mand, som
daværende russiske Minister i København. Alderdom
og Nød have gjort hende, ligesom Frue Genlis og man-
gen af deres Følgængerinder, til en bøfærdig Magda-
lena. Hun nærer nu den Indbildung, at hun er en fra
Guddommen hidsendt Profetiinde, der skal bvirke Ver-
densbeboernes Lyksalighed. I Paris skal mange høje
Personer have bivaaret hendes Bede- og Syngetimer.
Hun besidder en Weltalenhed og et Billedsprog, som
gør stor Virkning især paa den simple Klasse, der ogs-
saa folger hende fra Sted til Sted i Hobetal. Hendes
Udvortes derimod er hverken imponerende eller tiltæk-
kende. Hendes Klædedragt er simpel; sædvanlig er
hun isort blaa Levantinerkastes Kjole og hvidt Slør over
Hovedet. Hendes Svigerdatter, den aandige Frue
Berkheim, ledsager hende.

Særlingen Suwaroff.

I blandt de berømteste Særlinge i det forrige Jahrhundre drede fortienere ustridigt i meer end een Henseende den russiske Feldherre Suwaroff den overste Plads, thi han var tillige den konseqventeste, uagtet man paastaaer, det var en studeret Rolle, han har spillet. Der hører sandelig ikke siden Kraft til saaledes at udføre en Rolle, som han giorde det.

Alt hans Levemaade paafaldende afveeg fra hans Samtidiges, er bekjendt. Hos ham var Alting Soldat, thi denne havde han at takke for hvad der var ham helligst — sin Hæder. Krigerens Charakter fremgik reen og fri for alt Uvoesentligt hos Suwaroff, og allerede i den Henseende skulde han med Nette fortiene den Op mærksomhed, som Medverdenen ydede ham og Efterverdenen aldrig vil nægte.

Den hellige Nicolaus var Suwaroffs Skytspatron; med denne holdt han vigtloftige Samtaler, og troede derved at hæve den physiske Kraft. Om Morgenen og Aftenen korsede han sig for hans Billed og bad længe og ivrigt. Sine Soldater havde han gierne bibragt den Tro, at han selv var en Helgen; han visse sig stedse for dem som en Inspireret, og som et Guds Sværd; han opslammede deres Fanatismus og — seirede,

Han havbe den Grundsætning imod Fienden, aldrig at oppebie hans Angreb, men at forekomme ham deri, selv da, naar Antal og Stilling ikke understoede hans Angreb. Da han derfor i Tyrkekrigen paatog sig Overbefalingen over den russiske Hær, lod han strax efter sin Ankomst til Armeen den østerrigste General vide: Han var ankommen, og Tyrkerne maatte angribes om faa Timer, for at de kunde vide, han var der. Den østerrigste Felttherre, som alt i flere Maaneber kun var gaaet forsvarsviis frem, fandt sig slet ikke forberedt paa denne Anmodning, og svarede, at han i det mindste maatte have nogle Dages Spillerum; men Suwaroff lod ham melde: det kunde han giøre som han vilde, men han for sin Deel vilde angribe med sine Russere og slaae Tyrkerne. Dette skedte og Østerrigerne naaede først Walpladsen efterat Slaget alt var afgjort. Den østerrigste General holdt det for sin Pligt, strax at takke den seerrige Felttherre, og begav sig hen til hans Telt. Suwaroff lod sig just forbinde et let Saar, som han havde faaet paa et Sted, som man ellers ikke pleier at frembyde, da der meldtes ham, at den østerrigste Felttherre nærmede sig. Saarlægen vilde netop lægge Plasteret paa; men han besalede ham at bie, og spurgte, hvor langt Generalen endnu var borte. Et saadant Spørgsmaal maatte strax besvares med et bestemt Tal, og man svarede derfor: endnu hundrede Skridt. — Hvor langt nu? — 50 Skridt. — Og nu? — Tre Skridt.

— „Nu læg paa,” råbte han til Saarsøgen, idet han vendte sig med den saarede Deel lige mod Indgangen til Teltet. — „General,” sagde han til den Indtrædende: „tilgiv, at De finder mig saaledes; jeg har her faaet et lidet Saar, som jeg maa lade forbinde; De tager det vel en gammel Soldat ikke ilde op.”

Den østrigiske Fæltherre takkede ham for den ydede Hjælp og lykønskede ham for Sejren; men ubbad sig, at torbe gientage det imorgen ved et høstideligt Besøg. Til bestemt Edd ankom den østrigiske Fæltherre med sit hele Folge, og fortæs ind til Suwaroff. Denne laaet paa Jorden i sit Telt, hvor der hverken var Stol eller Bord; flere Potter med russisk Grød stode foran ham. Da Fæltherren trædte ind, reiste han sig neppe, men skreg ham imøde: „De finder mig alt ved Frokosten, Hr. General; kom kun, sæt Dem ned og smag engang, det er ikke saa slemt.” Generalen kunde nu ikke andet, end tage Plads paa Jorden og smage på Grøden.

Hans Barberer vilde engang ifærd med ham, da Suwaroff udraabte: „Sy, Du stinker jo; tag dog i loslen af!” — Barberen adslød. — „Du stinker endnu,” sagde Suwaroff; „tag Besten af.” — Barberen gjorde saa: og saaledes blev dette ved, indtil han stod i bare Skorte. Nu satte Fyrsten sig ned, for at lade sig barbert. Men nu vendte Barberen Legen om og sagde

til Suvaroff: „Ev, De stinker jo; tag dog Skolen af.“ Feltherren saae paa ham og gierde det. — „De stinker endnu,“ vedblev Barberen: „tag dog Besten af.“ — Og saaledes hed han ligeledes Suvaroff at tage alle Klæder af, til ogsaa han sad der i bare Skorte. Nu barberede han. Men neppe var han færdig, saa sprang Fyresten op og sagde: „Nu skal ogsaa Handen tage Dig!“ Barberen havde ventet dette og smurte Haser. Suvaroff i Hælene paa ham. Omkring Feltherrens Telt varer naturligvis mange Stabs officerer forsamlede. Man tænke sig deres Forfærdelse, da de soe denne Tagt i bare Skorte udenom Teltet. Endeligt sik han sat paa Barberen, og kastede ham saa diceret omkuld, at Næsen kom til at bløde. „Der har Du det!“ raabte Suvaroff og gik tilbage til sit Telt.

Da han første Gang kaldtes til Hove fra Høren, modte han paa en af Gangene en Tjybsder. Denne rakte han strax Haanden og omfavnede ham med mange Ceremonier, idet han anbefalede sig til hans Vensteb. „Her er jeg til Hove,“ sagde han til de Omstaende, i hvis Miner Forundringen var at læse, „her, har man sagt mig, kan selv den Ringeste skade En, altsaa er det godt, at have Enhver til Ven.“

Potemkin holdt den Masse, han bar, for hans sande Skikkelse, og yttrede dette ofte for Monarkinden. Catharina vilde, at Suvaroff skulle være tilstæde ved det Møde, hvor Operationsplanen for det følgende

Felttog skulde bestemmes. Her var Suvaroffs Forhold saa besynderligt og næsten barnagtigt, at man slet ikke kunde blive klog paa ham, og Potemkin forlod Keiserindens Børrelse med de Ord: „Sagde jeg det ikke, at med den Rat kommer man ingen Bei.“ Men neppe havde han vendt dem Ryggen, før Suvaroff med den meest overraskende Grundighed og Klarhed forelagde Keiserinden sin Plan, hvilken og antoges og havde' de meest udmaerkede Folger. Monarkinden yttrede ham sin Forundring, hvil han ei saaledes havde talt for Hyrsten. „Ieg kiender mine Folk,” svarede Suvaroff.

Da han faldt i Unaade hos Keiser Paul, og fik Afskeed af Tjenesten, fordi han vægredte sig for, at indføre den Mundering iblandt Tropperne, Keiseren havde besalet, saa trak han sig tilbage fra Verden, og begav sig hen i Nærheden af et Kloster, hvor han selv førte et heel Klosterligt Liv. Da han forlod sine verdsige Herligheder, var der et saare charakteristisk Oprin. Han lagde alle sine Ordener, hvoraf han eiede en overordentlig Mængde, paa flere Stole, gik derpaa til enhver især, bukkede sig dybt for dem, kyssede mange, og tog Afsked fra dem. Ikkun Catharinas med Brillanter besatte Portraitorden tog han med sig.

Omnistændighederne fordrede siden en Suvaroff, og Paul faldte ham tilbage paa Høderens Skueplads. — Feltjøgeren, som overbragte ham Pauls egenhændige Skrivelse, indtraf just da han var paa en Spadseretur.

Da han havde Besaling at ile, saa lod han sig strax vise hen til Fyrsten, og overrakte ham ærberdig den kriserlige Skrivelse. Suvaroff saae Udskriften, som indeholdt alle hans Titler. — „Brevet er ikke til mig,” sagde han: „General Feltmarskal, det er jeg ikke; Ridder af den og den Orden, det er jeg ikke;” og saaledes ledsgede han enhver Titel med den Anmærkning: „det er jeg ikke.” Forgiveves bad Feltjægeren om, at han dog vilde bryde Brevet. „Gud bevare mig,” svarede han, „hvori kan jeg bryde et Brev fra Keiseren, som ikke er til mig.” Den arme Fyr maatte tage Brevet uaabnet tilbage, og først da et andet Brev med en simpel Udskrift indleb, siger man, at han faldt paa knæ, kyssede Brevet ærberdig og tiltraadte Reisen.

Da han ankom til Petersborg, lod ham Keiseren hyde velkommen ved sin Yndling, Grev K*. Han blev meldt. „K*! K*!” sagde Suvaroff, „kiender jeg dog ingen russisk Familie, der fører dette Navn; lad ham komme ind.” Nu spurgte han endnu engang om hans Nvn, og sagde derpaa: „K*! Grev K*! hvorsra er De da?” — Forlegen svarede Greven: „Fra Tyrkiet, og at han havde Keiserens Naade at talke for sin Værdighed.” — „Ja saa,” svarede Fyrsten: „De har da vel sandsynligvis gjort Dem fordeles fortient; hvor har De da tient, og i hvilke Batailler har De været?” — „Jeg har aldrig tient i Høren.” — „Ikke? altsaa i Civilsaget? I hvilket Departement?” — „Heller

ikke i Civilfaget, jeg var altid om Monarkens Person."²
— „Gode Gud, som hvad da?“ — Greven maatte krympe sig nok saa meget, det maatte ud: „Som Kammertienier!“ — „Som Kammertienier!“ gientog Suwaroff, „nu det er bragt. Ivan! Ivan!“ raabte han paa sin Kammertienier, „kom hid; see engang! denne Herre har været det, Du er, vistnok hos vor allernaadigste Keiser, men see kun, hvad der er blevens af ham. Nu er han Greve, og som Du seer, har han ogsaa en Orden. Døfsør Dig godt; hvem veed hvad der endnu kan vorde af Dig, Ivan!“ Og først nu hørte han af den bestyrtede Greve Monarkens Wrinde.

Med sin Gemalinde levede han ikke paa den bedste God, og tilsidst gandske skilt fra hende, men undlod dog aldrig i de første Aar, at vise hende sin Opmærksomhed. Saaledes var han engang over hundrede Meter borte fra hende, da hendes Navnedag indtraf. Han begav sig paa Veien og kom tidligt om Morgenens til hendes Bolig. Her hørte han, at hans Gemalinde sov endnu. Hendes Damer vilde vække hende, men han forbød det udtrykkeligt, og befalede kun, at sige hende, naar hun vaagnede, at han havde været der, for at gratulere til hendes Navnedag. Derpaa satte han sig strax igien i Bognen og kørte sin Wei. Man kan let tænke sig hans Gemalindes Forundring, da hun sik dette følsomme Besøg at høre. — Sin Datter elskede han paa det ømmeeste, og virkelig var hun hver Faders Kærlighed

værdig. Hele Tider kunde den Gamle kyssé hendes Hænder og opfordre Enhver til at istenme, at hun var et gaudste fortræffeligt Barn, hvorved han da mangengang hoppede barnagtigt omkring i Værelset.

Bed Suvaroffs sidste Hjemkomst fra Tjetjen til Petersborg blevet Værelser tilberedte for ham paa Stortet og store Anstalter gjorte til hans Modtagelse; men endnu før hans Ankømst forandrede Hestusien sig, og istedenfor den forventede Triumph, fandt han en kold Modtagelse. Han tog ind i et Privathuus, og knap bemærkede man, at han var der. Ved denne Ringeagek brast hans Hjerte, han blev syg og døde.

Ogsaa denne Mand havde saa mange berømte Mænds Skiebne; han overlevede den rette Tidspunkt at døe i. — I Alexander·Newsky, Ruslands Pantheon, viser en simpel Tavle af Bronze med Suvaroffs Navn, hvorover en Lampe brenner, Stedet, hvor Hjernen ligger begraven.

Tartarslaget.

(sluttet.)

Sklokkestorm, Trommehvirvel, Trompettsrald, Vaabengny, Hovdingernes Raab, Nyttieriets Hovslag, Godfolkets Marsch, Dvindernes og Bornenes hvinende Skrig, de Saaredes Hammerhyl, lod i skærende Toneblanding Hans von Rothkirch imode, da han med sin Eskadron red ind i det mangetaarnede Breslau. Just giennemstormede Hertug Nicislaus, slagen af Tartarerne, Byen med sine flygtende Skarer, for nu ved Liegnis at stode til Hertug Henrik med Levningerne af sin Hær; og fra deres Vaabenpladser droge bag de vaiende Stadsbannere Borgerne velbevæbnede, for ved Hedningernes truende Komme at besætte Murene og Taarnene. Med Møie fremtrængte Rothkirch sig med sin Hob til Sanct Adalberts Kloster, og blev, da han spurgte efter Pater Ezeslaus, viist ind i Kirken, hvor han just læste en stille Messe. Med sin Hustrue traadte Ridderen ind i det mørke, hoithvælvede, mennesketomme Tempel, hvis hellige Taushed paa en følsom gyselig Maade stak af mod Ydreverdens Tummel. Hiertets Trang drog det ødle Par ind i et Sidekapel, for ved det hellige Alters God at lette det øengstelige Bryst i inderlig Bon. Tause stode de derpaa op, og rask greb Rothkirch nu Dorotheas Arm, saae forskende paa hende og sagde ala

vorligt: „Garen svæver nu saa frygteligt over vore Hos
teder, at der imellem os ikke maa være nogen Hemme-
lighed mere. Maar jeg nu forlader Eder, rider jeg
maaske min Død imøde. Derfor affordrer jeg Eder
i Guds Tempel den hellige Sandheds Ord. Ved Eders
og mit Liv, ved vor Fremtids Salighed, bekiend nu
for mig, Dorothea, hvad I hidtil har troet at mætte
dolge for mig. Jeg ahner den frygtelige Vægt, Eders
Hednings Navn maa have for vor og Landets Skæbne,
og skrækkeligere end Bissheden pinner mig den vaklende
Frygt. Vanhellig derfor ei ved Falskhed Skilsmissens
hellige Stund. Nævn mig det forhadte Navn.“

Kæmpende med Kærlighed og Angst saae Dorothea
paa Ridderen, og alt aabnedes hendes Læber, for at
ydtale Rødselsnavnet, da styrte talrige Folkehøje
jammerstrigende ind i Kirken, og Ezeslaus traadte hen
til Parket, sigende: „Alt afbrændende Hedningerne Byen.
Til tappert Modvæge ere Borgerne besluttede, men
for svage ere vore Mure, for udstrakt Rummet, vi
have at forsvare, til at vi længe skulde kunne holde os.
Derfor har Raadet besluttet, at bringe Kvinder, Barn
og det bedste Gods til det faste Slot paa Dohmosen, og
naar Fienden har nedstormet Murene, at stikke Byen i
Brand og tye derover tilligemed Borgerne. Dog overs-
giver mig trøstigen Eders Gemalinde, Hr. von Rotha-
Kirch. Jeg skal selv bringe hende over paa Dohmosen
tilligemed vort Klosters Helligdomme, og er Eder Bors-

gen for hendes Sikkerhed, saalænge disse Hænder ere
 stærke nok til, bedende at oploste sig mod Hærskarernes
 Herre. Men I maae rask forlade Byen med Eders
 Folk, at I ei falder i Hedningernes Hænder og unddraa-
 ger Eders Herre og den hellige Kirke en tapper Strid-
 mand, den saa høiligt trænger til. Gaae med Gud og
 sving Sværdet for hans Sag med freidigt Mod. Vel
 er det ei beskaaret Eder, i denne Strid at tilkæmpe
 Eder den hellige Martyrkronen, men store Ting vil Her-
 ten virke ved Eder, og I vil ved Maalest bytte det blos-
 dige Jordlaurbæt og den yppige Myrthe bort mod Graa-
 sigelsens himmelstte Palme. Udodeligt vil Eders Navn
 leve i Historiens Aarbøger og efter Aarhundreder begeis-
 stre beslægtede Siele til modig Kamp for Gud og Fyrste
 og Fædreland." — Endnu engang trykte Rothkirch
 Dorothea op mod sit Hjerte, rakte Gubben sin Hoire,
 styrtede ud af Kirken og stormede derpaa med sin Eskad-
 ron gennem de menneskevrimplende Gader, og, medens
 alt de stormende Tatarers Lummel og Brost slog mod
 hans Dre, igennem Porten, som vender ud mod Schweida-
 nis, i det Fri.

Frygteligt raste Hedningernes Storm om Bress-
 laus Mure, forgiveves gjorde de vakre Borgere Under-
 værker af Tapperhed. Den frygtelige Watu, der efter
 sin Ahnherres, Verdenstormeren Genghis Cremmel, ha-

fragtede Menneskene som Fal, hvormed han regnede
 sine Kæmpeexemplar, drev uden Forbarmelse sine Tartarer frem i uhyre Masser, at deres Liig fyldte Boldgravene og, optaarnede udenfor Murene, tiente de nye Skarer til Stiger, hvorpaa de klættede op til Lindene. Derhos udøste Hedningernes frygtelige Krigsmæsser, kaldede Schepau og Hopau, en Regn af Stene og Brandkugler over den ulykkelige Stad, der alt hifst og her begyndte at brænde. Imidlertid vandrede i et langt Tog, Breslaus Uvinder og Born, Oldinger og Syge, bærende det kosteligste de eiede, høitgrædende over den med Begkrandse behængte Broe til Dohmoen. Dem fulgte, Psalmer syngende, Munkene og Nonnerne, reddende Helgenbilleder og Reliqvier, Altarhægere og Monstranter fra Tartarernes vanhelligende Hævesyge. Til dem sluttede sig Dorothea, som, støttende sig paa sine Terner, vakte frem i stum Fortvivlelse. Neppe vare de Flygtende i Sikkerhed, for Tartarerne seirende bestegte Stadens Mure. Næst trak de forsvarende Borgere sig tilbage, stodte Taklerne i det sammendyngede Brandstoforraad, og medens overalt den tykke Damp bulgede mod Skyerne, illte de ligeledes til den bestiermende Dohmoe og stak Broen i Brand efter sig, for at hindre Hedningerne i at forfolge dem.

Imidlertid havde Muurstormerne indenfra sprængt Byens usorsvarte Porte og i tætte Hobe droge nu Batu's vilde Horder mordsnysende ind i Byen, der just

Klussede mob Hinsen i sin skrækkelige Flammekrand,
 Hedningerne raste, da de istedetsfor kostbarhederne, de
 vilde rove eller tilintetgiore, istedetsfor værgelose Mens-
 neser, de vilde mishandle og myrde, Intet fandt uden
 Flammens frygtelige Element, der med gisende Svæ-
 ber jog dem fra Gade til Gade. Tusinder qualtes i
 Røg og Damp, Tusinder begroves under indskyttende
 Huse, indtil endelig Helherrerne, for ei at lade hele
 Hæren fordærvs i Flammegraven, gave Legn til Tils-
 bagetog. Til Øderbredden, ligeoverfor Dohmsen,
 droge nu Neversværmene. Paa den modsatte Bred sto-
 de Greslaus modige Borgere, fast besluttede, til den
 sidste Mand at forsøre det sidste Tilslugtssted. Bag
 dem knælte deres Kvinder og Born i stille, inderlig
 Bon omkring en Hoi, hvorpaa Greslaus rakte sine
 Hænder op mod Hjelperen over Skyerne for den bes-
 trængte Hjord. Alt ruslede Tartarerne, der forgioes-
 ves havde speidet efter et Overgangssted, sig til, paa
 deres Heste at svømme gennem Strommen, alt blev
 de hjelpløse Kvinders Bon til Angstens Hyl, og de
 kamphberedte Mænd rystede tause og alvorlige hverandres
 Hænder til Afsked for dette Liv. Da drev pludseligt
 den susende Storm tykke Skyer frem paa Horisonien;
 vred oplostede Tordenen sin frygtelige Rost, entkette Lyn
 gennemblinkede med deres hvidgule Lys den mørke
 Uveirsnat, og pidset af Stormen slog Strommen Be-
 ger, liig det oprorte Hav.

Nu stod Ezeslaus op og raaabte: „Vor Gud er hørt! Forsager ikke i Lidet troende! I Torden og Lyn kommer Jehova, for paa os at rive sin Herlighed og Magt!“ I dette Dicblik satte Batu selv i Spidsen for de første Rækker ud i den skummende Strom, da bragede Tordenen i sterkens Slag, og foran Batu's Gangs sloge Himmelsslammerne ned i Bolgerne, at de brusende og skummende sprudede ivreter. Horsærdet kastede Uhyret sit Blæk mod Dohmosen, da nedstraalte fra Høien Ezeslaus's majestætske Skikkelse ham imodt gennem Lynenes vedholdende Blinken, omgiven af en Straalegloria. Den i Stormen flagrende Ordensdragt gav ham et overjordisk Udseende, truende oploste han sin Arm mod Hedningerne, og over hans Hoved svævede, roligt flammende, en eneste stor, stærkt lysende Rue.

Horsærdet slog Batu Haanden for Vinene og vendte den steilende Hest. „Tilbage!“ tilbrolte han Tartarerne. „Seer I den frugtelige Skikkelse paa Høien hist? Selv vil Christenguden her fægte for sit Folk!“ Stærke Lyn og Tordenflag syntes at bekræfte dette Udraabs Sandhed. Skielvende fulgte Tartarerne deres Chans Exempel. Hylende flyede den hele Hær tilbage fra Glodbredden og paa den anden Side sank de Frelste rakkende paa deres Knæ, og, anstændt af Ezeslaus, tonede gennem Storm og Torden, stærkt og majestæstisk, en Seiers-Pæan, deres begeistrede Te Deum.

I sit af en Begfakkel oplyste Telt laae paa en Tie-
gerhud dybtgrublende den mørke Batu. Trindt om
Herrserens Telt sumrede, liig vagtsomme Dogger,
hans nironiske Livdrabanter, men hans Leie flyede den
vederqvægende Sovn, forjaget af Grindringen og For-
ventningen, der i dette Hjerte kun kunde virke som mas-
trende Hurier. Da traadte Chan Peta ind i Teltet,
indforende en Ungling, fra hvis blege, forstyrrede
Hoved Haaret reiste sig vilbt, og hvis forrevne Dragt
vidnede om lang, rastlos Omflakken. Taus rakte den
Fremmede Batu et afrevet Stykke Papiir. Denne rev
en Pergamentrolle af Beltet, passede det modtagne
Stykke i et Hul deri, maalte Overbringeren med skice-
rende Blikk, gav Heltherren et Vink at gaar, og sagde
derpaa med foragtende Stolthed: „Du er Polakken,
hvis Forræderie jeg skylder Efterretningen om min Ges-
malindes Troloshed. Din Handlings Drivesær være
hvilken den vil. Batu Chan veed at belonne hver Tie-
nest, man viser ham. Tag derfor af Dyngen hist
hundrede Punge Guld, og pak Dig dermed bort fra
mine Dine.“ — „Jeg bryder mig lidt om Eders Guld,“
svarte Kruko — thi han var den Fremmede — med-
tolig, strækkelig Kulde. „Jeg har ikke handlet for
nogen Len, har ikke heller villet tiene Eder, men blot
min Hævn, og kommer ogsaa nu blot for at sige Eder,
hvad I maae vide, for fremdeles at fremme mine

Hensigter, som Pest og Jordstielv maae fremme den store Jordævers hist oppe."

Jorundret over, her for første Gang at see den egne Stolthed overtrussten, traadte Batu tilbage og Kruso vedblev: „Eders Gemalinde var paa Dohmean ved Breslau, hvorsa I lod Eder tilbagestække ved en Haandsuld Lyn og en Klerks Goglerie. Nu er hun ikke mere der. Hvoden? har min Demon endnu ei tilhvisket mig, men hendes anden Eggemand staer i Marken mod Jer i Hertug Henriks Hær. Tilintetgior Christenhæren, da vil vel ogsaa Eders Sværd stæde ham til Hvile. Nu gaaer jeg til Hertug Nicislaus. Maaske vil I alt i næste Slag bemærke min stille Birken. Farvel! Lykkes det mig at finde Eders Gemalinde, vil jeg ikke nægte mig den Glæde, selv at leve hende i Eders Hænder, hvis ikke, da sees vi først igien hist nede, hvor vi Begge here hjemme.” — Ubevægelig stod Batu der, greben af Jorundring over den Frækhed, hvormed en ussel Polak vorude at tiltale ham, og da han endelig greb efter Sværdet, for at klove den Forsvunes Hoved, var denne alt forsvunden.

Det var om Morgenens den niende April i Aaret 1242, Torsdagen efter Quasimodogeniti, da Hans von Rothkirch traadte ind i Hertugens Gemak, meldende, at Pestene stode beredte, der skulde føre ham til Høren

og hans Moder og Gemalinde til Grossen. I fuld
- stning alt, rev den fromme Henrik sig ud af sin
geædende Gemalindes Arme, trykte sine Børn tilbage,
der jamrænde omslyngede hans Hænder, og boiede nu
Kneet for sin ødle Moder, bedende om hendes Velsig-
nelse. Med Kærlighed og Smerte saae Hedewig ned
paa ham og lagde indviende sine Hænder paa Sonnens
Heltehoved; beg da han taknemmelig saae op til hende,
da giennemlynte det hende som en Straale ovenfra, og
hun raabte i Begeistringens Tone: „Hvi begjører Du
den jordiske Moders Velsignelse, min Henrik? Dig
har alt den himmeliske Fader herligen velsignet og bes-
naadet saa høit, som han foimaaer at benaade nogen
Dedelig. Alt seer jeg Martyrglorien straale om Dit
Hoved. Saa drag da hen, kæmp, blod og dse for
Din Gud og Dit Land, og hielp, idet Du falder, Dine
til Seir og til Grelse. Snart folger Dig Din lykkelige
Moder til Himmelens evige Glæder.“

Amen! svarte Hertugen mædigt fækket, og stred
med faste, klingende Hied ud af Gemakket. Ham fulgte
Rothkirch. Ved Slotsporten holdt Hyrstens øvrige
Ledsagere, Sulislauus, Hovedemanden Clemens og
hans Livpage Conrad, samt Hertugindernes Bognere.
Frygteligt stonede Henriks Slaghengst, da dens Herre
vilde sidde op, og stelede; men kraftigt svang denne
sig op og trykte den urolige Ganger saaledes sammen

med be staalpandsrede Knæ, at den pustende ablod des
styrrende Toile og i rolig Skribtgang bar Nyteren bort.
Veien førte ham forbi Mariekirken, da styrtede plud-
seligt en Steen fra det høie Kirketag ned paa Gaden,
springende sonder lige foran den hertugelige Ganger.
Rølig saae Henrik op mod Taget, da gallopperede Su-
lislaus frem til ham og sagde bekymret: „Stenen varss-
ler Eder intet Godt, ødle Herre, og gielder mit troe
Raad noget hos Eder, da vorder Slaget ikke holdt i
Dag.“ — Smilende svarte Henrik: „Det gør mig
ondt, hos en saa klar og freidig Krigshelt at finde saa
mørk en Overtroe. Kunde en nedfaldende Tagsteen
overhovedet betyde Noget, var det vel rimeligere, at
dens usædelige Sonderspringen paa Steenbroen spaar
Tartarernes sonderbrudte Magt. Rid derfor trøstig
foran, Sulislaus, og bring Hæren min Befaling til,
strax at træde i Slagorden. Hevo' rystende sloi den ødle
Polak foran, og da Henrik kom efter, stode alt de Kris-
telige Skarer slagsærdige.

To Mile fra Liegniz vare de paa Smaahoie op-
stilte i fem Batailler. Den Første dannede, under
Boleslaws Anførsel, de udenlandste Korsfarere, samt
de sex hundrede Biergmænd fra Goldberg. I den An-
den de af Slaget ved Chmielik reddede Polakker, ans-
orte af Sulislaus. Hertug Micilaus med sine Øvers-

schlesiere holdt i den Tredie. Den preussiske Landmester Poppo ansætte sine Ordensriddere i den Fierde og over den Femte, Kiernen af de schlesiske og tydste Tropper, havde Hertug Henrik selv forbeholdt sig Overbefalingen.

Saa stod Hæren i rolig Fortvælling og stuede ud over Egnen, som alt, liig mørke Græshoppesværme, de grønne Bucharer, de blaae Baske, de græne pidstæværende Chazarer, de peltseklaedte Kumaner, Ogorerne, Uzzerne, Akaziterne og Gozzerne vrimplende begyndte at synde. Bagest holdt Batu selv med sine Mironer, udmærkede ved de gule Livkioler og yylde Belter. — Alt havde ogsaa Hedninghæren deelt sig i fem kolossaliske Hobe, da overstuede Hertug Micislaus blegnende den uhyre Mængde; stærkt bankede hans Bryst mod Staalpandseret. Han red hen til Henrik og stammede: „Wil I altsaa virkelig, at Festslaget skal holdes, min Fætter? Betragt Hedningernes Masse! De kunne jo knuse os, om de end aldrig bruge deres Vaaben. Vor Hær tæller i det høieste tredive tusinde Stridsmænd. Enhver af de fem Hobe, der staar ligeoversor os, er allene saa sterk, som vor hele Magt. Her vorder et hvert Seiershaab til Daarstab, og et klogt Tilbagetog kan allene redde.“

„I glemmer to Ting, Hertug,“ svarte med mørken Vand den tappre Henrik. „At jeg som Christen
 (18*)

Hærens Overfæltherre har besalet Slaget, og vore mægtsige Forbundne. Bistnok seer I dem ikke med Eders legemlige Nine," vedblev han, da Micislaus saae sig twivlende om. „Men vee Jer, hvis I ei i Eders Hiertæ føler deres Nærhed. Vor retfærdige Sag er det, og den sande Gud hist oppe, der ei kan lade sin guddommelige Sons Stridsmænd vorde tilskamme for Hedningernes Uasyn. Det bliver ved mine tidligere Besalinger. I gior med Sulislaus det andet Angreb;" og nu, vendende sig til Rothirsch, bod han: „Rid til Boleslaus, at han med sin Hob kan begynde Troefningen!" Hen sloi Ridderen, og med Feltkriget: Gud med os! skyede sig den unge Mæhrerfyrste med Biergmændene og Korsfarerne rask mod de fiendtlige Horder, der ei formaaede at modstaae hans stormende Tapperehed. Men Udfaldet viste destoværrer, at Kæmpemod, uden Sindigheds og Krigstugts Tomme, er en vild, uskyelig Ganger, som, farende frem ad ubanede Veie, ustændelig fremraser, til den med sin Rytter knuses i Fieldeklosten. — For hidsgt trængte de Christne frem. Pludseligt vendte sig de flygtende Tartarer, og den halvmaaneformede Slagorden, de hastigt dannede, øverste Forselgernes lille Skare med en frygtelig Pilehagel, der gandse tilintegjorde den. Med tre Pile i Brystet sank Boleslaus ned af Hesten, og Hedningernes høie Jubelraab ledsagede den første christelige Feltherres Fal.

Globende af ædel Brede saae Sulislauß Maabens
brødrenes Vanheld. Med Sværdføjet flog han sin
Staalhue fast, svang derpaa Damascenerklingen pibende
over Hovedet og jog frem til Angreb. Piilsnar fulgte
ham hans lette Polakker, langsomt fulgte Micislauß
med sine Overschlesiere. Hine fægtede liig tirrede Biørne
i Polens Skove. Deres Exempel opflammende Overs-
schlesiernes Mod, og mod hans Villie revede deres
feige Hertug med sig ind i Slagets Mordslarm. Alt
var Hedningernes første Hob kastet paa den Anden; og
saa denne begyndte vigende at oploses. Utrætteligt
brugende det blodige Sværd var Sulislauß altid i Hælene
paa dem, og hans Exempel gav hans Tilraab: „Za-
biescze, slaer ned!“ hvormed han opmunstrede Po-
lakkerne, frygteligt Eftertryk. Zabiescze! brølte
Hovedsmændene efter ham, og, lystrende det blodige
Bud, trængte de Christne frem med stedse stigende Ra-
ferie, og stedse svagere Modstand giorde de fiendtlige
Horder.

Da tonte pludseligt bag de overschlesiske Krigere en
ængstelig Efterklang til det modige Tilraab. Wie scze!
Flyer! lod det snart hist, snart her, og Rothkirch,
der nu igien holdt ved Henriks Side, giorde denne op-
mærksom paa en eneste polske Rytter, med lukket Storm-
hue, der paa sin lette Kleppert jog op og ned bag Overs-
schlesierne og i eet vœk af fuld Hals sreg haint Niddinges-
ord. „Det er Torræderie!“ raahte Ridderen: „Tilla-

der I det, Hertug, riber jeg hen og støber Skurken ned." Da gallopperede en Junker frem af den neder-schlesiske Skare og raabte med huit, forstilt Stemme: „Sparer Eder for en bedre Daad, Hr. von Rothkirch, og overlad det til mig, at straffe Horrederen, som jeg troer at kiende ret vel." Forundret saae Rothkirch, paa Unglingen, hvis Stemme, trods Forsillelsen, syntes ham bekjendt. Men før han i det mørke, for-storstedelen tildækkede, Ansigt kunde opdage nogen Liig-heb, havde Henrik tilvinkel den kiockle Frivillige Bisalb, og denne foer ind i Slagvrimlen. Her havde Krigslyk-ken alt begyndt at vende sig; Overschlesierne havde, for-virrede ved Flugtraabet bag sig, gjort Holdt, og selv de rasse Polakker begyndte at standse. Og stedse hoiere, og øengsteligere ronte bagved det ulykkelige Biescze, som nogle Feige i den overschlesiske Hær alt begyndte at gientage. Nu vorte med hvært Dicblik Skæk og For-virring i stigende Forhold. Engang vaagnede af Seiers-rusen, begyndte Krigerne at holde Slaget for tabt, og selv Hørdingernes oymuntrende Sabiesoze klang i deres, Dren som et Flugtraab.

Alt vakte de christelige Skarer, og Tartarernes brætlose Forsvar forvandledes til modigt Angreb. Da saae Ulykkeslifteren fra Henriks Hær Junkeren galloppere sig iminde med sørket Spyd, og ahnende, at det gjaldt ham, jog han omkring Overschlesierne lige ind i deres Midte og tilraabte den bange Micislaus, der her-

heldt sig stiult: „Glye Hertug, Tydsterne have forraadt os og Alt er tabt!“ Saa skæckeligt dette Tilraab i sig selv var den feige Feltherre; et saa velkommen Paaskud var det ham til den længe ønskede Flugt. Selv bød han sine Skarer hastigt Tilbagetog, og sporedes derpaa, velbetænkt paa, for Altting at redde sit eget dyrebare Liv, sin ødle Ganger til strakt Carriere. Langt foran ham jog den posse Forræder, heftig forfulgt af den tydiske Junker, der ikke havde ladet ham af Sigte.

Forladte af deres Høvding og forsørte ved hans Exempel, begyndte nu ogsaa Enkelte blandt de vakkre Overschlesiere at vise Tartarerne Nyggen; snart blev Flugten almindelig, og ogsaa Polakkerne begyndte at vige, da de saae Bagtrapperne forsvinde. Med fornyet Raserie broede Tartarerne nu frem, og saa kælt end Helten Sulislaus bød dem Spidsen, trykte dog snart den usforholdsmaessige Overmagt ham aldeles tilbage, og der blev ham intet tilovers, uden, forbundende den elendige Medfeltherre, med sine Skarers sorgelige Levningser at støde til Henriks Hær. Med en skion Skamsrødme paa sine Kinder red han hen til Hertugen, for at retfærbiggjøre sig i hans Nine. Men denne talte med huldrig Værdighed: „Ei behøver I at undsylde Eder, Sulislaus, hos den, der var Niveibne til Eders Heltebedrift. Havde Micislaus føgtet som I, da sang vi maaskee alt paa den vundne Walplads et jublende Te Deum.“ Derpaa hilste han den ødle Poppe, der just,

paa Rothkirchs Begjæring, var stødt til ham med sine Skærer, og tiltalte nu Begge: „Vi Tre staar nu allene og ville tro forenede udholde hele Tartarmagtens Angreb. Var ved vor hellige Sag nogen jordisk Spore fornoden, da vilde jeg endnu sige, at hvile Tydskland, som hvis Dommer vi her staar, voyter paa os, og at det i den sildigste Eftertid maa prise Kæmperne, som paa Schlesiens hellige Grund med deres blodige Liis bygaaede en Vold mod Hedningerne, og saaledes afvendte Ulykken fra Riget. Dersor gielde det Dod eller Seier! Maaske bemaader os Gud med Dod og Seier. Modtager, hvordan det end gaaer, min Tak for trofast Barbenbroderskab, som vi vel snart glade ville fornaye hist oppe.“ — Og vendende sig mod sine Skærer raabte han kraftig: „Hienden er os overlegen i Mængd, men vi have vores Staalpandse, vor Orden og vor Krigstugt ferud for dem. Mindos, hvad vi kæmpe for, og følger mig med freidigt Mod. Gud er med os!“

Gud med os! jublede Skærerne, som, næsten alle af Stridslyst, hidtil forgioves havde ventet paa Kampbudet; sluttede Staalrækkerne tættere sammen og sænkede Spydene, for riddeligen at imodtage Hedenmæghæren, der, liig en Kæmpedrage, med vilde Hyraab, spilsnært væltede sig imod dem.

Medens saaledes for sidste Gang Krigsskuebnens blodfyldte Vægtskaal vakte op og ned mellem de kæmpende Folk, næede endelig den ubekendte Forvader den trygge Skov, Junkeren efter ham. Stedse dybere sloi den Forfulgte ind i dens Mørke, stedse hidsigere jog Forfølgeren efter ham, indtil pludseligt Hjæl paa en lille Græsplæt ræs vendte Hesten mod sin Fiende. „Hid vilde jeg have jer, min unge Taabe,” sreg Polakken, Slog med Klingea Junkerens Spyd til side, hvormed denne satte mod hans Bryst, var i et Nu ved hans Side og greb ham med rafende Magt i Skuldrene, for at rive ham ned fra Hesten.

„Hjelp mig, Du Himlens Dronning!” sukkede Junkeren sagte, forsvarende sig med udtomt Kraft, og i samme Øieblik sank Polakkens Hest stønnende under ham, og den medfaldende Nyter trak sin Fiende, han havde grebet som med Glenteklør, med sig til Jorden. Men Polakkens God laae brækket under Hesten og rovede ham hans Styrkes fulde Brug. Derved lykkedes det nu Junkeren, at rive sig los fra den Liggende, at overmande ham og vriste Sværdet fra ham. Derpaa slog han Stormhuen af hans Hoved og raabte efter det første Øie i det fordreiede Dogningeansigt, vred og forfærdet: „Ha, min Ahnelse, Kruko!” og rev Sværdet af Skeden. „Dævel, det er hendes Rost!” brølte den betvungne Nidding, og gjorde Forsøg paa, at trække Goden under Hesten til sig, men hylende sank

han tilbage, og Junkeren raabte nu, blottende sit Ansigt: „vel har Din Dæmon ret forknydt Dig, hvem Din Vane er.“ — „Ade!“ skreg Kruko vender-skiærende. — „Bed!“ raabte den skionne Quinde, der i den mandlige Vaabendragt med det høitsvungne Sværd, lig en hævnende Engel stod for ham. „Jeg kan og vil ikke bede!“ trodsede Uhyret med synkende Kraft: „Lynd Jer og lad det faae en Ende med mig.“ — „Bed!“ gientog Dorothea, blidt formanende. „Jeg vil ikke fordærve Din Siel. Maaske kan en kort, angerfuld Grindring om den tusindfoldige Hammer, Din Ondskab har forvoldt, engang aabne Dig Naadens Porte.“ Da rev Uhyret bandende en skjult Dolk op af Barmen, og kastede den efter Dorotheas Hjerte. Men Brebesraseriet og Dødsangsten havde omtaaget det sikre Blik og lammet den øvede Haand. Hvinende sloi Mordjernet forbi Dorotheas Side, og i samme Dieblik lynte hendes Klinge ned, kloevende hans Vandehråsk. Rallende sank han tilbage. Sorgfuld stod der den hoie Quinde, støttet paa det blodige Sværd. „Woldsomt har Du overilet Din Skoebne, Ulykkelige! Jeg kunde ikke andet. —“ hvistede hun, lyttede derpaa med spændte Øpmærksomhed efter den sierne Vaabenlarm, raabte i from Begeistring: „Nu til Opfyldelsen af mine helligste Pligter!“ svang sig rask paa sin tro Gangerlik og galopperede tilbage til Slagtummelen,

---

Mandigt havde imidlertid Christenhæren maalt sig med Hedningerne; dens tætstuttede, pandserklædte Mækkere havde brudt de fiendtlige Horder. Hylende adsplittedes de til alle Sider, og ned fra Høiene tordnede Rytteriet mod Fiendernes Centrum, der nu, uden mindste Spor af Slagorden, bestod af Krigere fra alle Hobe, i broget Blanding vræmende mellem hverandre. Riddernes og Ryttersvendenes Landser og Sværd brøde sig rask igennem de forvildede Skarer en lige, blodig Bane lige hen til Bagtrapperne, hvor den gruelige Batu holdt i Spidsen for sine Mironer. „Gud med os!” ræbte Henrik og sprængte imod Chanen, men denne løftede spodst smilende Sværdet, et til Modværge, men til Signal, og i Sieblikket hævede sig bagved ham paa en høj Stang et græsselige Kæmpehoved, sprudende Flammer og stinkende Røg fra det vidt opspilede Gab. Forsædet gjorde Christenhæren Holdt, og Hertugens Ganger veeg skye tilbage. Nu aabnede sig Mironernes foreste Linier, og en Mælke underlige, de Christne ubekendte Figurer blev synlige. Størstedelen lignede de mest store Kobberslanger, som, liggende paa høje Stelladser, opsperrede deres aabne Gab mod Christenhæren. Nu vakte det rygende Kæmpehoved hid og dit, og pludseligt lynte smaae Slanger frem bag Kobberslangerne, der nu med Tordenbrag udspredede Ild og Damp mod Christenskaren. Ualmindelig blev Forsædelsen, langt hen tonte de Christnes Angstræk, og

Mange vendte sig til hastig Flugt. Endnu holdt den ødele Henrik med Poppo, Sulislaus, Clemens, Rothkirch og Conrad uforførbet ligeoverfor de ildsphynde Dræger, og tilraabte sine modløse Krigere: „Gud er med os, Vaabenbrødre, hvad kan Dicævelen stade os? Hvor kunne J., betegnede med det hellige Kors, frygte den Onde? Fremad med Gud!“ Og med hoitsvunget Sværd galopperede han lige mod Ildsvælgene; han fulgte hans trofaste Stridsmænd. Da bevægede Kæmpebilledet sig igien i Lusten, og efter lynte det, og en ny Ladning Ild og Møg bølgede fra Slangesvælgene de modige Angribere imede. Hertugens Hengst, som en Ildkugle brændte paa Brystet, vendte sig rasende af Smerte, og bar ham i strakt Lob giennem de christelige Skarer, hvis Flugt alt var almindelig. Besluttede, for enhver Priis at redde Fæltherren, fore, efterat Poppo var falden, de fire andre Ledsgagere efter Hertugen. Nu syrtede hans Hengst, og med frydesuld Juvel strømte Hedningerne til. Huggende sig igiennem dem, naaede Rothkirch først Hertugen, sprang ned af Hesten, besvoer ham at bestige den, nedstodte, for igien at komme til Hest, en fræk Tartar, der just svang Sværdet over Hertugens Hoved, og nedmeide derpaa igien fra den høje Ganger Tartarerne med sit lange Ridder-sværd. „Vi ville hugge os igiennem, min ødele Herre!“ tilraabte han Hjerten. „Mid efter mig, jeg haner Eder Wei; Sulislaus, Clemens og Conrad dække

Eder Ryggen." Men i samme Døblek sank de Nævnte
 giennemborede af Spyd og Pile, af Hesten. Alt greb
 en Hedning med fræk Haand efter Hørsten, for at tage
 ham fangen, men Henriks Sværd lynte blot eengang,
 og Angriberens Hoved sloi fra de blodige Skuldre. Men
 nu hug en Anden Hertugen i den venstre Haand, og mes-
 dens denne hævede den staalvæbnede Høire, stak en Tres-
 die ham med Landsen under Skulperpandseret. Da
 faldt den ridderlige Helt i sin Rustnings Kobberklang
 ned paa det saa kælt forsvarte Fædrelands blodige Jord.
 „Gud beskyrme mit Schlesien,“ sikkede han med bris-
 stende Øie, medens be indstormende Hedningers talloze
 Sværde rask flettede ham den Martyrkrone, som alt
 før Slaget, kun synlig for hans hellige Moder, pro-
 phetisk havde omstraalt hans Tinding. Blodende af
 mangen Wunde trykte Rothkirch sig fast i Sadelen, fast
 besluttet, dyrt at sælge Hedningerne sit Liv. Det havde
 været ude med ham, hvis ikke i dette Dødsfarens Dø-
 blik hin tydsk Junker med nogle Ryttere var kommen
 ham til Hjælp. Rask greb han Hestens Tøle og drog
 Ridderen bort med sig i flyvende Sil, og snart skulste
 Skovens Morke dem for deres Forfolgeres Vine. Med
 om Omhue løftede Junkeren Ridderen af Hesten, los-
 nede hans Pandser, og forbandt med kunstfærdig Haand
 de tolv Saar, Hesten som Hædersmærket havde fået
 i det frygtelige Slag. „Gud være lovet!“ raahte der-
 paa den tro Saarløge, henrykt løftende Vinene og de-

folbede Hænder mod Himlen: „Ingen af Saarene ere farlige!“ — „Hvilken Stemme!“ skreg Ridderen, bragtende sin Fræsler. „Saa kiender Du dog endnu Din arme Kones Stemme?“ spurgte Junkeren, kastende Stormhuen af, og trykkende de bløde, varme Læber fast paa hans.

„Dorothea!“ raahte Rothkirch glad; men snart lagde han mismodig til: „O, havde Du ladet mig dø i Slaget! Mit Liv har tabt sit Værd for mig, thi jeg har ikke funnet redde Hertugen.“ — „Rothkirch!“ hviskede dybtscrenket den elskende Qvinde med blid Besbreidelse: „Er da Livet Dig ei fært for min Skyld? for Dit Barns?“ — „O mit Fædreland!“ sukkede Rothkirch, og sank udmattet tilbage. Boende sig over ham, hviskede Dorothea med bitter Beimod: „Du forsager mine Dienester og min Kærlighed, haarde Mand, dog, det sidste Offer, jeg bringer Dig, det vil Du ej forsmaael!“

I det hoithvælvede Gemak i Grossen Sab tungsfidig Hertuginde Anna, føestende det taarefulde Blæ paa sine tre yngste Døtre, der sorgløse legede med den lille Deodat ved hendes Fodder. I hendes Arm laa Harpen, hun ellers slog kunstfoerdigen og gierne. Idag afslokkede hun den kun enkelte dybe Akkorder, og da den lille Anna venligt bad hende spille en smuk Sang, greb

hun bevidstløs en Begravelsesmelodie, for hvis vemonde-
ge Toner hun selv begyndte at grue, og som hun dog
ikke trættedes ved, at fremkalde af Strengene, fordi
den stemte overeens med hendes Hiertes Kummer. Da
traadte den høje Hedewig ind i Gemakket, og da hun
hørte Sørgetonen, truede hun den elskete Svigerdatter
med Fingeren og sagde: „Ei, Hertuginde, hvad skal
den bange Klagemelodie i denne alvorlige, haarde Tid?
Nu gielder det ei om at smelte Hiertet, men om at
staalhærde det, at det kan udholde den fiendtlige Skiebs-
nes Slag. Om vor Henrik vaage Guds hellige Engle,
og skulde han ogsaa falde for sin gode Sag, saa skilles
han dog som Seierherre fra denne Jord. Tørre der-
for Eders Dine, og lad en hoi Triumphsang giennem-
hæve Strengene, at vort Hierte kan vorde stærkt og
varmt.“

Mørkt saa den hulbe, kummerfulde Frue på
Trostterinden, men lydig greb hun ræs og stærkt i
Strengene til en Jubelmelodie, medens de klare Taa-
rer ruslede ned over hendes Hænder. Men ved det før-
ste kraftige Fuldgreb sprang krigende en Streng, vil-
som fiern Barnegraad gienlod Hammerstonen i Hat-
pens Resonants. Forfærdede fore Bornene i veiret,
gruende lod Anna Harpen falde og brast, greben af
græsselige Ahnelser, i lydelig Graad. Da traadte
Brunold, den gamle Kammersvend, langsomt ind, og
mens han med Haanden foer over de graanende Brøjn,

med følsomt bævende Nøst meldeste Ribber Hans von Rothkirch, der bragte Efterretninger fra Slaget. — Ind traadte Rothkirch, den høire Arm og Hovedet forbundet. Hastigt styrte Anna ham imøde, saae ham fast og spørgende i det blege Ansigt, og da hans Nine ved Eynet af den hertugelige Enke, sank mod Jorden, styrte hun ned med det Jammerskrig: „Min Gemal er død!“ Med heltemodig Hatning gav Hedewig Kammerstvenden et Vink, at hidkalde Hertugindens Fruer, men Ridderen bad hun følge sig ind i et Sidekabinet, og her spurgte hun: „Slaget er tabt?“ — „Bed Hertug Micislaus's forræderiske Feighed og Hedningernes døvelste Troldom,“ svarte Rothkirch. — „Og min Son?“ spurgte Hedewig videre og, ventende Ørdsvareret, holdt hun sig ved en Stoel, for ei at synke om, hvis Smerten skulde være stærkere end hendes Sielskraft. — „Hertug Henrik er falden som en Helt,“ svarte Ridderen. — „Vel ham!“ raabte Helgeninden med himmelvendte Blikke. „Jeg takker Gud, at jeg har født en Son, der stedsse har adlydt ham, stedsse else set mig, og nu er død den kloenne Død for Fædrelandet!“ Derpaa spurgte hun rolig videre, om Marskvens Liig var hierget? — „Endnu have Hedningerne Valpladsen inde,“ sagde Rothkirch mot². „og Christenhæren er tilintetgiort. - Gienderne have afbrændt Staden Liegniz og omringet Stottet, som endnu holder sig. Kommandanten lader forhøre hos Eder, hvad

han skal giøre, hvis de opfordre ham, da de fire Prindsers Liv svæver i Fare, hvis Slottet skulde tages med Storm." — „Svare skal han, at Schlesien istedt for den faldne Hertug har sine Andre," raahte Hedewig med ædel Hest, „og i det værste Tilfælde begravø sig under Slotteis Ruiner med mine Connexonner! Tillader Eders Saar Tæt det, Hr. Ridder, ønskede jeg gierne, at I selv overbragte Ordren, og vaagede over dens Huldbyrdelse. De rette Ridderstænd synes at vorde fieldne, jeg maa bruge de Faa, vi endnu have tilbage, saa godt jeg kan. I Morgen folger jeg efter, hvis Enhertugindens Helsbred tillader Reisen." — „Strenge Frue!" sagde Rothkirch alvorligt, „det sidste hyder mig min Pligt at fraraade. I glemmer Tartarsværmene, der hærjende giennemstreife hele Landet." — „Ieg glemmer dem ikke," svarte Hedewig, „men jeg glemmer ikke heller, at det blot kostet den almægtige Gud et Wink, og hine Horder ere for stedse udørvne af vort velsignede Schlesien. Han kan, for Natten kommer, giøre det anderledes end det var om Morgen." Stoel I kun paa ham og mig, og giør som jeg siger." Gi uden inderlig Bæven kyssede Rothkirch ørsbodigen Gyrlindens Haand, og forlod Gemakket.

Natten havde udbredt sin mørke Vinge over Balzpladsen. Paa Horizonten flammede endnu det ulykke-

lige Liegnik's sidste Ildtegn. Krager og Ravnesværme
 flagrede over Valpladsens taløse Liig og gyseligt løb des-
 res Skrig til Hedningernes Snorken, som med den
 gode Samvittigheds Roe, efter troe Pligtopfyldelse,
 slumrede blandt de Dræbte. Udenfor Overfeltherrens
 Telt hævede sig en Høi af Sække, som, syldte med
 de faldne Christnes Dren, skulle tages med fra Val-
 pladsen som Seierstegn. Inde i Teltet sad Chan Bas-
 tu med Peta og sin Hørs fornemste Myrsa'er, og traad-
 slog just formeligt og koldblodigt med dem, om man
 ikke med Sværdet skulle udrydde alle Schlesiens Ind-
 vaanere og lade Landet ligge til Græsning? Da traad-
 te stovbedækket et Tiltud ind i Teltet overbringende en
 Ordre fra Stor-Chanen Oktai, der dengang svang
 Grobrerens Skorpionsvæbe over det ulykkelige China.
 Batu rev Silkeomslaget af, læste, rynkede Panden
 stærkt, og sagde ørgerlig til de Omstaaende: „Min
 Morfaer behøver mig til Oprætholdelsen af sin nye
 Throne og kalder mig tilbage midt i min Seiers Lob.
 Jeg haabede endnu at fuldbringe meget i dette Land;
 dog tre Dage vil og før jeg endnu hellige min Høvn,
 og jeg vil bruge dem saaledes, at Christenhundene end-
 nu om tusind Aar skulle tale om Batu Chan. I Mør-
 gen tage vi Schlesier-Chanens Elct med Storm-
 Gaaer og træffer Eders Anstalter.“ Tilsbedende bors-
 fiernede Høvdingerne sig. Han blev allene tilbage, og
 betrakte triumpherende den ødle Henriks blege Hos-

ved, der som en vangerende Seierstrophæ, stod paa en Landse i Teltet. Då bares bet ham fore, som om Hovedet fæstebede det aabentstaagende mobige Hie vredstuende paa ham, og ude af Stand til at taale dette Syn, skrytede han udaf Teltet i den gruelige Dæmring.

Dg videte og stedse videre gik han hen mellem Ligen og blev endelig staarnde der, hvor Henrik og hans Helte sidst havde sagtet; ved en Vold af falone Tactarer. Støttende sin Arm paa de Døde sted han der længe stille og taus og de swaae Dine skjode funklende Lyn hen over den uhyre Slagterbank, som saamange Tusinde Hedninger skulde som Forsoningsossfre for de faldne Christenhelte. „Endnu en saadan Seir, og jeg er forloren!” brummede han mørkt hen for sig, og giss tilbage, da tæt foran ham en hei Kvindeskikkelse steg op af Ligdyngerne, truende ham med vrøfset Haand. Alt greb han til Sværdet, da faldt giennem en sonderreven Skye en Maanestraale ned paa dens Ansigt, og: Adelma! raabte han, kæmpende med Hævnstørst og Kierlighedsraserie. Men Skikkelsen vinkede; at han skulle blive, hvor han var, og sagde: „Ei tilshore Dig de Døde, Batu, og fort er endnu min Virken paa derne Jord. Uretfærdigen har Du hærjet dette ulykkelige Land, oposfret Tusinder af dets uskyldige Landbyggere, tigange saa mange af Dine Undersoatter for ubillig Hævn, thi selv min Egteherre kiendte mig

ei som Batu's Gemalinde. Misbrug dersor ei længere
Himlens Langmodighed, flye herfra, før den Eviges
Vredesstraale knuser Dig. Mødende for sin Dom-
mer forlader Dine Ugierningers ulykkelige Øphav dens-
ne Jord, og aldrig ses vi mere!"

Sagte stønnende sank Skikkelsen tilbage blandt
Ligene, og som pidset af Helvedes Aander, sloi Batu,
hylende af Smerte og Forsærdelse, dybt ind paa den
dampende Blodmark.

Dødningeklokkerne, der begyndte at runge fra Bress-
laus heie Domkirke, og Folkerummelen paa Gaderne
vakte Hans von Rothkirch af den sildige Morgenlums-
mer. Hans Saar, hans Smerte over Henriks Fald
og Dorotheas Forsvinden, havde i Breslau kastet Hels-
ten paa Sygeleiet. Ufortroden havde den værdige Czess-
laus, som imidlertid Brodrenes eenstemmige Valg
havde høvet til Abbedværdigheden i Sanct Adalberts
Kloster, plejet ham i mange Dage og traadte nu ind i
Sygestuen. „Alt seer man Toget langt fra" sagde han
med mørk Alvorlighed: „Toget, som fra Liegniz brins-
ger os den fromme Henriks Levninger, og de Trofastes,
der ere faldne med ham og for ham. Hertugen skal
tilligemed dem, der deelte hans Død og hans Hæder,
begraves i St. Jacobs Klosterkirke, som han selv har
stiftet. Isler I Eder sterk nok, Hr. Ridder, saa

ville vi ogsaa berhen, for med et taknemmeligt, trostelost Folk at feire den hellige Sørgefest for vore kiære Hedenfarne."

Willing adlod den næsten alt Helsbredte det fromme Kalb, og snart saae Begge fra Jacobsklostret det sig nærmende Tog, hvis dybe Sørgemarsch ledsagedes af hele Landets Dodringklokkers Toner. Foran drog en Deel af Hæren med sørkede Faner. De nærmede sig langsomt i det grædende Folks Brimmel. Hertugens Kiste, ledsaget af elleve sorte, flortilhyllede Skikkeler: Moderen, Enken og ni hulkende Faderlose, og Czeslaus betegnede den sorgende Rothkirch de følgende Kister: den preussiske Poppo's, den ødle Culislau's, Hovedemanden Clemens's og den troe Conrads. „Den sidste Kiste,” blev han ved, betragtende Ridderen med en Medlidenhed, denne ikke vidste at forklare sig, „den sidste Kiste tilhører en Ubekjendt. Samme Dags Aften, Batu Chan saa uventet hastigt opkøvede Liegniz's Beleiring, med sine Horder brød op fra Valpladsen og dens Omegn, og i Jilmarscher drog til Mæhren, søgte Hertuginde Anna Fyrstens Liig paa Kamppladsen. Hun fandt ham ved hans Heltes Side, men ikke langt deraf fandtes en deilig paa tartarisk Viis rigtklædt Qvinde. Hendes Høire fastholdt endnu Grebet af Dolken, hun havde trykt sig i Hiertet, og i hendes Barm stak dette Pergament.” Med betydningsfuld Langsomhed teg Czeslaus det frem af sin Ordensdragt og betragtede med

mild, smertelig Deeltagelse Ridderen, der, greben af en græsselfig Aonelse, stirrede paa ham, og derpaa hastigt greb efter det hemmelighedsfulde Blad. Nolende holdt Ezeslaus det tilbage og sagde med faderlig Kjærighed: „J er Mand og Helt, min Son, det har J hæderligt bevist paa Kampens Mark; men at J er mere, at J er en Christen, det skal J nu bevise, og uden syndig Fortvivlesse ydmygt boie Eder uader den Faders Haand, der ofte tugter sine Kjærestie Øsrn haardest, for alt herneden at rense dem, og da hist oppe i sin Herlighed rigeligen at giengielde dem.“ — Nu rakte han Ridderen Pergamentet. Denne læste, og det blege Asyn blev til et Dodningansigt og hans Nine rullede vildt omkring. „Barmhertige Gud, min Dorothea!“ skreg han smerteligt og sank til Jorden. Taus stod Ezeslaus hos ham, og sagde endelig med kærligt træstende Stemme: „Ja for Eders Fædreland er Eders ødle Gemalinde død: Hun vilde frelse det, og det er lykkes hende, da, efter hvad hvad her staar skrevet, Taus række Wortmarsch aabenbart staar i Forbindelse med hendes frivillige Offerdød. Vistnoe gør det mig ondt, at mit Skriftebarn ingensteds fandt Frelse uden i det hedenske Selvmord. Dog, hun elskte meget, derfor vil ogsaa meget vorde hende forladt, og jeg vil indrørtt antraabe den Hoieste om, at hun, naat ogsaa J har kæmpet Eder frem mod Eders Maal, forklaret maas svæve Eder imode.“

„Det haaber jeg til Gud og Forloserens Maade!“ sagde Rothkirch, reisende sig med mandig Hatning: „For mig nu til Dorotheas Kiste, at jeg endnu engang kan kyssé den trofaste Kvinde.“ — „I er endnu meget svag, min Son, jeg gør det ikke gierne,“ svarte Ezels laus betenklig; dog for svag til at modstaae Ridderens inderlige Bon, ledsgede han ham ned til Sørgetoget. Heltenes Kister vare alt indbaarne i Kirken, og just loftedes den sidste Kiste af Bognen, da Rothkirch valde frem. „Aabner Kisten!“ bad han Bærerne; de adløde, og hvidklaedt, et Christusbillede paa det troe Hjerte, laae Adelma-Dorothea med foldede Hænder, med det milde Ansigt, for sin Egteherre, der med stille Smerte saae ned paa hende, og derpaa sagte sank paa Knæ, berorende de blege Læber med sine.

„Ja, Fader, væk Moder, hun har nu sovet saa længe, at, saa grumme længe!“ bad, da han vilde staae op, bag ham en Barnestemme, og, nedholdt af den grædende Terne, omflyngede den lille Deodat, som paa den første Forsoningsdag, hans Nakke, og stræbte, med den anden Arm at løfte Moderens Hoved op, for, som dengang, at forene Forældrenes Læber. „Lad hende slumre“ sagde Rothkirch smilende, „hun sover godt,“ og, kyssende Barnet paa Panden, blev han ved: „Bliv et godt Menneske, og bed Hertuginden være den Moderloses Moder.“ Derpaa gav han Ternen Drengen tilbage, vinkede til Bærerne, at de skulde

lukke og borthære Kisten, og gik med Abbeden tilbage til Klosteret. Her knælte han for ham og sagde: „Jeg beder Eder, ørværdige kære Fader! at optage mig som en ydmig Broder i Eders hellige Orden!“ — Forundret saae Ezeslaus paa ham, og svarte blidt advarende: „En tapper Ridder som I, i Manddomsalderens bedste Aar, har intet Kald til Munkestanden. Maar engang Tiden sløver Eders Smertes Braab, og det blomstrende, kraftige Jordeliv varmt og lokkende straaler ind i Eders celle, da vilde Angeren gribe Eder, og alle Eders Tanke og Onsker vilde vorde Synder imod den overuulste Ged.“ — „Mit Liv vorder i dette Dicelik nedfænkt i Graven!“ svarte Rothkirch fast, „og min Kraft er for evigt sanderbrudt. Jeg kan nu kun virke og gavne ved, taalmodigen at lide og varmt at bede for min arme Hustrue, indtil Guds Maade giver Dodsgengelen et Vink, for stedse at forene mig med hende.“ — „Dig skee, som Du troer!“ raabte Ezeslaus rort, og lagde indviende og velsignende sine Hænder paa Rothkirchs Hoved.

Ved Flid, Lydighed, Kærlighed og stille Andagt blev den tappre Rothkirch, ellers Hedningernes Skæl og Dod, under Klosternavnet Théodor, Abbedens Yndling og Ordensbrodrenes Stolthed og Monster, medens hans Son, opdragten ved det hertugelige Hof med Øns hue og Kærlighed, lystigt opblomstrede. Men med hver Maaned svandt Faderens Kræfter mere og mere; snart sneg han sig, liig en Skygge, omkring i Kors-

gangene, og da Czeslaus, Aarsmorgenens efter Begras-
velfesfesten, traadte ind i Kirken, fandt han ved Høi-
alteret, ved hvis God Theodor hver Mat pleiede at bede,
Korsdrageren livlos knælende paa Alterfodens Trin:
paa de øverste af disse var hans Hoved sunken som i
Slummer. Gud havde hørt hans Bon.

(van der Welde.)

Adalbero's Løfte.

(Et nordisk Sagn.)

Aden ældgamle hedenisse Tid fortæs engang en blodig
Krig mellem Sachserne og de Danske. Adalbero
hedte Sachsesyrsten som stod i Spidsen for sit Folk.
Men Sachserne kom tilkort i hvert et Angreb, og vare
alt drevne saa langt tilbage, at kun Indtagelsen af en
stiel Høi kunde redde Høren og Landet. Men forgiv-
ves foer Adalbero paa sin guldbrone Gangor foran Elaz-
erne, forgives raabte han de hellige Ord: Frihed og
Hædreland! Høren veeg tilbage og Fienden jublede.
Undengang skreg Adalbero: „Fremad! — Jeg lovet
Eder, I Guder, saastremt vi seire, at antænde min
Borg til Eders Wre paa dens fire Hørner, at den som

et blüssende Baal kan betegne Ebers Seir og vor Frelse!" Utter fornyet Angreb, etter Sachsernes Flugt og Fiendens Jubelstrig. Da raabte Adalbero høit for hele Hærens Aasyn: „J Gudør, seire vi i dette Ans-fald, lover jeg, at offre Eder mig selv!" Gysende fulgte Krigerne ham, men Lykken var dem attor imod. Da ordnede Adalbero i skærrende Smerte de giensamlede Skarer. Men disse samledes om ham og raabte: „Du er vor Færdørvælse, thi Du raadte til denne Krig." Da blottede han sit Bryst, og bad den stærke Tordengud om en Kile deri og om Seir for Hæren. Men der kom intet Slag fra Himlen og Skarerne stode forsagte og fulgte ikke hans Raab. Da sagde han endelig i uendelig Fortvivelse: „Nu saa har jeg da intet tilbage, uden mit Allerdyrebareste paa Jorden, Kone og Barn offer jeg Dig, Du Gudehært, for Seiren! De tilhøre Eder, J vældige Styrere i Asgaard, jeg offer Eder dem med egen Haand, men skaf mig Seiren; jeg siger Eder, skaf mig Seiren!" — Og neppe vare Dædene over hans Læber, da tordnede det syngetligt over Valpladsen og Skyer trak op over de Kæmpende, og i gruelige Toner skrege Sachserne som med een Mund: „Guderne ere ned os!" Jubelvælgigt Raserie styrtede Skarerne fremad, Høien indtøges med Storm, gysende saae Adalbero Fiendens Ryg; Flygende skulde han den vide Blodmark.

Som en Banlyst drog Seierherren hjem. I alle Sachselands Dale fremilte Hustruer og Børn, og hilste Mandene og Hødrene. Men Adalbero vidste, hvad der ventede ham, og hver yndig Kones Smil, hvert blomstrende Barns Jubel skar ham smertefuld i Hjertet. Da nagede de endelig hans prægtige Borg. Den deilige Similde modtog ham i Porten med sin Dattekil ved Haanden. Han vilde see sig om efter sin Skare for at fatte sig; ogsaa der nödte han blinkende Dielaag og Zaarer derved, thi af Krigerne havde Nogle hørt hans forfærdelige Lofte. Han bød dem fare hjem til deres Arnesteder, vel følende, hvor lykkelige Mennesker han, den Ulykkelige, hjemsendte, og dersaa reed han ind i Borgen, sendte alt Tyendet ud i mangfoldige Wrinder, sprang af Hesten, slog Portene kordnende i, tillaaede dem omhyggeligt, og kicertegneede Hustrue og Barn med et Hav af overstrommende Zaarer. „Hvad har Du for, min elste Husbond?“ spurgte Similde forundret. „Hvorfor græder den stærke Fader?“ stammede den Lille. — „Forst ville vi beserede Guderne et Offer,“ svarte Adalbero; „da vil jeg fortælle Eder Alt. Folg mig til Arnestedet. Jeg tænder Flammen an.“ — „Og jeg vil imidlertid hente Offerredskaberne,“ sagde den blide Similde, og den Lille sang, klappende i sine Smaahænder: „ogsaa hielpe med! ogsaa hielpe!“ og hoppede efter Moderen. — „Ja, ogsaa hielpe med!“ gientog den i Sammer oplyse-

ste Helt, staende ved den flammende Arne med det dragne Sværd i den skjælvende Haand. Han havde funnet hyle hoit over Barnets uskyldige Munterhed og Moderens føde Lydighed, da Begge ivrigt lobe frem og tilbage og bragte Kar og Krukker og Pander og Kierter til Øffret. Vel randt dei ham i Sinde, hans Lovste kunde ikke gielde; en saadan Sammer kunde ikke opslaae sin Bolig i menneskelige Hietter. Men som til Svar rordnede det frygteligt bragende ned fra den sommerhede Himmel. „Jeg veed det jo ret vel,” sagde han tungt aandende: „Eders Torden har hinpet, og nu minder I mig om min Gied, I Skækkelige!” Og Similde bævede, ahnende det Værste; med milde Baarer sagde hun: „Ak, Du har vel giort et Lovste? Kære Hussbond, jeg seer int:t Øfferdyr?” Adalbero skulte sit Asyn med begge Hænder og sukkede saa frygteligt, at det giented i Hallen.

Similde havde ofte hørt fortælle om slige skækkelige Lovster. Bedende betrakte hun sin Egteherre og Adalbero mumlede: „Begge, Begge! Jeg maa!” Med voldsom Anstrengelse holdt Similde sine frembristende Baarer tilbage og sagde til den Lille: „rast, Alvitde, mit Silkeklaede for Dinene. Fader har bragt Noget hjem til Dig og vil nu give Dig det.” Men neppe laae Klædet for Barnets Dje, for Moderens Dine lob over af ustændelige Baarer. Nu blottede den hulde Moder sin suehvide Barm og vinkede, knælende for

Offeren, Stalet først med den. Adalberos svang det
skækkelige Offerstaal. Da bragede en Tordenstraale
i flammende Brede gennem Borgen. Maaslose sank
alle Tre til Jorden.

Men da Aftenen suste ind gennem de sonderbruds-
te Linduer, da løftede den Lille vaagnende af sin Af-
magt sit Hoved, som Tørklædet i Halbet var glebet af,
og sagde: „Moder, hvad vil da Fader forcere mig?“
Og ved den sode Stemmes Tone vaagnede Fader og Mo-
der, og de levede Alle, og Intet var beskadiget, uden
Adalberos Sværd, som Dommerstraalen havde smeltet.
„Guderne have talt!“ raabte den bemaadede Fader, og
i usigelig Kierlighed græd de tre Grelste i hverandres
Arme.

(de la Motte Fouqué.)

En Studenterhistorie.

Den afdøde Botaniker Murray var som Professor
i Göttingen ikke synderlig synet af Studenterne. Un-
der sit første Prorektorat havde han gjort sig forhådt
ved usædvanlig Strenghed. Han selv vidste dette ret
godt, og trøstede sig, liig Keiser Latigula, med de Ord:
oderint dum metuunt.

Ved de tydske Academier før, ifolge Politielov, ingen Studerende gaae med brændende Fakler paa Hadsen. Den nye Prorektor havde ved en offentlig Plakat fornoret dette Forbud med særlig Harførighed og i de strængeste Udtryk. Kort derefter foranstaltedes af flere Studenter en stor Kanefart. Selstabot var kastet til en Nabobygning, og vendte tilbage om Aftenen, da det alt var blevet mørkt, under Bevægning af taltige Fakler, til Göttingen. Man havde aftalt, at slukke disse, ifolge Loven, udenfor Porten; men da en ung Dame i den forreste Køne flygtlig hækslagede sig derover, såa befalede hendes ørtige Ledssager Forriderne, at lade deres Fakler bændende. De øvrige Køner gjorde nu det samme. Efterat Damerne var satte af udenfor deres Boepæle, riorte hver Køne over Tøvet, hvor, som det pleiede at skee, Beegfaklerne sammenhobedes og udbrændte som en dampende Tidstøtte til Læier for Gadedrenge.

Prorectoren, der tilfældigvis var Dievidne til denne Orden, var ikke af sig selv for Ergrelse. Han besluttede, at tage Overstuderne af hans Befaling i strængeste Forbor. En ung Engelsmand, som dengang studerede i Göttingen, var bekendt som en af Deelstagerne i Kanefarten, og måtte, tilligemed nogle af de andre Studenter, mode i den academiske Pleie.

I Prorectorens Ansigt visste sig, da de Skyldige træadde ind, Bredens Røgne, dog tvang han sig til et Skin af Rølighed.

„Min Herre!“ begyndte han til Engellænderen,
 „De var i et Selskab, som sidste Tirsdags Aften kom
 i Kaner tilbage fra Møten. Tilstaaer De det?“

„Ja, Deres Magnificenz!“

„Kanerne kom ind i Staden med brændende Fakler,
 og udbrændtes siden efter paa Torvet. Tilstaaer De
 ogsaa det?“

„Ja, Deres Magnificenz!“

„Men der var jo først for tre Dage siden, ved of-
 fentlig Plakat, bekendtgiort en Lov, som ubetinget og
 under stræng Straf forbyder den farlige Brug af bræn-
 dende Fakler i Staden. Var Dem og de øvrige Deels-
 tagere i Kanesarten denne Lov bekendt?“

„Ja, Deres Magnificenz!“

„Hvorledes? De kiedte mit Forbub, og dog hand-
 lede De derimod? (heftigere) Hvorfor gjorde De det?“

„Fordi Damerne vilde det.“

Protectøren, ikke længer Master over sin Harine,
 sprang op fra Stolen, og traadte tæt hen til den unge
 Mand, hvis rolige og bestedne Holding maaskee endnu
 mere havde ophidset hans Galde. „Hvad?“ skreg han
 opbragt, „Damerne, Damerne... Er det en Und-
 skyldning? Fordi Damerne, unge Herre! hvil gjør De,
 hvad Damerne forlange, og ikke, hvad jeg befaler?“

„Fordi Damerne ere os langt ricerere, end De-
 res Magnificenz!“

Hele Forsamlingen udbrød i en uophørlig Latter; ikke den unge Britte blev alvorlig, og syntes ei at kunne begribe, hvad Latterligt man fandt i hans fornuftige og ørlige Svar. Ligesaalidet lœ Protectoren, der næsten havde tabt al Fatning. Han sorgede imidlertid for, at den academiske Justits syldestgiordes. Som Repræsentant for Studenteelsiorerne maatte Engelsmanden, paa Grund af at Loven var overtraadt, høde med et betydeligt Antal Guineer. De øvrige Deeltagere tilbøde sig vel, at yde hvad dem tilkom; men Britten afslog det venstabeligst. Fortælleren af denne Anekdot tilfoier, at han ei kan sætte stor Priis paa denne rige og elskværdige Ynglings Edelmodighed; thi han antager — og vistnok ei uden Grund — at de gottingske Damers Bevaagenhed fuldelsen har holdt ham stadeslos for den idomte Pengestraf.

Kunsten, at flyve:

Da man i de senere Tider vil have opfundet Kunsten at flyve, og det muligen engang vorder bragt saa vidt, at Flyvekonsten bliver en almindelig Skik og Brug, saa meddeles følgende Udtog af et Brev, der i saa Hald funde være skrevet:

København den 1ste April 2440.

Tilgiv, Liøre Ven, at jeg imorges ikke kom til
Dig, Du kiender min sædvanlige Adspredelse. Jeg
maa fortælle Dig, at jeg igaar sloi ganske let henover
Palæstina, til jeg kom til at stode paa et Gedertæ, der
saaledes rev min venstre Vinge itu, at jeg med Mod
og Nepp kom hjem igaar Aftes. Men jeg vil rade mig
giøre flere Par, thi Pokker gaae tilfojs! og stem et
det, at tilbringe en heel Dag i et og samme Kongerige! Til
al Uheld have alle mine Kiendinge hjemme i de næest
affides liggende Kroge af Verden og mine bedste Venner
i Japan, Peru og paa de magellanske Øer. Mine
fleste Fortretninger har jeg oppe ved Nordpolen, og jeg
kiender næsten slet Ingen i Danmark og det nordlige
Øydeland.

I forrige Uge aflagde jeg et lidet Besøg hos en Fa-
milie *** paa Den Madagassar; jeg vilde saa gjerne få-
get min Kone med, men hun er nu siden halvniende Maas-
ned i velsignede Omstændigheder, og jeg var bange for,
hun skulde tage Skade paa Flugten. Dog haaber jeg,
hun om en 6 Ugers Tid vil være i stand til, at giennem-
flyve Luften med mig.

Min ældste Son, som jeg for fort Tid siden tog
hem fra et Institut, og som folger mig paa alle mine
Reiser, er en bandsat Karl til at flyve; jeg har tidt min
Plage med at indhente ham. Sidst havde jeg næsten

tabt ham i Luften. Han vil immer op til Saturn, men især til Venus. Men jeg vil paa ingen Maade, at han skal flyve høiere, end jeg, og maa vel sagtens til at stække hans Vinger.

Min Broder, Doctoren i Philosophien, kom sidst hæsligt afsted. Af Videbegjørighed reiste han forleden fra Wien, for at drage til det gode Haabs Forbierg og derfra til Hottentotterne. Da han nu, som vore fleste Lærde, flyver med gamle forslidte Vinger, saa bestas digede en sterk Wind hans høire Vinge, og hertil kom, at en Jæger — da Flyvekunsten endnu ikke er ret i Gang paa nævnte Forbierg — holdt ham for en fremmed Fugl og skød efter ham; min lærde Hr. Broder drattede nu mod som en Vogfinke. Man bemærkede snart Vilefarelsen, sørgebe for ham og sik den giennemskudte Vinge sat i stand. Han er nu i Bedring, og tænker med det første at gaae tilbage igien til Wien; thi Lysien til at reise videre, har han tabt.

Du veed, jeg boer om Sommeren paa Vesterbroe: Det har jeg faaet adskillige smukke Indretninger. Jeg har ladet en lille Loge bygge ovenpaa Taget, hvor min Portner har faaet sin Post. Soin Professoren paa Hundeataarn stirrer efter Sirius, saaledes stirrer han nu efter mig, naar jeg er ude at flyve. Maar jeg nu kommer tilbage, slipper jeg nemmere ind, end om jeg dalede paa Duvens Lygia min Sal har jeg nu faaet i

allersøværtste Etage; jeg modtager mine Fremmede igiens nem Tagvinduet.

Hør Du hørt Historien med Madam F....? hun er nolig flojet bort med et ungt Menneske. Den kors-pulente Egteherre vilde syve ester hende; men hans Vinger være altfor matte. Kærlighedens Vingestag varre mere kraftige.

Det er en Fejl, at Forældrene saa tidligt give Ungdommen Vinger; de skulde bie dermed til en mod-nere Alder. Det er utroligt, hvilken Mængde Miss-brug der opstaae deraf. Man kan ikke holde Døttrene hjemme. Inden man veed af det, ere de floine deres Wei, Gud veed, hvorhen! f. Ex. op paa Kirketaarne, hvor der for nærværende Tid skal holdes en sionne Hos Elskovsmøder. Til Lykke ere Klokkerne deroppe i den Punkt tause, thi ellers — — o Tider, o Sæder!

I nærværende Karneval gav jeg et smukt Maskerababal, hvortil jeg havde indbudt mine Venner og Vens inder fra alle Verdensdele. Det var et lyftigt Spn, at see dem komme flyvende. De Fleste havde Caricatur-dragter. Det gjor mig ondt, Du ikke var med. Du kan troe, det surrede i Lusten af de mangfoldige Skørter.

Tusinde Hilsener, til jeg engang selv flyver i Dine Arme.

Din

S.

(20*)

Foraaret.

(Idylle af Bonstetten.)

Lad ikke af at risle, Kilde! Dine sagterindende Vover
vugge Stormen i mit Bryst til Roe. Ensomme Egne,
som indbyde til sode Billeder, tager mig i eders Skyg-
ger! Hulde Føraar, kom, lad din Glæde strømme i
min Sjæl! Lad dem flyde, de rene Bellyst-Taarer,
som din stedse nye Skønhed hvert Aar aflokker mine
Dine — at min Land, fri for Drang og Kiedsomhed,
maa svæve paa Tankens lette Vinger, og i salig Hens-
ryttelse, hæve sig til hin Verden, som bedre end denne
passer for mit Hjerte.

Unge Plante, som nu den lune Zephyr vækker;
hør dit Hoved over det bløde Grønsvær. See, snart
staae mange af dine Legesøstre her, udfolde deres spæde
Blade, og smykke sig til Floras brogede Fest. Smaae
Knoppe, aabnet nu eders Bægere, og gyder i dusstende
Strømme Bederqvegelse i min saarede Sjæl; snart
aflosser sig blidt eders Dække, og eders Bryst aander
den varmere Soel Bellyst imøde. Og snart — hvilken
Bladepragt paa hine Bøge! I deres Skygger synger
da Mattergalen sin Kjærlighed, og lader udstrømme
Toner af højere Fryd, som den saa længe glemte i sit
varme Bryst.

Unge Plante', spæde Skabning, som visner ved et
 Handedrag, hvo var det, som atter gav dig Tilsværelse? —
 Og hvem bød denne knortede Stamme, paany at klæde
 sig med en saadan Pragt? — Lyksalige Væsener, I
 opvore nu sorgfrie til et nyt Liv — og jeg ligger endnu
 under Winterens Dække! O, naar vil ogsaa mit Før-
 aar frembryde? Hvilken Vestenvind vil vække mig til
 nyt Liv, og til Beskuelse af nye Søle? — Han vil
 giøre det, som nu bedækker disse bruunlige Grene med
 kioslende Løv, og beklæder disse eensomme Egne med
 herlige Smykker, for at Mennesket skal føle hine store
 Sandheder, som Naturen forkynder hvert følende Hjerte.
 Ja, jeg hører den, huin mægtige Harmonie, denne
 ubedragelige Stemme; den taler til mit Hjerte, og den
 blide Bedsvælse, som den sode Enklang af dens mang-
 foldige Toner tryller over mig, bebuder skønnere Vers-
 dener. Jeg hører din Sang, du lille Beboer af disse
 Kviste! Kom nærmere; thi kun din Stemme er vær-
 dig at tone i denne Ensomheds høitidelige Stille; din
 blide Sang hensører mig gandse til huin Uskyds-Verden,
 som du beboer. Imedens hist den sorglose Stillits
 paa gyngende Grene gientager sine muntre Triller, og
 synger Skovens Beboere sin lykkelige Kierlighed, ud-
 toner du, sode Mattergal, i de grønne Blades Dunkle,
 din Omheds rørende Fløjteslag, og hvirvler din indre
 Rue dybt ind i Lundens høitidelige Stille.

Lykkelige Beboere af disse labyrinthiske Lustpalads-
ser, saa dristig og livlig af Lys og Skygge sammenvæ-
vede i Lustion. I leve, misforstaede af de kortsynede
Mennesker, der ikke kunne begribe Eders Væsen; I ere
bedre end de. — Eller, skulde den Daare, der med sin
Slæddren ei sin Naboes Plage, paa Skabningens Trap-
petra staae over Eder?

Arme Mennesker, hører en sand Tildragelse, som
engang en Skyggebeboers hellige Sang medbealte mit
lytende Øre:

I Verdens første Tider, da Alle varer lykkelige,
herskede almindelig Glæde og Hornuft hos alle folende
Æssener. Minnestægten var den første, som begyndte
at fordærves, de bryggede faste Baaninger, og snart forkyndte
de alle deres Medstabeninger en evig Krig. De paa
Jorden værende Guder undrede Mennescene snart der-
es Selstab, og levede dybt inde i Skoven-s hellige
Skygger, som i Naturens Tempel. Øste vandrede
Hyrderne derhen, anraabende bent om deres Hjælp,
og øste hørte de den Von, som kom fra et redeligt
Hjerte. „Hellige Beboere af denne ubesmitede høitide-
lige Ensomhed, o I Guder!“ saa bad engang en ret-
stassen Ungling, „o red min Uskyld! Snart er hver
Dyd mine Medmennesker fremmed, og daglig finder
jeg dem ogsaa i mit Hjerte at hendse. Som brusende
Bloder, oversvømme Lasterne Dal og Bierg, og true

hele Menneskeslægten med Glendighed og Deb; neppe bliver et Fristed i disse Lunde for den Redelige, som ærer Guderne. O, red! red mig fra den almindelige Undergang! Eller, har intet af de Væsener, som I have dannet, beholdt deres oprindelige Uskyldighed? gives der Nogle, o, saa forund mig, at leve med disse i salig Uskyld! saa blive mine Øffere end renere og mine Bonner Eder værdigere!" Neppe havde han utalt, förend hans menneskelige Skabning var forvandlet til en af Lundens skionneste fiedrede Sangere. — Siden den Tid flagre endnu flere omme Sæle i en Sisgens eller Mattergals spæde Kroppe omkring i de hellige Skygger, og blive til evig Tid lykkelig forborgne i Lundens vide Templer. Deres himmelske Hølelser udstromme i harmoniske Toner, som er blevet deres sædvanlige Sprog, og kun forstaaes af dem.

Lyksalige Væsener, som hver kommende Morgen bringer Glæde, og hver nærmende Nat Fryd! Saas snart Morgensolen med sine første Straaler opliver det matte Purpur, tilraabe I den lykkelige Mage eders Kiærighed, og hemmelighedsfuldere Toner vækker sod Grindring om behagelige Dremme. Maar da Solen staer op, og den sællose Stad endnu sovnbetynget sukker, og alle Blomster sig høie paa synkende Stængel, saa svæve I forgrie med Zephyrerne giennem de kielige Skove. Nærmer sig endelig Aftenen med milde-

Glands, da hoppe S fra Green paa Green hiem i eders
afkiølede Boliger, stedse parrede og stedse elskende; og
eders forenede Aftensang forkynder mig Dybs og Uskyldes
uudtalelige Lykke.

Mattergalens Tonemaal.

Hvilken hentivende Fryd er det ikke i en Føraarsnat,
naar Himlen er klar, Luften stille og den hele Natur
hviler i dyb Taushed, at belure en af disse herlige
Smaasangere, der i den meest levende Begeistring
istemmer Naturens hoitidsfulde Hymner. Blandt alle
fiederdekte Sangvirtuoser fortienet Mattergalen ustris-
digen den første Rang for sin Sangs skionne Harmonie
og dens mangehaande behagelige Afverlinger. Man
har beluret dens Sang og fundet, at den, foruden
smaae Variationer, bestaaer af over fire og tyve for-
skellige Strofer, hvilke man ved artikulerede Stavelser
og Ord, naturligviis i Mastergalsproget, saalunde kan
udtrykke:

Tiuu tiuu tiuu tiuu

Spe tui zqua

Tio tio tio tio tio tio tio tix

Qutio qutio qutio qutio

— — — —

(G. Breitfeld.)

D e h l e n s c h l ä g e r.

Erin Hakon, Toke, Stærkod, for Guds Throne,
I dierve Kæmper fra det stolte Nord!
Erin frem og bed, at Adams Digterkrone
Maa evig straale paa den dunkle Jord.

Erin Valborg med din Axel for Guds Altar,
Og bed, at Adams skionne Eva maa,
Til Dækket over alt det Skabte falder,
De liljehvide Arme om ham slae!

Og Du, Coreggio! mal Du bist i Himsen
Vor store Adam ved hans Evas Bryst,
Og fæst Dit Billede i Stiernevrimlen,
Til alle Aanders aanderige Lyst!

(A. Olsen.)

Thorvaldsen.

Blandt Nordsoens Hover sig hæver en De
Med ildkrandset Top,
Hover uhyre Hyre blandt Fisbierge dse
Med blodende Krop;

Dg Den nu Island man faldet har,
Der under sit Hjerte en Moder bar
En Son, som paa Havet hun sedte,
Mens grumt Elementerne bræde.

Dg Sonnen det var ret en syrig Aand,

Saa skarv, som en Lee;
Han havde saa heilig en Kunstsærdig Haand,

Som Nogen vil see;
Han skiar sig de skinneste Billeder ud,
Smaadrenge og mangen en Bondebrud;
Paa Borde og Bænke og Stole
Siid' Heste og Hopper og Fole.

Dm Aftenen sad han i Urnens Braa

Med Bog udi Haand,

Dg alt som han læste om Kunstnernes Daad,

Da brændte hans Aand;
Paa Bogen rykkede hvert et Blad,
Snart var han bedrovet og snart var han glad!
Han læser, og gruuler, og tænker
Sig langt fra Dmgivelsens Lønker.

I Aanden han danned sig mangen Gud

Af Oldtidens Nor;

Af Strandens Iishlokke han hugged sig ud

En Odin og Thor;

Af Sneen han formed sig Kvinder og Mænd,

Men alt som han formed, de smeltese hen;

Fortræden til Stenen han springer,

Tor Hammeren Meiselen klinger.

I Norden falde kun Skyggerne af
Hvad Erigt og Stort,

I Syden den bildende Kunsts Straaler gev
Den studende Jord;

Og Kunstmønstres Armod er Kunstaandens Grav;
Thi rakte ham Norden en Vandringstav,
At følge den raabende Stemme,
Og vandre hvor Aanden har hiemme.

Nu staer han i Kunsts udkaarne Hjem,
Med forstende Aand,

Hvor Oldtids Monstre er' stillede frem
I broderligt Baand;

Der staer han, som fængslet til Kunsternes Skiod;
Hoit luer i Barmen den ulmende Glod;
Han seer paa sit Marmor og sukker,
Han seer paa sin Meisel og hugger.

Paa Seraphvinger sig høver hans Sicel
Til Himmelten hen,

At flytte olympiske Guders Capel
Til Jorden igien;

Og modig i Gudernes Hal han fremstaer;

Og ei fra Guldhallen forfærdet han gaaer,

Tor henover Skyernes Bolger

Til Jordens ham Guderne følger.

Hans Bæksed søger hver Dvinde og Mand
Med rynkede Bryn,

Men knap de af Stedet sigøre kan,
Som slagne af Lhn:

Og Thorvaldsen hugger og Thorvaldsen staaer;
 De Store kommer, og fisber, og gaaer;
 Den Ene fortæller den Andre,
 Praxiteles nu er opstanden.

Ta bryst Dig, o Norden! din Noes er stor,
 Fra Island han kom;
 Nyct flammende Nordins dit straalende Flor
 Drot ud over Rom!

Af! under din Iis ligger meer, end een Glosb,
 Som Evigheds Porte med Lethed opbrod;
 Læg Phosphor paa Sneen, som klammer!
 Glux staaer den i luende Flammer.

(A. Olsen.)

Kærlighedens tre høieste Momenter.

I.

Synet af den Elskte.

Hold Unglingen vil gaae ud Livets Bue,
 Og nu paa eengang staaer hun for ham der,
 Som ofte han i Drømmes Trøllestier
 Med Hiertets indre Blikke monne skue.

Han stirrer, studser og er Himlen nær,
 Hvad Tordenstye kan nu hans Esterne true?
 Nu tolker han sit Hiertes stille Rue,
 Nu veed han, hvem i Lon det havde skær,

Han neppe kan dets Flammeløngsler dolge;
 Øprost han soler det i Barmen banke
 Ved Synet af den Hulde, Liljerene;

Tmøde stormer hende Bladets Volge:
 „Det hende er! det hende er!” En Tanke
 Hans Siel ei fatter; uden denne Ene:

II:

Tilstaaelsen.

I Ord oploser sig den vilde Gjod;
 Sin Dæmning Luehavet gi. nn. mbryder;
 Udi een Strom det oprørt sig udgyder;
 Og atter smitter Solen morgensød.

„Jeg elsker Dig!” født det fra Læben syder:
 „I Livet Dig, og Dig i mørken Død!”
 Med Smil hun hører paa den Elsttes Skiod;
 Hvor Honningtalen fra hans Læbe flyder.

Nu brudt er Hjertets Segl: paa Tungen svæved
 Det klart; hun kiender nu dets Vængsler hede;
 Nu kan hun tolke sig, hvorfot det bæved.

I Sky det glimter: ned slog Lynets Flamme,
 Den draber ei, stiondt dybt dens Straaler ramme
 I Sialen; hende nu han ister tilbede.

III.

Det første Kyss.

Hend en Bro af glødende Koraller

Han Livets Salighed imøde gaaer:

I perlomkrandste Purpurbaad han naær
Gjennem Smiles Rif de gyldne Haller.

Han flynger Myrthen i det bløde Haar —
Hil ham i Kærlighedens Rosenalder! —

Paa Brevet, som huldt vinkende ham kalder

Til Himmelens Fryd, det røde Segl alt staær;

O, Himmelbilledet naar rene Siele

Til Pagt for Evigheder sig indvie,

Og i et Flammetyk sig omst formæle.

At male sligt, forgivæs Skialden stræber,

Hen Ordet dør paa dodelige Læber,

Her toner Hiertet, her maa Harpen tie;

(J. J. Castelli.)

Skilsミse og Gienforening.

Hvi er i Jord'en der saa stille;
paa Jord'en saa uroligt?

Ven!

Paa Jord'en Alt sig maae adstille;
I Jord'en saml's Alt igien; —

M a i b l o m f t e r.

Kærlighed, din Funke er over Tiden, du hænger ikke ved Rosenkinder, undertrykkes aldrig, hverken under tusindfold Taarer, eller under Alderens Sne, ej heller under Asten af dine Elske. Du udsllettes aldrig. Maar der ingen evig Kærlighed gaves, saa gaves der jo slet ingen.

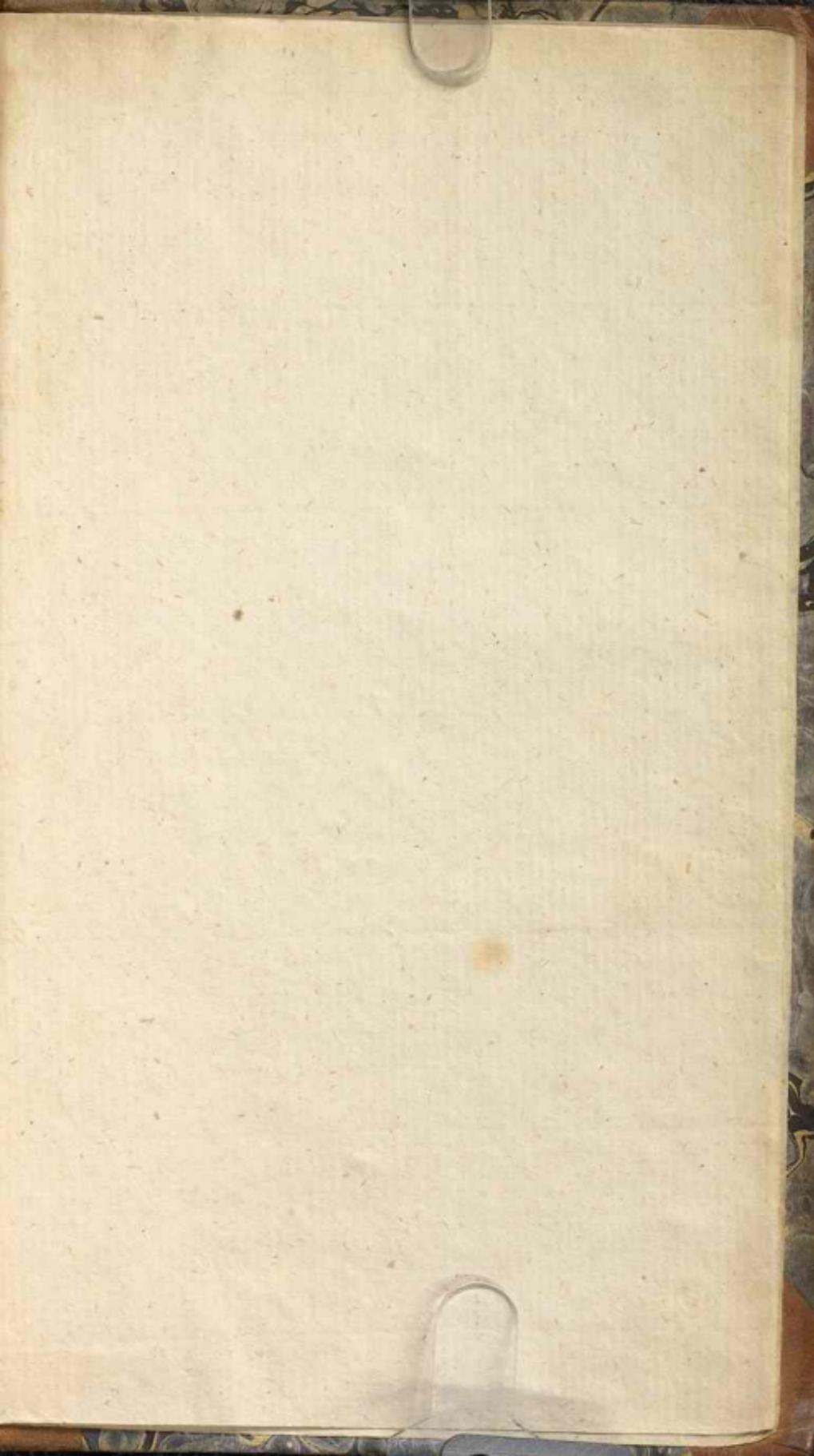
„Elsker Du mig,” spurgte Unglingen hver Morgen hans Elske; men hun saae rodmende ned og taua. Hun blev blegere og han spurgte atter, men hun rodmende og taua. Endelig da hun laae ved Dødens Bryst, kom han atter og spurgte, men kun af Smerte: „elsker Du mig da ikke?” — og hun sagde Jo, og døde.

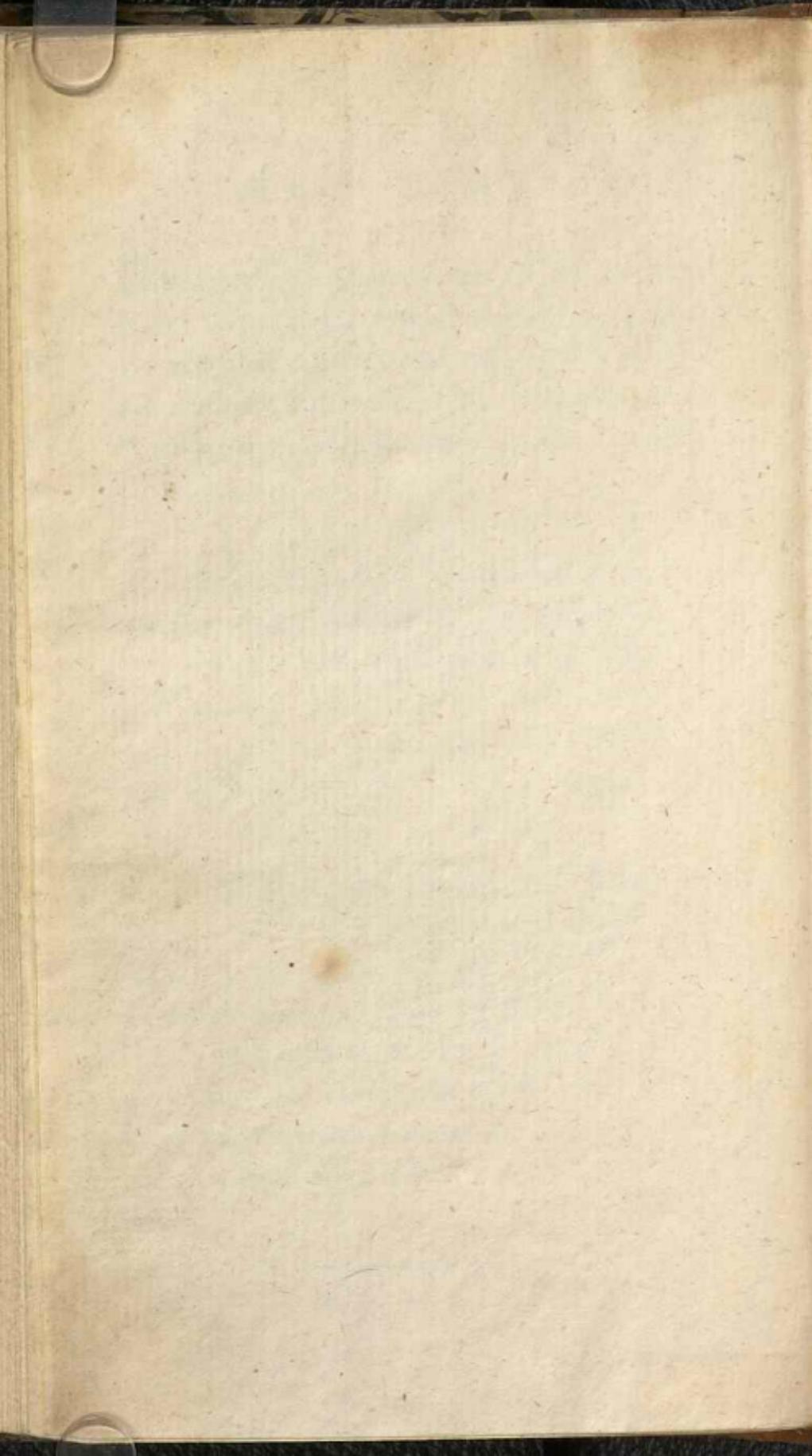

Hvor flyve I hen, Mattergale, I sode Horaars-toner? Søge I Myrthen til Elskov, søge I Laurbær til Sangen? Forlange I evige Blomster og gyldene Stierne? Saal flyver kun videre under vore Sker uden Storme og besynger de sionneste Lande, men flagrer da elskovsvarme tilbage i vort Horaar, og foresynger Hierterne i smægtende Toner Hiemveen efter de guddommelige Lande.

(Jean Paul.)

L

H

B

S

